

PROTOKÓŁ

LV sesji

RADY MIASTA LUBLIN

VIII KADENCJI (2018-2024)

14 grudnia 2023 r.

Spis treści:

Ad. 1. Otwarcie sesji	5
Ad. 2. Informacje Przewodniczącego Rady Miasta Lublin	8
Ad. 3. Zatwierdzenie protokołu LIV sesji Rady Miasta	8
Ad. 4. Informacja o działalności Prezydenta Miasta między sesjami	8
Ad. 5. Informacja o zrealizowanych i zaplanowanych wyjazdach w zagraniczną podróż służbową Prezydenta Miasta Lublin i pracowników Urzędu Miasta Lublin	19
Ad. 6. Informacja Prezydenta Miasta Lublin dotycząca podmiotów, na rzecz których skazani mogą wykonywać prace na cele społeczne w 2024 r.	19
Ad. 7. Podjęcie uchwały w sprawie uchwały budżetowej Miasta Lublin na 2024 rok	20
Ad. 8. Podjęcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Miasta Lublin	84
Ad. 9. Podjęcie uchwał w sprawach:	85
Ad. 9.1. zmiany Statutu Rady Seniorów Miasta Lublin.....	85
Ad. 9.2. skargi na Dyrektora MOPR w Lublinie w sprawie braku odpowiedzi na złożony wniosek ..	85
Ad. 9.3. skargi na działanie Dyrektora I Liceum Ogólnokształcącego im. Stanisława Staszica w Lublinie	86
Ad. 9.4. zmiany uchwały budżetowej Miasta Lublin na 2023 rok	87
Ad. 9.5. uchwały zmieniającej uchwałę nr 1353/XLV/2022 Rady Miasta Lublin z dnia 15 grudnia 2022 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Miasta Lublin	89
Ad. 9.6. emisji obligacji komunalnych Gminy Lublin oraz określenia zasad ich zbywania, nabywania i wykupu	89
Ad. 9.7. zmiany uchwały nr 1306/XLIII/2022 z dnia 20 października 2022 r. w sprawie zakresu pomocy udzielanej obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa	106
Ad. 9.8. zamiaru likwidacji Przedszkola nr 49 w Lublinie	106
Ad. 9.9. włączenia Branżowego Centrum Umiejętności w Dziedzinie Zawodowej Prace Budowlane w Lublinie w skład Państwowych Szkół Budownictwa i Geodezji im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie	107
Ad. 9.10. projekt obwieszczenia w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu uchwały w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji z budżetu miasta Lublin oraz trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania przez podmioty funkcjonujące na terenie miasta Lublin prowadzone przez osoby fizyczne lub prawne inne, niż miasto Lublin	107
Ad. 9.11. przyjęcia wieloletniego programu osłonowego Miasta Lublin „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028	108
Ad. 9.12. podwyższenia kryterium uprawniającego do przyznania pomocy w zakresie dożywiania oraz zasad zwrotu wydatków za świadczenia pomocy społecznej udzielone w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028.....	108
Ad. 9.13. zmiany uchwały nr 1426/XLVIII/2023 Rady Miasta Lublin z dnia 30 marca 2023 r. w sprawie określenia zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, na które przeznaczają się środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2023 r.	109
Ad. 9.14. wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia pomiędzy Gminą Lublin a Gminą Niedzwica Duża w sprawie powierzenia Gminie Lublin – miastu na prawach powiatu realizacji zadania publicznego z zakresu pomocy społecznej polegającego na kierowaniu mieszkańców Gminy Niedzwica Duża do Środowiskowych Domów Samopomocy w Lublinie	109
Ad. 9.15. wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia pomiędzy Gminą Lublin a Gminą Konopnica w sprawie powierzenia Gminie Lublin – miastu na prawach powiatu realizacji zadania publicznego z zakresu pomocy społecznej polegającego na kierowaniu mieszkańców Gminy Konopnica do Środowiskowych Domów Samopomocy w Lublinie	110
Ad. 9.16. zmiany uchwały nr 954/XXXVIII/2010 Rady Miasta Lublin z dnia 28 stycznia 2010 r. w sprawie utworzenia Domu Pomocy Społecznej z siedzibą w Lublinie przy ul. Ametystowej 22.....	111

Ad. 9.17. uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Straży Miejskiej Miasta Lublin.....	111
Ad. 9.18. zmiany uchwały nr 982/XXXVIII/2017 Rady Miasta Lublin z dnia 21 grudnia 2017 roku w sprawie stypendiów za osiągnięte wyniki sportowe.....	112
Ad. 9.19. ustanowienia Nagród Miasta Lublin w dziedzinie sportu.....	112
Ad. 9.20. udzielenia dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, położonym na obszarze Miasta Lublin	113
Ad. 9.21. przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin w rejonie cmentarza parafialnego przy ul. Pszczelej.....	113
Ad. 9.22. zmiany uchwały nr 595/XXIV/2012 Rady Miasta Lublin z dnia 18 października 2012 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin – część I w rejonie położonym pomiędzy ulicą Szerokie, rzeką Czechówką, ul. Główną, ul. Deszczową, granicą miasta i ul. Nałęczowską oraz w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin – część I dla oznaczonych numerami terenów: I/6 i I/9	116
Ad. 9.23. uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin – część I w rejonie ulicy Majerankowej	117
Ad. 9.24. wyrażenia zgody na oddanie w najem garażu stanowiącego własność Gminy Lublin usytuowanego w zespole garażowym przy ul. Weteranów 11A w Lublinie	121
Ad. 9.25. wyrażenia zgody na oddanie w najem lokalu użytkowego usytuowanego w budynku przy ul. Noworybnej 3 w Lublinie.....	121
Ad. 9.26. wyrażenia zgody na oddanie w dzierżawę lokalu użytkowego usytuowanego w budynku przy ul. Łabędziej 6 w Lublinie.....	122
Ad. 9.27. wyrażenia zgody na oddanie w dzierżawę lokalu użytkowego usytuowanego w budynku przy ul. Zana 14 w Lublinie	122
Ad.9.28. wyrażenia zgody na oddanie w najem lokalu użytkowego usytuowanego w budynku przy ul. Róży Wiatrów 1 w Lublinie.....	122
Ad. 9.29. wydzierżawienia nieruchomości Gminy Lublin	126
Ad. 9.30. wyrażenia zgody na oddanie w najem lokali użytkowych stanowiących własność Gminy Lublin usytuowanych w budynku przy ul. Narutowicza 36 w Lublinie	126
Ad. 9.31. wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości stanowiących własność Gminy Lublin położonych w Lublinie przy ul. Doświadczalnej oraz al. Wincentego Witosa	127
Ad. 9.32. wyrażenia zgody na sprzedaż części nieruchomości stanowiącej własność Gminy Lublin położonej w Lublinie przy ul. Wilhelma Hessa	127
Ad. 9.33. wyrażenia zgody na sprzedaż części nieruchomości stanowiącej własność Gminy Lublin położonej w Lublinie przy ul. Gen. Józefa Zajączka oraz ul. Stefana Czarnieckiego	128
Ad. 9.34. wyrażenia zgody na przyjęcie przez Gminę Lublin darowizny lokali mieszkalnych nr -- oraz nr -- położonych w Lublinie przy ul. Konopnickiej -- stanowiących własność Skarbu Państwa.....	128
Ad. 9.35. wyrażenia zgody trwałym zarządcom na oddanie w najem, dzierżawę lub użyczenie części nieruchomości stanowiących własność Gminy Lublin	129
Ad. 9.36. wydzierżawienia nieruchomości Gminy Lublin	140
Ad. 9.37. powołania komisji doraźnej do dokonania zniszczenia zgłoszeń kandydatów na ławników w wyborach do Sądu Okręgowego w Lublinie i Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie na kadencję 2024-2027.....	140
Ad. 9.38. wyboru przewodniczącego komisji doraźnej do dokonania zniszczenia zgłoszeń kandydatów na ławników w wyborach do Sądu Okręgowego w Lublinie i Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie na kadencję 2024-2027	142

Ad. 10. Ustalenie harmonogramu posiedzeń Rady Miasta Lublin w 2024 roku	143
Ad. 11. Zatwierdzenie planu pracy Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Lublin na 2024 rok	144
Ad. 12. Plany pracy komisji stałych Rady Miasta Lublin na 2024 rok	144
Ad. 13. Wolne wnioski, informacje radnych oraz Prezydenta Miasta	145
Ad. 14. Zamknięcie obrad	146

Obrady LV sesji Rady Miasta odbywały się w dniu 14 grudnia 2023 r. (czwartek) w godz. 9⁰⁰ – 20⁵⁵ w Ratuszu.

W obradach uczestniczyło 28 radnych Rady Miasta Lublin, co stanowi wymagane ustawą quorum. Nieobecni na sesji byli Radni: Elżbieta Dados, Stanisław Kieroński i Zbigniew Ławniczak.

Listy obecności radnych i dyrektorów Wydziałów UM stanowią załączniki nr 1 – 4 do protokołu.

Posiedzeniu przewodniczyli:

Jarosław Pakuła	– przewodniczący Rady Miasta
Leszek Daniewski	– wiceprzewodniczący Rady Miasta
Maja Zaborowska	– wiceprzewodnicząca Rady Miasta

AD. 1. OTWARCIE SESJI

Zawiadomienie o zwołaniu sesji przekazane Radnym stanowi załącznik nr 5 do protokołu

Przewodniczący Rady Miasta Lublin Jarosław Pakuła „Otwieram LV sesję Rady Miasta Lublin. Witam wszystkich szanownych gości.

Na podstawie listy obecności stwierdzam, że w naszym posiedzeniu uczestniczy 26 radnych, co stanowi quorum wymagane do podejmowania przez naszą Radę prawomocnych uchwał.

Teraz proszę państwa radnych o zalogowanie się do systemu eSesja, za chwilę jeszcze raz sprawdzimy obecność państwa radnych za pośrednictwem systemu elektronicznego. Możemy sprawdzić listę obecności? Szanowni państwo, potwierdzamy obecność w systemie eSesja – bardzo proszę, na państwa ekranach duży, niebieski prostokąt, potwierdzamy obecność na sesji. Ja bardzo proszę o zachowanie ciszy. Drodzy państwo, jesteśmy na sesji. Bardzo proszę o podanie wyników. Szanowni państwo, tak jak powiedziałem przed chwilą, obecność podpisem na liście potwierdziło 26 radnych, widzę, że dochodzą kolejni. W systemie elektronicznym obecność jest potwierdzona przez 21 radnych, pozostałych dopiszemy w trakcie trwania sesji.

Zgodnie ze zwyczajem, przed rozpoczęciem naszych obrad, na maszt w Ratuszu wciągnięta została flaga urzędowa miasta Lublin, w dniu dzisiejszym dokonał tego pan radny Piotr Breś. (oklaski). Ceremonii tej towarzyszył, jak zwykle, hejnał miejski.

Szanowni państwo, zanim przejdziemy do omówienia dzisiejszego porządku obrad, oddaję głos panu przewodniczącemu Dariuszowi Sadowskiemu – bardzo proszę, udzielam panu głosu.”

Radny Dariusz Sadowski „Państwo Przewodniczący! Państwo Prezydenci! Państwo Radni! Szanowni Państwo! W dniu wczorajszym dotarła do nas smutna wiadomość – w wieku 73 lat odszedł Janusz Malinowski, osoba bardzo dobrze znana w Lublinie, były szef Dziennika Wschodniego, radny Rady Miasta Lublin

I kadencji, poseł na Sejm RP II kadencji z ramienia Sojuszu Lewicy Demokratycznej, felietonista, osoba zaangażowana społecznie nie tylko w pracy dziennikarskiej, ale również i włączająca się w różne inicjatywy dotyczące miasta, m.in. był inicjatorem nadania ulicy Janowi Gilasowi, legendarnemu pracownikowi Ratusza. I chciałbym prosić Wysoką Radę o uczczenie chwilą ciszy pamięci Janusza Malinowskiego.”

Nastąpiła minuta ciszy

Radny D. Sadowski „Dziękuję bardzo.”

Przew. RM J. Pakuła „Przechodzimy teraz do omówienia dzisiejszego porządku obrad.

Zawiadomienie o dzisiejszej sesji, wraz z porządkiem obrad, przesłałem państwu radnym w piśmie z dnia 7 grudnia 2023 r.

Informuję, że pismem z dnia 14 grudnia br. prezydent miasta wycofał projekt uchwały w sprawie inwestycji mieszkaniowej i inwestycji towarzyszącej przy ulicy Witolda Chodźki 10B w Lublinie (mieliśmy to na druku 1994-1) – przedmiotowy projekt uchwały stanowi załącznik nr 6 do protokołu.

Mamy również kilka wniosków o wprowadzenie punktów do porządku obrad. Jako pierwszy – wniosek prezydenta miasta Lublin o rozszerzenie porządku obrad o projekt uchwały w sprawie zmiany uchwały 1306/XLIII/2022 z dnia 20 października 2022 r. w sprawie zakresu pomocy udzielanej obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie tego państwa (druk 2016-1). Jako drugi – wniosek przewodniczącego Komisji Rewizyjnej o wprowadzenie do porządku obrad projektu uchwały w sprawie zatwierdzenia planu pracy Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Lublin na 2024 rok (mamy to na druku 2017-1). Jako trzeci – wniosek o wprowadzenie do porządku obrad punktu Planu pracy komisji stałych Rady Miasta Lublin na 2024 rok.

Ewentualnie inne wnioski, jeżeli będą takie z państwa strony. Widzę, że jest zgłoszenie. Nie. Dobrze, dobrze. Bardzo proszę, czy są z państwa strony jakieś propozycje do porządku obrad? Poproszę przez eSesję, dobrze? O, właśnie, jako pierwszy pan Popiel, bardzo proszę.”

Radny Piotr Popiel „Panie Przewodniczący! Przepraszam, bo tu zamieszanie było. Czy byłby pan łaskaw powtórzyć jeden druk, 1994, tak, który został wycofany?”

Przew. RM J. Pakuła „Już powtarzam. Pismem z dnia 14 grudnia br. prezydent miasta wycofał projekt uchwały w sprawie inwestycji mieszkaniowej i inwestycji towarzyszącej przy ulicy Witolda Chodźki 10B w Lublinie (mieliśmy to na druku 1994-1). Pan Tomasz Pitucha – bardzo proszę, udzielam panu głosu.”

Radny Tomasz Pitucha „Ja chciałem zapytać o ten sam druk, bo tam generalnie procedura w przypadku tych uchwał jest taka, że prezydent musi skierować. I pytanie: czy Rada tym musi się tym zająć? A jeżeli to było na wniosek wnioskodawcy, to tylko chciałbym to po prostu potwierdzić.”

Prezydent Miasta Lublin Krzysztof Żuk „Na wniosek inwestora zostało wycofane. Po dyskusji inwestora z państwem w komisjach wycofał. Rozumiem, że

będzie starał się uwzględnić te uwagi, które były w kolejnym wniosku, ale na dzień dzisiejszy dostaliśmy taką korespondencję.”

Radny T. Pitucha „Dziękuję bardzo.”

Przew. RM J. Pakuła „Nie widzę więcej zgłoszeń z państwa strony. Ja oczywiście informuję, że złożę wniosek taki, jak na poprzedniej sesji, o ograniczenie czasu wystąpień do pięciu minut, oczywiście nie będzie to dotyczyło uchwały budżetowej. Oczywiście dyskusji nad uchwałą budżetową nie będzie to dotyczyło, będzie dotyczyło pozostałej części sesji.

Drodzy państwo, nie ma więcej wniosków z waszej strony. Przechodzimy do głosowania. Jako pierwszy – wniosek prezydenta miasta Lublin o rozszerzenie porządku obrad o projekt uchwały w sprawie zmiany uchwały nr 1306/XLII/2022 z 20 października 2022 r. w sprawie zakresu pomocy udzielanej obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (mamy to na druku 2016-1).

Głosowanie nr 2. Kto z państwa jest „za” wprowadzeniem tego punktu do porządku obrad, kto jest „przeciw”, kto „wstrzymał się” od głosu? (Możemy wpisać do protokołu? – Tak, oczywiście.) – Dobrze. Bardzo proszę o wyniki głosowania. 25 głosów „za”, 0 „przeciw”, 1 „wstrzymujący się”, tak więc wprowadziliśmy ten punkt do porządku obrad. Jeśli nie będzie sprzeciwu proponuję, aby to był punkt 9.7. starego porządku obrad. Sprzeciwu nie widzę. Jednocześnie proszę o zapis w protokole, że z przyczyn technicznych pan Leszek Daniewski jeszcze nie mógł zagłosować, ale jego intencją było głosowanie „za”. Dziękuję bardzo.

Jako drugi – wniosek przewodniczącego Komisji Rewizyjnej o wprowadzenie do porządku obrad projektu uchwały w sprawie zatwierdzenia planu pracy Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Lublin na 2024 rok (i mamy to na druku 2017-1).

Głosowanie nr 3. Kto z państwa głosuje „za” wprowadzeniem, kto jest „przeciw”, kto „wstrzymał się” od głosu? 26 głosów „za”, 0 „przeciw”, 1 „wstrzymujący się”. Informuję, że Rada postanowiła wprowadzić ten punkt do porządku obrad. I proponuję, aby to był punkt po punkcie Ustalenie terminów posiedzeń Rady Miasta Lublin w 2024 roku. Jeśli nie usłyszę sprzeciwu, tak się stanie. Sprzeciwu nie słyszę, dziękuję bardzo.

Trzeci wniosek – jest to wniosek o wprowadzenie do porządku obrad punktu Planu pracy komisji stałych Rady Miasta Lublin na 2024 rok.

Głosowanie nr 4. Kto z państwa jest „za” wprowadzeniem tego punktu do porządku obrad, kto jest „przeciw”, kto „wstrzymał się” od głosu? – (**Głos z sali** – wypowiedź nieczytelna) – Dobrze, dziękuję bardzo. Proszę o wyniki głosowania. Tak, poproszę. 25 głosów „za”, 0 „przeciw”, 1 „wstrzymujący się”. Rada wprowadziła ten punkt do porządku obrad. Proponuję, aby to był punkt po punkcie dotyczącym zatwierdzenia planu pracy Komisji Rewizyjnej. Jeśli nie usłyszę sprzeciwu, tak właśnie się stanie. Sprzeciwu nie słyszę. Dziękuję bardzo. Nie głosował pan radny Marcin Bubicz. Jego intencją było głosowanie „za”. I bardzo proszę o dokonanie takiego zapisu w protokole.”

Zmieniony porządek obrad stanowi załącznik nr 7 do protokołu

AD. 2. INFORMACJE PRZEWODNICZĄCEGO RADY MIASTA LUBLIN

Przew. RM J. Pakuła „Informacje Przewodniczącego Rady Miasta Lublin.

Pismami z dnia 9, 10, 12, 20 i 30 października br. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego przedłożyło pisemne informacje o udzieleniu następujących dotacji (w ramach budżetu na 2023 rok):

- Archidiecezji Lubelskiej z siedzibą w Lublinie udzielono dotacji w wysokości 30 000,00 zł, przeznaczonej na pokrycie kosztów zadania pn. Lublin, ul. Lipowa, cmentarz, pomnik nagrobny (1860 r.): prace konserwatorskie i restauratorskie;
- Kościołowi Rektoralnemu pw. Św. Ducha w Lublinie udzielono dotacji w wysokości 125 000,00 zł, przeznaczonej na pokrycie kosztów zadania pn. Lublin, kościół pw. Świętego Ducha (1419 r.): konserwacja i restauracja dekoracji sztukatorskiej i wystroju malarskiego prezbiterium – etap III;
- Kościołowi Rektoralnemu pw. Św. Ducha w Lublinie udzielono dotacji w wysokości 95 000,00 zł, przeznaczonej na pokrycie kosztów zadania pn. Lublin, kościół pw. Świętego Ducha (1419 r.): konserwacja i restauracja ołtarza głównego – etap III;
- Stowarzyszeniu Anthill udzielono dotacji w wysokości 40 000,00 zł, przeznaczonej na pokrycie kosztów zadania pn. Lublin, tkanina – Tapiseria ze scenami z życia Abrahama (1 poł. XVII w.): prace konserwatorskie;
- Parafii pw. Nawrócenia św. Pawła w Lublinie udzielono dotacji w wysokości 260 000,00 zł, przeznaczonej na pokrycie kosztów zadania pn. Lublin, kościół pw. Nawrócenia św. Pawła (1459 r.), renowacje sztukaterii w kaplicy (1602 r.): prace konserwatorskie sztukaterii – etap I.”

AD. 3. ZATWIERDZENIE PROTOKOŁU LIV SESJI RADY MIASTA

Przew. RM J. Pakuła „Szanowni Państwo! Protokół LIV sesji był dostępny w aktówce systemu Zimbra od dnia 10 grudnia 2023 r. Czy są ze strony państwa radnych jakieś uwagi do protokołu LIV sesji? Nie widzę. Wobec tego, że nie ma uwag, poddaję pod głosowanie zatwierdzenie protokołu.

Głosowanie nr 5. Kto z państwa jest „za” zatwierdzeniem protokołu, kto „przeciw”, kto „wstrzymał się” od głosu? 24 głosy „za”, 0 „przeciw”, 3 „wstrzymujące się”. Stwierdzam, że wskazaną większością głosów Rada Miasta zatwierdziła protokół LIV sesji.

AD. 4. INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI PREZYDENTA MIASTA MIĘDZY SESJAMI

Przew. RM J. Pakuła „Kolejny punkt to Informacja o działalności Prezydenta Miasta między sesjami. Bardzo proszę, panie prezydencie, o złożenie informacji ustnej.”

Prez. K. Żuk „Panie Przewodniczący! Wysoka Rado! Ostatnie posiedzenie Rady w tym roku, więc zacznę od słów podziękowań zarówno państwu prezydentom, jak również ich współpracownikom, ale również i szanownym państwu radnym za ten trud, który wspólnie wykonywaliśmy w tym roku, realizując naszą

Strategię Rozwoju, wykonując zapisy budżetu na 2023 rok i oczywiście realizując wieloletni program inwestycji, w tym zwłaszcza te najtrudniejsze inwestycje związane z jeszcze konsumpcją funduszy europejskich z tego okresu programowania, który już jest za nami. I to podziękowanie dla pana Artura, pana prezydenta Artura Szymczyka w szczególności za zadanie, które dzisiaj jest powodem naszej dumy, a tak naprawdę spędzało mu sen z oczu – tak to się chyba mówi, tak – nadzór nad realizacją dworca metropolitalnego. Chciałbym też powiedzieć, że jak zwykle w takich przypadkach szczególnych poznajemy, gdzie mamy przyjaciół i osoby, które chcą nam pomóc. I chciałem tutaj powiedzieć, że wszyscy, którzy byli w jakiejś mierze związani z tym procesem inwestycyjnym, stanęli na wysokości zadania i udzielili nam wsparcia w bardzo trudnej inwestycji; trudnej nie tylko w sensie tym konstrukcyjnym, oczywiście związanym z nadzorem nad realizacją projektu, ale też i ze względu na okres, w którym ta inwestycja była realizowana, okres pocovidowy, związany z wahaniami cen materiałów budowlanych, z kryzysem dostępu do niektórych materiałów budowlanych. Ale nie będziemy już wracać do tego. Ważne jest, że zgodnie z umowami, które mamy zawarte z zarządem województwa i oczywiście z Komisją Europejską za pośrednictwem samorządu województwa, jesteśmy w stanie rozliczyć to zadanie i przy pełnym dofinansowaniu z funduszy europejskich, ale na ręce pana prezydenta Artura Szymczyka i jego współpracowników te podziękowania chciałem w obecności państwa skierować. Oczywiście nie jest to jedyna inwestycja, również za realizacyjnych inwestycji.

Chciałbym również podkreślić, bo kończy się rok, w którym jesteśmy tą Europejską Stolicą Młodzieży, i tutaj pani prezydent Beata Stepaniuk-Kuśmierzak, no, trochę uczyniła nam tu dużo więcej niż oczekiwaliśmy, w rozumieniu oczywiście aktywności naszych młodych mieszkańców, aktywności organizacji pozarządowych. Wydaje się również, że zbudowaliśmy już na trwałe takie relacje, które tę aktywność będą budować w przyszłości, o to też pani prezydent zadbała, proponując w budżecie stosowne na to środki. Dla niej i dla jej współpracowników chciałem te serdeczne podziękowania również kierować.

Pan prezydent Mariusz Banach w tym roku wraz ze środowiskiem, które reprezentuje, oświatowym, właściwie zagwarantował nam poczucie stabilności, choć tak naprawdę było to niesłychanie trudne, patrząc na uwarunkowania finansowe, ale też zmieniające się uwarunkowania prawne, wiele problemów, które trzeba było rozwiązywać, wczoraj podziękowaliśmy wspólnie na ręce państwa dyrektorów szkół, dla całego środowiska oświaty za ten wysiłek, trud, ale to może brzmi górnolotnie, ale chyba jest bardzo, bardzo prawdziwe. W tych naszych szkołach biją serca naszego miasta i to trzeba jakby docenić, że musimy wykazywać, wykazujemy, ale też musimy wykazywać szczególną wrażliwość jeśli chodzi o potrzeby oświatowe, ponieważ tam są te żywotne interesy naszych lubelskich rodzin w zakresie kształcenia, wychowywania dzieci, budowania poczucia bezpieczeństwa i za to chciałbym panu prezydentowi i jego współpracownikom serdecznie podziękować.

Pani prezydent Monika Lipińska dziś nieobecna, bo przejęła ode mnie sztafetę do chorowania, w związku z powyższym życzymy jej zdrowia, ale oczywiście również na jej ręce chciałbym podziękować za to wszystko, co w ramach polityki społecznej robimy. Za chwilę, zaraz będę za nią kilka zdań chciał powiedzieć.

No i wreszcie na ręce pana sekretarza i pani skarbnik również te podziękowania dla nich i dla ich współpracowników. Najważniejsze jest to, że to mamy to poczucie dużej sprawności działania i zawdzięczamy to i Andrzejowi Wojewódzkiemu i Lucynie Sternik, bo to są profesjonaliści. To warto podkreślać. W naszym gronie my ich cenimy, ale ponieważ dzisiaj jednak część, mam nadzieję, naszych mieszkańców słucha, to warto podkreślić ten ich profesjonalizm, ich zaangażowanie i podziękować im i ich współpracownikom, bo ten trudny okres za nami. I tyle, jeśli chodzi o te wyrazy wdzięczności i podziękowania.

Jeśli popatrzymy na końcówkę tego okresu, zwłaszcza okres międzyseesyjny, to oczywiście tutaj pan prezydent Artur Szymczyk za chwilę powie, ale rozstrzygnięty został przetarg na ulicę Węglarza, więc z jednej strony mamy Lubelskiego Lipca już zaawansowaną inwestycję, ważną z punktu widzenia układu komunikacyjnego, a z drugiej strony otwieramy równie ważną inwestycję nie tylko drogową, bo będzie to również inwestycja MPWiK-u i LPEC-u czyli, jakby dostarczamy dostęp do infrastruktury technicznej tum wszystkim, którzy na Ponikwodzie inwestują, no, ale też otwieramy sobie możliwość budowy tego Centrum-Oświatowo-Kulturalnego na Ponikwodzie przy ulicy Majerankowej.

Otworzyliśmy, czy byliśmy uczestnikami otwarcia nowego biura PWC Polska. Price Waterhouse Coopers w Lublinie ma już swój oddział i zatrudnia ponad 120 osób, i w tej chwili to nowe biuro związane przede wszystkim z Centrum Kompetencyjnym PWC Financial Crime Unit, które jest takim nowatorskim dosyć rozwiązaniem, może zatrudnić do 2025 roku aż ok. 30 specjalistów. Jest to jeden z przykładów centrów, które jakby prowadzi działanie w zakresie Europy, czy europejskiej działalności PWC, ale również na zlecenie firm amerykańskich, czy również Departamentu Stanu USA, ale też z drugiej mieliśmy okazję być w firmie Orange Polska ze względu na zmianę osoby, która zarządzać będzie w Polsce struktura tej firmy. I również możemy tutaj powiedzieć, że jest to świetny, od lat rozwijający się projekt w zakresie usług finansowo-księgowych, ale również i dotyczącej grupy Orange, ale również szeregu usług świadczonych na zewnątrz. Ponad 1 tys. osób pracuje przy ulicy Chodźki, i jest to jedno z trzech centrów w Europie, firma Orange.

Europejska Stolica Młodzieży zakończyła praktycznie realizację tego programu, który państwo znacie, pani prezydent za chwilę o tym powie.

Warto również tutaj wspomnieć – reprezentował nas pan prezydent Artur Szymczyk – odbyła się gala finałowa konkursu Kreatywni. To jest dosyć ciekawy przykład budowania aktywności, promowanie właściwie przedstawicieli sektora kreatywnego w mieście; dosyć udany i budzący duże zainteresowanie ze strony innych miast. Warto gdzieś tam przyglądać się temu również na przyszłość.

Lublin otrzymał tytuł Samorządowego Lidera Zarządzania. Pan prezydent Artur Szymczyk odebrał tytuły. Lublin nagrodzono za realizację projektu Efektywny energetycznie bezemisyjny system transportu publicznego w Lublinie, Rozwój efektywnego i inteligentnego systemu ciepłowniczego w Lublinie oraz Zwiększenie efektywności energetycznej oczyszczalni ścieków Hajdów w Lublinie. To wszystko wiąże się z neutralnością klimatyczną i niewątpliwie też z punktu widzenia naszego miasta rozwiązuje szereg istotnych, strategicznych problemów. Ten tytuł po raz kolejny, ale też i akurat w tych obszarach mamy się czym pochwalić.

Chciałbym również zwrócić uwagę i poproszę panią prezydent Beatę Stepaniuk-Kuśmierzak, by o tym powiedziała trochę więcej, bo to jakby jej obszar

działalności, że Komisja konkursowa składająca się z ekspertów z Unii Europejskiej przyjęła to nasze zaangażowanie w projekt Europejskiej Stolicy Kultury, formułując ostateczny raport, na podstawie którego to raportu i których to uwag będziemy również pisali aplikację tę drugą, którą musimy wykonać do końca czerwca. Uznali, że aplikacja naszego miasta przedstawia przemyślany program kulturalno-artystyczny, angażujący różne środowiska i zapewnia przestrzeń do takiej krytycznej debaty. Przyjęli z zadowoleniem innowacyjne i takie odważne podejście do Europy Wschodniej, to co zresztą jest naszą specjalizacją, również doceniając zespół, który ten zakres zadań realizuje, a warto również zauważyć, że przyjęli nasze propozycje budżetowe dotyczące... za realne, racjonalne; nie we wszystkich przypadkach innych miast takie uwagi były formułowane, więc tutaj sprawdzono możliwości zabudżetowania na następne lata naszych działań uznając, że zrobiliśmy to dobrze. Również uznano zarządzanie i kierowanie projektem ESK jako przemyślane, z właściwym podziałem zadań. Warto o tym powiedzieć, dlatego że dopiero teraz ten raport się ukazał i chciałem państwa o tym poinformować, ponieważ m.in. z waszym udziałem będziemy nad tą aplikacją drugą pracować, no i oczywiście w którymś momencie podejmować stosowne uchwały.

Jeśli chodzi o zakres aktywności pani prezydent Moniki Lipińskiej, chciałem tutaj powiedzieć, że pozyskaliśmy blisko 3 mln zł z Funduszu Solidarnościowego w ramach Programu Rządowego Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej. Miasto również otrzymało dofinansowanie na 2024 rok z Narodowego Funduszu Zdrowia na realizację programów polityki zdrowotnej. Tam jest kwota 514 tys. zł, oczywiście my mamy zapewniony w budżecie swój wkład pozwalający na realizację programu profilaktyki próchnicy zębów dla uczniów lubelskich szkół, na program profilaktyki zakażeń pneumokokowych u osób powyżej 65. roku życia, na program profilaktyczny wczesnego wykrywania wad wzroku i zezów dla uczniów klas II szkół podstawowych i wreszcie na program polityki zdrowotnej w zakresie zdrowego odżywiania dla dzieci w klasach I-III szkół podstawowych – ten program „Jedz z głową”, który realizujemy od wielu, wielu lat. Warto o tym wspomnieć, bo taka kompleksowa realizacja programów profilaktyki zdrowotnej cechuje nasze miasto od dawna i umówmy się – jesteśmy nie licznym przykładem takiego podejścia, patrząc na te ostatnie, przynajmniej ostatnią dekadę wśród miast w Polsce.

Miasto Lublin również wzięło po raz kolejny udział w takiej międzynarodowej kampanii, 16 dni akcji przeciw przemocy ze względu na płeć; chodziło tutaj o kampanię, która miała na celu wyeliminowanie wszelkich form przemocy wobec kobiet. Zwracam na to uwagę, bo tu specjaliści z Zespołu Interdyscyplinarnego, Centrum Interwencji Kryzysowej, Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, Komendy Miejskiej Policji oraz prokuratorzy i adwokaci pełnili dyżury, podczas których udzielali nieodpłatnie porad i konsultacji dla tych mieszkańców, czy mieszkanek i mieszkańców Lublina, którzy doświadczyli takiej przemocy. Chciałem państwa uczulić na ten problem dlatego, że to jest na swój sposób, no, nie chcę powiedzieć przerażający wymiar, ale jednak te doświadczenia, które pokazuje nasz Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, czy Centrum Interwencji Kryzysowej i jednocześnie to, co wiemy ze współpracy z Komendą Miejską Policji pokazują, że nie wolno tu lekceważyć również i takich programów, które mają o tym mówić, a zwrócimy jeszcze uwagę w szczególności na to, co dotyczy dzieci w wielu rodzinach. Stąd jeszcze raz chciałbym powiedzieć, że te rozwiązania,

które podejmowaliśmy z organizacjami pozarządowymi udzielającymi wsparcia, takiego profesjonalnego wsparcia dla rodzin i w szczególności dla dzieci, jest takim rozwiązaniem i nowatorskim, bardzo, bardzo potrzebnym.

Gala, która odbyła się w Warszawie, organizowana przez Związek Dużych Rodzin Trzy Plus, w zakresie takiego programu Family Spot, skończyła się również przyznaniem nam wyróżnienia i tu na prośbę pani prezydent chciałem o tym państwu przypomnieć, ponieważ jesteśmy jednym z nielicznych miast, które ten program wdrożyło. Ja byłem uczestnikiem pierwszych warsztatów, które się tu odbywały i muszę powiedzieć, że jestem bardzo zbudowany tym, co tutaj zobaczyłem – zaangażowanie wszystkich naszych jednostek, komórek i oczywiście Związku Dużych Rodzin z reprezentacją tu w szczególności lubelską pokazuje, że to jest ciekawe miejsce dla edukacji, integracji, rekreacji, a także budowania tej aktywności obywatelskiej. I ten projekt będziemy chcieli kontynuować.

Wreszcie warto jeszcze zwrócić uwagę na konferencję Dzieci i Młodzież z Niepełnosprawnościami. Teraźniejszość i wyzwania – tutaj, jak co roku, staramy się podsumowywać ten zakres działań, który realizujemy, informujemy się o tych szczególnych potrzebach i o potrzebach podejmowania takich działań, które pozwalają bezpiecznie poruszać się młodzieży z niepełnosprawnościami, ale też i czuć się bezpiecznie w kontekście tego zaopiekowania osobami, które tego potrzebują.

Z mojej strony to tyle. Bardzo proszę, pan Artur Szymczyk w zakresie tych działań, które realizuje.”

Zastępca Prezydenta Miasta Lublin Artur Szymczyk „Szanowni Państwo Przewodniczący! Szanowni Państwo Radni! Dzień dobry. Ze swojej strony chciałem pokrótce troszkę nawiązać do tej wypowiedzi, jeśli chodzi o ten konkurs, w którym uczestniczyłem, to warto podkreślić i też warto się chwalić, jeżeli chodzi o kwestię konkursu Kreatywni. Prezentowane były firmy, które mają dorobek też biznesowy, ale taki przykład tego, co mamy w mieście Lublinie – czołowa firma, która produkuje gimbałe, czyli urządzenia do stabilizacji obrazu, trzy czołowe firmy są na świecie, w tym jedna z nich to jest lubelska firma. Więc to pokazuje, jaki jest potencjał.

Co do Lidera Zarządzania, o którym pan prezydent wspomniał, też warto troszkę do tego nawiązać, bo też mamy dosyć zaawansowane techniczne rozwiązania, jeżeli chodzi o ten system efektywności energetycznej na oczyszczalni Hajdów; po modernizacji komór fermentacyjnych i zwiększenia praktycznie o ponad 30 procent produkcji biogazu plus farma fotowoltaiczna 2 MW i odpowiednim zarządzaniem tym procesem powoduje to, że tak energochłonny proces, jakim jest oczyszczalnia ścieków, jest na dzień dzisiejszy, no, właściwie można już tak powiedzieć samowystarczalny energetycznie. Więc to pokazuje tę efektywność w tym zakresie.

System czystego transportu – to, co od lat wspieramy i rozwijamy, czyli zeroemisyjny transport. Jak do tej pory czasami była taka dyskusja, że autobusy elektryczne korzystają z tzw. czarnej energii; na dzień dzisiejszy w naszym mieście nie mamy z tym do czynienia, bo energia, która jest zasilana do trakcji i do ładowania pochodzi ze źródła, tzw. odnawialnego źródła energii, czyli energii zielonej. Czyli ten kompleks, ten element mamy domknięty i jakby we właściwy sposób zorganizowany.

Co do sieci ciepłowniczej i inteligentnej sieci ciepłowniczej LPEC realizuje projekt zarządzania poprzez zastosowanie w przyszłości sztucznej inteligencji i pewnego predykcyjnego zarządzania siecią, abyśmy mogli pewne działania przewidywać i wpływać na zmniejszenie po pierwsze – kluczowym elementem strat ciepła na sieciach, to są istotne elementy; i tak jesteśmy w czołówce, jeżeli chodzi o to, bo system lubelski to 80 procent sieci jest w technologii nowoczesnej (część wypowiedzi niewyraźna), jesteśmy w czołówce, jeśli chodzi o miasta w Polsce, no plus zarządzanie węzłami i takie podawanie parametrów, które będą jak najbardziej adekwatne co do zmiennych zewnętrznych, jeżeli chodzi o temperatury zewnętrzne. To pokrótce, jeżeli chodzi o te elementy.

W zakresie działań inwestycyjnych zakończyliśmy, to już państwo byli poinformowani, bo Szkoła 52 została rozbudowana i funkcjonuje, natomiast w tym okresie zakończyliśmy końcowe dostawy wyposażenia, podpisaliśmy protokół końcowy w tym zakresie, czyli to zadanie inwestycyjne zostało w stu procentach zakończone.

Budowa nowej siedziby Szkoły Podstawowej nr 26 w Lublinie – odebraliśmy program funkcjonalno-użytkowy od projektanta; w planowanym terminie ogłoszenia przetargu na dokumentację, bo mamy tam w trybie projektuj i wybuduj jeszcze w bieżącym roku 2023 roku chcemy to zrealizować.

Budowa szkoły na Majerankowej – dzięki temu, że rozstrzygnęliśmy postępowanie i mamy wykonawcę, będziemy podpisywać umowę z wykonawcą ulicy dawnej Węglarza, Kłopotowskiego i po uzgodnieniach z dostawcami mediów przygotowujemy opis przedmiotu zamówienia. Chcielibyśmy, aby dokonano w planowanym terminie ogłoszenia postępowanie i wybór projektanta – pierwszy kwartał 2024 roku.

W zakresie infrastruktury boiska, budowa boisk sportowo-rekreacyjnych przy ulicy Berylowej – tam, w takim terenie poniżej szkoły jesteśmy na etapie sprawdzania i odbierania dokumentacji projektowej dla tego zadania. Co do boiska szkolnego przy ul. (niewyraźnie), takiego dedykowanego jesteśmy na etapie zmiany planu. Jeżeli ten plan zostanie zmieniony, przystąpimy do konkretnych działań w tym zakresie.

Boisko Grygowej – pewna deklaracja też padła na Planie dla Dzielnic. Na dzień dzisiejszy trwa procedura odbiorowa i usuwanie usterek po zrealizowaniu tego zadania.

Dom Kultury, Centrum Kultury – piwnice – roboty zakończone, trwa rozliczanie inwestycji. Również w zakresie budowy instalacji kanalizacyjno-sanitarnej i pompowni ścieków na potrzeby Centrum Kultury, bo takiej potrzeby wystąpiły – roboty zakończone i rozliczamy inwestycję.

Park Bronowicki – mamy dokumentację, będziemy aplikować o środki w konkursach, które będą ogłaszane przez pana marszałka.

O dworcu pan prezydent wspominał, to nie będę o tym wspominał.

Amfiteatr Tatarski – trwają prace projektowe, do końca roku chcemy uzyskać stosowną dokumentację projektową na to zadanie.

Jeżeli chodzi o inwestycje drogowe, właściwie kończymy już przebudowę ulicy Skowronkowej i ulicy Bliskiej, w trakcie realizacji przebudowa Lubelskiego Lipca – oczywiście to dosyć trudne zadanie z punktu widzenia terenu, nośności i tych wyzwań, które tam są; budowa ścieżki rowerowej wzdłuż ulicy Północnej; zaprojektowanie i budowa oświetlenia ulicy Dożynkowej; rozbudowa ulicy Zorzy – jest w trakcie realizacji; również kończymy doświetlanie przejść dla pieszych

w ramach projektu poprawa bezpieczeństwa niechronionych uczestników ruchu drogowego w rejonie przejść dla pieszych. Zakończyliśmy inwestycję, o czym wspominaliśmy, na ulicy Raszyńskiej; zakończyliśmy budowę oświetlenia ulicy Kolorowej, Serdecznej i Bajkowej – zgłoszone są te inwestycje w tej chwili do odbioru. Budowa ścieżki rowerowej wzdłuż ulicy Szafirowej i budowa odcinka oświetlenia przy ulicy Zemborzyckiej. Ogłosiliśmy przetargi na przebudowę ulicy Montażowej. Przygotowujemy przetargi na rozbudowę ulicy Samsonowicza i budowę ulicy Kruszynowej i przebudowa ulicy Budowlanej. Natomiast na grudzień planujemy podpisanie umów na przebudowę kładki dla pieszych nad ulicą Filaretów, budowę ulicy Sławinek i rozbudowę ulicy Wallenroda i to co wspominałem – Węglarza. W trakcie projektowania jest węzeł PKP Ponikwoda – Trzeźniowska. I przygotowujemy opisy przedmiotu zamówienia, jeżeli chodzi o przebudowę i rozbudowę ulicy Nałęczowskiej oraz tego układu z mostami w rejonie drogi wojewódzkiej nr 822, czyli rejon ulicy Turystycznej.

A, i jeszcze korzystając z tej okazji, tutaj pan prezydent wspominał inwestycję dworca. Z tego miejsca chciałem bardzo serdecznie podziękować szczególnie – oczywiście nie wymienię wszystkich osób, bo nie sposób – natomiast szczególnie dwóm osobom chciałem tutaj bardzo serdecznie podziękować, bo to były ich działania i podstawowymi kluczowymi, żeby te inwestycje były zrealizowane – pani Oldze Witek z Zarządu Dróg i Mostów i panu Pawłowi Giezkowi z Wydziału Inwestycji i Remontów. Dziękuję bardzo.”

Zastępca Prezydenta Miasta Lublin Mariusz Banach „Dzień dobry. Szanowni Państwo! Ja potrzebuję dzisiaj dosłownie trzech minut państwa uwagi.

Pierwsza informacja dotycząca konkursów na stanowisko dyrektora. W dniu 15 grudnia odbędzie się konkurs na stanowisko dyrektora Szkoły Podstawowej nr 5. Powierzenie stanowiska nastąpi od dnia 25 grudnia.

I proszę państwa, znowu podobnie jak w roku ubiegłym, historię związaną z tym, że w lutym odchodzi nam kilka pań dyrektor z naszych przedszkoli. Pozwólcie państwo, że je wymienię: będzie to pani Małgorzata Bartoszewicz, dyrektor Przedszkola nr 10, pani Małgorzata Pizoń, dyrektor Przedszkola nr 7, pani Teresa Kachniarz, dyrektor Przedszkola nr 50, pani Dorota Iwańska, dyrektor Przedszkola nr 52, pani Jolanta Maksymiuk-Jankiewicz, dyrektor Przedszkola nr 77 i pani Bożena Mazur, dyrektor Przedszkola nr 85. Znacnie państwo te panie dyrektor, to jest najczęściej, no, mówiąc kolokwialnie, kawał historii lubelskiej oświaty. Na koniec lutego będziemy tym paniom dziękowali za lata pracy.

Odbędzie się kolejna, jesienna sesja egzaminów na stopień nauczyciela mianowanego. Złożono 43 wnioski, wszyscy nauczyciele zdali ten egzamin. Wśród zdających byli nauczyciele różnych specjalności, jednakże największą grupę stanowili nauczyciele specjaliści z zakresu pedagogiki specjalnej oraz nauczyciele wychowania przedszkolnego, czyli ci, którzy są nam najbardziej potrzebni.

Jeżeli chodzi o kształcenie uczniów z Ukrainy, tutaj ta liczba uczniów się nie zmienia, a podajemy ją państwu systematycznie dlatego, że stale korzystamy ze środków z Funduszu Pomocy. W grudniu otrzymaliśmy na kształcenie uczniów z Ukrainy prawie 2,5 mln zł, a w sumie tych środków z Funduszu Pomocowego otrzymaliśmy już ponad 50 mln.

6 grudnia odbyło się wyjątkowe posiedzenie Młodzieżowej Rady Miasta w Lubelskim Centrum Konferencyjnym. Tego dnia Młodzieżowa Rada Miasta

podsumowała swój udział w programie Europejskiej Stolicy Młodzieży pod hasłem „Przeżyjmy to jeszcze raz”.

Dwa zdania o dwóch projektach. Podpisaliśmy porozumienie z Ministerstwem Edukacji i Nauki w sprawie programu Wektory Życia. Na mocy tego programu będziemy prowadzili zajęcia dotyczące świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa. Na to otrzymaliśmy 73 tys.

Natomiast z radością chcę poinformować, że podpisaliśmy również porozumienie z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego na projekt znany państwu i myślę, że ceniony przez nas wszystkich, czyli projekt Akademia Chóralna. Śpiewająca Polska. Chcę powiedzieć, że na rok szkolny 2023/2024 do tego projektu zakwalifikowaliśmy 20 chórów z 16 placówek. Ten projekt już się wpisał w działania kulturalne i oświatowe w naszym mieście i wydaje mi się, że jest przez państwa również ceniony.

W minionym miesiącu odbyły się również dwa bardzo ważne wydarzenia jubileuszowe w naszych placówkach. 24 listopada dożyła się uroczystość z okazji 35-lecia nadania imienia szkole oraz 25-lecia funkcjonowania oddziałów integracyjnych w Szkole Podstawowej nr 28 z oddziałami integracyjnymi. Natomiast 8 grudnia miał miejsce jubileusz 70-lecia Lubelskiego Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego im. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego. Serdecznie dziękuję wszystkim państwu, którzy brali udział w tych uroczystościach. Dziękuję.”

Zastępca Prezydenta Miasta Lublin Beata Stepaniuk-Kuśmierzak „Szanowni Panowie Przewodniczący! Szanowni Państwo Radni! Szanowni Państwo! Bardzo szybko w kontekście sportu, szczególnie w odniesieniu do dzisiejszej sesji Rady Miasta i dwóch uchwał, które państwu przedstawiliśmy. Jedna w kontekście stypendiów sportowych ma charakter tylko i wyłącznie techniczny, więc myślę, że nad nią nie będzie dyskusji, natomiast musieliśmy takie zmiany dokonać w kontekście wzoru wniosku oraz po prostu klauzuli informacyjnej RODO. Większa zmiana i myślę, że bardzo pozytywna, i przez państwa też zostanie tak odebrana, to Nagrody Miasta Lublin w dziedzinie sportu. Zgodnie z wnioskiem Kapituły do Nagród Miasta w dziedzinie sportu, która w maju zwróciła się do pana prezydenta z prośbą o rozszerzenie katalogu osób, czy kryteriów przyznawania, tak też uczyniliśmy i dlatego pod obrady państwa radnych przedstawiliśmy zmianę uchwały, która w tym nowo zaproponowanym kształcie umożliwi Kapitułę zarekomendowanie panu prezydentowi nie tylko osoby trenera, czy innej osoby wyróżniającej się w osiągnięciu, w działalności sportowej wynikami, czy zasłużoną w osiągnięciu przez zawodników wysokich wyników sportowych, i to była dotychczas jedna kategoria, dzisiaj proponujemy państwu rozdzielenie tego, aby z jednej strony oczywiście pozostaje zawodnik, którego chcemy uhonorować, następnie trener, w szczególności ten, który w minionym roku zdobywa ze swoim zawodnikiem pewne osiągnięcia, ale także chcielibyśmy, żeby ta kategoria nowa obejmowała osobę, której chcemy podziękować za całokształt jej pracy. Więc takich osób mamy w Lublinie dużo, często Kapituła miała z tym duży problem, czy uhonorować właśnie trenera w związku z tym, że osiągnął jego zawodnik wysokie wyniki sportowe, czy właśnie taka nagroda powinna trafić do osoby za całokształt jej wieloletniej pracy na rzecz Lublina i lubelskiego sportu. Myślę, że teraz takich dylematów nie będzie, o ile oczywiście państwo radni tak tę uchwałę przegłosujecie.

Nie tak dawno, bo 11 grudnia wspólnie z panem przewodniczącym Leszkiem Daniewskim miałam przyjemność wręczyć powołania do Akademickiego Centrum Szkolenia Sportowego na kolejny rok. Drodzy państwo, to już bodajże ósmy rok działania tego programu, wyjątkowego, który buduje nasz potencjał też akademicki w świetle całego państwa, bowiem jako miasto umożliwiamy tym młodym ludziom nie tylko studiowanie kierunku konkretnego, wybranego przez nich, ale także dodatkowo rozwijanie pasji sportowych i osoby, które są członkami, czy były członkami tego programu, wielokrotnie zadziwiały, zaskakiwały nas swoją formą sportową na zawodach rangi krajowej i międzynarodowej, i tak też wierzę, że będzie w najbliższych miesiącach.

Drodzy państwo, wszystkie inne działania, które prowadzi wydział, prowadzone są, że tak powiem bez przeszkód, realizowane, więc o nich może nie będę mówić, natomiast przejdę płynnie do Wydziału Kultury. Ostatnio państwa informowałam o tym, że zakończyliśmy nabory wniosków na stypendia zarówno te młodzieżowe, jak i te projekty z zakresu twórczości artystycznej i upowszechniania kultury. Jesteśmy w trakcie analizy tych wniosków i pewnie w niedługim czasie będziemy mogli ogłosić listę tych, którzy te stypendia otrzymali.

Byliśmy także, mieliśmy przyjemność uczestniczyć w wyjątkowym koncercie – Wspólnota i miłość w sercu Sławina, ale także w Narodowym Koncercie Listopadowym. Jesteśmy po jego kolejnej edycji, drodzy państwo, i tutaj, w porozumieniu chociażby z wybitną znawczynią, panią prof. Księżką-Falger przyjęliśmy taką formułę, że chcielibyśmy, aby ten cykliczny koncert narodowy, tak jak w 2023 roku i kilka razy w minionych latach się zdarzało, na scenie pojawiali się młodzi artyści, artyści młodego pokolenia, którzy zaczynali na deskach naszej filharmonii, a dzisiaj możemy ich podziwiać na całym świecie, dzisiaj o te nazwiska bije się cały świat, oczekiwanie i finanse, które trzeba zaangażować, żeby taka osoba pojawiła się na danej scenie, są ogromne, a my mieliśmy tę przyjemność dużo wcześniej, kiedy oni zaczynali, więc mamy takie poczucie, że to jest dobry kierunek i taki kierunek chcielibyśmy kontynuować.

Jeżeli chodzi, drodzy państwo, o Biuro Partycypacji, to najważniejszym aspektem, nad którym obecnie pracujemy, jest projekt uchwały, który chcemy przedstawić państwu w styczniu, który zawiera się w takim wyjątkowym dla nas dokumencie, czyli Polityka młodzieżowa Lublina, Miasto Młodych. Chcielibyśmy tam, drodzy państwo, zawrzeć te nasze doświadczenia, uwagi, sugestie, wytyczne, które wspólnie nam powinny towarzyszyć, jeżeli chcielibyśmy dalej tworzyć miasto przyjazne młodym ludziom, i taki dokument pod obrady państwa radnych przedstawimy w styczniu. Oczywiście pracowaliśmy nad nim bardzo długo, nawet ostatnio miałam przyjemność uczestniczyć z przedstawicielami innych miast, szczególnie Unii Metropolii Polskich, w których już takie dokumenty funkcjonują, w konferencji, którą organizowaliśmy wspólnie z Wydziałem Filozofii i Socjologii UMCS. To była bardzo inspirująca, ciekawa debata. To też kolejne takie wydarzenie, gdzie uczymy się od siebie nawzajem, nie wyważamy otwartych drzwi, a uczymy się od tych miast, które już mają taką politykę, które też nam podpowiadają, jaki ona powinna mieć ostateczny kształt.

Drodzy państwo, i zacznę bardzo szybko może od już pewnych podsumowań związanych z Europejską Stolicą Młodzieży.

Ale zanim to uczynię, jedna rzecz, też niezwykle istotna z tego tygodnia, o czym przypomniał mi pan przewodniczący Leszek Daniewski, z którym wspólnie i wspólnie z przewodniczącym Piotrem Choduniem miałam okazję wziąć

udział w bardzo wzruszającym spotkaniu z panem Janem Puchalą. Jako kronika sportu co roku wydajemy publikację z zakresu sportu. Tym razem przedmiotem takiej publikacji był właśnie Jan Puchala. Myślę, że nie trzeba nikomu z państwa go przedstawiać. Wyjątkowe, wzruszające spotkanie, w którym uczestniczyło mnóstwo wychowanków pana Jana, i jak się drodzy państwo okazało, jego pamięć nie zawodzi, nawet nas, młodszych zawodziła wielokrotnie, a pan Jan sy-pał anegdotami z całego życia, tak jak mówię, wzruszające i myślę, że niedługo dostarczymy państwu te publikacje. I tu też taka uwaga – ja, drodzy państwo, wspólnie z panami przewodniczącymi nie miałam okazji nic wręczyć panu Janowi, bowiem jest już laureatem wszystkich możliwych odznaczeń miasta Lublin, ale stwierdziliśmy, że właśnie ta oto publikacja jest uhonorowaniem jego największych zasług i takim symbolicznym podziękowaniem za jego taką wielką pasję, zaangażowanie, którym się przez całe życie wykazuje, a jeszcze nie powiedział ostatniego słowa i za to mocno trzymamy kciuki.

Wracając oczywiście do podsumowań, to tak może od końca. Biuro Rozwoju Turystyki, czyli Odkryj Lublin, zainspiruj się historią naszego miasta – projekt który będziemy kontynuowali, zrodził się w Europejskiej Stolicy Młodzieży. Statystyki są rewelacyjne, bowiem, drodzy państwo, ponad 6 tys. uczniów i wychowanków lubelskich placówek, wspólnie z przewodnikami inspiracji odkrywało Lublin na nowo. W tych dwóch edycjach, bo była wiosenna i jesienna kil-kaset spacerów, podczas których inspirowaliśmy się miastem, odkrywaliśmy go i patrzyliśmy na niego zupełnie w inny sposób.

Drodzy państwo, grudzień to taki wyjątkowy czas, bowiem rzeczywiście za chwilę pożegnamy się z tytułem Europejskiej Stolicy Młodzieży, co nie oznacza – o, tutaj bardzo właśnie dziękuję, ja będę sobie tak króciutko mówiła, a państwo na tej prezentacji zobaczycie pewne statystyki, dane, których nie będę przybliżać, one będą tutaj wyświetlane za nami. Natomiast grudzień, a właściwie końcówka listopada to czas, kiedy zaczęliśmy dokonywać podsumowań, ewolucji projektów, które wspólnie z państwem realizowaliśmy. Zaczęliśmy 27 listopada galą podsumowania, gdzie podsumowanie było tylko częścią, bowiem to było wydarzenie o bardzo międzynarodowym charakterze, poznaliśmy bowiem Europejską Stolicę Młodzieży na 2026 rok, bo zostało nim Tromsø, ale także przekazaliśmy ten symboliczny klucz Europejskiej Stolicy Młodzieży miastu kolejnemu, czyli Gandawie. Ja tylko przypomnę, że 2024 rok to jest właśnie Gandawa, 2025 to jest nasze miasto partnerskie Lwów, no i 2026 rok – Tromsø. W tej chwili został już ogłoszony nabór na 2027 rok.

Tutaj, drodzy państwo, te wszystkie działania, to chociażby nawet to, że nasza aplikacja zawierała 80 działań, to był załącznik do aplikacji, my ponad 1 tys. wydarzeń zorganizowaliśmy wspólnie z naszymi partnerami. I skoro mówię o partnerach, to im, drodzy państwo, właśnie poświęcamy ten grudzień. Jest on bardzo intensywny, bowiem mamy takie poczucie, że chcielibyśmy za ten wyjątkowy czas podziękować wszystkim tym, którzy się w Europejską Stolicę zaangażowały, a było to setki, tysiące podmiotów i instytucji. Co łączy te wszystkie podmioty, osoby i instytucje to to, że drodzy państwo to, że są..., nie są obojętni i że są społecznie odpowiedzialni. Ja to podkreślam na każdym kroku, bowiem to jest taka rzeczywiście wartość, która łączy te wszystkie podmioty. Bo tak, jak biznes nie patrzy, z którym współpracowaliśmy, nie patrzy literalnie na to, do czego jest de facto powołany, nie patrzy tylko na pewną maksymalizację zysków i minimalizację kosztów, ale dostrzega wyzwania społeczne. Tak samo

my jako miasto moglibyśmy literalnie wypełniać zapisy ustawy o samorządzie gminnym, czy o powiatowym i na tym poprzestać, ale drodzy państwo, nie jesteśmy obojętni, chcemy skutecznie odpowiadać na wyzwania społeczne. W tym przypadku były to wyzwania społeczne, które definiowali i o których mówili nam młodzi ludzie, dlatego byliśmy w tak wielu różnych obszarach, dlatego byliśmy w sporcie, kulturze, w partycypacji, zaangażowaniu, w projektach rozwojowych, ale byliśmy też, zdając sobie sprawę z tego, że jest bardzo duża grupa młodych ludzi, szczególnie po pandemii, która nie jest gotowa w tak łatwy sposób podejść i skorzystać z całej oferty, którą daje miasto, dlatego też byliśmy bardzo obecni w zdrowiu, w profilaktyce, w pomocy psychologicznej i z tego, jako myślę cały zespół jesteśmy bardzo, bardzo dumni.

Grudzień, tak jak wspominałam, to szereg podsumowań. Otwieraliśmy jeszcze kolejne przestrzenie młodzieżowe, na dzisiaj mamy tych przestrzeni osiem. To projekty bardzo rozwojowe, które pozwalają z mniejszym lękiem patrzeć młodym ludziom na ich przyszłość, na ich karierę zawodową, na ich rynek pracy. Na te wyzwania odpowiadamy. Myślę tu chociażby o świetnych, miękkich projektach realizowanych przez Wydział Przedsiębiorczości, przez pana dyrektora Mariusza Sagana, czy Monikę Król – Uczeń, uczennica przyszłości. Tutaj wspólnie z fantastycznymi szkołami, naszą lubelską oświatą, MATCH, Kreatywni, o których mówił, wspominał pan prezydent Żuk i prezydent Szymczyk, Lublin Skills Up!, Akademia Miasto, Młodzież inspiruje dzielnicę, Miejski Aktywator Młodzieżowy, czy wydarzenie, które dalej realizujemy, czyli Dobry klimat w szkole. I to, drodzy państwo, zmierzając już oczywiście do końca, nie byłoby możliwe też bez państwa udziału i wsparcia. I chcielibyśmy dzisiaj, ja, bo jestem wyrazicielką tak naprawdę tych podziękowań całego licznego zespołu za to, że nam państwo zaufaliście, daliście szansę. Ja wiem, że niekoniecznie na samym początku, kiedy mówiliśmy bardzo ogólnie o Europejskiej Stolicy, może nie wszyscy w to od razu uwierzyli, ale daliście nam państwo bardzo duży kredyt zaufania, którego nie chcieliśmy nigdy zawieść.

I skoro jesteśmy w tym okresie podsumowań, nie wyobrażam sobie, żeby tym samym podziękować też państwu za to, że daliście nam właśnie szansę, chociażby głosując nad budżetem w poprzednich latach, i dzisiaj mając nadzieję, że pozwolicie nam kontynuować te działania, chociażby przez środki zapisane jako rezerwa właśnie na kontynuację Europejskiej Stolicy Młodzieży. Zostawiliśmy państwu drobne takie pamiątki po tym czasie, ale pozwólcie państwo, że jest tutaj ze mną też chociażby Agnieszka, która swoje ostatnie życie poświęciła Europejskiej Stolicy, dzięki..., tak, Agnieszka Parol-Górna, i ona, drodzy państwo, będzie kontynuowała te wszystkie nasze wspólne działania (oklaski). Tak, wielkie podziękowania. I panie przewodniczący, my w tym grudniu jeździmy z podziękowaniami i przekazujemy na ręce tych wszystkich osób, które nam umożliwiły tę wyjątkową wspólną drogę, takie oto statuetki, więc pozwólcie państwo, że taką oto statuetkę na ręce pana przewodniczącego dla wszystkich państwa, niech symbolicznie przypomina nam o Europejskiej Stolicy Młodzieży i będzie jednocześnie taką motywacją do tego, żebyśmy cały czas tworzyli miasto przyjazne młodym. Bardzo dziękuję.” (oklaski) I pozwólcie państwo, mamy taki krótki filmik, który był na Gali Lublin.”

Nastąpiła prezentacja spotu

Zast. Prez. B. Stepaniuk-Kuśmierzak „Bardzo dziękujemy.” (oklaski)

Prez. K. Żuk „Dziękuję bardzo.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo, pani prezydent. Dziękuję za to wyróżnienie. Ja obiecuję, że to będzie stało na honorowym miejscu w gabinecie przewodniczącego Rady Miasta do kwietnia na pewno.”

AD. 5. INFORMACJA O ZREALIZOWANYCH I ZAPLANOWANYCH WYJAZDACH W ZAGRANICZNĄ PODRÓŻ SŁUŻBOWĄ PREZYDENTA MIASTA LUBLIN I PRACOWNIKÓW URZĘDU MIASTA LUBLIN

Przedmiotowa Informacja (druk nr 2007-1) stanowi załącznik nr 8 do protokołu

Przew. RM J. Pakuła „Drodzy państwo, przechodzimy do kolejnego punktu – jest to Informacja o zrealizowanych i zaplanowanych wyjazdach w zagraniczną podróż służbową Prezydenta Miasta Lublin i pracowników Urzędu Miasta Lublin (mamy to na druku 2007-1). Rozumiem, że państwo się zapoznali z tą informacją i zapytam, czy moglibyśmy dokonać wpisu w protokole następującej treści: Rada Miasta zapoznała się z Informacją o zrealizowanych i zaplanowanych wyjazdach w zagraniczną podróż służbową Prezydenta Miasta Lublin i pracowników Urzędu Miasta Lublin. Tak? Możemy taki zapis sporządzić? Nie widzę sprzeciwu. Dziękuję bardzo. Proszę o dokonanie takiego zapisu w protokole.”

Rada Miasta zapoznała się z przedmiotową Informacją

AD. 6. INFORMACJA PREZYDENTA MIASTA LUBLIN DOTYCZĄCA PODMIOTÓW, NA RZECZ KTÓRYCH SKAZANI MOGĄ WYKONYWAĆ PRACE NA CELE SPOŁECZNE W 2024 R.

Przedmiotowa Informacja (druk nr 1976-1) stanowi załącznik nr 9 do protokołu

Przew. RM J. Pakuła „Kolejny punkt - Informacja Prezydenta Miasta Lublin dotycząca podmiotów, na rzecz których skazani mogą wykonywać prace na cele społeczne w 2024 r. (mamy to na druku 1976-1). Ponownie proponuję, aby dokonać wpisu w protokole, że Rada Miasta zapoznała się z tą informacją. Nie widzę sprzeciwu. Bardzo proszę o dokonanie wpisu, że Rada Miasta zapoznała się z Informacją Prezydenta Miasta Lublin dotycząca podmiotów, na rzecz których skazani mogą wykonywać prace na cele społeczne w 2024 r.”

Rada Miasta zapoznała się z przedmiotową Informacją

AD. 7. PODJĘCIE UCHWAŁY W SPRAWIE UCHWAŁY BUDŻETOWEJ MIASTA LUBLIN NA 2024 ROK

Przedmiotowy projekt uchwały (druk nr 1972-1) wraz z autopoprawkami (druk nr 1972-2 i druk nr 1972-3) stanowi załącznik nr 10 do protokołu

Przew. RM J. Pakuła „Kolejny punkt to podjęcie uchwały w sprawie uchwały budżetowej Miasta Lublin na 2024 rok (mamy to na druku 1972-1 wraz z autopoprawkami na drukach 1972-2 i 1972-3).

Szanowni państwo, przystępujemy do rozpatrzenia jednej z najważniejszych w perspektywie roku uchwał, tj. projektu budżetu miasta Lublin na 2024 rok. Przypomnę, że projekt budżetu miasta zgodnie z wymogami ustawowymi został przygotowany przez prezydenta i dostarczony do Biura Rady w przepisowym terminie. Po przejściu całej procedury zapisanej w naszej uchwale nr 1072/XLIII/2010 w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej, prezydent opracował autopoprawkę na druku 1972-2, która wpłynęła do Biura Rady w dniu 8 grudnia 2023 r. i w tym samym dniu została przekazana państwu radnym oraz autopoprawkę na druku 1972-3, która wpłynęła w dniu 13 grudnia br.

Teraz chcę zaproponować Wysokiej Radzie porządek debaty budżetowej, który jest zapisany w § 3 ust. 7 załącznika nr 4 do naszej uchwały i wyglądać będzie to następująco:

1. Przedstawienie autopoprawek zgłoszonych przez Prezydenta.
2. Przedstawienie opinii Regionalnej Izby Obrachunkowej o projekcie uchwały budżetowej Miasta Lublin na 2024 rok, projekcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej oraz o możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego w projekcie uchwały budżetowej Rady Miasta Lubin na 2024 rok. W tym miejscu chcę dodać, że opinie te również zostały Państwu radnym dostarczone.
3. Przedstawienie opinii Komisji Budżetowo-Ekonomicznej.
4. Przedstawienie opinii innych komisji, klubów radnych.
5. Dyskusja.
6. Głosowanie projektu wraz z autopoprawkami.

Drodzy państwo, przechodzimy do punktu 1 i 2. Proszę pana prezydenta o przedstawienie Wysokiej Radzie autopoprawek do projektu budżetu, a także o zapoznanie nas z opiniami Regionalnej Izby Obrachunkowej.

Prez. K. Żuk „Panie Przewodniczący! Bardzo proszę panią skarbnik o przedstawienie tej informacji.”

Skarbnik Miasta Lublin Lucyna Sternik „Panie Przewodniczący! Państwo Radni! Tak jak pan przewodniczący powiedział, w terminie ustawowym został przedłożony projekt uchwały budżetowej na rok 2024, następnie złożone zostały dwie autopoprawki. Zarówno w projekcie budżetu miasta, jak i też w autopoprawkach szczegółowo zostały omówione zmiany do projektu budżetu. W autopoprawce pierwszej, którą państwo otrzymali, zostały zawarte pozytywnie zopiniowane wnioski zgłoszone przez państwa radnych podczas prac nad projektem budżetu. Ja tylko powiem, że tych wniosków złożyliście państwo, niepowtarzających się, już teraz policzyłam, panie radny Drozd to 199 wniosków na

kwotę prawie 93 mln, z tego 48 wniosków zostało pozytywnie zaopiniowanych przez pana prezydenta.

Teraz zaproponowane w autopoprawkach zmiany zwiększają dochody budżetu miasta o kwotę 6.140.818 zł w wyniku zwiększenia dotacji celowych i innych środków na realizację zadań własnych o kwotę 777.982 zł, w związku z wprowadzeniem środków, o których pan już prezydent wspomniał z Narodowego Funduszu Zdrowia na dofinansowanie programów polityki zdrowotnej to kwota 514.400 zł oraz dotacje z budżetu państwa na realizację projektów oświatowych – 263.582 zł, i to są dwa wnioski: Szkolne Supermoce i Eurogeniusze z Lublina.

Środki europejskie zwiększone zostały o kwotę 5.217.408 zł i dotyczą końcowego rozliczenia projektu przebudowa strategicznego korytarza transportu zbiorowego wraz z zakupem taboru w centralnej części miasta – to kwota 647.437 zł, wprowadzenie środków na realizację projektu przez jednostki oświatowe, tj. projekt Szkolne Supermoce z kwotą 2.374.469 zł, Europejskie Geniusze z Lublina 2.106.419, Profesjonalista w branżach – akredytacja dla Technikum Gastronomiczno-Hotelarskiego – 46.185 zł, i Eko harmonie, równowaga między naturą a postępem – akredytacja dla XXIV Liceum Ogólnokształcącego – kwota 42.898 zł.

Dotacje celowe i inne środki na zadania realizowane w drodze umów i porozumień zwiększone zostały o kwotę 145.428 zł. Największa kwota to są środki z Politechniki Lubelskiej na realizację projektu badawczego w ramach konkursu Naukolatek – nastoletni naukowiec – 119.828 zł, 24 tys. dotyczą osób korzystających z Warsztatów Terapii Zajęciowej, a także środki od Lubelskiego Kuratora na konkurs informatyczny – Dzień bezpiecznego komputera – 1.600 zł.

Zaproponowane zmiany zwiększają planowane wydatki o kwotę 6.497.149 zł, wydatki bieżące zwiększone są o kwotę 5.116.865 zł, majątkowe o kwotę 1.380.284 zł.

W wyniku zaproponowanych zmian wydatki związane z transportem zwiększa się o kwotę 1.242.250 zł, w zakresie zadań własnych to jest kwota 1.150 tys. zł i dotyczy funkcjonowania Dworca Lublin o kwotę 1.120 tys. i pomiary ruchu drogowego – to jest kwota 30 tys. zł.

W ramach planowanej kwoty na utrzymanie dróg gminnych proponuje się również zamontowanie lustra na ulicy Brzeskiej, a także w ramach planowanej kwoty na utrzymanie dróg wewnętrznych proponuje się wykonanie spowalniczy ruchu na ulicy Zdrowej, przy głównym wejściu do Szkoły Podstawowej nr 47 i Przedszkola nr 83.

W zakresie zadań europejskich zwiększenie to kwota 92.250 zł i dotyczy projektu Rozwój Zintegrowanego Systemu Transportu Publicznego. Są to środki przeznaczone na przebudowę istniejących pięciu pętli przy ulicy Koncertowej, Wojciechowskiej, Hajdów-Zadębie, pętla przy IKEI, a także przeniesienie pętli z ulicy Herberta na ulicę Budowlaną. Dokumentacja obejmuje również budowę punktu ładowania autobusów elektrycznych.

W ramach projektów, które będą (część wypowiedzi nieczytelna) przy udziale środków europejskich, tj. infrastruktura przystankowa na terenie miasta Lublin planowany jest montaż elektronicznych tablic informacyjnych na przystankach przy ulicy Andersa i ulicy Lwowskiej, a także w ramach przebudowy i rozbudowy DW-822 przebudowany będzie wlot do ulicy Turystycznej.

Są to zadania zgłoszone przez państwa radnych; również zadania zgłoszone w zakresie monitoringu w ciągu ulicy Nałkowskich, a także nad Zalewem Zemborzyckim będą zrealizowane w trakcie roku poprzez zmianę z rozdysponowania rezerwy na działania kryzysowe.

W zakresie zadań turystycznych mamy tak naprawdę przeniesienie – dotyczy ono IX edycji Budżetu Obywatelskiego. Proponuje się przeniesienie kwoty 24 tys. z zadania Szlak Lubelskiego Koziółka na Starym Mieście na zadanie Szlak Lubelskiego Koziółka w Śródmieściu.

W zakresie gospodarki komunalnej zwiększenie to kwota..., gospodarki nieruchomościami zwiększenie to kwota 150 tys. zł, i dotyczy tak naprawdę remontu nawierzchni parkingu na terenie Szkoły Podstawowej nr 57.

Ponadto, w ramach środków, które wcześniej zaplanowane były w kwocie 3,5 mln zł na remonty obiektów oświatowych wykonany zostanie remont niecki basenu przy Szkole Podstawowej nr 28, dostosowanie dodatkowych pomieszczeń oraz wykonanie węzła sanitarnego w celu powiększenia świetlicy szkolnej w Szkole Podstawowej nr 47, remont sali gimnastycznej w Szkole Podstawowej nr 29, remont namiotu sportowego, wymiana pokrycia w namiocie sportowym przy Szkole Podstawowej nr 31, a także zlikwidowane będą zniszczone tarasy przy budynku Przedszkola nr 36, utworzone po prostu będą zejścia dla dzieci, które będą bardziej oczywiście bezpieczne.

Kolejna zmian to kwota 300 tys. zł przeznaczona, zmniejszona z opracowań planistycznych. Ta kwota zaplanowana była na aktualizację studium i rozwoju systemu komunikacji miasta Lublin. W związku z tym, że zmianie uległ harmonogram finansowania, czyli zadanie będzie finansowane w całości po zakończeniu, stąd też przeniesienie kwoty 300 tys. z roku 2024 na rok 2025. Łączna wartość zadania to będzie 650 tys. zł i zostanie ona sfinansowana w roku 2025.

Zwiększenie o kwotę 500 tys. zł na działania z zakresu współpracy z organizacjami pozarządowymi i partycypacji społecznej. Dotyczą przestrzeni Babobab z kwotą 250 tys., uruchomienie i prowadzenie miejsca aktywności lokalnej w dzielnicy Sławinek – 200 tys., i to zadanie ujęte jest w cyklu wieloletnim.

Ponadto planowane jest również w ramach promocji miast sfinansowanie działań podczas II Meetingu Lekkoatletycznego Lubelskie Koziółki.

Zwiększenie 250 tys. dotyczy prowadzenia punktu Spilno Lublin.

Z rezerwy zmniejszamy o kwotę 2.381.917 zł i dotyczy to rezerwy ogólnej o kwotę 1.639.667 zł, rezerwy celowej na zadania kontynuowane w ramach Europejskiej Stolicy Kultury, i one w dalszym ciągu się pokażą – to kwota 650 tys. zł, rezerwy celowej na projekty realizowane z udziałem środków zewnętrznych o kwotę 92.250 zł, i o tym projekcie przed chwilą była mowa – jest to projekt transportowy.

W zakresie wydatków oświatowych zwiększenie to kwota 6.236.512 zł, zadania własne o kwotę 925 tys. zł, w wyniku zwiększenia o kwotę 1.443 tys. zł planowanych wydatków na montaż dźwigu dla osób niepełnosprawnych przy Zespole Szkół Ekonomicznych. Niestety wykonawca nie dotrzymał terminu wykonania, więc stąd też tak naprawdę w drugiej autopoprawce zaproponowaliśmy sfinansowanie w roku 2025.

Działania, udział uczniów szkół ponadpodstawowych w pilotażowym projekcie Lublin. Edukacja przyszłości, to kwota 500 tys. zł. Udział weźmie 2.137 uczniów i nauczycieli z 17 jednostek oświatowych. Ponadto zaplanowane

zostały granty oświatowe dla samorządów uczniowskich jako kontynuacja działań podjętych w ramach Europejskiej Stolicy Młodości z kwotą 200 tys. zł, o czym również wspominała pani prezydent, że część działań będzie kontynuowanych.

Na organizację spotkań z pracodawcami współpracującymi ze szkołami przeznaczamy kwotę 18 tys. zł. Zmniejszenie to kwota 518 tys. zł i dotyczy wydatków na utrzymanie szkół, czyli poprzez przeniesienie na projekty, które państwu wymieniłam.

Ponadto, w ramach zadań zgłoszonych przez państwa radnych, polegających na wymianie podłóg, czy też malowaniu ścian w szatniach, dotyczyło to Szkoły Podstawowej nr 30, to propozycja jest, by środki te..., zadania te zostały wykonane w ramach wydzielonego rachunku, natomiast wymiana urządzeń kuchennych i doposażenie kuchni w Szkole Podstawowej nr 30 w ramach projektu Posiłki w szkole i w domu. I wczoraj na Komisji Oświaty państwo uzyskali informację, że jest możliwość doposażenia kuchni i właśnie ten wniosek, który został zgłoszony przez państwa radnych również będzie zaproponowany w ramach tego programu. Natomiast kontynuowanie programu dotyczącego cyberprzemocy w klasach najmłodszych szkół podstawowych planujemy zrealizować w ramach programu Erasmus+, to jest program, w zakresie którego już takie działania były realizowane.

Na zadania realizowane przy udziale środków europejskich proponuje się zwiększenie o kwotę 5.189.884 zł, i macie państwo wymienione projekty, na które te środki zostaną przeznaczone: Szkolne Supermoce, Eurogeniusz, Profesjonalista w branży – akredytacja dla Technikum Gastronomiczno-Hotelarskiego, a także Eko Harmonia, Równowaga między naturą a postępem.

Zadania realizowane na podstawie umów i porozumień – to zwiększenie to kwota 121.628 zł, i dotyczą one konkursu informatycznego Dzień bezpiecznego komputera realizowanego przez Zespół Szkół Energetycznych – kwota 1.800, dofinansowanie kuratora, jak wcześniej mówiłam, 1.600 zł, i także projekt badawczy w ramach konkursu Naukolatek – nastoletni naukowiec – to kwota 119.828 zł. Zadanie będzie realizowane ze środków Politechniki Lubelskiej od stycznia do kwietnia 2024 roku i planowana jest realizacja 12 projektów przez Zespół Szkół Elektronicznych, Zespół Szkół Chemicznych i Przemysłu Spożywczego, Zespół Szkół Transportowo-Komunikacyjnych, a także Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 5.

Na programy polityki zdrowotnej proponujemy zwiększenie w autoprawce o kwotę 229.019 zł, i dotyczy to świadczeń zdrowotnych z zakresu profilaktyki i leczenia stomatologicznego – 100 tys. zł, a także dofinansowanie do leczenia niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego dla mieszkańców miasta – kwota 129.019 zł. Ja tylko przypomnę, że program ten realizowany jest w cyklu trzyletnim 2023-2025, kwota przeznaczona na program nie ulega zmianie, czyli będzie to kwota 1.520 tys. Zmiana związana jest tylko z tym, że my te procedury, które zostały zrealizowane w miesiącu listopadzie i grudniu płatność ich przenosimy na rok 2024, czyli będzie to kwota w roku 2024 769.019 zł, w roku 2025 – 500 tys. w roku 2024 kwota zrealizowana to 250.981 zł. Środki, o których pan prezydent mówił, pozyskane w ramach..., z Narodowego Funduszu Zdrowia oczywiście zostaną wprowadzone do budżetu miasta jako źródło finansowania zadań, które były wymienione, z wycofaniem odpowiednio środków własnych.

Na pomoc społeczną proponujemy zwiększenie o kwotę 390.540 zł, i dotyczy to przeznaczenia na pomoc dla osób bezdomnych, ofiar przemocy oraz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Są to dotacje dla organizacji pozarządowych, i wzrost ten wynika ze wzrostu kosztów utrzymania w tychże placówkach.

Ponadto, w ramach wniosków zgłoszonych przez państwa, które dotyczyły na przykład uruchomienia Klubu Seniora dla dzielnicy Czechów Południowy, czy też zwiększenia środków na programy wsparcia i aktywizacji społecznej seniorów – zwiększenie to proponujemy w ramach środków europejskich, program usługi społeczne, działanie 8.5., wnioski składane będą w kwietniu, i planowane jest m.in. złożenie wniosków na te zadania.

Na pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej zaproponowana kwota zwiększenia to 112 tys. zł, i przeznaczona ona jest na dotacje związane z prowadzeniem Warsztatów Terapii Zajęciowej. W zakresie zadań własnych to jest 83 tys., zadań własnych przekazanych do realizacji innym jednostkom – 5 tys. i zadań przejętych od innych jednostek to kwota 24 tys. Skąd ta zmiana? Ona wynika z faktu, iż po raz kolejny został zwiększony koszt pobytu jednego uczestnika w Warsztatach Terapii Zajęciowej, i z kwoty 3.477,33 zł do kwoty 3.744 zł. Ponadto, zwiększona została też liczba miejsc o 10 w tychże Warsztatach Terapii, stąd też te kwoty obejmują tę zwiększoną liczbę miejsc.

Na zadania z zakresu gospodarki komunalnej i ochrony środowiska proponujemy zwiększenie o kwotę 218.745 zł. W wyniku zwiększenia wydatków o kwotę 32 tys. na wsparcie rodzinnych ogrodów działkowych, i ta kwota dotyczy zadania, które miało być zrealizowane przez ogrody Harnaś, ale nie udało się ich zrealizować, była to zmiana ogrodzenia, w związku z tym przesunięcie terminu płatności na rok 2025.

W ramach zadania Budżetu Obywatelskiego VIII edycji Zielony Wąwóz na Czechowie i skwer do rekreacji dla lublinian – kwota 36.745 zł zostanie przeznaczona na dokumentację.

Wprowadzamy środki na aktualizację Planu Adaptacji do zmian klimatu miasta Lublin do roku 2030 – to jest kwota 150 tys.

Ponadto, w ramach planowanej kwoty na utrzymanie, konserwację i renowację zieleni, wraz z nasadzeniami proponuje się uporządkowanie zieleni, głównie wysokiej, w ciągu ulic Stary Gaj, Krężnicka i Pasieczna. Dodatkowo proponuje się objęcie, kontynuację tak naprawdę pielęgnacji drzewostanu na zabytkowym cmentarzu przy ulicy Pszczulej. Jednocześnie w ramach środków będących w dyspozycji Wydziału Zieleni i Gospodarki Komunalnej lub też wkładem własnym pracowników zostanie opracowana koncepcja dla terenu małego wąwozu LSM znajdującego się przy ulicy Zana i Nowomiejskiej, a także koncepcja zagospodarowania i urządzenia suchej doliny na południe od ulicy Relaksowej.

Ja pragnę państwu tylko zaznaczyć, że nie wszystkie zadania, o których państwo mówiliście, są wprost wpisane w zadania, szczególnie w przypadku zadań bieżących, ponieważ uchwała budżetowa określa jak gdyby obszar działania. I gdybyśmy chcieli wymieniać te wszystkie zadania, to uchwała budżetowa miałaby co najmniej dwa razy tyle. Natomiast w części opisowej do projektu budżetu, który zawsze jest sporządzany po uchwale budżetowej, wszystkie te zadania są wpisane. Ponadto, pragnę państwa zapewnić – jak co roku w zawiadomieniach do wydziałów i jednostek, które realizują zadania w ramach

już uchwały budżetowej, wpisywane są wszystkie zadania, zarówno te, które mają przypisane kwoty, albo te, które są realizowane w ramach środków, które już są w dyspozycji poszczególnych wydziałów, czy jednostek. Stąd naprawdę nie ma żadnej obawy, że zadanie jakiegokolwiek zostanie pominięte. Jeżeli ja nawet w tej prezentacji nie wymieniam ich wszystkich, chciałam po prostu starać się skupić na jak największej liczbie, stąd też naprawdę zapewniam państwa, że nic nie zostanie nieprzekazane do jednostek, czy wydziałów realizujących budżet. Proszę naprawdę być spokojnym, jest to tradycyjnie w każdym roku, procedura ta jest dokładnie identyczna.

Wydatki na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego – zwiększenie to kwota 450 tys. poprzez rozdysonowanie rezerwy na Europejską Stolicę Młodzieży, i przeznaczona ona będzie na Dzielnicę Kultury, dotacje dla Dzielnicowego Domu Kultury Węglin, Dzielnicowego Domu Kultury Bronowice, a także Młodzieżowego Domu Kultury „Pod Akacją” i Młodzieżowego Domu Kultury nr 2.

Ponadto, zgłosiliście państwo takie wnioski, jak m.in. renowacja zabytkowej chrzcielnicy w kościele pw. św. Marcina przy ulicy Krężnickiej. Ja tylko przypominam, że realizacja wszystkich zadań w zakresie obiektów zabytkowych jest możliwa poprzez udział i złożenie wniosku w ramach konkursu, który jest ogłaszany w oparciu o uchwałę 1600/XL/2023 na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty zabytkowe, przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub ujętych w gminnej ewidencji zabytków.

Również zgłaszane były takie zadania z zakresu na przykład kultury, które dotyczyły wsparcia poszczególnych podmiotów, m.in. Zespołu Tańca Ludowego Mały Głusk.

Również chcę państwa poinformować, że realizacja tych zadań jest możliwa w ramach środków będących w dyspozycji Wydziału Kultury, poprzez udział w konkursach lub też poprzez zakup usługi.

Natomiast wszystkie wnioski, które państwo zgłaszaliście w zakresie festynów rodzinnych, a także organizację jakichś noworocznych koncertów kołęd i tańców, proponujemy w roku 2024, aby były realizowane w przypadku uznania zasadności ich realizacji przez rady dzielnic w ramach środków będących w ich dyspozycji. Ja tylko przypomnę, że środki te zostały zwiększone z kwoty 170 tys. do 300 tys. i oczywiście rady dzielnic na pewno doskonale znając swoich mieszkańców będą realizowały propozycje, które mieszkańcy wysuną, a które także państwo zgłosiliście.

Zadania w zakresie kultury fizycznej – zmniejszenie o kwotę 600 tys. zł. Zmiana ta wynika ze zwiększenia wydatków na animatorów sportu prowadzących zajęcia dla dzieci w okresie wakacyjnym, w Szkołach Podstawowych nr 30, 51, 50, w Zespole Szkół nr 12, a także w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 5 – 150 tys. Chodzi o stworzenie dostępności młodzieży, dzieciom, w których nie ma Orlików, dostępności do obiektów sportowych.

Natomiast proponujemy zmniejszenie planowanych wydatków na wspieranie i upowszechnianie kultury o kwotę 750 tys.

Ponadto, również tu pragnę zwrócić uwagę, że wszystkie wnioski zgłaszane w ramach upowszechniania kultury, turnieje piłkarskie, czy też w lecie, czy w okresie zimowym, ich realizacja oczywiście jest możliwa w ramach czy też konkursów, czy zakupu usług. Środki te są w dyspozycji Wydziału Sportu.

Podobnie też z wnioskami, które państwo zgłaszaliście w zakresie dofinansowania klubu żużlowego, czy też siatkarzy Bogdanka LUK Lublin, również

dofinansowanie jest możliwe w ramach konkursu ofert na wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej.

Zmiana, o której jeszcze chcę wspomnieć, to jest zwiększenie środków, tak naprawdę zwiększenie limitu wynagrodzeń dla Zarządu Nieruchomości Komunalnych, chodzi o wynagrodzenia bezosobowe, o kwotę 127 tys. zł.

Ponadto, w ramach planowanych przychodów budżetu miasta proponujemy zwiększenie o kwotę 356.331 zł, i dotyczy to nierozliczonych zaliczek na realizację projektów europejskich, które już państwu wielokrotnie wymieniałam – to jest Profesjonalista w branży – akredytacja dla Technikum Gastronomiczno-Hotelarskiego – kwota 184.739 zł, a także Ekoharmonia, równowaga między naturą a postępem – akredytacja dla XXIV Liceum Ogólnokształcącego – 171.592 zł. I tu pragnę tylko zwrócić uwagę, że to nie jest tak, że nastąpiły jakieś zaniedbania i projekty te nie są realizowane. W przypadku projektów oświatowych z reguły wpływa kwota na początku 80 procent, natomiast po realizacji projektu jest ona rozliczana i wpływają środki na rozliczenie końcowe. I tak też było w tym roku, że środki częściowo wpłynęły już w 2023 roku, a projekty będą realizowane, realizacja finansowa będzie w roku 2024.

Po uwzględnieniu zaproponowanych zmian projekt budżetu miasta wraz z autopoprawkami na rok 2024 dochody osiągną 3.050.369.243,22 zł, wydatki budżetu miasta to będzie kwota 3.210.174.185,55 zł, przychody to 311.890.078,58 zł, rozchody to 152.085.136,25 zł. Deficyt budżetu – 159.804.942,33 zł, nadwyżka operacyjna – 392.821.067 zł, nadwyżka operacyjna po uwzględnieniu wolnych środków to kwota ponad 15,5 mln zł, dług na koniec 2024 roku to kwota 2.245.213.170,24 zł.

Łączna kwota przypadających do spłaty rat kredytów, pożyczek i wykupu obligacji wraz z wydatkami na ich obsługę, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, to kwota 210.648.231 zł.

W ramach planowanej kwoty dochodów dochody bieżące wyniosą 2.717.947.314,22 zł, dochody majątkowe to 332.421.929 zł. Dochody, po uwzględnieniu tych zmian struktura dochodów przedstawia się następująco: największą pozycję stanowią dochody własne, to jest 61,52%, subwencje to 25,34%, 6,14% to są dotacje celowe z budżetu państwa na zdania zlecone z zakresu administracji rządowej, 4,92% to dotacje celowe i inne środki na realizację zadań własnych i 1,07% to środki europejskie, 0,87% stanowią dotacje celowe i inne środki na realizację zadań na podstawie umów i porozumień, i 0,04 tak naprawdę stanowią dotacje celowe otrzymane od innych jednostek samorządu terytorialnego – to jest pomoc publiczna od Gminy Głusk na renowację kościoła przy ulicy Głuskiej.

Planowane dochody w 2024 roku pochodzić będą z udziałów w PIT i CIT – to jest kwota prawie 798 mln, subwencja to kwota prawie 773 mln zł, z podatków i opłat kwota ponad 623 mln zł, dotacje celowe z budżetu państwa to kwota ponad 217 mln zł, dochody z mienia to kwota ponad 263 mln zł, i pozostałe dochody własne to kwota ponad 344 mln zł.

Szanowni państwo, wydatki projektu..., wydatki określone w uchwale budżetowej stanowić będą kwotę 3.210.174.185,55 zł, z tego wydatki bieżące to kwota 2.717.554.492,55 zł – 84,65%, 15,35% to wydatki majątkowe w kwocie 492.619.693 zł.

Pragnę państwu powiedzieć, że w ramach zaplanowanych wydatków zaplanowane zostały środki, tylko przypomnę właściwie państwu, na podwyżki wynagrodzeń, zarówno dla nauczycieli – to jest na ten moment kwota 12,3%. Wiemy już, że najprawdopodobniej jak najszybciej, pewnie w pierwszym kwartale powinno nastąpić zwiększenie subwencji oświatowej chociażby o podwyżki wynagrodzeń dla nauczycieli do 30%. Również w obietnicach budżetu państwa jest, że zostaną też środki przeznaczone na podwyżki wynagrodzeń dla nauczycieli przedszkoli, co jest dla nas bardzo ważne i bardzo istotne.

W ramach zaplanowanych wydatków oczywiście znalazły się środki dla Planu dla Dzielnic. W roku 2024 to jest kwota 32 mln zł; łącznie w cyklu trzyletnim to jest kwota 76 mln zł. Na zadania w ramach Budżetu Obywatelskiego zaplanowano środki ponad 18.100 tys., z tego na zadania realizowane w ramach X edycji 14,2 mln, pozostałe to są na zadania niezrealizowane w latach ubiegłych. 8,1 mln to jest rezerwa na zadania realizowane przez dzielnice, 1,5 mln to Zielony Budżet, i znalazły się również środki na inicjatywę lokalną w kwocie 500 tys. zł, i są to w roku 2024..., rezerwa ta będzie dedykowana na zadania z zakresu oświetlenia, w pierwszej kolejności.

Struktura wydatków budżetu miasta przedstawia się następująco: największe środki skierowane są na oświatę, i to jest ponad..., to jest 39,75%, kwota ponad 1.276 mln na zadania z zakresu transportu i łączności, 18,21% to jest kwota ponad 584 mln na zadania z zakresu pomocy i polityki społecznej, ponad 221 mln, na zadania z zakresu gospodarki komunalnej, ochrony środowiska to kwota prawie 216 mln zł, na zadania z zakresu rodziny prawie 195 mln zł, zadania z zakresu kultury to ponad 79 mln, zadania z zakresu gospodarki mieszkaniowej i działalności usługowej to kwota ponad 77 mln zł, na zadania z zakresu kultury fizycznej oraz turystyki prawie 63 mln, bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa to ponad 59 mln zł, ochrona zdrowia – ponad 20,2 mln, administracja to ponad 241 mln, obsługa długu – 140 mln zł, i pozostałe wydatki to jest kwota ponad 37 mln, i tu główne pozycje to są rezerwy budżetowe.

W ramach wydatków bieżących największe środki, bo 46,77% przeznaczone będzie na wynagrodzenia i składki od nich należne, następnie na dotacje prawie 350 mln zł – 12,87%, i tu oczywiście największą pozycję stanowią dotacje oświatowe, ale także dotacje z zakresu kultury, kultury fizycznej, ale także kultury duchowej; świadczenia na rzecz osób fizycznych to ponad 140 mln zł, i to jest 5,18%, i tutaj oczywiście wśród tych świadczeń są to świadczenia z zakresu pomocy społecznej, obsługa długu, co już państwu mówiłam, 140 mln zł, 5,15%, i pozostałe wydatki związane z funkcjonowaniem jednostek miasta, a także z utrzymaniem infrastruktury – to kwota ponad 816 mln zł.

Struktura wydatków majątkowych przedstawia się następująco: w przyjętej naszej polityce inwestycyjnej miasta, jak państwo widziecie, największe środki kierowane są na obsługę komunikacyjną – to jest ponad 55,62%, na budowę dróg z tego ponad 274 mln i ponad 45 mln na transport zbiorowy. Na poprawę stanu technicznego obiektów oświatowych i rozwój bazy oświatowej planuje się przeznaczyć kwotę ponad 55 mln zł, na zadania inwestycyjne z zakresu gospodarki mieszkaniowej to jest kwota ponad 39 mln zł; w ramach kultury fizycznej to jest kwota prawie 9 mln zł, w zakresie kultury i ochrony zabytków to jest kwota ponad 10.350 tys. zł, na infrastrukturę portową, czyli na lotnisko oraz telekomu-

nikacyjną to jest kwota 16.350 tys. zł, 3,48% wydatków majątkowych to są zadania z zakresu gospodarki komunalnej i ochrony środowiska; na zadania z zakresu bezpieczeństwa jest prawie 1 mln, pomoc społeczna i ochrona zdrowia, i rodzina to ponad 6,2 mln, turystyka 266.750, administracja 1.265.900 zł, i są oczywiście utworzone rezerwy na zadania inwestycyjne.

W wyniku proponowanej autopoprawki w przeliczeniu na jednego mieszkańca dochody wzrosły do kwoty 9.209 zł, wydatki do kwoty 9.691 zł, wydatki majątkowe do kwoty 1.487 zł.

Wysoka Rado! Pragnę poinformować, tak jak już zostało to powiedziane przez pana przewodniczącego, że zostały państwu przedłożone opinie Regionalnej Izby Obrachunkowej w zakresie projektu budżetu miasta, a także sfinansowania deficytu przedstawionego w projekcie uchwały budżetowej, opinie te są pozytywne.

Bardzo dziękuję za uwagę i oczywiście zwracam się do państwa radnych o uchwalenie przedłożonego projektu budżetu miasta wraz z autopoprawkami. Dziękuję bardzo.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo. Drodzy państwo, wszystkie komisje pochyliły się nad projektem budżetu na 2024 rok. Poproszę teraz o przedstawienie nam opinii poszczególnych komisji. Zaczniemy oczywiście od Komisji Budżetowo-Ekonomicznej – pan przewodniczący Bartosz Margul jako pierwszy, bardzo proszę. Dobrze, to ja państwu pomogę w takim razie.

Komisja Budżetowo-Ekonomiczna zaopiniowała pozytywnie: 3 głosy „za”, 2 „przeciw”, 0 „wstrzymujących”; Komisja Rozwoju Miasta, Urbanistyki i Ochrony Środowiska: 3 głosy „za”, 3 głosy „przeciw”; Komisja Gospodarki Komunalnej: 6 głosów „za”, 0 „przeciw”, 3 „wstrzymujące się”; Komisja Zdrowia i Pomocy Społecznej: 6 głosów „za”, 1 „przeciw”, 1 „wstrzymujący”; Komisja Oświaty i Wychowania: 6 „za”, 3 głosy „przeciw”; Komisja Kultury i Ochrony Zabytków: 5 głosów „za”, 0 „przeciw”, 2 „wstrzymujące się”; Komisja Sportu i Turystyki: 7 głosów „za”, 2 „przeciw”, „wstrzymujących się” – 0; Komisja Samorządności i Porządku Publicznego: 4 głosy „za”, 0 „przeciw”, 3 „wstrzymujące się”; Komisja ds. Rodziny: 6 głosów „za”, 4 „przeciw”, 1 „wstrzymujący”.

Drodzy państwo, to były opinie poszczególnych komisji. A teraz poproszę przewodniczących klubów radnych. Bardzo proszę, może pan Piotr Choduń jako pierwszy. Pan Piotr Breś zgłosił się pierwszy – udzielam panu głosu.”

Przewodniczący Klubu Radnych Prawa i Sprawiedliwości Piotr Breś „Dziękuję bardzo. Szanowny Panie Przewodniczący! Państwo Prezydenci! Wysoka Rado! Ja chciałbym rozpocząć to wystąpienie dzisiaj od podsumowania tego, co się udało zrobić i tego, czego się nie udało zrobić, i w jakim stanie jest miasto, i po tym roku, i po tych wielu latach sprawowania władzy przez pana prezydenta i większość, która od 13, czy 16 lat tak naprawdę rządzi w mieście Lublin.

Zacznę od tego, że skutki zobowiązań finansowych, które państwo zaciągaliście przez wiele lat, odczuwamy w tej chwili, i to tak, że, tak jak pani skarbnik powiedziała, w tym roku 2024 spłaty wszystkich zobowiązań, łącznie z odsetkami, tylko w 2024 roku kredytów będzie na kwotę ponad 270 mln – tyle rocznie mieszkańcy Lublina i miasto zobowiązań będzie musiało spłacać w przyszłym roku z zaciągniętych pożyczek, kredytów, obligacji, odsetek i tego wszystkiego, co się nazbierało od wielu lat. 270 mln zł. Wyobraźcie sobie państwo, że to jest,

można powiedzieć, prawie całość dworca metropolitalnego, którym przed chwilą pan prezydent się chwalił. Co roku moglibyśmy taki dworzec budować, tylko z zobowiązań zaciągniętych, które były sprzed lat. Ale to nie wszystko, szanowni państwo. Chciałbym powiedzieć, że deficyt na poziomie 160 mln jest to potężny deficyty i obligacje, które mamy za chwilę głosować na 270 mln zł. To pokazuje, jaki jest stan naszego miasta, stan finansów w mieście.

Chciałbym również do tego przypomnieć nam, radnym i wszystkim mieszkańcom Lublina dług zaciągnięty, który na dzień dzisiejszy wynosi 2.122 mln, a w przyszłym roku ma sięgnąć 2.245 mln. Szanowni państwo, do tego należy dodać zobowiązania długo i krótkoterminowe zaciągnięte w spółkach komunalnych miasta. Nie wiem, czy państwo wiecie, ale zadłużenie spółek miejskich sięga 817 mln zł, 817 mln zł. Długoterminowe – 557 mln i krótkoterminowe – 259 mln zł. I wymienię tutaj tylko kilka: MPWiK – 103 mln długoterminowych, krótkoterminowych zobowiązań 42 mln; MPK – długoterminowych 193 mln, krótkoterminowych 87 mln; TBS Nowy Dom – 56 mln długoterminowych, 5 mln krótkoterminowych; Port Lotniczy Lublin – 121 mln długoterminowych i 19 mln krótkoterminowych. Jeżeli zsumujemy sobie zadłużenie miasta na poziomie 2 mld na dzień dzisiejszy 122 mln, a na przyszły rok 2.245 mln razem ze zobowiązaniami spółek, szanowni państwo, wychodzi ponad 3 mld, czyli tyle, ile mamy budżet roczny miasta Lublin.

Tak wyglądają finanse miasta, szanowni państwo, jeżeli chodzi o zadłużenie. Natomiast chciałbym powiedzieć, bo dostałem taką informację, ile przed głosowaniem za chwilę tych obligacji, które będziemy wypuszczać – 270 mln – jeszcze w tym roku, że w latach 2015 do 2023, ale jeszcze przed dzisiejszym głosowaniem mamy w obligacjach łączną kwotę 1 mld zł, a spłaconych tych obligacji mamy tylko 25 mln. Jeżeli dzisiaj przegłosujemy, przegłosujemy znowu uchwałę o zaciągnięciu obligacji na 270 mln, to w samych obligacjach będziemy mieli 1.250 mln, w samych obligacjach. Ja nie wiem, czy Wysoka Rada rzeczywiście chce głosować za takim budżetem, który obciążał będzie następne pokolenia, bo przypominam państwu, że może część z państwa, może my będziemy siedzieć jeszcze w tej Radzie w przyszłej kadencji, ale to jest zaciągnięcie zobowiązań na przyszłe pokolenie. To pokazuje, jak wygląda stan miasta po 13 latach rządów waszej koalicji rządzącej, 13 latach i 3, które wcześniej za prezydenta Adama Wasilewskiego jeszcze były. Ja przypominam też, że w 2008 roku, czy 2007 chyba, jak rządy sprawowała jeszcze, prezydent sprawował Andrzej Pruszkowski, zostawiał miasto z zadłużeniem na poziomie 340 mln, 340 mln zł. W tej chwili ten dług wynosi ponad 2.122 mln, a dodając zadłużenie spółek komunalnych miasta na poziomie 817 mln, to jest ponad 3 mld zł. Tak wygląda stan miasta. I dlatego też możemy opowiadać tutaj historie od kilku lat, że na to miał wpływ rząd, miały wpływ rządy Prawa i Sprawiedliwości, i brak wpływów z podatku PIT, o którym pan prezydent tak często mówi i wszyscy państwo tak mówicie, że jest taki potężny deficyt tego wpływu podatku PIT. To ja państwu przedstawię, jak to wygląda, mimo że rządy Prawa i Sprawiedliwości obniżyły podatek dochodowy z 17 do 12 procent w ostatnich latach. Od 2016 roku w Gminie Lublin z podatku PIT wpływy były na poziomie 312 mln, w tej chwili planujemy wpływy na 2024 rok na poziomie 541 mln. Czy to jest wzrost, czy nie jest, prawie dwukrotny? Jeżeli chodzi o wpływy z podatku CIT, w 2016 roku było to 24 mln, w tej chwili planujemy na 2024 rok 92 mln. Suma tych dwóch wpływów w 2016 roku to było 336 mln, w 2024 roku 634 mln. To jest dwukrotny wzrost

wpływów z podatku. Więc nie mówcie państwo, że jest jakaś wielka dziura, bo przypomnę też państwu, że do tego, co było w tamtym roku, w tym roku, rząd Prawa i Sprawiedliwości z tytułu ubytku z podatku PIT do samorządu miasta Lublin przekazał w 2022 roku 73 mln, a w 2023 roku 80 mln zł. Jest to 153 mln dodatkowo pieniędzy, które wpłynęły do budżetu miasta Lublin. Dodam do tego jeszcze, szanowni państwo, że inwestycje, które zostały zaplanowane lub zostają realizowane, są to w dużej części inwestycje sfinansowane z programów rządowych, z takich programów jak: Fundusz Dróg Samorządowych, Program Inwestycji Strategicznych, Polski Ład. Przypomnę państwu tylko kilka: na ulicę Lipca '80 udało się pozyskać 65 mln, która jest w trakcie realizacji; na ulicę Skowronkową i wszystkie inne ulice, które już część jest skończonych – 35 mln, na Szkołę Specjalną dla niepełnosprawnych nr 26 pan minister Przemysław Czarnek z panem ministrem Soboniem przywiózł 64 mln, tak bardzo potrzebną szkołę, do budżetu miasta Lublin, żeby ona była wybudowana w końcu; na ulicę Węglarza – 80 mln. Więc to pokazuje, szanowni państwo, że możemy mówić o utracie wpływów na poziomie 350 mln, tak jak to pan prezydent mówi, ale jeżelibyśmy zsumowali środki, które dostajemy, które dostaliśmy potężne na inwestycje z innych źródeł, których nie było wcześniej za rządów Platformy Obywatelskiej w Polsce, albo były bardzo niskie, to okazuje się, że one i tak przewyższają środki, które mieliśmy z podatków w 2016 roku.

Podsumowując, szanowni państwo, ja chciałem tylko powiedzieć, że w tamtym roku udało się przenieść siedzibę PGE, głównego, głównej spółki do Lublina, z czego tylko z podatku PCC wpłynęło 34 mln do budżetu miasta, jednorazowo, z tytułu przeniesienia, z tytułu podatków, które poprzez przeniesienie tej siedziby miasto będzie czerpało zyski. Ja rozumiem panią skarbnik, że te 34% to też jest wzrost z tego tytułu, bo te podatki wpłyną też do budżetu..., ale też z tytułu sprzedaży PKP Energetyka zyskaliśmy dużo.

Jeżeli chodzi o inwestycje, które nie udało się zrobić, no to chciałbym powiedzieć, że niestety pan prezydent wycofał się z inwestycji w biurowiec, który do tej pory stoi pusty, nie wiemy, co się z tym dzieje. To niszczy, mieliśmy na to przeznaczoną kwotę 84 mln, i dziwnie niestety wycofaliśmy się z tego, no bo chyba lepiej miastu płacić ponad 25 mln zł na wynajem biur, powierzchni biurowych od innych firm, niestety kosztem mieszkańców. Dobrze by było, panie prezydencie, bo my mówimy o tym biurowcu od wielu lat, od 2014 roku, pamiętam, żeby wrócić do tej koncepcji postawienia w końcu, nie wiem, co z tym Leszczyńskiego, czy to będzie sprzedane, czy to będzie wyburzone, ale niestety nie udało się zrobić, ta inwestycja została wycofana.

Chciałbym też powiedzieć o tym dworcu, dlatego że ja nie mówię o tym, że ten dworzec nie jest piękny, bo jest. Trzeba przyznać, że to jest jedna z najpiękniejszych architektonicznie budowli, jeżeli chodzi o Lubelszczyznę, jak nie o Europę, natomiast koszt wykonania tego jest równie piękny i potężny, bo 340 mln zł to jest naprawdę bardzo dużo, i to jest o 100 mln zł niż tak naprawdę firma wygrała w przetargu. Mamy ładną inwestycję, tylko pytanie, czy na te inwestycje tego typu nie powinniśmy poczekać do momentu, kiedy zrobimy drogi, chodniki, ulice, to co mieszkańcom jest najbardziej konieczne i potrzebne. Bo zadłużamy miasto na następne miliony i miliardy, zadłużamy spółki, a wystarczy wyjść na chodnik na ulicy Staszica, na ulicę, na ulicę Zana, na Wapienną, gdzie do tej pory mieszkańcy borykają się z zalewaniem, mówiliśmy o tym jeszcze w 2017 roku, panie prezydencie, jak została wydana zgoda na tę elektrownię.

Nawet był program „Zdarzenia”, pan prezydent Szymczyk uczestniczył w tym programie, radni też uczestniczyli. Pani Monika Orzechowska wiele razy tam interweniowała, na tej ulicy w związku z zalewaniem mieszkańców poprzez piętrzenie wody. Ta elektrownia chyba nie działa już, a myśmy wtedy mówili, żeby nie wydawać decyzji o budowie, o uruchomieniu tej elektrowni, bo i tak był to teren zalewowy. I mieszkańcy ciągle domagają się jakiegokolwiek interwencji. A interwencje wyglądają tak, że jak ich zalewa, to po prostu przyjeżdża straż, najczęściej mieszkańcy dzwonią do właśnie radnych z prośbą o interwencję, bo im zalewa mieszkania, piwnice i tak dalej, i tak dalej.

Brakuje tego typu inwestycji, takich najbardziej potrzebnych, jak na przykład na ulicę Arnsztajnowej, o którą prosił Stasio Brzozowski, radny, myśmy pisali wiele razy, pani radna Mach. Ulica, która jest naprawdę niezbyt duża, pan prezydent nawet... Komisja Budżetowa zaakceptowała to. Pan prezydent ją wyrzuca, bo nie ma finansowania. Panie prezydencie, czy w budżecie miasta 3-miliardowym, gdzie rada dzielnic chce przeznaczyć 100 tys. na tę ulicę, nie ma 300 tys. zł, żeby w końcu tę ulicę zrobić? Przecież to jest taki symbol Czechowa, że wszyscy się domagają, żeby w końcu zrobić tę ulicę. Niech pan prezydent pojedzie, zobaczy. To nie jest koszt nie wiadomo jaki milionowy, ale żeby wyremontować najpotrzebniejsze rzeczy. Chodniki na Glinianej, pamiętam, wiele razy mówiliśmy o tym chodniku, już od kilku lat zgłaszaliśmy to. Część jest zrobiona, część nie jest jeszcze zrobiona.

Dużo jest takich rzeczy, których tak naprawdę drobnymi kwotami..., przecież jest Plan dla Dzielnic, pan prezydent i pan prezydent Szymczyk chodziliście państwo, chodźcie, zazwyczaj ten Plan dla Dzielnic pojawia się wtedy, kiedy jest rok przed wyborami, i wtedy pan prezydent wybiera się w teren, żeby zobaczyć stan, żeby zrobić Plan dla Dzielnic, a później przez ten Plan dla Dzielnic robi pan program, z którym pan idzie do wyborów po raz czwarty za chwilę i obiecuje pan, można powiedzieć, to samo. Bo jak pan sobie spojrzy na Plan dla Dzielnic sprzed tej kadencji, czyli z roku wyborczego, to nie za wiele udało się, panie prezydencie, zrobić. Nie za wiele udało się zrobić w tych dzielnicach. I ten Plan dla Dzielnic moglibyście państwo po prostu skopiować sprzed czterech, czy pięciu lat, i on by był aktualny, bo z tego Planu nie za wiele udało się zrobić, a to, czego się nie udało, to po prostu jeszcze raz pójdziecie państwo w kampanię i obiecacie to samo, obiecacie to samo, obiecacie te drogi, te chodniki mieszkańcom i mieszkańcy po raz kolejny będą głosować w wyborach.

Podsumowując ten jakby okres, w którym państwo działacie, no, nie udało się niestety przez te 12, a nawet 17 lat wybudować biurowca dla miasta, nie udało się po raz kolejny zbudować stadionu żużlowego, za chwilę pewnie na billboardach zobaczymy nowy stadion żużlowy po raz kolejny, bo minęło 5 lat, ja wiem, że jest projekt robiony za ciężkie pieniądze, ponad 8 mln zł, więc myślę, że akurat w styczniu, czy w lutym będziemy widzieć nowy projekt stadionu żużlowego. Nie udało się zbudować wielu szkół i żłobków, które pan obiecał. Wprawdzie Berylową udało się zbudować, ale z kredytu, który teraz spłacamy, tak bardzo potrzebna szkoła. Tak bardzo potrzebnej szkoły nie udało się zbudować na Ponikwodziu, na Szerokim, tego się nie udało. Myślę, że jeżeli miasto jest w takim stanie, jeżeli myślimy o jakichkolwiek inwestycjach, to właśnie z kredytów, pożyczek lub obligacji, jeżeli mówimy o inwestycjach większych niż 50, czy 100 mln zł, ponieważ, jak sobie państwo zauważycie, wydatki majątkowe to tylko 1.400 zł na osobę, na mieszkańca, gdzie wszystkie wydatki budżetu to jest

ponad 9,5 tys. zł. Więc nie stać miasta na tego typu duże inwestycje, i to, co się udało zrobić, to się udawało zrobić właśnie z dodatkowych środków, o których przed chwilą powiedziałem. Natomiast też dziwi fakt, że jest bardzo mało zaplanowanych środków unijnych tak naprawdę, bo jest..., bo ich nie ma, ale plan jest bardzo niski, ze 111 na 30 mln w przyszłym roku, ale teraz mam nadzieję, że przy rządach, o których państwo marzyliście, te środki przyjadą i mam nadzieję, że z tych środków uda się wykonać dużo więcej niż jest zaplanowane na przyszły rok.

Chciałbym też powiedzieć, że niestety nie udało się zbudować, ani wykonać tego, co pan prezydent obiecał, czyli 1 tys. mieszkań komunalnych, bo z tego, co słyszeliśmy, tych mieszkań jest niewiele ponad 300, natomiast kolejka się wydłuża, bo jest ponad 6 tys. osób, a koniunktura jest taka, że mieszkania są coraz droższe i coraz mniej ludzi na swoje własne mieszkanie, a miasto nie buduje, albo buduje bardzo mało tych mieszkań. Więc z tego, co pan obiecywał pięć lat temu – 1 tys. mieszkań komunalnych – jest jedna trzecia, albo jeszcze mniej.

Nie udało się też panu, panie prezydencie, zbudować 1 tys. nowych ogródków działkowych, a wręcz przeciwnie, każdy skrawek ziemi jest zabudowywany, zabetonowywany, jeżeli chodzi o miasto. Taki przykład, tylko jeden, z wąwozu na Jana Pawła II. Szanowni państwo, to jest skandal, że w wąwozie, gdzie pamiętam uchwałę, którą podejmowaliśmy, o ochronie wąwozów i suchych dolin ktoś dostaje warunki zabudowy, czy plan, który tam pozwala, pozwala na wybudowanie tam jakiegoś parkingu. I nagle inwestor stawia ogrodzenie normalnie, a ścieżce w wąwozie, mieszkańcy protestują tam. I dobrze by było, panie prezydencie, żeby zająć się tą sprawą, bo nie wyobrażam sobie, żeby tam, w samym środku wąwozu wyrósł nagle wielki parking betonowy.

Wspomnę też o, bo należy tutaj wspomnieć o tym, że to Najwyższa Izba Kontroli mówiła o tych, jak by to powiedzieć, tego, czego się nie udało, to to, w czym jesteśmy dobrzy jako miasto, to wydanie warunków zabudowy – 5 tys. w dwa lata, szanowni państwo. To jest szok. Zmiany planów zagospodarowania – prawie na każdej sesji zmieniamy jakiś plan. Mówiliśmy o tym wiele razy, żeby te plany były uchwalane nowe, bo tak jak wiemy, miasto jest pokryte planami chyba w 55 procentach w tej chwili, czyli 45 procent miasto nie ma planów i nie wiadomo, kiedy będzie miało, ale w tym naprawdę jesteśmy dobrzy.

Podsumowując, to nie jest budżet marzeń, tak jak pan prezydent powiedział, ogłaszając ten budżet, natomiast żeby to był budżet marzeń, to niestety, panie prezydencie, trzeba było przez te 13 lat myśleć o czasach trudnych, które osiągnęły miasto i mieszkańców, a czasy trudne, to właśnie czasy COVID-u, to czasy wojny, to czasy szalejącej inflacji, gdzie wzrost..., im większe zadłużenie miasta, tym większe odsetki i tym więcej tych kredytów spłacamy, i nie stać nas z budżetu miejskiego na inwestycje drogowe, chodniki, oświata, szkoły, przedszkola, żłobki, budowę mieszkań komunalnych, budowę ogródków działkowych. Nie stać nas, bo po prostu nie mamy pieniędzy.

Także podsumowując, chciałbym powiedzieć, że Klub Radnych Prawa i Sprawiedliwości będzie głosował przeciwko temu budżetowi, dlatego że jest to budżet zadłużający po raz kolejny jeszcze bardziej każdego z mieszkańców. Dziękuję bardzo.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję. Przedstawiciel Klubu Radnych Prezydenta Krzysztofa Żuka, pan Piotr Choduń – bardzo proszę, udzielam panu głosu.”

Przewodniczący Klubu Radnych Prezydenta Krzysztofa Żuka Piotr Choduń „Dziękuję. Panie Przewodniczący! Państwo Prezydenci! Pani Skarbnik! Państwo Radni! Szanowni Państwo! Może dobrze się stało, że tutaj Piotr Breś, przewodniczący Klubu Prawa i Sprawiedliwości wyprzedził mnie, bo zawsze to było odwrotnie, ale..., a, nie, nie, to nawet mówię – dobrze się stało, bo zanim przejdę do stanowiska naszego Klubu w temacie właśnie projektu budżetu miasta Lublin na 2024 rok, no to powiem tak, że pan przewodniczący skupił się tak naprawdę na przypomnieniu nam działań sprzed dwudziestu już nawet lat, bo cofnął się pan do pana prezydenta Pruszkowskiego i później próbował pan, albo krytykował wręcz, no, działalność pana prezydenta Krzysztofa Żuka. No, ja radnym jestem, jak państwo wiecie, pierwszą kadencję, więc może tego doświadczenia jeszcze, tak jak tutaj większość z państwa, samorządowego nie mam, natomiast jako mieszkaniec mieszkam tu 54 lata i wiem, co się w Lublinie dzieje. No, i powiem tak: no, za czasów prezydenta Pruszkowskiego, bo to naprawdę w Lublinie nic się nie działo, tak naprawdę była szarość, monotonność, nikt nie chciał do tego miasta praktycznie przyjeżdżać, więc myślę, że te 13 lat, o których pan wspominał, pana prezydenta Krzysztofa Żuka, to jest skok, że tak powiem, krok milowy i nowa rzeczywistość, no i nawet w dniu dzisiejszym od pani prezydent słyszeliśmy, że ponad 1 mln osób odwiedziło nasze miasto w tym roku, więc jakby atrakcyjność naszego miasta, nie tylko na obywateli polskich, ale też i zagranicznych zdecydowanie wzrosła, piszą o nas na świecie w gazetach, mówią o nas w różnych mediach, więc myślę, że nie mamy się czego wstydzić, wręcz przeciwnie – uważam, że Lublin się rozwija, jest naprawdę coraz większym miastem pod względem zauważalnym, pod względem jakości i życia, ale też i infrastruktury każdego rodzaju, bo nie tylko drogowej, ale sportowej, kulturalnej; i cały czas dążymy, żeby ten Lublin się rozwijał i żeby ten Lublin był dla mieszkańców przyjazny, żeby ten Lublin był przez wszystkich mieszkańców akceptowalny, wielokulturowy, wielowyznaniowy, to wiemy, że jest i cały czas o to dbamy, więc myślę, że tutaj na potwierdzenie tych słów kończący się rok Europejskiej Stolicy Młodzieży, za chwilę przed nami kolejne ubieganie się o Europejską Stolicę Kultury w 2029 roku, więc to wszystko tylko świadczy o tym, że idziemy w dobrym kierunku i tak naprawdę jesteśmy tutaj, można powiedzieć, bardzo..., tutaj liderem, nawet nie bałbym się tego słowa, jeżeli chodzi o rozwój miast. Wiadomo, zadłużenia są, będą, bo muszą być, natomiast zaraz do tego się odniosę i skoncentruję się na roku 2024.

Zgodzę się tylko z panem tutaj przewodniczącym, że przed nami trudny rok dla lubelskiego samorządu, już kolejny, no, ale jest to niestety spowodowane tym, że w dalszym ciągu płacimy konsekwencje za niedoszacowanie subwencji oświatowej oraz tych zmian podatkowych dokonanych właśnie przez rząd PiS-u. No, tego nie możemy nie widzieć, prawda, szanowni państwo, i myślę, że to są rzeczy, że wpływają na to, że mamy takie możliwości finansowania, nie inne.

Pomimo ograniczonych tych środków, jakie są kierowane do Lublina, przed nami jest jednak kolejny rok, który jest..., w którym budżet jest proinwestycyjny, skupiony na poprawie dostępności komunikacyjnej, jakości życia i wysokiej jakości usług społecznych. Nadal będziemy realizować ważne inwestycje

dla mieszkańców, żeby podnosić jakość życia. Na ten cel trafi 15% środków budżetu, prawie..., około tam, powiedzmy, 500 mln. Na pewno chcemy zabezpieczyć wydatki na bieżące utrzymanie, o czym tutaj pani skarbnik podkreślała i mówiła wielokrotnie, m.in. na właśnie prawidłowe funkcjonowanie oświaty, komunikacji miejskiej, czy też polepszenie jakości dróg i zieleni.

Realizujemy właśnie, tak jak tutaj pan przewodniczący powiedział, projekt Plan dla Dzielnic, i z tego, co wiem, to nie w tym roku z nim wyszliśmy, tylko już nawet przed pandemią, albo w czasie pandemii, dokładnie nie pamiętam, ale sam pamiętam, w maseczce uczestniczyłem na wielu spotkaniach w poszczególnych dzielnicach, gdzie właśnie omawiane były problemy dzielnic, i my dalej chcemy rozwijać te lubelskie dzielnice właśnie po części, albo właściwie w większej części poprzez mieszkańców, poprzez ich spostrzeżenia, ich bolączki, czyli idziemy naprzeciwko mieszkańcom. I właśnie w nadchodzącym roku poznamy Strategię rozwoju 27 dzielnic, a na poszczególne..., na zadania w różnych częściach miasta w ramach tego projektu, a także innych narzędzi partycypacyjnych przeznaczamy blisko 60 mln zł. Sam Plan dla Dzielnic pochłonie 32 mln zł, ponad 18 pochłonie Budżet Obywatelski, rezerwa celowa dla rad dzielnic wyniesie 8,1 mln, czyli po 300 tys. zł na każdą z 27 dzielnic, jest to, jak państwo wiecie, zwiększona kwota, a środki zarezerwowane na realizację projektów Zielonego Budżetu wyniosą 1,6 mln, natomiast z inicjatywy lokalnej 500 tys.

I tutaj pierwsze miejsce, jeżeli chodzi o wydatki miejskie, zajmuje już tradycyjnie oświata z kwotą właśnie, tak jak pani skarbnik wspomniała, 1,2 mld, z czego 240 mln są to środki, które musimy dołożyć, ponieważ nie otrzymamy wystarczającej subwencji ze strony budżetu państwa.

Szanowni państwo, jak już wcześniej wspomniałem, w dalszym ciągu uważam, że jest to jednak budżet proinwestycyjny. Skupimy się przede wszystkim na kontynuacji inwestycji realizowanych już obecnie, dofinansowanych oczywiście z zewnętrznych źródeł, w tym unijnych, i tutaj szereg z nich już realizujemy i będziemy kontynuować w roku przyszłym. Największa z nich w tej chwili, która została rozpoczęta, to oczywiście budowa przedłużenia ulicy Lubelskiego Lipca '80, ale mamy również budowę ulic: Bliskiej, Skowronkowej, przedłużenie ulicy Węglarza, rozbudowę Wallenroda, również środki trafią na oczekiwaną przez mieszkańców przebudowę kładki dla pieszych nad ulicą Filaretów, ale planowana jest rozbudowa ulicy Samsonowicza, przebudowa ulicy Zorzy, Montażowej, Pogodnej, Pliszczyńskiej, Janowskiej, Budowlanej oraz budowa ulicy Sławinek.

W ramach inwestycji społecznych realizowane będą: Centrum Opiekuńczo-Mieszkalne przy ulicy Poturzyńskiej, przebudowa boiska przy Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 5 przy ulicy Rzeckiego, budowa hali sportowej przy Zespole Szkół Transportowo-Komunikacyjnych, przebudowa boisk przy czterech szkołach podstawowych, budowa obiektów sportowo-rekreacyjnych przy ulicy Berylowej, opracowanie dokumentacji projektowej na budowę sali gimnastycznej dla potrzeb Szkoły Podstawowej nr 15; również w przyszłym roku opracowana zostanie dokumentacja na nową siedzibę Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 26, zabezpieczono również środki na budowę nowych szkół i przedszkoli w dzielnicach Ponikwoda i Węglin Południowy. To samo oczywiście dotyczy właśnie wielofunkcyjnego obiektu sportowego z funkcją stadionu żużlowego. No, oczywiście tutaj nie wyrobiliśmy się może w czasie, zostały

przesunięcia, ale one były spowodowane różnymi czynnikami, na które musieliśmy reagować, i tutaj nie dało się tego zrealizować w jeden rok, wiemy, jakie były problemy z miejscem i tak dalej.

Jeśli byłyby uruchomione środki z Krajowego Planu Odbudowy, to przygotowujemy się także do budowy parku na Błoniach, parku nadrzecznego, parku bronowickiego. Na liście inwestycji do sfinansowania czeka również Centrum Sztuki Dzieci i Młodzieży, przebudowa ulic: Zana, Nałęczowskiej, Turystycznej i wielu innych.

Nie zapominamy oczywiście o polityce społecznej. Będziemy kontynuować realizację miejskich programów profilaktycznych i zdrowotnych, szczególnie jeśli chodzi o osoby ze specjalnymi potrzebami, czy też seniorów.

Kontynuowane również będą inicjatywy i programy kulturalne, sportowe, społeczne i obywatelskie w ramach tutaj już kończącej się Europejskiej Stolicy Młodzieży, ale one dalej będą kontynuowane.

Natomiast w związku właśnie z ubieganiem się Lublina o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury w 2029 roku w rezerwie celowej również ujęto środki z przeznaczeniem na działania w tym zakresie.

Szanowni państwo, w imieniu radnych naszego Klubu chciałem podziękować panu prezydentowi Krzysztofowi Żukowi, pani skarbnik Lucynie Sternik, pracownikom Wydziału Budżetu oraz zastępcom prezydenta za ogrom pracy włożony w przygotowanie tego budżetu. Jednocześnie informuję oczywiście, że radni Klubu Prezydenta Krzysztofa Żuka zgłaszają za przedłożonym projektem budżetu na rok 2024 wraz z autopoprawką. Dziękuję bardzo.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo. Przechodzimy do punktu nr 5. – wystąpienia radnych. Bardzo proszę, mam pierwsze zgłoszenia. Pan Stanisław Brzozowski – udzielam panu głosu.”

Radny Stanisław Brzozowski „Dziękuję. Panie Przewodniczący! Państwo Prezydenci! Szanowna Rado! No, cóż, mogę powiedzieć tak: mam bardzo mieszane uczucia odnośnie tego budżetu, bo z jednej strony są tam rzeczy, które są godne poparcia i jest wiele mimo wszystko inwestycji, szczególnie interesuje mnie tutaj przede wszystkim mój okręg wyborczy, czyli Sławin, Czechów Południowy, Czechów Północny. Są tam inwestycje, które można określić, że dosłownie wyciągną ludzi z błota. Natomiast, no, są też rzeczy, które jakby mnie od lat w pewnym sensie niepokoją. I tutaj do takich rzeczy moim zdaniem najbardziej istotnych, najważniejszych to jest właśnie wspomniana już przez przewodniczącego Bresia kwestia zadłużenia. Nie będę się rozwodził bardzo nad tą sprawą, bo padło tutaj dużo różnych liczb, faktów. Natomiast, no, posłużę się tutaj może cytatem z budżetu: „Łączna kwota przypadająca do spłaty rat kredytów, pożyczek i wykupu obligacji, wraz z wydatkami na obsługę długu stanowić będzie kwotę 270.012.995,67 zł, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń 210.648.231,21 zł. Natomiast planowana na koniec 2024 r. kwota długu wyniesie 2.245.213.170,24 zł”. No, więc, no, jest to, jak by na to nie patrzeć, ogromna kwota, chociaż wydaje mi się, że tu jest pomyłka, bo tu powinien być 1.245 mld, czy 200, w każdym razie, no, jest to kwota, która pokrywa się, a właściwie dobiega już do kwoty, która jest przeznaczona na zadania, realizację zadań z zakresu oświaty, czyli 1.269 mln. Cóż, mogę mieć jeszcze wątpliwości, zresztą też

wielokrotnie wyrażałem wątpliwości na ten temat odnośnie pieniędzy przeznaczanych na, można by to tak bardzo ogólnie określić, na igrzyska, bo oczywiście z jednej strony dobrze jest, jeśli przeznaczamy jakieś pieniądze na marketing w sensie reklamy naszego miasta, być może są też jakieś korzyści w sensie właśnie przyciągnięcia turystów, chociaż nigdy właściwie nie miałem na ten temat informacji, a zwracałem się o to, no bo to rozumiem, że dosyć trudno jest określić tę różnicę między wydatkami a wpływami. To nie jest takie bardzo jednoznaczne, natomiast, no, pytanie jest, czy to nie jest też pewnego rodzaju marketing polityczny przed zbliżającymi się wyborami.

Co do inwestycji w dzielnicach, no to oczywiście już tutaj wspominałem o tym, ale konkretnie, no, trzeba właśnie podkreślić te inwestycje, jeśli chodzi o Sławin, są one dosyć istotne. Są też inwestycje na Czechowie Południowym, na Czechowie Północnym.

Ale jeszcze jedną rzecz chciałem tutaj, taką bym powiedział, kontrowersyjną podnieść, bo ponieważ też są też pewne kwoty przeznaczone na tzw. leczenie in vitro. I po pierwsze – w samym jakby stwierdzeniu tutaj, moim zdaniem, jest pewne nieporozumienie i nieprawda, bo metoda in vitro została dawno już zweryfikowana i to nie jest sposób na leczenie niepłodności. No i ja mam tutaj generalnie, można powiedzieć, takie wątpliwości natury moralnej, bo o ile korzystamy tutaj z jakiegoś dofinansowania zewnętrznego, to są też to pieniądze publiczne. A jeśli są to pieniądze publiczne, to to w jakimś tam większym lub mniejszym procencie są to pieniądze z moich podatków. A ponieważ ja moralnie mam wątpliwości co do korzystania z tej metody, no to też jakby mam pewien taki dyskomfort moralny, jeśli chodzi o to.

Natomiast wracając jeszcze do kwestii właśnie głosowania za lub przeciw, no to tutaj padła kwestia ulicy Arnsztajnowej i Dudzińskiego, które to ulice Komisja Budżetowo-Ekonomiczna zaakceptowała, natomiast, no, nie znalazło się to w projekcie budżetu, i w związku z tym chciałbym złożyć taki wniosek formalny o to, żeby pan prezydent jednak dopomógł mi podjąć taką decyzję pozytywną w kwestii właśnie budżetu i umieścić jednak autopoprawką te ulice w projekcie budżetu, tym bardziej, że wiem, że pani radna Jadwiga Mach i radny Marcin Bubicz, i myślę, że Grzegorz Lubaś, którzy są z tego samego okręgu co i ja, poparliby bardzo chętnie właśnie tę poprawkę. I w związku z tym, jak mówię, zwracam się z taką gorącą prośbą do pana prezydenta. A jeśli chodzi o kwestie finansowania, no to proponowałbym po prostu skorzystanie z dywidendy ze spółek miejskich. I myślę, że ta inwestycja spowodowałaby, biorąc oczywiście pod uwagę te wszystkie inne, o których wcześniej wspominałem, moje pozytywne podejście do kwestii głosowania „za”. Dziękuję bardzo.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo. Pani przewodnicząca Jadwiga Mach – bardzo proszę, udzielam pani głosu. Pani przewodnicząca Jadwiga Mach, bardzo proszę.”

Radna Jadwiga Mach „Dziękuję bardzo. Panie Przewodniczący! Wysoka Rado! Państwo Prezydenci! Szanowni Mieszkańcy Lublina! Po raz kolejny mamy przedłożony przez prezydenta miasta Lublin projekt budżetu na rok 2024. To jest kolejny projekt, który jest projektem ogólnie mówiąc rozwojowym, zarówno jeśli chodzi o infrastrukturę, ale także o aspekty, czyli ogólnie mówiąc ekonomia prospołeczna.

Zanim powiem kilka zdań dotyczących bezpośrednio istniejących propozycji, chciałabym powiedzieć, wyrazić swoją opinię na temat informacji, jakie na tej sali zostały nam przekazane przez przewodniczącego Klubu Prawa i Sprawiedliwości, pana radnego Piotra Bresia, bo mieszkańcy Lublina zasługują na to, żeby te informacje również uzyskać.

Po pierwsze – chciałam zaznaczyć i powiedzieć, że w wielu sprawach pan radny nie ma do końca racji. I takie dzisiaj twierdzenie, iż pan prezydent Pruszkowski, gdy był prezydentem, to dług był zdecydowanie mniejszy, i porównywanie wartości pieniądza z kilkunastu lat wstecz do dzisiejszej sytuacji jest w mojej ocenie nieprawidłowe. Trzeba przyjąć jakieś mierniki i porównać wartość pieniądza, a także wartość tego samego zadania, żeby móc mieć skalę porównania, bo tylko tak w ekonomii, w naukach ścisłych stosuje się. Chciałabym przypomnieć, o czym tutaj już nie po raz pierwszy poruszana jest sprawa budowy obiektu, budynku, który zaspokoi potrzeby lokalowe dla Urzędu Miasta. Oczywiście ja się zgadzam, że byłby dobrze i należy, panie prezydencie, jak najszybciej i w przyszłym roku również, jeśli budżet miasta pozwoli, a myślę, że będzie taka sytuacja, zdecydować się o budowie nowego budynku, który będzie budynkiem, w którym będą pracować pracownicy Urzędu Miasta Lublin, bo rzeczywiście po pierwsze, po pierwsze – należy powiedzieć tu prawdę. To rozsypanie po całym mieście siedziby tych jednostek dla mieszkańców jest wielkim utrudnieniem, począwszy od ulicy Energetyków, Zemborzyce, Zana i w wielu innych miejscach. Poza tym to też są to koszty, jednak wybudowanie budynku powoduje, iż jest to jednorazowy koszt duży, ale są różne formy realizacji, chociażby obligacje, które dzisiaj także tutaj..., przeznaczenie obligacji, o których dzisiaj także mówiono. Pragnę poinformować i po raz kolejny o tym mówię, że już wtedy pan prezydent Pruszkowski miał pełną wiedzę i świadomość, wówczas w Urzędzie pracowało mniej jak 1 tys. pracowników. I mówiliśmy o tym, żeby zaspokoić potrzeby lokalowe dla Urzędu Miasta Gminy. Byłam radną i doskonale wiem i pamiętam. Kiedy była szansa, pan sekretarz tutaj też doskonale wie, przyjęcia ogromnego budynku DOKP wraz z zapleczem, jeśli chodzi o parkingi, o wielką przestrzeń wewnątrz. Zadłużenie wtedy wynosiło ok. 7 mln, bo były to zadłużenia wynikające ze zobowiązań. Niewiele trzeba było dołożyć, żeby ten budynek był własnością miasta. Nie widziano tej potrzeby. Więc chciałabym także to podnieść, że nie było tak różowo, pięknie za prezydenta Pruszkowskiego, a teraz jest wszystko źle, bo jest prezydent Krzysztof Żuk.

Sprawa druga, która ciągle jest podnoszona – no, ja już powiedziałam – porównywanie tylko kwot bez przyjęcia wskaźnika, który byłby porównywalny w tamtym i w tym czasie do elementów ekonomicznych, do wartości pieniądza i wartości wykonywanych zadań dopiero ma sens, a nie operowanie suchymi liczbami. Żeby to potwierdzić, za chwilę podam przykład. Otóż, pamiętam doskonale, bo pamięć moja na razie, dzięki Bogu, nie zawodzi, kiedy uzupełnialiśmy lampy, słupy oświetleniowe, pamiętam, na ulicy..., na Sławinie, Sławinku, to wtedy lampa, proszę państwa, kosztowała 6-8 tys., w 2016 roku już taki słup, lampa oświetleniowa, czyli słup z tą lampą – (**Głos z sali** „I przyłączy...” – Tak, w 2016 roku, a więc już później, kosztował około 10 tys. A wiecie, ile dzisiaj? Od 18 do 22. I panie radny Piotrze, jeśli ja porównam sumę, wartość tych sum, ona jest zupełnie inna w odniesieniu możliwości realizacji i faktycznej wartości, krótko mówiąc, nabycia, co możemy zrealizować, co możemy kupić. Proszę

państwa, a na dowód tego wszystkiego to jest chociażby fakt podnoszenia najniższego wynagrodzenia. Proszę państwa, wróćmy do roku 2016 a dzisiaj. No, chyba jakiś jest cel i uzasadnienie podwyższenia najniższego wynagrodzenia, bo pieniądz zwyczajnie traci wartość poprzez inflację, poprzez zmianę wartości wykonywanych inwestycji, jak i celu także.

Natomiast, jeśli chodzi, proszę państwa, o PIT, CIT – i znowu powiem, że ta sama wartość porównywalna z roku ubiegłego i w tym roku faktycznie i realnie jako pieniądz jest zdecydowanie niższa, którą my otrzymujemy, bo biorąc pod uwagę to, co przed chwilą powiedziałam, fizycznie realnie kupić usługi, towary będziemy mogli o wiele mniej. Inflacja spowodowała, że mieszkańcy Lublina i Polski, my, Polacy przyłożyliśmy się do tego, że wzrosły dochody budżetu państwa, no bo wiadomo, jak kupuję, kupowaliśmy masło za 5 zł, czy 4, to 22%, choć przy żywności tyle nie wynosi, ale biorę pierwszy z brzegu przykład, to jest, proszę państwa, prawie złotówka, ale jeżeli masło kosztuje 10 zł prawie, to 22% to jest 2,2 zł. Czyli ten PIT, te udziały, te podatki wpływają do budżetu państwa, ale my, gminy nie mamy już takiego udziału, który nam pozwoli, żeby te wpływy, które my, Polacy, a w tym także mieszkańcy Lublina wnosimy w jakiś sposób również większy wróciły do gminy Lublin.

Mam nadzieję, że ten rok, mówię o roku budżetowym, o którym w tej chwili mówimy, czyli 2024, doprowadzi do tego, iż te zmiany będą i gminy otrzymają należne im wartości PIT-u, jak i CIT-u.

Chciałam jeszcze podnieść również elementy ogólnie pozytywne, które mamy w tym budżecie i w ogóle. Proszę państwa, jeżeli mówimy o potrzebach, ja również podpisuję się pod tym, że jeszcze wiele ulic w Lublinie, tzw. gruntowych, wewnętrznych, gdzie następuje ogromny rozwój miasta, a przede wszystkim zmiana geografii zamieszkiwania dzielnic, proszę państwa, nie można też porównywać, bo 10 lat temu Czuby, Węglin Południowy nie wyglądały tak jak dziś, tam były pola. Ja 21 lat temu przyjmowałam plan zagospodarowania tamtego rejonu, mój kolega Zdzisław Drozd tutaj, Piotr Gawryszczak, ja, pan Leszek Daniewski pamiętamy – tam były pola, tam nie było nic. A to nie jest nie wiadomo, ile czasu, i te tereny..., tam ludzie mieszkają, tysiące ludzi, trzeba je uzbrajać, trzeba budować te chodniki, te ulice czasami kosztem tych mniejszych uliczek w dzielnicach, mówiąc kolokwialnie tych, które istnieją od lat pięćdziesięciu, a nawet i więcej, bo takie są, chociażby na przykład ulica Skowronkowa, która już dobiega końcówki, za co z tego miejsca bardzo, bardzo dziękuję. Do podziękowań jeszcze wrócę.

Natomiast, proszę państwa, to nie jest tak, że w ogóle nie remontujemy. Jeśli weźmiemy budżet i to, co powiedziała pani skarbnik, zbierzemy, bo ja nie miałam już czasu, ale postanowiłam sobie i to zrobię, taką tabelę zadań, które są rozpisane w różnych działach i na różnych stronach budżetu, to są te zadania drobne realizowane, wskazywane przede wszystkim przez mieszkańców Lublina. I to co się zadziało w naszym mieście, Obywatelski Lublin, o tym się mówi cały czas, ja nawet wczoraj słuchałam takiej audycji w radio, gdzie mówi się o krajach w Unii Europejskiej i nie tylko, a nawet był przykład Stanów Zjednoczonych sprzed wielu, wielu lat, a obecnie że to obywatele decydują o wielu inwestycjach. I to jest dobry kierunek i tak być musi. Proszę państwa, to spójrzmy, te pieniądze zsumujemy: Zielony Budżet, jeżeli chodzi te..., inicjatywa lokalna, tu panie prezydencie mam wielką prośbę i proszę, żeby tę sumę, jeśli nie dziś, bo może nie ma już takiej możliwości, to przy zmianach zwiększyć, bo

ona zastępuje dawne tzw. komitety społeczne. My dajmy szansę mieszkańcom, bo jest taka wola, i chcą się organizować, wskazać, żeby można tą ścieżką realizować te drobne inwestycje, o czym pan prezydent Artur Szymczyk doskonale wie, bo mieliśmy ostatnio spotkania z mieszkańcami Głównej, Deszczowej, Kmiecej, Warszawskiej, i oni ciągle o tym mówili – 150 metrów, kilka lamp i inne. Jeśli weźmiemy do tego Plan dla Dzielnic, to głównie także jest infrastruktura, czyli te ścieżki, chodniki, drogi, naprawy. Jeśli weźmiemy do tego jeszcze także te wszystkie inne wydatki zapisane w budżecie, to ta suma daje dość pokaźną..., te zadania wskazują na dość pokaźną sumę, choć powiem, że ciągle niewystarczającą. I nie ma takiej możliwości, i nigdy nie było do tej pory, żeby wszystkie, wszystkie propozycje, zarówno wynikające ze złożonych wniosków państwa radnych, czyli nas, Wysokiej Rady, mieszkańców, dyrektorów były ujęte.

Natomiast należy zwrócić uwagę także, iż miasto Lublin jest jednym z najlepiej przygotowanych, i to jest od wielu, wielu lat, nie zapomnę nigdy budowy i przystąpienia do realizacji trasy Solidarności. Jak dziś pamiętam, osobiście pytałam pana prezydenta, jak to się stało, jaki cud, że tak szybko, bez wcześniejszych planów uzyskaliśmy te pieniądze z unijnych środków. No, one oczywiście mają określoną procedurę, rząd i tak dalej, później po kolei inne urzędy. A to dlatego, że miasto Lublin jest zawsze przygotowane ewentualnie na takie realizacje takich zadań. I przecież wtedy uzyskaliśmy około 300 mln, o ile pamiętam, i dzisiaj wszyscy wiedzą, jak bardzo potrzebna jest ta trasa i jak ona ułatwiła komunikację, a także skróciła, przyspieszyła dojazd do stołecznego miasta, do naszej stolicy – do Warszawy. Podobnie jest i teraz. I dlatego też, panie prezydencie, mam ogromną prośbę, mimo że nie ma, a wiem, że jesteśmy już po całej procedurze, jeżeli chodzi o zakończenie i wydanie decyzji, nie wiem, czy w tym momencie na dzień dzisiejszy jest już pozwolenie na budowę, czy nie, jeśli chodzi o ulicę Zelwerowicza. I znowu wrócę – jadąc na spotkanie z mieszkańcami dzielnicy Sławin z panem prezydentem Arturem Szymczykiem, jechaliśmy ulicą Willową i Sławinkowską. Proszę państwa, ta Willowa i tamto skrzyżowanie, i ten rejon obecnie jest chyba najbardziej zatłoczonym w godzinach szczytu, i nie tylko, miejscem w Lublinie, na trasie Solidarności, na al. Racławickich nie ma tylu pojazdów w jedną, w drugą, w każdą stronę. Mało tego, korek rano, i nie tylko, w godzinach już od 14.00 sięgał do tego wiaduktu, a rano natomiast do skrzyżowania z ulicą Sławinkowską; żeby jak najszybciej przystąpić do budowy ulicy Zelwerowicza, która ten problem rozwiąże, bo stwierdziliśmy, o czym mówię zawsze, a pan prezydent tego dotknął, większość pojazdów jedzie ulicą Willową do Sławinkowskiej, bo cały rejon, łącznie z gminą Jastków, czasami omija tę Warszawską nieszczęsną, która również, panie prezydencie, mimo że nie znalazła się w tym budżecie, bardzo proszę w imieniu mieszkańców o to, żeby w trakcie realizacji i oszczędności wynikających chociażby z przetargów, a taką mam nadzieję, remont al. Warszawskiej umieścić w zmianach budżetowych.

Proszę państwa, należy także podkreślić, bo ten wymiar taki finansowy nie istnieje wprost, on również jest zapisany w różnych działach, i w działach dotyczących pomocy społecznej, opieki nad rodziną, działach ogólnie mówiąc polityki społecznej, jesteśmy miastem, w którym polityka społeczna, senioralna, rodzinna, o czym ciągle na każdej sesji mamy informacje, jest, śmiało mogę

stwierdzić, najlepsza w Polsce. Otrzymujemy wszelkie nagrody, dyplomy, wyróżnienia; mało tego, wiele miast w Polsce, a nawet miast poza Polską wzorują się i proszą o to, w jaki sposób, jakie działania podejmować, by realizować tę politykę. Choć znowu powiem, że chciałabym, żeby zapisy, które są takie, jak klub seniora, były zapisami z jakąś sumą, a nie, jeżeli to będą projekty unijne, bo projekty..., z projektów unijnych to są określone zadania, my realizujemy, ale jednak żeby pamiętać. I panie prezydencie, bardzo, bardzo proszę o dołożenie wszelkich starań, żeby znaleźć lokal na siedzibę punktu obsługi mieszkańców dla dzielnicy Czechów, głównie Czechów Północny. Też jest informacja, ale bez żadnej sumy. Mam nadzieję, że to wszystko, co jest zapisane, o czym pani skarbnik zresztą przypomniała, znajdzie się.

Ale jednak kamyczek. Pani skarbnik, no, jakieś kryteria są. Ja znowu mówię – jest panna pięknie ubrana i mniej pięknie, i w tym budżecie jest też tak, że jedne zadania są wpisane i jest do nich wpisana suma, ja tu wiem, na której stronie, i suma, i to niejeden przykład, ale są takie zadania, że to należy do wydziału jakiegoś, bez sumy, bez niczego. Ja doskonale wiem, co to znaczy, bo później dyrektorzy mówią tak: „Tak, my mamy określoną sumę, ale te zadania wpisane, sumy te, te, te, a te, no, już nie mamy pieniędzy”.

I druga rzecz. Bardzo bym prosiła, żeby zwrócić uwagę na wydatki dotyczące remontów placówek oświatowych. Ja sprawdziłam, zapytałam wprost i zapisana suma, która jest w budżecie, w mojej ocenie jest sumą dość małą, ponieważ mamy około 170 placówek oświatowych – przedszkola i szkoły. Natomiast są jeszcze placówki opieki nad dziećmi inne, i proszę państwa, sama, same remonty i awarie, takie awaryjne, które muszą być koniecznie w trakcie roku wykonane, to są wartości około 3 mln. I później ten budżet, który tu jest, prowadzi do tego, że – i ja rozumiem – dyrekcja poszczególnych wydziałów, kierownicy mówią: „Proszę pani, no my musieliśmy, bo na przykład była awaria, stara instalacja kanalizacyjna, czy inne, pękło, trzeba nagle wydać 20-30 tys.”. więc żeby brać pod uwagę, bo później my, jako radni, a ja mam tych zgłoszeń bardzo, bardzo wiele o tych awariach. One muszą być wykonywane. I tak naprawdę gdybyśmy zrobili taki króciutki bilans, ile to przez trzy, czy cztery ostatnie lata co roku musimy wydać, więc żeby później nie było takiej pułapki wpisane, ale niemożliwe jest do zrealizowania – na to zwracam uwagę.

Proszę państwa, i wracam do oświaty. Pragnę przypomnieć, że większość wydatków w budżecie to są związane z oświatą, prawie około 1,3 mld. W ciągu roku jeszcze dodajemy, nawet i dzisiaj będziemy zmieniać uchwałę budżetową. Proszę państwa, a jednak to jest ciągle mało. Jeżeli chodzi o subwencję oświatową, to już tyle dyskusji tu padło; ja tylko chcę i oczekuję, żeby spełniły się nasze marzenia, żeby ona wreszcie była taka, która pokryje koszty przynajmniej wszystkie związane z wynagrodzeniami. Bo proszę państwa, mamy już znowu COVID, okazuje się, że już jest znowu prawie problem poważny. O tym mówią i lekarze oficjalnie, co wiąże się z tym, że jest dużo zwolnień lekarskich, i to jest dość duży okres czasu, okres zimy, gdzie nasilenie istnieje, a to powoduje dodatkowe koszty związane z wynagrodzeniami. Jeżeli będzie tak, że będzie każde zwolnienie od pierwszego dnia, zmiany, ale zobaczymy. Ale na ten dzień dzisiejszy wiemy, ile te koszty rosną, których przewidzieć tak naprawdę nie da się, ale one występują.

Pragnę zauważyć, że po raz jedenasty w obecnym roku, i mam nadzieję, że będzie także w przyszłym, otrzymaliśmy Samorządowego Lidera Edukacji

w Polsce. Jest to ogromny zaszczyt, jest to także dowód na to, że lubelska oświata, pomimo tak ogromnych wydatków, tych, które musimy dokładać z własnego budżetu, z własnych środków, oświata lubelska jest na bardzo, bardzo wysokim poziomie, zarówno ta podstawowa, przedszkolna, ale także, proszę państwa, jeśli chodzi o szkolnictwo ponadpodstawowe. W naszych szkołach renomowanych i nie tylko ogromny procent sięgający 60 procent, a nawet i więcej, to są uczniowie spoza Lublina, a to jest taki..., to jest właśnie informacja, która ocenia poziom edukacji w naszym mieście.

Chciałam jeszcze zwrócić uwagę do problemu wydawania warunków zabudowy. Proszę państwa, no, już tyle razy o tym mówimy tutaj, pan prezydent na komisjach, że każdy właściciel, nawet nie tylko, na to prawo pozwala, ktoś, kto planuje kupić, zainwestować, to występuje o warunki zabudowy. On ma do tego prawo, każdy z nas. Urzędnik nie może powiedzieć, że nie wyda. Bo co? Bo mu się nie podoba? Nie. Każdego pracownika Urzędu obowiązują ustawy, Kodeks postępowania administracyjnego i musi wydać zgodnie z literą prawa. Należy tylko się cieszyć, że ten rozwój poprzez też wydawanie tych decyzji ostatecznie o warunkach zabudowy następuje. No, owszem, dobrze by było, żeby powiedzieć – to dlaczego nie ma planów. Ale jesteśmy również, jak czytamy, znając informacje z Polski, jednym z przodujących miast, gdzie mamy ok. 55 procent obszarów, terenu Lublina, naszej gminy już objętych planami zagospodarowania przestrzennego. Więc to jest też bardzo ważne.

Panie prezydencie, chciałam wreszcie podziękować za tę ulicę Sławinek. Myślę, że te spacery, które były i ten głos, silny głos mieszkańców miał ogromne znaczenie, mimo że tylko pan prezydent Banach był na tym spacerze, ale jednak, no, czas najwyższy. I dziękuję, że wreszcie jest już procedura rozpoczęta. Nie wiem, czy jest podpisana jakaś decyzja, ale myślę, że to już mniej istotne, że nie ma takich odwołań, które wydłużą czas inwestycji.

Proszę państwa, również jak państwo wiecie, Szkoła Podstawowa 26 – Szkoła Specjalna. Mam nadzieję, że ten dokument, którego ksero posiadam, będzie aktualny, że po te pieniądze sięgniemy i mogę powiedzieć, że nie odpuszczę, bo szczególnie jestem zatroskana o dzieci, które nie z ich przyczyn są mniej sprawne, wobec tego wymagają szczególnej naszej troski.

Panie prezydencie, dziękuję, bo wreszcie już mamy na Spółdzielczości Pracy windę – oświadczam całemu miastu i Wysokiej Radzie, że winda jest już wybudowana, oddana do użytku, druga jest wpisana do budżetu, jeśli chodzi o Hirszfelda. To troszeczkę dłuższy proces, ale udało się. Za to także dziękuję.

Proszę państwa, ja osobiście, pomimo tych elementów, które też wymieniłam, że ich nie ma myślę, że w sytuacji, kiedy, i taką mam nadzieję, otrzymamy większy udział, jeśli chodzi o podatki z PIT-u, z CIT-u, że środki unijne, które będą uruchomione z Krajowego Planu Odbudowy, będziemy w stanie wpisać niektóre inwestycje, o których mówimy na tej sali już wiele, wiele razy i czekają wiele lat.

Ja również się jakby dołączam do tego apelu kolegi radnego Brzozowskiego o te ulice na tym Czechowie, żeby one jednak gdzieś tam, jeśli nie dzisiaj, to przy następnych zmianach, możliwościach środków, wpływu znalazły się. Bo proszę państwa, jak obserwuję i ciągle pytam, ile, jaki jest ostatecznie wynik przetargów, pan prezydent zresztą komunikuje na stronie internetowej, na Facebooku, różnymi możliwymi kanałami informacyjnymi, iż ostatecznie obecny rok i zaplanowane wydatki na inwestycje, ostatecznie przetargi są niższe jak

planowano, chociażby nawet ulica Sławinek – to jest około 2 mln mniej. Jeśli się myślę, to proszę mnie poprawić, ale na pewno mniej, co cieszy i co też daje szansę i nadzieję, że te pieniądze z tych właśnie chociażby realizacji tych zadań, ostatecznie przetargów się znajdą.

Już nie chcę mówić o inwestycjach sztandarowych. Proszę państwa, dworzec centralny – to jest coś, co jest wizytówką, ambasadorem takim inżynierskim miasta Lublina na Polskę, Europę i świat. Cieszymy się, choć zawsze można zrealizować więcej. Na ten moment uważam, że budżet należy przyjąć zaproponowany przez pana prezydenta, niemniej jednak wziąć pod uwagę wnioski, które w swojej wypowiedzi przedłożyłam. Dziękuję bardzo.”

Wiceprzewodniczący Rady Miasta Lublin Leszek Daniewski „Dziękuję pani przewodniczącej. Bardzo proszę, pan radny Marcin Nowak.”

Radny Marcin Nowak „Panie Prezydencie! Panowie Prezydenci! Szanowne Prezydium! Szanowni Radni! Państwo Dyrektorzy! Słuchacze! Rozpatrujemy bardzo ważny projekt uchwały, stąd też moja obecność w tym miejscu, bo usytuowany w miejscu uprzednim byłbym do państwa zwrócony tyłem, plecami, a to nieeleganckie, zawsze lubię przemawiać frontalnie, i myślę, że artykułując tutaj kilka ważnych kwestii, tak należy uczynić.

Szanowni państwo, w wypowiedziach moich przedmówców padały wątki pamiętnikarskie, marzycielskie, ja chciałbym skupić się na faktografii, choć oczywiście nie uniknę w swoim wystąpieniu również nawiązania do przeszłości.

Oczywistym dla mnie jest, że Lublin zmienił się na przestrzeni ostatnich lat za sprawą architekta w osobie pana prezydenta Krzysztofa Żuka i podkreślę tu z całą wyrazistością radnych, którzy wspierali go w jego działaniach. Oczywiście, że uczyniliśmy milowy krok na polu zwiększenia jakości funkcjonowania naszego miasta, otwartości, transparentności i wszystkiego, co jest pozytywne dla takiego ogólnego formatu. Udało nam się wykonać bardzo wiele ważnych, powiedziałbym kluczowych inwestycji, przy bardzo dobrym wykorzystaniu środków zewnętrznych, za co w tym miejscu chciałbym wszystkim osobom zaangażowanym w te projekty, w te działania podziękować.

Niemniej, proszę państwa, rozmawiamy o projekcie budżetu na rok przyszły i na tym chciałbym się przede wszystkim skupić. W mojej osobistej ocenie jest to projekt dość odważny, projekt rokujący, projekt, który pokazuje, że zadania inwestycyjne stanowią priorytetyzację kierunku działań Ratusza, i w przypadku przyjęcia tego projektu również całego miasta. 15 procent na inwestycje, czyli 500 mln zł to suma pokaźna, ale przypomnę, że miernikiem skuteczności tego budżetu będzie jego zrealizowanie, nie zaś planistyka, o której generalnie, jak rzekłem, mogę powiedzieć pozytywie. Na pewno pan prezydent i Wysoka Rada, przynajmniej w części, w tym składzie realizować będą ten budżet. Co się wydarzy po wyborach samorządowych, tego nie wiemy, ale ten szkielet jest już przygotowany i jeśli zostanie dzisiaj przegłosowany, oczywiście będzie obowiązujący. Powiem pewien truizm. No, wszyscy wiemy, że budżet nie jest dokumentem sztywnym, jest dokumentem elastycznym, a więc wszelkie korekty w trakcie roku budżetowego będziemy mogli wprowadzać, ale to, co jest przyjęte jako pole bazowe, w mojej ocenie przynajmniej w takim ogólnym wymiarze jest pozytywne. Widzimy oczywiście główne zadania inwestycyjne, czyli przebudowę, czy budowę, przepraszam, dalszej części Lubelskiego Lipca, widzimy

aktywność na polu oświatowym, termomodernizację szkoły, Liceum nr IV i nr V, mamy dokumentację na budowę Szkoły nr 26 – Szkoły Specjalnej, mamy planistykę i program finansowy w zakresie przygotowanie budowy szkół na Ponikwodziu i nie tylko. A więc, proszę państwa, te zadania inwestycyjne są i one zapewne w części będą realizowane. Oczywiście bardzo ważnym aspektem jest tutaj uwzględnienie czynnika partycypacyjnego. Nawiązuję troszeczkę do niedalekiej historii, a więc do spacerów po dzielnicach do Planu dla Dzielnic, to duża kwota, dziękuję panie prezydencie, bo ten czynnik partycypacyjny jest dla nas wszystkich ważny. I cieszy mnie to, że również jest to skoncentrowane na rezerwie celowej, bo przecież te nasze małe ojczyzny, przedstawiciele tych rad dzielnic i społeczności dzielnic mają bardzo dużą wiedzę na temat potrzeby zmian i działań. To bardzo ważne, to cieszy.

Niemniej, jeżeli dotykamy czynnika partycypacyjnego, to martwi mnie osobiście fakt, że Iwia część wniosków radnych Rady Miasta Lublin, no, niestety nie uzyskała akceptacji pana prezydenta, zaledwie usłyszałem od pani skarbnik godzinę temu, w trakcie bardzo ciekawej prelekcji 25 procent tych wniosków, z 200, które nie powielają się, jak pani skarbnik użyła chyba liczby 199, z 200 tych wniosków pięćdziesiąt kilka niestety. No, ja przyznam szczerze, nie znalazłem akceptacji dla żadnego ze swoich wniosków złożonych ostatnio. I tu miałbym prośbę, panie prezydencie, przynajmniej o pochylenie się, jeśli nie dziś, to w trakcie roku budżetowego, co przypomnę stosownymi interpelacjami. To m.in. taki mój flagowy projekt „Przyjazna Zebra”, edukujący dzieci i młodzież w zakresie bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Ten program cyklicznie pojawiał się w budżetach, nie pojawił się w bieżącym niestety. I jak widzę, po raz kolejny go nie ma. Szkoda, bo ta edukacja dzieci i młodzieży jest nam niezwykle potrzebna.

Zwracam uwagę na mikroskopijne w skali budżetu, ale bardzo ważne dla mieszkańców inwestycje na ulicy Wapiennej, na ulicy Karmelickiej. No, Wapienna wiem, że cząstkowo jest zapisana w budżecie, ale tam trzeba dokonać kompleksowych zmian.

Zwracam uwagę na program, który właśnie opracowuje i o zabezpieczenie środków, na który prosiłem w zakresie ochrony zawodów ginących, rzemiosła. Kilkanaście lat temu przygotowałem miejski program stypendialny dla najzdolniejszych studentów, teraz chciałbym tę kadencję zakończyć autorskim programem, który mam nadzieję na styczniowej sesji Rady Miasta będzie procedowany, bo jestem na etapie jego przygotowania.

Mam szereg uwag, bo myślę, że nie i czas, i miejsce, żeby w tym momencie to sygnalizować. Sygnalizuję jedynie potrzebę uwzględniania wniosków radnych. Nie wiem, w jakim procencie rozłożyło się to na poszczególne kluby i na radnych niezrzeszonych, ale sygnalizuję, że mam duży dyskomfort w zakresie uwzględnienia jedynie takiej niewielkiej, bo 25-procentowej liczby wniosków.

Szanowny Panie Prezydencie! Wysoka Rado! Tak jak powiedziałem, budżet jest konstruowany na miarę naszych możliwości. Czynniki zewnętrzne, takie jak COVID, jak wojna, jak zmiany w systemie podatkowym, stworzyły oczywiście pewną niebezpieczną sytuację i pewną trudność, która wygenerowała problemy naszego budżetu bieżącego, i które to problemy skutkować będą niestety w przyszłorocznym budżecie. Ale nie możemy przechodzić obojętnie do wysokości długu, który rośnie z każdym rokiem i który dochodzi do kwoty

2,2 mld zł, i to musimy w przestrzeni publicznej akceptować i musimy wskazywać, w jaki sposób ten dług w przyszłych latach będziemy spłacać, bo za to ponoszą odpowiedzialność mieszkańcy Lublina.

Ja po długich namyśleniach, przemyśleniach, przepraszam panie prezydencie, doszedłem do wniosku, że poprę ten budżet ze względu na możliwość elastyczności, która jest przecież wpisana w narrację budżetową, ze względu na to, że w najbliższych miesiącach przyjdzie nam jeszcze procedować pewnie liczne zmiany w zakresie nowych poprawek budżetowych, liczę na uwzględnienie tych propozycji, które, jak rzekłem, w formie interpelacji będę zgłaszał, no i liczę na owocne wykonanie tego budżetu, z myślą o mieszkańcach Lublina, z myślą o kolejnych pokoleniach i z myślą o tym, żebyśmy budowali siłę i markę naszego miasta, bo myślę, że wszystkim nam na tym bardzo zależy. Dziękuję bardzo.”

Wiceprzew. RM L. Daniewski „Dziękuję panu radnemu. Bardzo proszę, pan przewodniczący Marcin Bubicz.”

Radny Marcin Bubicz „Bardzo dziękuję. Panie Przewodniczący! Szanowny Panie Prezydencie! Panowie Prezydenci! Wysoka Rado! Do mojego wystąpienia skłoniły mnie także tutaj przemyślenia kolegi przewodniczącego Klubu Radnych Prawa i Sprawiedliwości, bo wydaje mi się, że one faktycznie nie powinny pozostać bez naszej odpowiedzi. Bo tworzenie takiej iluzji rzekomych niedociągnięć w perspektywie kończącej się przecież kadencji Rady Miasta Lublin, w ogóle władz samorządowych miasta Lublin jest jakimś nieporozumieniem. Dlatego ja też pozwolę sobie w kilku słowach odnieść się do tego, a także szerzej co do projektu budżetu miasta Lublin. Na samym początku wydaje mi się, że co najmniej, delikatnie mówiąc, nieodpowiednie jest z państwa strony kierowanie zarzutu do władz samorządowych miasta Lublin kwestii dotyczących deficytu budżetowego miasta Lublin. Chcę wskazać, że deficyt budżetowy państwa polskiego zaproponowany przez ustępujący rząd był na poziomie 164 mld zł, blisko 165 mld zł, niespotykany w skali historii współczesnej Polski deficyt budżetowy, który wynosił 4,5% PKB Polski, nawiązując tutaj do wyliczeń Obserwatora Gospodarczego. To oznacza, że tylko promille, promille deficytu, który założył rząd Prawa i Sprawiedliwości, pozwoliłby nam sfinansować deficyt budżetowy miasta Lublin zapisany w projekcie uchwały budżetowej na rok 2024.

No, nie sposób zgodzić się z taką retoryką nawiązywania do przeszłości, wielkich osiągnięć, czy być może małych kroków, które dały podwaliny pod te ostatnie pięcioletnie wielkie inwestycje, które działy się w naszym mieście, ale trzeba je w tym momencie tutaj państwu przypomnieć, bo jest to efekt ciężkiej pracy pana prezydenta Krzysztofa Żuka, ale także państwa dyrektorów, na których teraz z tyłu patrzę, bo to jest efekt pracy silnej drużyny, dzięki której na przestrzeni tych ostatnich lat udało się zrealizować 51 poważnych projektów inwestycyjnych o łącznej wartości 1,7 mld zł.

To jest tak szeroki przekrój projektów, jak chociażby budowa dworca metropolitalnego, którego otwarcie już niedawno, nie tak dawno temu świętowaliśmy wspólnie. To także kompleksowa przebudowa Al. Raławickich, ale to także rewitalizacja Parku Ludowego, siedem węzłów przesiadkowych, ulica Żeglarska, Zbożowa, Franczaka „Lalka”, Osmolicka, Abramowicka, al. Kraśnicka;

to przebudowa lub wyremontowanie 210 km dróg, ulic, chodników, dróg rowerowych, 25 nowych przestrzeni parkingowych ze 165 nowymi miejscami parkingowymi w mieście; inwestycje w nowoczesne ekologie, nowoczesną komunikację miejską ekologiczną, 40% taboru to już pojazdy zeroemisyjne. 1,2 mld zł to inwestycje w infrastrukturę społeczną, sportową, kulturalną, 28 nowych placów zabaw i siłownie pod chmurką.

Szanowni państwo, jeden z najważniejszych wskaźników – 32 tys. nowych miejsc pracy w mieście Lublin i miejsc aktywizacji zawodowej. Czy to nie wskazuje już na wielki rozwój tego miasta? I to, co się udało właśnie ciężką pracą pana prezydenta, ale także państwa radnych tu wszystkich zgromadzonych i państwa dyrektorów właśnie na przestrzeni tego okresu. Najwyższy w Polsce wskaźnik umiędzynarodowienia uczelni wyższych – 15%, oświata, o której pani przewodnicząca tak dużo mówiła – blisko 5 mld zł inwestycji, w tym nowa szkoła na Berylowej, Felin z rozbudowaną szkołą podstawową, 12 szkół, przedszkoli, szkół ponadpodstawowych z termomodernizacją, Środowiskowy Dom Wsparcia Kalina, Dzienny Dom Opieki, 5 nowych klubów seniora. Ja mogę wymieniać tego dalej. Więc skupmy się na tym, co mamy teraz i dlaczego możemy naprawdę pochwalić ten projekt z 2024 roku.

Pan radny, co słyszę, oczywiście zwraca uwagę, że część z naszych wniosków nie została uwzględniona na etapie prac komisji. Ale ja chcę zwrócić państwa uwagę, że to nie jest pierwszy moment, kiedy siadamy do pracy nad projektem budżetu miasta. Pierwszy moment to zgłoszenie wniosków budżetowych już we wrześniu tego roku i z tych wniosków, które składamy na początku tej procedury pani skarbnik uwzględniła gros tych wniosków. I byłoby po prostu nieuczciwością, gdybyśmy się do tego nie odnieśli. Ja zwrócę uwagę na te, które faktycznie budzą moją wielką wdzięczność, ale też wynikają z wniosków, które składałem w procedurze budżetowej, ale także o które zabiegaliśmy od lat. Pierwszą z takich inwestycji jest remont ulicy Młodej Polski.

I tutaj też odniosę się do słów pana przewodniczącego Piotra Bresia, jako niepowodzenie projektu Plan dla Dzielnic. Zwróćmy uwagę, jak wiele inwestycji mamy w tym projekcie z Planu dla Dzielnic – 1 mln zł – remont ulicy Młodej Polski. Nie, tu duża część pochodzi z budżetu partycypacyjnego. Pan prezydent dotrzymał umowy, taka była umowa, że jeżeli będziemy współfinansować te inwestycje w ramach środków partycypacyjnych i środków... – (**Głos z sali** – wypowiedź nieczytelna) – Dziękuję pani radnej. Ale to nie tylko. Idźmy dalej. Plan dla Dzielnic. Bardzo ważna inwestycja, za którą serdecznie dziękuję, bo ona jest też wynikiem starań tej grupy mieszkańców, która bardzo długo czekała na budowę tak naprawdę tych ulic, choć oczywiście to jest początek, to jest ulica Raginisa, Bołbota i Gołębiowskiego, zabezpieczone w budżecie miasta 500 tys. zł. To ponownie Plan dla Dzielnic. Idźmy dalej, zwróćmy dalej uwagę na ten Plan dla Dzielnic, co też dużo mówi, jak miasto zwraca uwagę na kwestię inwestycji w obszary zielone – Polana Centralna na Czechowie Południowym – zabezpieczono 100 tys. zł w ramach Planu dla Dzielnic; tereny zielone przy ulicy Altanowej – kolejne 50 tys. z Planu dla Dzielnic. Bardzo ważną inwestycją, o której mówiliśmy od samego początku tej kadencji, to była ulica Sławinek, nie tylko dlatego, że ta ulica praktycznie w wielu miejscach nie istnieje, jest ubitym, zaszrutowanym ciągiem pieszo-jezdnym, ale także dlatego, że mieszkańcy, którzy o tę inwestycję zabiegali od lat, faktycznie położyli bardzo dużą część swojego

prywatnego zaangażowania w to, aby miastu uzmysłwić, jak istotne jest zaplanowanie tej inwestycji, w perspektywie wieloletniej. I tak też zabezpieczyliśmy 6.314.357 zł.

W tym momencie chcę podziękować serdecznie panu Tadeuszowi, panu Mateuszowi, którzy tutaj bardzo aktywnie animowali kwestię remontu tej ulicy.

Patrząc na inwestycje w oświatę, z naszego okręgu wyborczego, z mojego okręgu wyborczego Czechów, Sławin, chcę powiedzieć o bardzo istotnych inwestycjach: w Szkole Podstawowej nr 43 – oświetlenie sali gimnastycznej. Szkoła Podstawowa nr 42 czeka na dalsze inwestycje. Tu chcę podziękować, udało się w ramach współpracy z obszarem opieki społecznej zaangażować część szkoły także w otwartość dla seniora. Otworzyliśmy tam Dzienny Dom Pobytu co spotyka się z wielkim zainteresowaniem tej starszej społeczności naszego miasta. Wielki sukces, ale także i wielkie zobowiązanie, bo na tym nie powinniśmy spoczywać, tylko oczekiwać kolejnych inwestycji.

Zerkam na panią przewodniczącą. Kolejna, ważna inwestycja – Zespół Szkół nr 12 – to są kontenerowe szatnie zewnętrzne, ale także i Szkoła Podstawowa nr 16 – „Szesnastka przyjazna dzieciom” w kwocie 400 tys. zł.

Kończymy przebudowę ulicy Skowronkowej – olbrzymia inwestycja. Cieszę się, że tak samo spore pieniądze zostały zakontraktowane na kwestię dokumentacji projektowej termomodernizacji Przedszkola nr 75. Wiem, że ta dokumentacja jest już praktycznie gotowa, więc oczekiwaniem, szanowny panie prezydencie, społeczności Czechowa Północnego, dzieci i rodziców jest to, aby tę termomodernizację możliwie szybko przeprowadzić, jeżeli będzie taka możliwość, to także poprzez zmianę budżetu już uchwalonego przez Wysoką Radę na obecnej sesji Rady Miasta Lublin, ale to także inwestycja chociażby w nowe miejsca opieki dla dzieci do lat trzech w żłobku przy ulicy Zelwerowicza pokazuje te potrzeby właśnie tej części miasta, ale także w ogóle społeczności miasta Lublin, właśnie zabezpieczenia tych potrzeb.

Jeśli chodzi o autopoprawki, bo one też ucieszyły mnie – częściowo, bo częściowo nie zostały uwzględnione. Pierwsza to bardzo miła informacja, oznacza to, że dotrzymali państwo słowa. Mianowicie widzę, że w autopoprawce wprowadzono punkt dotyczący zabezpieczenia kwoty 37 tys. na dokumentację projektową w zakresie projektu Budżetu Obywatelskiego Zielony wąż na Czechowie i skwer do rekreacji dla lublinian. Nie chcę tutaj poświęcać zbyt dużo czasu analizowaniu przyczyn takiego stanu rzeczy, że trwa to tak długo, mam jednak nadzieję, że jeżeli wyłoniliśmy już wykonawcę takiej dokumentacji projektowej, to jeżeli zostanie ona panu prezydentowi przedstawiona już w najbliższym czasie, to nie tylko realizacja tego projektu skończy się na tej dokumentacji projektowej, ale znajdzie swoje urzeczywistnienie także w realnych działaniach w roku 2024.

Dziękuję za uwzględnienie tego mojego postulatu dotyczącego utworzenia Biura Obsługi Mieszkańców dla Czechowa. To jest element infrastruktury szczególnie potrzebnej naszej części miasta, nie tylko z tej przyczyny, że to Biuro naprawdę z powodzeniem funkcjonowało przez bardzo długi okres w placówce pocztowej przy ulicy Żywnego, tylko także dlatego, że faktycznie jest to takie centrum życia naszej dzielnicy, mamy tam bardzo dobrze skomunikowaną i zorganizowaną infrastrukturę społeczną, sklepy, szkoły, poczta, apteka, więc faktycznie taki lokal w tej przestrzeni jest wysoce pożądanym, szczególnie, że, co

jest oczywiście też wiadome państwu prezydentom, że Czechów jest też dzielnicą, w której sporym odsetkiem osób są osoby starsze, więc też to ukłon w stronę właśnie tych osób, żeby mogły załatwić te najpotrzebniejsze załatwienia administracyjne na Czechowie bezpośrednio byłyby szczególnie wskazane.

Finalnie, pozostając w tym temacie, to bardzo dobra informacja i wielkie podziękowania dla pani skarbnik o tej informacji, że Klub Seniora na Czechowie Południowym jest realny do utworzenia w roku 2024.

Tutaj, jeśli chodzi o osobę szczególnie zaangażowaną, chcę wymienić panią Halinę, ale także całą Radę Dzielnicy Czechów Południowy, która o tej inwestycji mówiła od dłuższego czasu, myśmy starali się znaleźć taki lokal z panią dyrektorką Anną Walczak. Wiem, że jest to trudne, jeśli chodzi o Czechów Południowy, mam jednak nadzieję, że przy współpracy także z placówkami oświatowymi i z innymi agendami miasta Lublin uda nam się to zrealizować.

Szanowny Panie Prezydencie! Wysoka Rado! Mając to wszystko na uwadze, że budżet miasta Lublin na rok 2024, jak dzisiaj słyszałem jadąc tutaj w audycji radiowej, pan prezydent powiedział: „To jest budżet zorientowany na dzielnicę”. I te dzielnice faktycznie to dostrzegają. Chcę powiedzieć, że mieszkańcy Czechowa mogą faktycznie ze spokojem, ale dużą też wdzięcznością spojrzeć na to, co tutaj zaplanowaliśmy, bo oczywiście obecnie dyskutujemy o uchwale budżetowej na rok 2024, ale patrząc dużo dalej, także na perspektywę, wieloletnią perspektywę finansową, widzimy już kolejne środki zabezpieczone na tak potrzebne inwestycje, jak chociażby remont ulicy Leszetyckiego. Starłem się tutaj na jednej z komisji forsować, żeby ten projekt przenieść jeszcze do tego budżetu, rozumiem, że budżet z gumy nie jest i ciężko wprowadzić kolejny wydatek, nie znajdując mu odpowiedniego źródła finansowania, niemniej jednak ta deklaracja, że ta inwestycja zostanie zrealizowana, budzi moje uznanie szczególnie, że rozmowy poprzedzające tę inwestycję były o tyle trudne, że my tę ulicę musieliśmy od spółdzielni w pierwszej kolejności przejąć, co się stało po kilkudziesięciu latach. Więc serdecznie za to dziękuję. I mając to na uwadze, chcę serdecznie podziękować za wszystkie inwestycje, które zostały uwzględnione, czy to we wrześniu, czy w listopadzie i grudniu przez pana prezydenta, mając także na uwadze odpowiedzialność za stan finansów publicznych i tę wieloletnią perspektywę dużych projektów, do których będziemy przystępować, z pełnym przekonaniem oddam głos za projektem budżetu miasta Lublin na rok 2024. Dziękuję.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo. Pan radny Eugeniusz Bielak – bardzo proszę, udzielam panu głosu. Przepraszam bardzo, pan Bielak zginął mi. Drody państwo, nie próbujcie po raz drugi się zgłaszać, nie dotykajcie tych klawiatur. Udzieliłem głosu – pan Eugeniusz Bielak, bardzo proszę pana Jakóbczyka o ponowne zgłoszenie się do głosu.”

Radny Eugeniusz Bielak „Dziękuję bardzo. Panie Przewodniczący! Panie Prezydencie! Szanowni Państwo! Szanowni Mieszkańcy! Jest to bardzo ważna uchwała budżetowa, jedna z najważniejszych w roku. Oczywiście, że ona jest modyfikowana mocno przez cały rok, bo to nie jest tak, to co dzisiaj uchwalimy, czy nie uchwalimy, to nie jest ważne, jak zagłosujemy, ważne jest, czy to będzie zrealizowane, a nie jest realizowane, i to jest przykład z roku na rok, że po

dwóch miesiącach budżet jest zmieniany. I to jest bardzo złe, bo budżet powinien być dotrzymywany, to co jest uchwalone, i powinno być realizowane. Rozumiem, że nie udaje się zrealizować Budżetu Obywatelskiego, bo są krótkie okresy na przetargi, czy z rad dzielnic ciężko jest, trudno jest wykorzystać finanse radom dzielnic na inwestycje, bo muszą być zrobione przetargi. I to można zrozumieć, i miasto powinno to realizować z poślizgiem, i trochę się to udaje, nie do końca wszystko, bo na Felinie park nie jest realizowany, bo do dzisiaj nieposadzone jest praktycznie żadne drzewo, gdzie ma być park, a jest zabetonowane, oczywiście chodniki są zrobione. Zobaczymy, co z tego wyjdzie, pani dyrektor. Teraz przejdę do dzielnic. Bo pani dyrektor obiecuje i ja wierzę, że dotrzymuje słowa, że będą..., nie będą z przerwami chodniki, chodnik ze ścieżką rowerową, gdzie jest dwie przerwy po 30 metrów, i to dwa lata się nie udaje wam zrobić, nie wiem, dlaczego. To nie jest takie trudne zadanie, panie prezydencie. Natomiast dobrze, że jest część rzeczy zrealizowanych zostało, że jest to, co mówiłem i pisałem o Witosa, że jest bezpieczniejsza droga, że jest zrobione skrzyżowanie, które kosztowało oczywiście teraz bardzo dużo; jest skrzyżowanie z oświetleniem na Franczaka „Lalka”, co też wymaga, dodam, modyfikacji, żeby po prostu pojawiały się strzałki, bo ludzie mi zgłaszają i w jednym, i w drugim przypadku, żeby po prostu tak długo nie stać.

Przejdę do wniosków budżetowych do poprawek, które składają..., które są składane przez radnych co roku, i niestety pan prezydent nie uwzględnia 80 czy 60 procent tych wniosków. Wniosków, które ja składałem, nie ma 20 procent nawet. Jeżeli nie robimy nic na Ponikwodzie, nie wykonamy projektu pod budowę szkoły, tego centrum, o którym pan prezydent mówi, przy Majerankowej, no to jest to niepokojące. Dlaczego? Dlatego, że to są młode osiedla i tutaj radni mówili o różnych potrzebach. Znamy pierwsze potrzeby ludzi młodych, i na młodych osiedlach, tak jak na Felinie, na Ponikwodzie potrzebne jest przedszkole, żłobek, na Felinie jest konieczny żłobek. Projektu nie ma na to i pan prezydent tego nie widzi. Z poślizgiem bardzo mocnym państwo dostrzegacie te młode, nowe dzielnice. Na Ponikwodzie nie ma w ogóle dróg. Jeżeli rozmawiamy z ludźmi, którzy przyjeżdżają do Lublina, to mówią: „Miasto jest piękne, Starówka jest piękna, wspaniałe restauracje i jedzenie jest dobre w Lublinie, oczywiście jest rozwinięty sport, z czego ja się cieszę, że Motor awansował wreszcie przy wspólnych naciskach, żeby po prostu..., i wydatkach, bo miasto bardzo dużo finansowało Motor Lublin, ale jest wreszcie w pierwszej lidze i mamy nadzieję, że będzie w Ekstraklasie, tak jak inne drużyny. I inwestujemy. To są dobre inwestycje: w siatkówkę, w koszykówkę, w piłkę ręczną, w sport. To są najlepsze rzeczy, jakie dla młodzieży robimy i szkolimy, i z tych konkursów są wyłaniane. I jest okay. Natomiast nie ma inwestycji rozwojowych na nowych osiedlach. To trzeba robić dziesięć razy szybciej, bo jeżeli szkoła na Felinie została rozbudowana, nie wybudowana, bo wybudowana w 2002 roku, to mogło być to zrobione dużo wcześniej nie za 20 mln około, tylko dużo taniej.

Prośba, żeby to, co jest potrzebne, też zieleń. Na Felinie wycięto ponad 300 drzew, pani dyrektor, i ani Wydział Oświaty, ani Gospodarka Komunalna nie sprzeciwiła się, jak ZNK wycięło wszystkie drzewa, które..., był taki park, można powiedzieć, gdzie można było wyjść przy upałach 35 stopni. Teraz nie można, bo wycięte jest wszystko w pień. Można było te drzewa częściowo zostawić, przesadzić; przy szkole tak samo, wycięto nowe, młode świerki dziesięć, czy iluśletnie. I to nie jest dobre gospodarzenie w tym miejscu. I to są błędy,

które są robione. Ochrona środowiska jest po to, żeby chroniła to środowisko, a nie reagujecie państwo i firmy, które przychodzą, robią co chcą.

Przejdźmy do wniosków i co zostało zrobione na dzielnicach wschodnich w ostatnich latach. Niewiele możemy się my radni, to kolega chyba się..., z opcji pana Żuka zgodzi się, że jako przewodniczący zarządów udawało nam się wywalczyć więcej, bo może dreptaliśmy bardzo dużo, tak jak i mi na Felinie. Na Kalinie też niewiele. Oprócz ulicy Kalinowszczyzna niewiele dróg zostało poprawionych i jest..., są tam pilne potrzeby. Aleje Andersa trzeba wyremontować, na Felinie Witosa. I to, co my we wnioskach, panie prezydencie, piszemy, to nie są bzdury, my się przyglądamy dokładnie tam, gdzie żyjemy. Na Felinie brakuje miejsc parkingowych, bo radni pozwolili budować na Felinie i TBV, które buduje, nie wybudowało tyle miejsc parkingowych. I będę kolegów namawiał, żebyśmy pilnowali i sprawdzali, czy są miejsca parkingowe, nie jedno, a półtora, czy więcej, bo to wszystko jest mało, bo ludzie mają samochody i nie ma Felinie... I tu pan prezydent, ani Zarząd Dróg i Mostów nie przychylił się i w ogóle się nie przyglądacie, przy Zygmunta Augusta jest masę samochodów, a parkingów żadnego nie zrobiliście państwo; mówię o Zarządzie Dróg i Mostów. I to wydziały też powinny, i państwo dyrektorze powinniście wnioskować, i te pilne rzeczy robić. Nie, że będziemy się upominać o to przez 10 lat.

Myślę, że pan prezydent zacznie się przyglądać bliżej i będzie bliżej mieszkańców, bo te spacerki, myślę, że niewiele dały, jak nie został przyjęty mój wniosek ani budowa targowiska na Felinie, czy ekran. Konieczne są ekrany, bo TBV buduje wieżowce. Natomiast widzimy, co jest w Strefie Ekonomicznej, że są ogromne składowiska aluminium, które w lecie zatrują mieszkańców. I oczywiście jest al. Witosa, gdzie jest hałas ogromny. Nie wyobrażam sobie mieszkanie 100 metrów od Witosa, teraz bloki będą tam oddawane, i już ludzie narzekają, że jest hałas, bo rozładunek tego aluminium często w nocy się odbywa, nie wiem, skąd to przyjeżdża, i to są hałdy ogromne, i ochrona środowiska powinna się przyjrzeć temu.

Nie inwestowaliście państwo w dzielnicę Hajdów-Zadębie, macie problemy ze zrobieniem zatok przystankowych, autobus jest uruchomiony; nie ma zatok przystankowych przy ulicy Dożynkowej. To są proste rzeczy, które mieszkańcy..., mieszkańcy tego potrzebują. I do każdego miasta, jak się pojedzie, no to widać, że w innych miastach mniejszych to jest zrobione. Wiem, że miasto jest ogromne, że są wydatki potężne, 1,2 mld, tu koleżanka Jadzia mówiła, na oświatę, która się bardzo dobrze w Lublinie rozwija, ale potrzeby są większe. Potrzebne są żłobki, potrzebna jest szkoła na Ponikwodzie, przy ulicy Majerankowej. Bo ten plan już zmieniamy kilka razy i nie można zrobić projektu. Czy to jest problem? Nie. Jeżeli nie będziemy tego robić szybciej, to wiecie państwo wszyscy, że będzie to droższe, i nie będzie kosztowała szkoła 50 mln, tylko 100 będzie kosztowała po podwyżkach, bo teraz nie idą czasy lepsze, tańsze. Narzekacie państwo, że od rządu mało dostaliście, ale rząd sobie poradził z wojną i z pandemią, jaka w Polsce panowała, i dopilnował firm, które się rozwijają, które są, i są miejsca pracy, i nie ma bezrobocia... - **(Głosy w tle – nieczytelne)** – Ja wiem, że panowie, państwo patrzycie z innej..., bo każdy patrzy z innego punktu widzenia, tam, gdzie siedzi na stołku. Jeżeli macie dochody 100 mln, czy 200 rocznie, to wy nie widzicie ludzi, którzy zarabiają 3.200, czy 3 tys. w Lublinie.

Panie prezydencie, zawnioskowałem o 500 zł podwyżki dla najniżej uposażonych. Jak się pan odniesie do tego, że przyszły rząd już zapowiada, że będzie 30 procent dla nauczycieli? Skąd weźmiecie pieniądze? I ja proponuję... Nie mówię o nauczycielach. Ja zawnioskowałem dla najniżej uposażonych w MOPR, w opiece społecznej, i ci ludzie, którzy w Urzędzie pracują po 10-15 lat, myślę, że zarabiają niewiele ponad minimum. Więc tutaj powinniśmy zobaczyć; nie dać procentowo, bo procentowo kto zarabia 5 tys., to dostanie wiadomo ile, jeżeli podniesie pan procentowo 20, czy ileś. Natomiast ci ludzie na dole dostają 150 zł, czy 200. Teraz jest dobrze, bo jest minimum podnoszone, a państwo rzeczywiście narzekaliście, tu słyszałem, że brakuje wam pieniędzy, żeby tym najbiedniejszym ludziom podnieść te pensje. To jest niehumanitarne dla mnie, żeby się przyglądać, jak ktoś utrzymuje się z minimalnego. Wiecie państwo, że po prostu dzisiaj wszystko jest drogie i kosztuje, więc pieniądze powinny się znaleźć, i oczekuję, że się znajdą.

Mam nadzieję, że nie zapomnicie, pan prezydent nie zapomni o dzielnicy Tatary, bo tam niewiele się zrobi. Montażowej..., jest w projekcie, ale Montażowej nie zrobiliście do tej pory, przez cztery lata obiecywana. Państwo dyrektorzy dziwią się, że... Powiecie państwo, że narzekam. Nie. Ja oczekuję, że pan prezydent będzie miał budżet zrównoważony, że będzie wreszcie, że nie tylko dzielnice zachodnie, czy Czechów, tam będą pieniądze szły z budżetu miasta, bo Kalinowszczyzna ma 15 tys. ludzi, Tatary mają ponad 10, Felin ma 7-8 tys., Hajdów-Zadębie nie ma w ogóle też dróg, mimo że to jest mała dzielnica, ale też ci mieszkańcy potrzebują jeździć po dobrych drogach. I nie ma uzbrojenia na Ponikwodzie, to co jest żenujące dla mnie, bo rady dzielnic robią, co mogą, z tych niewielkich pieniędzy zrobiły drogę, jest asfalt położony na Goździkowej trzymetrowy, ale nie ma uzbrojenia. I nie musimy tylko, panie prezydencie, robić wszystkiego pod developera. Róbnmy to, czego oczekują mieszkańcy. I zobaczmy ludzi młodych szczególnie, bo ich nie widzimy. Na Felinie sporo rodzin młodych, z matkami rozmawiam, nie mogą pójść do pracy, bo nie ma żłobka, a dzieci, no, potrzebują tego, nie? Podobnie jest na Ponikwodzie. To są nowe dzielnice. Proszę pojechać, zobaczyć, na ulicy Dożynkowej powstało w ciągu roku ileś, kilkanaście bloków, natomiast szkoły nie ma i rodzice muszą dowozić. Ja wiem, że ci, co mają samochody, to sobie, Jadziu, poradzą, natomiast ci, którzy nie mają, to sobie nie poradzą.

Nie poprę budżetu, który, panie prezydencie, który jest napompowany, bo tak: kadencja radnych i pana prezydenta jest do kwietnia, więc to są obietniczki przed wyborami i nie wierzę, że to zostanie zrealizowane, tak jak nie wierzyłem, że poprzedni budżet będzie zrealizowany, to to, że dobrze, że się udało rozbudować szkołę na Felinie i pętlę, i skrzyżowanie, przepraszam, natomiast to jest za mało, bo te dzielnice, okręg wyborczy mój liczy ponad około 47 tys. wyborców jest. I szanowni państwo, to jest małe..., okręg to jest małe miasto, to jest małe miasto. Proszę zobaczyć, jak drogi wyglądają w gminach. I to jest straszne dla mnie, i ubolewające, że ludzie, którzy przyjeżdżają do Lublina, narzekają na drogi w Lublinie. Czas to zmienić. Już się zmieniliśmy oczywiście, że mniejszy tonaż wjeżdża, i wcześniej tego nie można było zrobić, to rozumiem, bo nie było obwodnicy, ale teraz trzeba żądać lepszego wykonawstwa, żeby po trzech-czterech latach znów się nie sypały te dywaniki.

Nie będę dłużej mówił. Nie jestem za tym budżetem, dlatego że on jest w moim myśleniu nierealny i nie będzie zrobiony, bo państwo przetargów nie

zdażycie zrobić, nawet to, co jest zapisane, a co mówiąc o realizacji, jak są nierealizowane projekty z kilku lat, gdzie są gotowe projekty i pieniądze przepadną, jak nie będą realizowane. Dziękuję bardzo.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję. Pan Zdzisław Drozd, bardzo proszę.”

Radny Zdzisław Drozd „Panie Przewodniczący! Państwo Prezydenci! Wysoka Rado! Jeśli chodzi o wnioski mieszkańców z dzielnicy Rury, Szerokie, Konstantynów i Za Cukrownią, skierowane za moim pośrednictwem do budżetu, zarówno miesiącu wrześniu, jak i teraz w pracy na komisjach, w zdecydowanej większości nie zostały uwzględnione. Nie będę po prostu ich tutaj omawiał, bo były skierowane na piśmie, zarówno w miesiącu wrześniu, jak i teraz skierowane do komisji. To, jeśli chodzi o wnioski.

Tutaj dużo było wypowiedzi, gdzie narzekamy na brak środków finansowych w oświacie. Ja chciałbym zwrócić uwagę, że w tym budżecie na 2024 rok w Wydziale Oświaty są bardzo duże środki finansowe na zadania inwestycyjne. Takich środków jako radny wcześniej nie pamiętam, żeby te środki były tak duże. Są to oczywiście środki rządowe. Te środki są tak duże, że miast nawet nie było w stanie ich przyjąć. Może tutaj podam, że dotacja z budżetu państwa od Ministra Sportu w ramach programu Olimpia na realizację zadania budowa boiska przy Zespole Szkół Transportowo-Komunikacyjnych została przyjęta 2,2 mln. W wieloletniej prognozie finansowej przyjęliśmy też wcześniej budowę hali sportowej na Bronowicach przy szkole, i to było uwzględnione w wieloletniej prognozie finansowej. Z nieznanых powodów, w zasadzie z nieznanых, bo to, co się pytałem, to nie było jakieś dobre, że tak powiem, tłumaczenie, z nieznanых powodów zrezygnowaliśmy z tych środków z Ministerstwa Sportu i na poprzedniej sesji nie zostało to ujęte, zarówno w budżecie, jak i w wieloletniej prognozie finansowej. To się rzadko zdarza, żeby gminy rezygnowały z dotacji z budżetu państwa do różnych środków, ale ja to mówię o Wydziale akurat Oświaty.

Również w ramach rządowego projektu skierowano, pan wojewoda skierował 2 mln na termomodernizację V Liceum Ogólnokształcącego, kolejne 2 mln skierował na termomodernizację Liceum nr IV. Także tutaj dodatkowo w zasadzie w przyszłym roku, teraz pan prezydent mówił o dokumentacji, ale budowa nowej siedziby Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 26, gdzie zostało skierowanych z budżetu od Ministra Edukacji ponad 64 mln zł, to są naprawdę bardzo duże środki na zadania inwestycyjne w oświacie, których wcześniej nie było. Również przypomnę tutaj, że środki z Polskiego Funduszu Rozwoju, prawie 10 mln, 9,5 mln na dotację do funkcjonowania Branżowego Centrum Umiejętności w Zespole Szkół Transportowo-Komunikacyjnych. Także chciałbym, żeby państwo w przyszłym roku na przykład sobie przypomnieli te środki, które zostały skierowane z rządu na zadania inwestycyjne do budżetu miasta Lublin w tym roku, i porównali, czy podobne środki, podobne miliony złotych będą skierowane w przyszłym roku.

Chciałbym też tutaj..., budzi moje pewne zaniepokojenie środki na wydatki w Wydziale Sportu. Chodzi mi o to, że te środki na wspieranie sportu w tym budżecie, nad którym teraz pracujemy, są o 10 mln mniejsze na przyszły rok, niż wydatki w bieżącym roku. Także mam nadzieję, że pan prezydent będzie

pamiętał w trakcie roku budżetowego o dofinansowaniu po prostu klubów sportowych, szczególnie wyczynowych i te środki jeszcze się znajdują dodatkowo na wspieranie sportu.

Również chciałem tutaj jeszcze taki jeden temat, no, powiedzieć o jednym temacie. Mianowicie Lublin jest dotknięty problemem smogowym. Zanieczyszczenie powietrza w Lublinie według mnie nieustannie rośnie, chociaż pani dyrektor mówi, że malej. Ale wiem, że normy smogowe są nieraz przekroczone o kilkaset procent, i mieszkańcy miasta Lublin, ci, którzy mają aplikację, otrzymują informacje w swoich telefonach, że proszę nie wychodzić z domu, bo zanieczyszczenie powietrza jest tak duże, że zagraża zdrowiu, no i tam, żeby nie wyprowadzać dzieci, szczególnie jest to ważne, uważam, że panie w szkołach, czy w przedszkolach powinny korzystać z tych aplikacji, żeby wtedy, kiedy jest największe stężenie, największe zanieczyszczenie powietrza, żeby z dziećmi nie wychodzić na spacer, bo coraz więcej tysięcy ludzi, nie tylko w Lublinie, ale w kraju umiera właśnie ze względu na zanieczyszczenie powietrza, i uważam, że tutaj trzeba zwiększyć intensyfikację jakby działań w Lublinie w celu właśnie jakby zapobieżenia dalszemu pogarszaniu się powietrza w naszym mieście. Dziękuję.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo. Pan Adam Osiński – bardzo proszę, udzielam panu głosu.”

Radny Adam Osiński „:Panie Przewodniczący! Panowie Prezydenci! Szanowni Państwo! Co prawda, budżet miasta na 2024 rok nie powala z nóg, szczególnie w obliczu potrzeb, na które oczekują mieszkańcy w poszczególnych dzielnicach naszego miasta, ale powiem tak: skonstruowanie takiego budżetu, który by satysfakcjonował wielu mieszkańców, czy wnioskodawców, naprawdę nie jest łatwe. Przytoczę tu takie staropolskie powiedzenie, że „krawiec tak kraje, jak materiału staje”. To jest święta prawda, nie da się inaczej. W dzielnicach, ja odniosę się tu szczególnie może do dzielnicy, bo jest mi najbliższa, Kalinowszczyzna, także powiedzmy Tatary, czy Ponikwoda, Felin. Rzeczywiście te dzielnice, szczególnie Ponikwoda, rozbudowują się bardzo intensywnie. Przecież tam były pola i są w dalszym ciągu pola, które są zabudowane blokowiskami, i tu trzeba trochę tej cierpliwości, wyrozumienia takiego. Ja też pamiętam, kiedy w 1970 roku otrzymałem mieszkanie na dawnego Hibnera, teraz to się inaczej nazywa, to też chodziłem w butach gumiakach przez kilka miesięcy, zanim zrobiono fragment chodnika, czy jezdni, ale, no, taka jest, proszę państwa, rzeczywistość. Wyobraźcie sobie państwo, ja przynajmniej tak oczekuję, że przyjdzie czas i mieszkańcy Ponikwody, na którą tak oczekują, będzie szkoła, będzie przedszkole, chcą i dom kultury. Na to trzeba ogromnych pieniędzy. Radny Bielak powiedział, że 50 mln szkoła. Ha, konia z rzędem temu, żeby wystarczyło 100, a może i 120 mln. I będąc w jesieni na spacerach tak zwany, zapoznając się z problematyką, to to, co ja usłyszałem, jakie są oczekiwania mieszkańców, to na dzień dobry trzeba..., 300 mln to mało byłoby do zrealizowania. I tu, no, nie da rady. I chcę powiedzieć jeszcze jedną rzecz taką, jeśli chodzi o Kalinowszczyznę. No, dobrze, że jest wpisana chociażby ta ulica Krzemieniecka, że będzie robiona, że jest perspektywa częściowo remontu al. Andersa w połączeniu z Turystyczną, za co dziękuję, panie prezydencie, i mam nadzieję, że

w następnej kadencji, mimo pesymizmu ze strony kolegi radnego Bielaka, będzie zrealizowanych wiele zadań.

Chciałbym jeszcze..., no, nie odkryję tu żadnej mądrości. A wskażcie państwo mi w Polsce miasto, które nie jest zadłużone. Nawet gminy wiejskie biorą kredyty po to, żeby wodociąg zrobić, jakiś chodnik, czy oczyszczalnię ścieków, musi być dofinansowanie centralne, bo nie są w stanie zrealizować. I my, Lublin, tu tak powiedziane, że mamy tu zadłużenie, tylko ja, ponieważ dokonuję codziennie prawie zakupów w sklepie, to wiem, że jeszcze trzy lata temu za bułeczkę płaciłem w garbowskiej piekarni 28 groszy, a dzisiaj 72, przynajmniej tak w tym moim punkcie na Kalinowszczyźnie jest. I tak trzeba by było porównywać. I gdybyśmy nie byli jako miasto zadłużone, co nie jest tu (niewyraźnie) odosobnieniem, jak powiedziałem, to nie mielibyśmy tych wspaniałych inwestycji, które powstały. Tutaj jest ogromna lista, abym mógł ją wymieniać, bo każdy z nas, kto śledzi życie, to wie, jak jest zrobiony, jak jest usytuowany na mapie Polski i cenniony Lublin. Turyści, było tam wspomniane, przyjeżdżają, są wręcz zachwyceni, a jest trochę tych, tak jak gdybym powiedział, peryferyjnych dzielnic, przepraszam, chociażby Hajdów-Zadębie, no, jest to taki teren już prawie wiejski, no, ale będzie, i tam przyjdzie moment, że będzie jakieś oświetlenie, czy ulica zrobiona i tak dalej powoli. I to zadłużenie, które jest, ono jest do zrealizowania. Ja sobie tak, mam nadzieję i przekonanie, że Lublin otrzyma środki znaczące z funduszy europejskich, bo trzeba tylko dobrej woli. A... Bo ja wiem, łatwo mówić o tych, których już tu, powiedzmy, nie ma, ale rząd z uporem maniaka stał, zapał się nogami, jak koń, który nie chciał wozu ciągnąć, nie, nie i nie. Zostaliśmy jako państwo skłócenii dookoła z sąsiadami praktycznie, jedynie jeszcze Bałtyk, który jeszcze na nas się nie pogniewał, ale cały wschód, południe, nie będę wymieniał tych państw, że nie mamy zwolenników. I wiadomo, że człowiek, który się chandryczy, kłóci z sąsiadem, to jest zawsze i w niebezpieczeństwie i źle się czuje przede wszystkim, dlatego myślę, że..., a nie tylko myślę zresztą, ja ten budżet poprę, dlatego że prezydent ma swoją wizję, koncepcję, którą konsekwentnie realizuje i na pewno będzie realizował. Dziękuję bardzo.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję. Pan Marcin Jakóbczyk – bardzo proszę, udzielam panu głosu.”

Radny Marcin Jakóbczyk „Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. W zasadzie clou, jeżeli chodzi o nasze zastrzeżenia do planowanego budżetu na 2024 rok wyraził w swoim wystąpieniu pan przewodniczący Breś, pod tym się oczywiście podpisuję, i jeszcze zanim wtrączę kilka dodatkowych uwag, które mi się tutaj nasuwają, no, muszę sprostować mojego przedmówcę, bo jeżeli chodzi o stosunki dyplomatyczne, choć to nie powinno być w ogóle przedmiotem tej dyskusji, to jeśli chodzi o wschód i południe, panie Adamie, w kontekście chociażby budowania Trójmorza, to tutaj mija się pan trochę z prawdą, podejrzewam, że w sposób niezamierzony.

Drodzy państwo, moje uwagi odnośnie potencjalnych oszczędności, w kontekście potencjalnych oszczędności w budżecie, które można byłoby w mojej ocenie dostrzec. Nie tak dawno otrzymałem odpowiedź na moją interpelację w temacie Lubelskiego Roweru Miejskiego. Drodzy państwo, jeżeli planowane jest w tym momencie wyłożenie ponad 1,7 mln zł na utrzymanie tego

systemu, natomiast nasz dochód wynosiłby w granicach 315 tys. zł, i teraz obserwując, w jakiej liczbie, w jakiej ilości użytkowane są rowery miejskie, no to rok 2023, skupię się tylko i wyłącznie na tych miesiącach, powiedzmy, sprzyjających przejazdom rowerowym, kwiecień – maj 2023 – 529 rowerów miejskich, 610 rowerów miejskich w okresie od czerwca do sierpnia 2023 roku. Już wielokrotnie chyba zwracałem na to uwagę, że ten system staje się niewydolny, także w kontekście pojawienia się w pewnym momencie w naszym mieście sieci hulajnóg, także użytkowania przez turystów, jednak w większości komunikacji, bądź miejskiej, bądź sieci taksówkarskich, jednak z uwagi na jakąś tam nawigację, uważam, że staje się to dla nas po prostu nierentowne z różnego względu. I ten temat, który kiedyś podnosiła moja koleżanka Małgorzata Suchanowska, czyli kwestia dopłaty potencjalnej do zakupu na mieszkańca roweru, ja nie mówię, żeby to wyglądało tak, jak w Gdyni, gdzie rowery elektryczne, gdzie tam było 2,5 tys. zł bodajże dopłaty, z czego dokładał się jeszcze Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska. I jeżeli patrzymy na liczebność naszego miasta, no to myślę, że w tej kwocie, jaka jest tutaj w tym momencie dochodem, 315 tys., no to moglibyśmy się spokojnie zamknąć, gdyby tutaj był..., zamknąć, jeżeli chodzi o wydatki, gdyby to była nawet dopłata rzędu 1 tys. zł do zakupu roweru zwykłego, nie mówię o elektrycznym, dla mieszkańca, zamiast utrzymywać coś, co jest nierentowne, bo w ubiegłym roku, z tego, co pamiętam, wyłożyliśmy na ten cel jeszcze więcej środków i dochód był również niewielki.

Kolejna kwestia, która tutaj gdzieś została też dzisiaj podniesiona – kwestia Budżetu Obywatelskiego. Tu akurat kolega Eugeniusz Bielak mówił, że bardzo dobrze, że te inwestycje są, i ja się z tym jak najbardziej zgadzam, niemniej jednak 18 mln zabezpieczamy w tegorocznym budżecie, ponad 18 mln na realizację inwestycji z tego tytułu. Będzie kolejna edycja. Ja nie mówię, żeby z tego Budżetu się absolutnie wycofywać, bo to jest świetna inicjatywa, która pozwala na jakąś tam partycypację mieszkańców, ale drodzy państwo, jeżeli w tym momencie mamy 16 projektów w trakcie realizacji, 4 częściowo zrealizowane, i uwaga – 10 jeszcze nie zrealizowanych, to jest stan od 2018 roku, gdzie jeszcze czekają, jak widzę, nie zrealizowane są jeszcze 3 projekty z 2018 roku, 1 jest w trakcie realizacji i 1 jest częściowo zrealizowany. Więc moje pytanie jest takie: skoro 18 mln zabezpieczamy na tenże Budżet Obywatelski, planowana jest kolejna edycja, to czy nie należałoby jednak po prostu tego projektu w jakiś sposób zawiesić, żeby dokończyć to, co zostało obiecane mieszkańcom na przestrzeni ostatnich pięciu lat. To, uważam, że jest bardzo istotne.

Kolejna oczywiście kwestia, jeżeli chodzi o możliwość przyoszczędzenia kolejnych jakichś tam środków, no z roku na rok widzę, że te środki, jakie wykładamy, no, będę być może nudny, może się będę powtarzał, ale na Galerię Labirynt 2,5 mln, niespełna 2,5 mln zł w tym roku, no to już będziemy, widzę, coraz więcej w tę instytucję budzącą pewne, delikatnie rzecz ujmując, wątpliwości coraz więcej dokładać w sytuacji, gdzie przecież musieliśmy się wycofać chociażby z tej inwestycji, jaką było powstanie tej hali z programu Olimpia, z dofinansowaniem Ministerstwa Sportu; powstanie jedna, póki co, na ulicy Zemborzyckiej, okay, jest szansa, żeby ta hala przy Szkole Podstawowej 31 powstała z innych środków w przyszłości, no, niemniej jednak to, co teraz wykazałem, pokazuje, że jednak można byłoby w tym roku z tym dofinansowaniem, jakie mogliśmy uzyskać, tę inwestycję realizować.

Na ten moment, tak jak mówię, z uwagi na to, że tutaj moi przedmówcy wyrazili dosyć wyraźnie i konkretnie wątpliwości co do tegorocznego budżetu, z mojej strony to będzie wszystko. Będę głosował przeciwko uchwaleniu tego budżetu w takiej formie. Dziękuję.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo. Pan przewodniczący Bartosz Margul, bardzo proszę.”

Radny Bartosz Margul „Dziękuję bardzo. Panie Przewodniczący! Państwo Prezydenci! Wysoka Rado! Przysłuchuję się tej dyskusji i szczerze mówiąc, jestem pewnymi rzeczami mocno zadziwiony. Uważałem dotychczas, że nad nazwiskiem byłego prezydenta Pruszkowskiego powinna zapaść kurtyna milczenia i nie powinno się w ogóle wspominać tych straconych lat dla Lublina. Natomiast, ku mojemu zaskoczeniu, sami państwo próbuje porównywać tamte lata tak zwanej, tak jak sam prezydent Pruszkowski określał, „wsamraśności” do tego, co się wydarzyło później, jak Lublin się zmienił, jeżeli państwo tego nie dostrzegacie, to ja mogę wysłać dziesiątki linków, nawet świeżych linków czy z prasy zagranicznej, z międzynarodowych gazet, z opisu podróżników, którzy są zachwyceni naszym miastem, a nie miałyby to wszystko miejsca, gdyby nie zmiany, które wystąpiły na przełomie ostatnich lat. Jeżeli ktoś tego nie dostrzega, to ja też służę swoją pomocą, mogę przejechać z państwem radnymi, którzy nie dowierzają, nie zauważają takich rzeczy, i pokazać, co się zmieniło, bo tak naprawdę trudno się poruszać, zwłaszcza po centrum miasta, żeby nie dostrzec, to naprawdę trzeba być, nie wiem, chyba w chmury wpatrzonym, żeby nie dostrzegać tego, co się zmieniło w mieście.

Pani koleżanka radna wspominała DOKP, które miasto nie przejęło, a które teraz wypominacie państwo, że brakuje biur i my musimy wynajmować. Ja też wspomnę o Górkach Czechowskich, które w wyniku decyzji, jak pamiętam, pan prezydent Pruszkowski był w swoim czasie bardziej zainteresowany wycieczką na święto wody do Meksyku, niż dyskusją na temat Górek Czechowskich, co się jak zakończyło wiemy i ten gorący kartofel spada na następnych prezydentów, m.in. na prezydenta Żuka, a potem państwo macie sami pretensje o to, że o jakichś rozstrzygnięciach, kiedy można było temu zapobiec wiele, wiele lat wcześniej.

Proszę państwa, no, też traktuję jak pewnego rodzaju afront, jak państwo wspominać o pieniądzach, wspaniałomyślności rządowej, tych plastikowych czekach i łaskawości, że ktoś nam jakieś pieniądze dał, tylko jeżeli nam ktoś zabiera kilkaset milionów, a daje jakieś, brzydko mówiąc ochłapy w postaci kilkudziesięciu milionów, to ja nie wiem, czy jest się z czego cieszyć. Jak państwu podejść i zabiore z portfela 1 tys. zł i dam 300, to nie wiem, czy państwo będziecie się cieszyć, więc też nas nie zmuszajcie do tego, żeby być zachwyconym z inwestycji, które są finansowane z budżetu państwa, kiedy ten budżet państwa najpierw samorządy traktuje tak, jak traktuje i ograbił nas na kilkaset milionów złotych.

Jak pani skarbnik podsumowała, 92 mln zł zawnioskowaliście państwo, wszyscy państwo we wszystkich swoich wnioskach budżetowych, tych nawet..., te, które powtarzające się, to zostały w tej liczbie nieujęte. W związku z tym, jeżeli nie te zmiany podatkowe, szkodliwe dla samorządów, które zostały wpro-

wadzone, to te wszystkie uwagi państwa można było przyjąć. Macie później państwo pretensje do Komisji Budżetowo-Ekonomicznej, czy do prezydenta, my jesteśmy tym pierwszym sitem odpowiedzialności za budżet miasta, za nasze finanse, które musi odsiać pewne inwestycje, bo niestety nie wszyscy z państwa podchodzicie odpowiedzialnie do kwestii budżetowych, a prezydent i pani skarbnik jest tym drugim sitem, które przesiewa te inwestycje i niestety efekt jest taki, jaki jest, nie jest to budżet naszych marzeń, ale to nie wynika też do końca z naszej winy, że takie są finanse, jakie są.

Też porównując nominalnie te kwoty, no też to nie jest właściwe, jeżeli wiedząc, jak wzrosły koszty funkcjonowania i też państwo nie tłumaczcie się wojną, bo tak naprawdę inflacja w Polsce wybuchła jeszcze przed wojną i wynikała z błędów polityki rządu i polityki Narodowego Banku Polskiego i Rady Polityki Pieniężnej. Nie zareagowano w porę i my też ponosimy z tego konsekwencje w postaci wyższych odsetek. Wiele lat temu praktycznie były tak znikome te kwoty obsługi długu, że były prawie niezauważalne w budżecie, teraz natomiast stanowią bardzo istotny element, na co też nie mamy do końca wpływu, bo są to te czynniki zewnętrzne.

Pan radny z Felina nie dowierza i po raz kolejny deklaruje, że nie będzie głosować za budżetem. To mnie wcale nie dziwi. Nie głosował również za najlepszymi budżetami dla Felina, kiedy pojawiła się szkoła, gdzie było skrzyżowanie Witosa z Doświadczalną, sygnalizacja na Franczaka „Lalka”, inwestycje, na które tak długo mieszkańcy Felina czekali, i również wtedy nie głosował za i rozповідаł, że my też obiecujemy, nie spełnimy, że kłamiemy. Pan radny chyba sam swoją wiarygodność już w oczach mieszkańców tymi określeniami zbudował, więc chyba nikt się już tym specjalnie nie przejmuje. Ja tylko dodam, że budowa targowiska jest rzeczą kontrowersyjną, dlatego że część mieszkańców sprzeciwia się temu targowisku na Felinie, a też sama budowa nie gwarantuje tego, że jak się postawi takie targowisko, że ono zostanie wypełnione przez sprzedających. Pan radny nie prowadził żadnych badań, czy będzie zainteresowanie jakieś. Więc nie sztuka postawić parę straganów, a potem patrzeć, jak one będą świecić pustkami i zmarnowane pieniądze miejskie, a do tego protestujący mieszkańcy z okolicznych bloków, którzy sobie tego nie życzą. Inwestycje powinny być tak przemyślane, żeby w sposób jak najmniej kontrowersyjny równoważyć te interesy i różne potrzeby mieszkańców.

Ten budżet nie jest oczywiście budżetem moich marzeń, też wiele rzeczy, które postulowałem, się nie znalazło, natomiast mam świadomość tego, że jest to jeden z trudniejszych budżetów, jaki przyszło państwu prezydentowi i pani skarbnik tworzyć, natomiast w dzielnicach, nad którymi sprawuje, można tak powiedzieć, opiekę, pojawia się m.in. na Tatarach oczekiwany, dawno oczekiwany remont Montażowej, na Kalinowszczyźnie Krzemieniecka, na Ponikwodzi też w fatalnym stanie remont ulicy Pliszczyńskiej, o który też prosiłem, prosili mieszkańcy. Także jest wiele elementów, które mimo tej trudnej sytuacji się pojawiają i za to dziękuję.

Proszę państwa, mam nadzieję, że obserwując te wydarzenia polityczne w kraju, mam nadzieję, że te trudne lata dla samorządów mamy już za sobą, skończy się okres zabierania, dyktowania samorządom, co mają budować, co mają nie budować, polityków z plastikowymi czekami, którzy próbują kupować wyborców zastępując samorządy w ich decyzjach. I mam nadzieję, że 2024 rok,

i tego pani skarbnik i panu prezydentowi życzę, będzie ostatnim rokiem, w którym naprawdę musimy się mocno zastanawiać, jak podzielić ten budżetowy tort. I ja oczywiście ten budżet poprę. Dziękuję bardzo.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo, pan przewodniczący Dariusz Sadowski, bardzo proszę.”

Radny D. Sadowski „Dziękuję bardzo. Państwo Przewodniczący! Państwo Prezydenci! Ja mam wrażenie, że na tej sali czasem panuje mentalność do samobiczowania się, bo tyle, co usłyszeliśmy, jak to jest źle w Lublinie, po prostu za chwilę po sesji biegnę, spakuję się i wyjeżdżam, i trochę nie doceniamy tego, w jakim mieście żyjemy. Bo rozumiem, że można uznać, że ukartowane nagrody dla Lublina Lidera Oświaty, Lidera Zarządzania, korporacje samorządowe doceniają wysiłek naszego miasta, władz naszego miasta, no, tu można domniemywać, czy podejrzewać spiskową teorię dziejów, wyznając, że jakoś załatwiamy sobie te nagrody. Ale ja nie jestem wyznawcą spiskowej teorii dziejów, więc myślę, że to na obiektywnych kryteriach są przyznawane te nagrody i Polska, a czasem nawet poza Polską Lublin jest nagradzany i doceniany za wysiłki związane z rozwojem miasta, poprawianiem warunków życia mieszkańców. I to zauważmy jako fakt obiektywny. Ale oprócz tego, że Lublin otrzymuje te wszystkie nagrody, to jest również to, jak Lublin jest postrzegany. Tu padły już cyfry, przekroczyliśmy 1 mln osób odwiedzających nasze miasto w roku, 1 mln turystów. Ja państwu chcę powiedzieć, że z moimi znajomymi z innych miast często rozmawiam i naprawdę doceniani jesteśmy jako prężny ośrodek, jako taką stolicę wschodniej Polski, i uwierzmy w to, nie trzeba z tego powodu się samobiczować na każdej sesji budżetowej i nie tylko. Ale podam przykład ostatni. Poznałem małżeństwo, które obecnie prowadzi Klub Graffiti. Przyjechali do Lublina, przez weekend podjęli decyzję, klub, który w innym mieście prowadzili, zostawili synowi, sprowadzili się do Lublina, przejęli Klub Graffiti, w tej chwili go prowadzą i są naszym miastem naprawdę zachwyceni. I obiecali mi, że przy następnej dyskusji nad raportem miasta przyjdą i to państwu radnym i mieszkańcom Lublina przedstawią. Zaproszę ich na następną sesję, gdzie będzie omawiany raport o stanie gminy.

I pewnie bym się nie rozwodził dłużej, no, ale jednak pewne rzeczy, no, wymagają sprostowania – tu się odnoszę do wystąpienia, zresztą bardzo dobrze przygotowanego, pana przewodniczącego Piotra Bresia – natomiast, no, zastosował sprytną retorykę i pokazując tylko część prawdy, czy część faktów, tak, no bo nie dyskutujemy o poziomie zadłużenia, o deficycie, no to są fakty wynikające z liczb. Natomiast komentarza wymaga to, jakby na jakie cele kredyty zostały zaciągnięte, czy wyemitowane obligacje. Przecież żadna złotówka z tych kredytów, czy obligacji nie poszła na konsumpcję, tak? Są środki inwestycyjne. Zresztą nie mogła pójść na konsumpcję, bo zabrania tego ustawa o finansach publicznych i wielokrotnie już mówiliśmy, tłumaczyliśmy, że zainwestowana złotówka daje 4-5 zł zwrotu z inwestycji. I to widać w mieście, już nie będę wymieniał tych rozwojowych inwestycji, które zostały przez miasto zrealizowane w ostatnich latach.

No i też nie jest tak, bo tu też padły takie słowa na tej sali, że minister Czarnek i minister Soboń przywieźli do Lublina pieniądze. No, rozumiem, że

wracając z Warszawy założyli kominiarki, obrabowali bank w Garwolinie i przywieźli te pieniądze. No, chyba nie jest tak, nie podejrzewam panów ministrów o takie rzeczy. Więc przywieźli, ale te pieniądze, które przecież nie są rządowe, tylko wszystkich podatników, i w tym podatników z Lublina. I problem jest natury strukturalnej, bo otóż, od paru lat została zaburzona struktura finansów samorządu. Dzisiaj, no, samorząd nie może się sam rządzić, co jakby wynika z definicji tego słowa, a więc decyzje o realizacji szczególnie inwestycji niestety przeniosły się do Warszawy, i to nie tylko w odniesieniu do miasta Lublin, ale generalnie samorządów w Polsce, no bo otóż, miasto Lublin i każdy samorząd w Polsce mógł sobie wysyłać projekty do Programu Inwestycji Strategicznych, innych programów rządowych, a to w Warszawie urzędnik zza biurka, który był lub nie był w Lublinie, podejmował decyzję, która ze zgłoszonych inwestycji będzie realizowana. I oczywiście nie zrobilibyśmy tego bez decyzji tych warszawskich i tych pieniędzy rządowych, tylko to problem jest strukturalny i polegający na tym, że to jest pusty obrót pieniądza, bo te pieniądze powinny zostać tutaj i to władze miasta, prezydent, Rada Miasta powinna decydować ostatecznie, która inwestycja jest najpotrzebniejsza i w pierwszej kolejności powinna być realizowana. I ja mam wielkie oczekiwanie do, posłużę się sformułowaniem już obiegowym, do Koalicji 15 października i to jest zapisane w umowach koalicyjnych, że będzie praca i zmiana struktury finansowania samorządów dających możliwość funkcjonowania finansowego samorządów w poprawny sposób i konstytucyjny, czyli te zadania, które są zlecone, są również finansowane ze środków budżetu państwa, tu w szczególności mówimy o subwencji oświatowej.

Także nie można mówić część prawdy, półprawdy i nie widzieć tego kontekstu, z którego wynika poziom zadłużenia, czy poziom deficytu rocznego. Moglibyśmy faktycznie nic nie realizować, wtedy ten poziom zadłużenia by był niższy, tylko wtedy pan przewodniczący Drozd mówił o smogu, ja z tego, co wiem, wskaźniki Lublina są w porównaniu do innych, dużych miast, no, nazwijmy to zadowolające. Wyobraźmy sobie, gdyby nie było inwestycji realizowanych przez LPEC, przez MPK, czy Urząd Miasta w ekologiczny transport, gdyby nie było inwestycji MPWiK-u w odnawialne źródła energii, jaki poziom zanieczyszczenia w mieście był, tak?

I tutaj kwestia zadłużenia spółek. To też nie jest tak, że te spółki w cudzośłowie przejadły te pieniądze. To był wkład własny do projektów, i dzięki temu zrealizowane zostały inwestycje ponadmiliardowe. Może ich nie widać, bo one są inwestycjami liniowymi, jeżeli chodzi o MPWiK i LPEC. Ale proszę mi powiedzieć, kiedy była ostatnio jakaś duża awaria pozbawiająca dopływ wody do dzielnicy, czy ciepła. W dużych miastach zdarzają się takie awarie i ich usuwanie trwa kilka dni. W Lublinie ja sobie nie przypominam od wielu, wielu lat, kiedy taka awaria by nastąpiła. I to jest inwestycja w bezpieczeństwo mieszkańców w zakresie ich jakby codziennego bytowania, ale również w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego, jeżeli mówimy o wodzie, czy mówimy o ściekach, gdzie duże inwestycje też zostały zrealizowane na oczyszczalni Hajdów, dzięki czemu woda, mówiąc potocznie, zrzucana do Bystrzycy jest czystsza, niż Bystrzyca przed wpływem wody oczyszczonej z Hajdowa.

Także moja taka prośba, żeby bardziej optymistycznie spoglądać na nasze miasto, bo osoby, instytucje spoza miasta nas naprawdę dobrze oceniają i bądźmy z tego dumnie, a nie samobiczujemy się, bo chyba nie ma takiej potrzeby.

I już na koniec o budżecie miasta na przyszły rok. On jest trudny, tu już padały stwierdzenia o tym, że nie jest to budżet marzeń – pan prezydent o tym mówił, państwo radni, ja też mogę pod tym stwierdzeniem się podpisać. Ale w kontekście tego, o czym wcześniej mówiłem, no, musi nastąpić zmiana filozofii finansowania samorządów, żeby te dochody własne były..., wzrastały i były oparte na stabilnych fundamentach. Ten budżet daje możliwość realizacji usług publicznych, mówię tutaj o oświacie, o edukacji, kulturze, sporcie, w szczególności mi bliskim, komunikacji publicznej na tym wysokim poziomie, na którym jest realizowany od kilku lat i za które dostajemy nagrody. Także jest ta nasza podstawowa funkcja, czyli zabezpieczenie usług publicznych dla mieszkańców Lublina, jest zabezpieczona w tym budżecie. I mimo tych jakby negatywnych tendencji strukturalnych finansowania budżetu jest wysoki poziom wydatków majątkowych, inwestycyjnych w budżecie, bo to jest blisko 500 mln zł, mimo że jeden z fundamentów, czy filarów finansowania inwestycji od wielu, wielu lat w Lublinie, gdzie też jesteśmy liderem w wykorzystywaniu środków unijnych, no, niestety się załamał, jesteśmy w okresie programowania 2001-2007, za pół miesiąca będzie rok 2024, i to jest dokładnie połowa okresu finansowania. A proszę mi pokazać jedną złotówkę, która ze środków unijnych przeznaczonych i należnych Polsce do Polski przyszła, w tym do Lublina, tak, mówimy o KPO, o Funduszu Spójności, Programie Polska Wschodnia. I poziom wskazany w budżecie, ale on nie mógł być wyższy, czyli ten 1%, no, to nie jest, jak pan przewodniczący Breś mówił, zarzut do prezydenta, no bo jakby prezydent nie jest dysponentem tych środków i nie ma wpływu na ich uruchomienie, ale to niestety jest zarzut do rządu, który w sposób świadomy blokował od lat kilku uruchomienie tych środków i niestety te inwestycje, które już powinny być zrealizowane, w tym budowa mieszkań komunalnych, z KPO na przykład, niestety nie mogą być uruchamiane i tego nie nadrobimy. Ja mam nadzieję, że okres realizacji Krajowych Programów Odbudowy zostanie wydłużony, bo jeżeli zostanie utrzymany, czyli do końca 2026 roku, te projekty, które z Lublina miałyby być realizowane w ramach KPO, z przyczyn obiektywnych nie będą mogły być w pełni zrealizowane, a to będzie z dużym uszczerbkiem dla rozwoju naszego miasta.

I jeszcze jedno odniesienie do dyskusji, bo ja uważam, że, no, rzecz znakomitą Plan dla Dzielnic i cała akcja dotycząca spacerów, w których uczestniczyłem, i było widać zaangażowanie i tę postawę obywatelską naszych mieszkańców w dzielnicach. I to, co udało się uzgodnić i zrealizować, czasem za niewielkie pieniądze, a rozwiązywało to taki doraźny problem na dzielnicę, czy osiedlu, no to jest chyba, trzeba było tu pochwalić, no bo słyszę, że teraz dopiero ten Plan dla Dzielnic powstaje, to znaczy dobrze, czy źle, że on jest realizowany z dużym współudziałem mieszkańców?

I jeszcze jedna rzecz, no to już zupełnie dla mnie niezrozumiała, bo..., tu też podziękowania dla prezydenta i pani skarbnik, bo wiemy, jaka deprecjacja wynagrodzeń w wyniku skumulowanej inflacji nastąpiła i że znalazły się duże środki w wysokości 123 mln na podwyżki dla całej sfery pracowników samorządowych, no i słyszę, że pan radny, pan radny Bielak wnioskował o 500. Jest 600 to chyba się trzeba cieszyć, na etat, że jest 600 podwyżki, a pan radny wnioskował o 500. No, na etat..., na etat 600, no, czyli powinien pan się cieszyć, że pana wniosek został zrealizowany i jeszcze zwiększenie. Ja mam świadomość, że deprecjacja wynagrodzeń przez ostatnie 3 lata nastąpiła i spadek siły nabywczej taki, że ta podwyżka w pełni nie zrekompensuje poziomu skumulowanej

inflacji, ale jak sami państwo widzicie, są to ogromne środki skierowane do pracowników samorządowych, i za to państwu prezydentom, pani skarbnik dziękuję i mam nadzieję, że, no, jeszcze w przyszłym roku będziemy mogli podejść do nowelizacji budżetu w zakresie dochodowym, bo mam nadzieję, że nowy rząd szybko przystąpi do spełnienia swoich obietnic. Dziękuję bardzo.”

Wiceprzew. RM L. Daniewski „Dziękuję panu przewodniczącemu. Bardzo proszę, pani radna Małgorzata Suchanowska.”

Radna Małgorzata Suchanowska „Dziękuję, panie przewodniczący...”

Wiceprzew. RM L. Daniewski „Przepraszam, przepraszam, pani radna. Panie radny Bielak, nie widzę, żeby pan się zgłosił do dyskusji, proszę się zgłosić, będzie pan miał udzielony głos. Proszę nie przeszkadzać radnym. Bardzo proszę.”

Radna M. Suchanowska „Dziękuję. Panie Przewodniczący! Wysoka Rado! Państwo Prezydenci! Mamy dzisiaj ważny dzień, bo debatujemy nad budżetem. Nie chciałabym, żeby moja wypowiedź była krytykowaniem jakby tego budżetu, tylko jakby proszę o przyjęcie jako propozycji, albo prośby o zmiany pewne, które jakby w trakcie, czy w ogóle w budżecie mogłyby nastąpić, jakby zmianę jakby gospodarowaniem miasta w tym kierunku, w którym naświetle..., w tych punktach, które naświetle swoje spostrzeżenia.

Bardzo dla mnie takim przykrym jest mówienie o tym, że jest niskie wynagrodzenie w budżetówce, że urzędnicy mają małą rekompensatę ze względu na podwyżki, jakie są i jak po prostu zmienia się gospodarka. 300 zł brutto to jest podwyżka na cały rok, więc jest, tak jak mi jest wiadomo, to jest bardzo niska, niska podwyżka, szczególnie dla urzędników, którzy mają bardzo duży nakład pracy przy okazji różnych zadań, które na bieżąco się tworzą. Na przykład w MOPR potrzeby są ogromne, co chodzi o podwyżki, bo akurat ten dział ma bardzo duże potrzeby i bardzo duży wkład pracy w zabezpieczenie jakby obszaru socjalnego i opieki nad starszymi mieszkańcami, poza tym i zadania, które otrzymują, muszą realizować bardzo pręźnie, szybko i fachowo. Załoga jest dobrze przygotowana i wysokie ma kwalifikacje, więc uważam, że zarobki nie powinny być tak niskie, nie powinno tutaj być jakby takich protestów też z tego powodu. Pracownicy powinni mieć w postaci wynagrodzenia zadośćuczynienie, panie prezydencie. Więc uważam, że tutaj ta sfera Urzędu, co chodzi o podwyżki, nie jest dofinansowana.

Również drugą sprawą jest ZNK. Są to remonty budynków, które w tym momencie niszczej, ponieważ ZNK jest niedofinansowany i to w bardzo wysokim stopniu. Miasto całkowicie odstąpiło od dbania o swój zasób mieszkaniowy, a szczególnie o kamienice, które z latami stają się już wprost zabytkowe; czy to są kamienice okresu międzywojennego, czy powojennego, też one już w tym momencie nabierają wartości historycznej i trzeba zadbać o ten zasób, żeby ludziom, którzy mieszkają w tych zasobach komunalnych, nie lało się na głowę. Ja wiem, że Zarząd Nieruchomości Komunalnych pracuje na oparach finansowych i stara się łączyć wszelkie nie..., nie..., ratować zasób, żeby nie niszczał, ale to są naprawdę wielkie wysiłki, a z budżetu miasta otrzymują bardzo małe środki, nie ma porównania do lat ubiegłych, czyli przykładowo w mojej pierwszej

kadencji 2010-2014 były to jeszcze środki godziwe, a w tym momencie oszczędza się na zasobie komunalnym, tak, jakby chciałoby się pozbyć problemu. I bardzo mnie boli fakt, że mieszkańcy, którzy mieszkają w tym..., w tych..., mieszkają w coraz gorszych warunkach, ze względu na to, że nie dba się o wygląd tych obiektów, kamienic, balkonów, elewacji i dachów, które są już do remontu.

Najważniejszą też sprawą w sprawach mieszkańców zasobów komunalnych jest program oddłużenia. Autentycznie nie ma możliwości, żeby człowiek, który jest zadłużony i komornik doliczył ogromne kwoty procentowe, mógł spłacić takie zadłużenie. Miałam taki przykład jednej z mieszkanek, która po zawale, po stracie męża, który umarł na raka, nie jest w stanie stu kilkudziesięciu tysięcy spłacić do miasta razem z odsetkami. A jej dług wynosi niecałe 40 tys., a chyba 120 naliczono razem z odsetkami. Ta kobieta jest załamana, ona jest po zawale. Czy tu chodzi o to, żeby ona jak najszybciej pożegnała się z tym światem i zostawiła to mieszkanie komunalne, i wtedy dopiero będziemy je zagospodarowywać dla innych osób w kolejce, które czekają? Ja uważam, że takim ludziom trzeba pomóc, nie można ich dobijać takimi kwotami. I program oddłużenia, panie prezydencie, jest bardzo potrzebny mieszkańcom zasobów komunalnych.

Następnym tematem są plany zagospodarowania przestrzennego. Bardzo mnie irytuje, że mamy tyle zmian planów zagospodarowania przestrzennego. Uważam, że zmiany wykonuje się wówczas, kiedy trzeba polepszyć warunki mieszkańcom, a nie developerom. Nie można zmieniać planów tam, gdzie one już są skonsumowane i zrealizowane. Nie można zmieniać tak, żeby pogarszać życie, mieszkanie, oddychanie mieszkańcom, którzy zakupili te mieszkania przed wielu laty, zgodnie z planami, które tam obowiązywały, były tam place zabaw, drzewa, tereny zielone, a w tym momencie zmienia się plan, żeby pogorszyć ich warunki życia. Uważam, że plany zagospodarowania przestrzennego powinny być zmieniane wówczas, kiedy tylko trzeba polepszyć te warunki, a nie pogorszyć. I tutaj, panie prezydencie proszę, żeby pan zwracał na to uwagę, że rozwojem miasta jest powiększanie tego miasta, zabudowywane tych terenów, pól, które trzeba zagospodarować, a nie zagęszczać dzielnice miasta Lublina, które przez tych mieszkańców są tworzone, przez to, że oni kupują mieszkania w danym obszarze, z danym jakby zasobem wygód, jakie tam są, w tej dzielnicy, żeby nie pogarszać im i nie robić tam chaosu w dzielnicach. Bardzo proszę. Niepokoi, że tych zmian w 2002 roku było aż 22, a jeden tylko plan uchwaliliśmy dla Lublina. Bardzo mnie to niepokoi, ponieważ te zmiany, nie mogę się z tym pogodzić, te zmiany nie powinny być, mamy specustawę, specustawą możemy, tak jak specustawą drogową, to i budowlaną możemy dać możliwość developerom zmian obszarów, działek, które mają, ale nie angażować w to Urząd i za darmo im robić usługi w centrum miasta, gdzie miasto zabezpieczyło wszystkie media, miasto poniosło koszty, miasto przebuduje drogi. I w takich miejscach powinno miasto inwestować, a nie developer. Developer powinien budować sobie drogi, budować szkoły i budować..., czyli mieć wkład w budowę szkół, bo na razie to jest to oczywiście, gdy specustawą by to budował, to by miał ten wkład, ale jest to obowiązkiem gminy budowa szkoły, ale gdy gmina przygotowuje umowy, to może mieć jakby pomoc ze strony developerów w udziale budowy dróg i wszystkich użytku publicznego obiektów.

Remonty dróg, panie prezydencie – następna sprawa. No, tak niefortunnie się stało, że mam chyba jakiegoś pecha. Dzisiaj wyjechałam w stronę Ratusza i na ulicy Dożynkowej, dosłownie 100 metrów od mojej posesji, wpadłam w dziurę, taką pośniegową, ogromną i chyba zawieszenie poszło, bo tłucze się coś po prawej stronie i ta dziura była po prawej stronie, przy chodniku na ulicy. No i proszę państwa, ja zgłaszam to na sesji, bo pan prezydent musi wiedzieć, że ma dziurawą ulicę Dożynkową, tak jak inne ulice też dziurawe są i tu chodzi o to, żeby pan prezydent miał jakby naoczny dowód na to, że jednak wpada się w dziury i mieszkańcy Lublina powinni zgłaszać to i należy im się ubezpieczenie i reperacja samochodu za coś takiego. Mamy bardzo..., bardzo nierówne te ulice, z wielkimi wybojami i możemy się śmiać z tego, że akurat radna wpadła w taką dziurę, ale dlatego też i o tym mówi dzisiaj. Nie umiem zrozumieć tego, że za wszystko płacimy, jesteśmy obłożeni podatkami, płacimy za budowę strefy parkingowej, która jest w tym momencie coraz droższa, i wołam głośno – stop powiększaniu tej strefy, żeby mieszkańcy dzielnic, osiedli nie życzą sobie stref parkingowych, nie chcą stref parkingowych. Oni powinni mieć swoje parkingi pod domami i powinni sobie te pojazdy na swoich obszarach osiedlowych nieodpłatnie zajmować.

Następny temat to jest Wydział Zarządzanie Ruchem na drogach i Mobilnością. Tak, znowu, panie dyrektorze. Ja mogę panu obiecywać, ale pan mi tutaj niczego nie obiecuje. Jak ja się zwracam do Wydziału o lustro na ulicy Brzeskiej, pięknie jest oczywiście zrobiona diagnoza, nawet spotkanie specjalnie umówione z radą dzielnicy urzędnika, i na terenie miejskim Wydział życzy sobie, żeby spółdzielnia stawiała lustro za swoje środki finansowe. Wydział albo nie ma tych środków na to lustro, a ja tutaj chciałam panu prezydentowi podziękować za środki finansowe, które zapotrzebowałam na to lustro, i pan dyrektor będzie miał już pieniądze na to, żeby to lustro postawić, i żeby się miasto nie ośmieszało, że na terenie miejskim będzie spółdzielnia stawiać lustro dla bezpieczeństwa poruszania się na ulicy Brzeskiej pojazdom, które należą do mieszkańców Lublina.

Chciałabym też zwrócić uwagę na to, że nie został rozwiązany problem, przynajmniej ja nie znam efektu rozwiązania tego problemu związanego z ulicą Wapienną, szambowóz, który nie może wjechać w te uliczki, bo nie ma, zepsuł się mały sprzęt, są szambowozy bardzo duże i tam się nie mieszczą. I pan prezydent miał sygnalizowane to miesiąc temu, nawet lepiej niż miesiąc, ja byłam przy tej rozmowie z panem prezydentem Szymczykiem, mieszkańcy błagali, prosili o zakup, rozwiązanie problemu, ponieważ tam będzie katastrofa. Grozi mieszkańcom zalanie fekaliami, bo nikt tego nie wypompuje. Bardzo prosiłabym o jakieś konkretne działania, i to w trybie pilnym, przed świętami, bo jest to bardzo ważny temat dla tego obszaru ulicy Wapiennej. Będzie spokój? Czy ja ci uwagi zwracałam?”

Wiceprzew. RM L. Daniewski „Panie radny, proszę nie przeszkadzać w tym pokojowym tonie i w przyjacielskim tonie wypowiedzi pani radnej, bardzo proszę państwa.”

Radna M. Suchanowska „Następną sprawą, panie prezydencie, to jest prośba o szybsze ogłoszenie przetargów, ponieważ był przetarg w listopadzie na Filaretów. Ogłoszenie ukazało się po 7, czy 8 dniach. I czy tyle trzeba urzędnikom,

żeby ogłosić przetarg? Czekałam na to ogłoszenie. To jest sprawa naprawdę tylko organizacyjna, jest przetarg i już jest wiadomo po paru godzinach, więc można by było to ogłaszać szybciej. Nie wiem, dlaczego taka zwłoka.

Następną sprawą, panie prezydencie, to jest wielka prośba. Ja wiem, że jakby w następnym okresie wyborczym takim, jak będzie nowa Rada już się będzie tym zajmować i nowy prezydent, przewiduje się budowę szkoły na Ma-
jerankowej. Ale bardzo bym prosiła, żeby uwzględnić to, że developerzy, którzy budują osiedla na Rudniku, nie partycypują w kosztach budowy tej szkoły, nie dokładają się do budowy tej szkoły. Powinny być umowy zawarte, a ustawą jest ustawa, specustawa, która zobowiązuje developerów, którzy budują nowe osiedla, do takich..., i to jest wykorzystanie w innych miastach – i w Warszawie, i w innych miastach – ponieważ każda ustawa, można wyciągnąć odpowiednie korzyści z niej, i tutaj jest taka możliwość, żebyśmy mogli w jakiś sposób po prostu zabezpieczać jako gmina, żeby nas to wszystko tak dużo nie kosztowało, a pan ma urzędników, fachowców od tego, żeby to prawnie odpowiednio załatwiali.

Uważam, że nie możemy my, radni wracać do lat 70., czy 60., tak jak tu niektórzy radni mówią, że w gumowcach się chodziło i że to normalne jest, jak się buduje osiedla. Tak, bardzo normalne to jest, ale proszę radnych, żebyśmy dawali przykłady przyszłościowe i przyszłościowo myśleli o wygodzie ludzi, którzy mieszkają w mieście i na tych osiedlach. I dzisiejsze metody ekip budowlanych są takie, że zabezpieczają obszary tak, że nie są to naprawdę uciążliwe budowy, że trzeba to w taki sposób rozwiązać, żeby niektórzy developerzy nawet sprzątają ulice i chodniki, żeby było czysto i żeby ludzie nie brudzili sobie..., nie brudzili sobie gumowców, czy butów przez teren, przez nawożone błoto z terenu budowy.

Często zwracam uwagę też na to, że remontujemy bardzo ładnie ulice, panie prezydencie, ale nie bierze się pod uwagę tego, chociaż już Zarząd Dróg i Mostów, co się chwali bardzo, robi takie wysepki na wjazd na chodniki, o co bardzo prosiłam, i już łatwiej jest wjeżdżać na chodniki, żeby parkować pojazdy w strefie parkingowej, ale w dalszym ciągu, jak remontujemy ulice i robimy projekty remontów, moglibyśmy lekko je przebudowywać ze względu na to, że te pasy parkingowe, które powinny być wzdłuż ulic, one u nas w Lublinie prawie że nie istnieją, a to jest bardzo modne w innych miastach przy remontach, przy budowie ulic, przy przebudowie ulic tworzenie takiego pasa parkingowego, częściowo kosztem szerokiego, jakby za szerokiego, ponadwymiarowego chodnika i części jezdni powstaje pas, gdzie samochody gęsiego sobie stają i jest rozwiązany problem, że nie wjeżdża się na chodniki przez krawężniki.

Mamy bardzo ładnie przedstawiony Plan dla Dzielnic w budżecie chociaż wydaje mi się, panie prezydencie, że on jeszcze nie istnieje, bo ja nie znam Planu dla Dzielnic. Może coś przeoczyłam, ale wydaje mi się, że go nie ma, chociaż w budżecie jest już przewidziana pomoc w kwocie około 33 mln zł. Tylko tak się zastanawiam, jak bym robiła ten plan w tym momencie z tej kwoty, to by wyszło po 1.250 tys. inwestycji plus minus na jedną dzielnicę. Jaka to jest kwota przy potrzebach dla każdej dzielnicy przynajmniej 100 mln zł, jaka to jest kwota 1.250 tys.? Ile nam trzeba lat, 50 lat, żeby te potrzeby 80-100 mln zł wyrównać tym dzielnicom, wybudować za..., najpotrzebniejsze ich sprawy załatwić? I tu

naprawdę jestem bardzo rozgoryczona, że są tak małe środki finansowe przewidziane dla dzielnic. No i proszę pana prezydenta o ten Plan dla Dzielnic, żebyśmy wiedzieli, jak on będzie wyglądał.

No i nie byłabym tu radną, gdybym nie ruszyła sprawy MPK i przewozu mieszkańców. Niesamowicie uszczuplono rozkład jazdy autobusów. Autobusy jeżdżą rzadko, a mieszkańcy Lublina tłoczą się w tych autobusach, dosłownie, człowiek jeden drugiemu leży na plecach. Czy tak ma wyglądać przewóz mieszkańców Lublina? Ciągłe zmiany rozkładów jazdy, wydatki z tego powodu. MPK ledwie przędzie, nie wykazuje żadnych zysków. Mam ogromny żal do sposobu wynagradzania kierowców, którzy muszą ciężko pracować nadgodzinami, żeby wyrównać sobie mniej więcej, zarobić tyle, żeby utrzymać rodzinę. Tylko za nadgodziny, nadgodzinami, bo tak to jest minimum, najniższa krajowa, nadgodziny dają dopiero godziwe pieniądze. To człowiek musi, kierowca, który powinien wypocząć, musi robić nadgodziny, i wtedy ma możliwość dostania tzw. dodatku za nadgodziny, bo pensja jego jest głodowa. Tu jest wielki problem, wielki problem w spółce. I panie prezydencie, proszę o kontrolę tego, proszę o interwencję, proszę pana. Nie chcę pisać listów otwartych z dowodami, jakie posiadam. Nie chcę dołączać dokumentów, które mówią o wielkich nieprawidłowościach w tej spółce.

Bardzo proszę jeszcze pana prezydenta na koniec o przeznaczenie środków finansowych na wybudowanie parkingu na działce miejskiej u zbiegu ulic Wiejskiej i Unickiej. To jest bardzo potrzebne, panie prezydencie, mieszkańcom Lublina, którzy przyjeżdżają na groby swoich rodzin. Bardzo proszę pana, żeby uwzględnić, to jest nieduża działka, ale ona rozwiąże, to jest wniosek Rady Dzielnicy Ponikwoda od lat, i pisałam interpelację, i myślałam, że to zostanie uwzględnione. Naprawdę na terenie Rudnika niewiele, niewiele się robi, Ponikwoda nie ma za dużo środków z budżetu. Więc bardzo prosiłabym o tę pomoc. Dziękuję ślicznie.”

Wiceprzew. RM L. Daniewski „Dziękuję pani radnej. Muszę powiedzieć, że jestem pod wrażeniem tego przyjacielskiego tonu pani wypowiedzi. Bardzo dziękuję.”

Radna M. Suchanowska „Ja też dziękuję, panie przewodniczący.”

Wiceprzew. RM L. Daniewski „Bardzo proszę, pani przewodnicząca Anna Ryfka. Przepraszam, bo tu udzieliłem panu Bielakowi teraz, bardzo proszę, pani...”

Radna Anna Ryfka „Dobrze, dziękuję bardzo. Państwo Przewodniczący! Państwo Prezydenci! Wysoka Rado! Szanowni Państwo! Ja tak przysłuchuję się tym wszystkim naszym wypowiedziom i podobnie jak kolega Darek Sadowski odnoszę wrażenie, że jesteśmy zbyt skromni, za mało potrafimy dostrzegać dobrych rzeczy, które dzieją się w naszym mieście, a które dostrzegamy i doceniane są nie tylko w niemal całej Europie, ale również poza naszym kontynentem. Nie widzimy tych wszystkich fantastycznych opinii i tych tysięcy ludzi, którzy przyjeżdżają do Lublina i doceniają jego piękno, jego rozwój i to, co się w tym mieście dzieje. Ja również rozmawiam z naszymi mieszkańcami, którzy nie na-

rzekają na to, co dzieje się w mieście. A wszyscy przecież wiemy, że mentalność Polaków to duża skłonność do narzekania. Tymczasem mieszkańcy Lublina przestali narzekać na swoje miasto, lublinianie cieszą się, że żyją w takim naprawdę rozwijającym się, fajnym, akceptowalnym przez młodych i starszych, wyjątkowym mieście łączącym kulturę, edukację, sport. Bo przypomnę – miasto Lublin jest rozpoznawalne również przez sport i kulturę. Może my, jako radni, poddając się tej skromności, bo nie nazwę tego malkontentem, nie dostrzegamy pewnych wyjątkowych wydarzeń i tego wszystkiego, co się dzieje, a może powinniśmy. Musimy wiedzieć jedną rzecz. Zarządzanie miastem to nic innego, jak zarządzanie firmą, czy domem. Bardzo trudno jest rządzić w sytuacji, kiedy zmieniają się warunki prawne, zmieniają się warunki gospodarcze, bądź nie daj Boże dochodzi do sytuacji kataklizmów, czy innych wydarzeń, nad którymi nie mamy możliwości zapanowania. Tymczasem okazuje się, że miasto Lublin pod władzą i przywództwem prezydenta Krzysztofa Żuka doskonale radzi sobie również w trudnych sytuacjach. To, co pokazali mieszkańcy Lublina i to, co cały czas ma miejsce w przypadku sytuacji wojny w Ukrainie, czy innych trudności, z jakimi borykają się mieszkańcy innych państw, a w których my, jako mieszkańcy, potrafimy pomóc, potrafimy otworzyć serce i niejednokrotnie drzwi własnych mieszkań, żeby tych ludzi przyjąć, zaopiekować się nimi, to pokazuje wyjątkowość, ale tę wyjątkowość, też musimy pamiętać, że nadaje niejako ton przywódcy, ton tego przewodnika, który pokazuje, w jakim kierunku powinno pójść miasto, a miasto rozwija się dzięki dobremu zarządzaniu ekonomicznemu, dobremu budżetowaniu, które, jak wszyscy wiemy, nie jest łatwe. Niejednokrotnie mieliśmy okazję słyszeć: „A, bo sobie i tak podejmiecie tę decyzję”. Dzisiaj tego nie usłyszeliśmy, to mnie bardzo cieszy. Natomiast ja przypomnę, dlaczego to Klub Prezydenta Krzysztofa Żuka ma możliwość wpływania na to, co dzieje się w mieście, ponieważ tak dzięki woli mieszkańców, to właśnie prezydent Krzysztof Żuk jest osobą, która rządzi w tym mieście i zespół, który prezydenta Krzysztofa Żuka wspiera, uzyskał znacznie większą liczbę głosów, niż zespół znajdujący się w stronie opozycji. Dlatego też ja wolę sięgnąć do tych dobrych rzeczy, które, tak jak powiedziałam, dostrzegają inni ludzie, ludzie nas odwiedzający, ludzie nas oceniający. Lublin jest naprawdę fajnym, rozwijającym się, pozytywnym miastem, a my nie bądźmy tak skromni i nie dostrzegajmy tylko tych drobnych cieni, z którymi musimy się borykać, ale cieszymy się i podnośmy nasze sukcesy, i idźmy w tym kierunku, jaki nadaje pan prezydent Krzysztof Żuk, i zagłosujmy za tym budżetem. Bo chociaż to trudny budżet, i o tym wszyscy zdajemy sobie sprawę, tak ten budżet jest najlepszy z możliwych na obecne czasy. Na pewno w sytuacji, kiedy będą pojawiały się, na co oczywiście liczę, możliwości finansowania zewnętrznego, na pewno tych inwestycji, na które wszyscy czekamy, będzie znacznie więcej. Na to jednak musimy troszeczkę poczekać, a w międzyczasie pracować na tych możliwościach, które są i które możemy wykorzystać na rzecz dobra miasta i dobra mieszkańców. Dziękuję serdecznie.”

Wiceprzew. RM L. Daniewski „Dziękuję pani przewodniczącej. Bardzo proszę, pan radny Eugeniusz Bielak.”

Radny E. Bielak „Dziękuję bardzo. Panie Przewodniczący! Panie Prezydencie! Szanowni Państwo! Szanowni Mieszkańcy! My, jako radni, dyskutowaliśmy bardzo długo na komisjach, to trzeba mieszkańcom powiedzieć, nad tym budżetem, i zastanawiamy się bardzo mocno. Ja ze swojego doświadczenia wiem, że na kredyt tylko nie da się ciągnąć za mocno i za daleko, bo tak jak w dzisiejszych czasach ktoś by wziął kredyt na mieszkanie, czy nie mając gotówki, tylko powiedzmy 500, czy ileś tysięcy wziął kredyt, to spłacić jest trudno. I dlatego moja decyzja, panie kolego Margul, jest taka, jaka jest odnośnie głosowania nad budżetem, bo to ja jestem radnym, to mnie też wybierali mieszkańcy, a panu nie wiem, czy dadzą zaufanie, bo nie będzie już pani Marty Wcisło, która zbierze większość głosów, a pan nie ma szans tam zwinąć większości dla PO w tych dzielnicach. Więc dlaczego? Dlatego, że tak mało pan zrobił tym wyrzucaniem wniosków moich i moich kolegów z tych dzielnic drobnych, nic dobrego pan nie zrobił. Bo czym może radny się pochwalić? Tym, co dobrze robi, tym, co dobrze robi i o co walczy. Ja od lat pisałem i piszę, i wcale budżet to nie jest jedyne głosowanie, panie radny, tylko jest co dwa miesiące zmieniany, i oczywiście zdajemy sobie sprawę my, radni, że..., ja doskonale rozumiem, że na kredyt nie da się długo żyć i nigdy nie zagłosuję, jeżeli w budżecie jest około 300 mln będzie kredytu brane, bo 270 tysięcy..., milionów już dzisiaj państwo zagłosujecie za długiem kolejnym, i to jest pętla na szyję. I to nie daje przyszłości Lublinowi zadłużanie i słaba pozycja spółek miejskich. Bo to jest słaba pozycja, jeżeli jest potężne zadłużenie. Będę się starał na pewno, żeby wycisnąć w trakcie jeszcze tych kilku miesięcy w poprawkach budżetowych coś więcej, bo nie ma..., mieszkańcy ani Tatr, ani Ponikwody nie są zadowoleni z tego budżetu, więc ja też nie mogę być zadowolony, nie mogę udawać, że na Hajdowie też, czy gdzieś, że jest fajnie, dlatego, że miasto nie widzi wielu problemów. I panie prezydencie, gdyby pan się przyjrzał lepiej tym wnioskom, które ja pisałem i państwo dyrektorzy, bo to są fachowcy, którzy się znają, trzeba było zasięgnąć ich opinii. Natomiast Komisja Budżetowa robi to bardzo szablonowo, nikt z nich nie czyta nawet dokładnie tych wniosków, tylko jeżeli Bielak złożył wnioski, to trzeba odrzucić, nie? I kilka, parę wniosków kolega sobie zaplanuje i się cieszy, że jeden, czy dwa wnioski na 100-200 tys., na dzielnicę 15 tys. 10 daje. To jest nic. Dzielnice wymagają po kilka milionów co roku, żeby inwestować, żeby nie było z opóźnieniem, bo to opóźnienie jest duże i wiemy doskonale o tym, natomiast kredytem nie zrobimy wszystkiego. Życzę wam, żeby ta nowa władza dała pieniądze i sobie też, ale bardzo wątpię w to, bo jeżeli 800+ ma wejść od nowego roku, to czy już miasto uwzględniło to? Ten budżet jest niedoszacowany, on jest..., i to trzeba wyraźnie powiedzieć... I nie mogę zagwarantować, bo nie wierzę, że powiedzmy to wszystko będzie zrealizowane, co obiecujecie w budżecie. Dziękuję bardzo.”

Przew. RM J. Pakuła „Pan przewodniczący Bartosz Margul, bardzo proszę.”

Radny B. Margul „Dziękuję bardzo. Panie...”

Przew. RM J. Pakuła „Drodzy państwo, drodzy państwo, słuchajcie, skończymy debatę budżetową, zrobimy przerwę. Do tej pory szło to dosyć przyzwoicie, merytorycznie. Bardzo proszę, nie niszczy tego. Pan przewodniczący Bartosz Margul.”

Radny B. Margul „Panie Przewodniczący! Państwo Prezydenci! Wysoka Rado! No, nie sposób nie odnieść się, jak słyszę, słyszę takie rzeczy. To, że pan radny Bielak nie ma pojęcia o budżecie, o tworzeniu, jak to funkcjonuje, to jest trochę wstyd. Panie radny, pan mnie wywołał przed chwilą, pan przed chwilą... - (**Głos radnego E. Bielaka** – wypowiedź nieczytelna) – Pan przed chwilą...”

Przew. RM J. Pakuła „Panowie, ale ja was bardzo proszę, panie Bielak, niech pan w tej chwili nie robi tego typu zarzutów, kiedy przed chwilą opowiadał pan o tym, co pan Margul zrobił, czego nie zrobił. W zasadzie powinienem panu przerwać tę pańską wypowiedź, bo nie dotyczyła budżetu. Pana Margula również proszę o to, żebyśmy się trzymali tematów budżetowych. Bardzo proszę, proszę kontynuować.”

Radny B. Margul „Pierwsza sprawa – 800+ już od kilku lat już nie jest w budżecie miasta – to jest pierwszy element, więc w związku z tym parę lat nieaktualne dane pan ma. Druga sprawa – to jest naturalna sprawa, że budżet jest modyfikowany wielokrotnie. Jeżeli chciałby pan, żeby nie był modyfikowany, proponuję przeprowadzić się do małej gminy i zostać w małej gminie. Za każdym razem, kiedy dostajemy jakieś finansowanie, jest rozstrzygnięty przetarg lub na przykład nie rozstrzygnięty przetarg, nie ma wykonawcy, ten budżet trzeba modyfikować. Czy jak dostaniemy z KPO pieniądze, to też mamy nie zmodyfikować, bo sobie tego pan życzy? No, to jest naturalny proces. Poza tym są utworzone rezerwy w ciągu roku, na początku roku i one w trakcie roku są uwalniane, i te pieniądze mogą być przeznaczane na różne rzeczy. No, ma prostu możliwości, żeby budżet nie był zmodyfikowany. Ja co roku słyszę ten sam argument i po prostu już mi się słuchać tego nie chce, bo argument jest absurdalny. To, że budżet jest zmieniany, nie wynika absolutnie z tego, że on jest źle stworzony, tylko po prostu są takie realia. Za każdym razem, kiedy jakieś czynniki zewnętrzne powodują, że należy go zmienić, to się po prostu go zmienia i to jest całkowicie naturalny proces.

I ja w ogóle też nie rozumiem pewnego takiego dualizmu myślenia, no bo z jednej strony składa pan wnioski na 300 mln, ma pretensje do mnie, jako przewodniczącego Komisji Budżetowej, że my te wnioski zdejmujemy, bo budżet by się rozwalił, Lublin by zbankrutował, gdyby pana wnioski przyjmować i gdyby każdy z radnych, 31, złożył po 300 mln, to proszę sobie policzyć – 9 mld zł trzeba by było mieć w budżecie. Nie wiem, skąd pan je weźmie. A z drugiej strony pan ma pretensje, że my się zadłużamy. No, to trzeba jakąś konsekwencję – albo się mamy nie zadłużać i wywalić wszystkie pana wnioski, albo zadłużyć się pod inwestycje. Czasami ma to sens, czasami zadłużanie się ma sens. Ja tylko pozwolę sobie zauważyć, że z 2 mld długu, który mamy, my wygenerowaliśmy około 6 mld inwestycji. No to się opłaca, czy się nie opłaca. Gdyby teraz chcieć te inwestycje zrobić w cenach bieżących, to byłoby z 15, czy 20 mld by to kosztowało, to opłaca się, czy się nie opłaca. Myślę, że się opłaca, bo kiedyś było dużo, dużo taniej, za czasów waszych rządów niestety wszystko tak podrożało, że teraz byłoby kilka razy drożej.

I naprawdę, jeszcze raz, bo nie wiem, czy dotarło to. Poprzednie budżety były, naprawdę dla Felina były fantastyczne, fantastyczny budżet, gdzie była szkoła, gdzie była Witosa, Franczaka „Lalka” sygnalizacja. No, przecież to były

największe potrzeby dzielnicy, i też pan zagłosował przeciw. To więc zawsze pan głosuje przeciw, nie ma pan absolutnie żadnych zasług dla ani jednej inwestycji w ciągu 9 lat pana kadencji, nie wiem, ławki pan raz, przepraszam, zwracam honor, raz pan ławki załatwił i jeszcze chciał postawić koło domu, koło siebie.”

Przew. RM J. Pakuła „Kończymy, kończymy te personalne wycieczki...”

Radny B. Margul „Tak, ale ja zostałem personalnie zaatakowany, stąd też odnoszę się. Także wcale mnie pan nie zaskakuje, chociaż mógłby pan, tak jak klasyk, klasyczka wspomniała, żeby zamknąć oczy, ścisnąć pięści i zagłosować, bo to jest korzystne dla miasta. Dziękuję bardzo.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję. Pan przewodniczący Zbigniew Jurkowski.”

Radny Zbigniew Jurkowski „Dziękuję bardzo za udzielenie głosu. Przysłuchiwałem się wszystkim wypowiedziom i chciałem się odnośnie jednej wypowiedzi, która krytycznie mówiła o MPK. Ja chciałem powiedzieć, że od 2010 roku mam bilet miesięczny MPK, nie mam samochodu, i od tamtego czasu jeżdżąc tylko MPK, nigdy nie spóźniłem się na żadne spotkanie. Poza tym ta komunikacja jest bardzo nowoczesna, są aplikacje na telefon, które informują, za ile dany autobus będzie, i w większości przypadków, jeżeli ktoś działa w oparciu o tę aplikację, to naprawdę ja jestem pod dużym wrażeniem i chciałem podziękować, że taka komunikacja mnie wozi. Dziękuję bardzo.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo. Drodzy państwo, czy ktoś jeszcze chciałby zabrać głos? Wygląda na to, że zbliżamy się do końca debaty budżetowej. Bardzo proszę, pan przewodniczący Leszek Daniewski.”

Wiceprzew. RM L. Daniewski „Szanowni Państwo! Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. No, nie mogę sobie odmówić chociaż krótkiego wystąpienia z racji tego, że jest to mój 30. już, jubileuszowy budżet, który będę dzisiaj zatwierdzał, budżet, który jest... - (**Głosy w tle** – nieczytelne) – Słucham? Nie rozumiem. - (**Przew. RM J. Pakuła** „Zaproś wszystkich na obiad...”) – Być może to nastąpi, ale myślę, że prezydent chyba to lepiej uczyni. Natomiast ten 30. budżet, proszę państwa, będzie zatwierdzany przeze mnie również, z moim udziałem, przygotowany przez piątego prezydenta, właściwie przez pięciu prezydentów.

Być może nie zabierałbym głosu, chociaż, no, nie mogłem sobie odmówić, ale po wystąpieniu pana przewodniczącego Piotra Bresia to troszeczkę mi się zrobiło smutno, że w taki sposób w imieniu Klubu ocenił budżet i właściwie stan naszego miasta, bo gdyby nie słuchać innych później wypowiedzi radnych, to można uznać po wypowiedzi pana przewodniczącego, że miasto jest w upadku, a może nawet i w ruinie.

Ale podczas dzisiejszej debaty też przysłuchiwałem się wypowiedzi radnego niezależnego, który jakby próbował kupczyć swoim głosem, argumentując, że jeśli będzie wpisana ulica Arnsztajnowej, której wartość remontu jest 400 tys. zł, a dodaje Rada Dzielnicy 100 tys. zł, no to wartość głosu „za” budżetem, panie prezydencie, to tylko 300 tys. zł, więc na pana miejscu bym rozważył,

no bo tak pan radny Brzozowski wycenił swój głos, argumentując, że poprzez budżet, rozumiem, jeśli ta ulica, remont tej ulicy znajdzie się w budżecie.

Ale teraz już na poważnie. Ja oczywiście bezwzględnie, bezwarunkowo poprę ten budżet, a to z racji tej, że znalazło się bardzo dużo rzeczy takich, które chciałbym może tylko w części, bo większość została wyartykułowana, zarówno historia tutaj prac nad budżetem, gdzie pan przewodniczący Marcin Nowak i pani Jadzia Mach właściwie dużo tej historii przytoczyli. Natomiast ja chciałbym tutaj zasygnalizować, wyartykułować inne takie aspekty, które nie były poruszone. A budżet ten poprę dlatego, że niestety, albo stety nie jest budżetem wyborczym, tak jak tu zarzuca się, przeciwnicy tego budżetu zarzucają, że jest to budżet wyborczy. No przyznam się szczerze, że chciałbym, aby on był wyborczy, żebyśmy wszyscy my, radni byli z tego zadowoleni, a szczególnie realizując pewne inwestycje w swoich okręgach wyborczych. Nie jest to budżet wyborczy. Natomiast nie możemy powiedzieć, że jest budżetem nieprzyjaznym środowiskom lokalnym. Otóż, proszę państwa, mówiliśmy tutaj dużo o Planie dla Dzielnic, mówiliśmy też o..., o Budżecie Obywatelskim chyba nie było wspomniane, więc ja uważam, że ta działalność miasta od lat, jakim jest Budżet Obywatelski, jakby wypełnia pewne luki, czy dziury, które powstają, no, w niedoinwestowaniu może rad dzielnic, czy poszczególnych dzielnic.

Należy też wspomnieć, szanowni państwo, środki na Dzielnicę Kultury. Przecież to przez kulturę, przez nasze festyny, o które zabiegamy od lat, to jest integracja środowiska i ożywienie działalności i aktywności mieszkańców.

Kolejna sprawa to zwiększona subwencja do 300 tys. zł na dzielnice. Fajnie się to zbiega, bo w przyszłym roku zwiększamy te środki dla dzielnic do 300 tys. zł. Ja tylko przypomnę, że w przyszłym roku jest akurat 30. rocznica powstania, utworzenia pierwszego samorządu lokalnego Hajdów-Zadębie, którego byłem wnioskodawcą przed laty, także cieszę się, że tak mocno dowartościowujemy rady dzielnic i lokalnych, środowiskowych działaczy.

Cieszę się też, że znalazły się środki na pewne takie już w tej chwili troszeczkę patriotyzmu lokalnego w sensie dzielnic i okręgu wyborczego, że znaleźliśmy środki na takie ulice, o które tutaj nie tylko ja, ale radni z tego okręgu zabiegają, jak Janowska, ulica Zorzy, Samsonowicza. To są strategiczne praktycznie dla tych środowisk lokalnych, dla tych dzielnic inwestycje.

Wiele innych, mniejszych zadań, zarówno w zakresie Planów dla Dzielnic, jak również Budżetu Obywatelskiego będzie realizowane, za które dziękuję. Mam nadzieję i przekonanie, panie prezydencie, że pozostałe wnioski, które zgłaszałem, zrealizuje pan w najbliższej swojej kadencji, czego panu serdecznie już teraz życzę.

Ze względu na to, i to dobrze się stało, że jest brak możliwości zgłaszania poprawek do budżetu. Kiedyś, przed laty, pamiętam, dawno, dawno takie możliwości były i radni zgłaszali mnóstwo poprawek na sesji budżetowej. Nowa procedura uchwalania budżetu na to nie zezwala, dlatego też pozwolę sobie skierować do pana prezydenta tylko takie prośby, aby uwzględnić, może w poprawkach, może jeszcze dzisiaj – chodzi mi o zwiększenie środków o około 150 tys. na Dzielnicę Kultury. O zaletach, o wartości tych działań w zakresie kultury, Dzielnic Kultury już wcześniej mówiłem i jest to naprawdę wielkie ożywienie dla lokalnej społeczności. Jeśli będzie taka możliwość, to bardzo bym prosił o te 150 tys., żeby dorównać do poziomu co najmniej roku ubiegłego. Bardzo proszę i panią prezydent, i pana prezydenta. Jest to prośba środowisk lokalnych.

Jeszcze kolejna prośba to o rozważenie możliwości, tutaj często powtarzała się sprawa dziur. Pani radna Suchanowska bardzo delikatnie zasygnalizowała swój nieszczęśliwy..., nieszczęśliwe zdarzenie – dziura w jezdni. Takich, myślę, przypadków, jest bardzo dużo, dlatego też zwracam się do pana prezydenta, żeby rozważyć możliwość zwiększenia jeszcze o 1 mln zł środków na drogi gminne. Ja nie mówię, że teraz, bo trudno w tej chwili ocenić, jaki będzie stan dróg po zimie, ale żeby mieć na uwadze, że w trakcie roku żeby te środki zostały zwiększone.

Mam prośbę dość taką małą może, ale istotną. Nie widzę środków na badania geologiczne przy cmentarzu na ulicy Pszczelej. Wiem, jak ciężki, panie prezydencie Arturze, wiem, jak ciężki temat jest tej sytuacji i dość trudnej, nie powiem dramatycznej cmentarza przy Pszczelej, tam są potrzeby wykonania odwiertów, bo inaczej nie będzie możliwości jakiegokolwiek ruchu w kierunku powiększenia cmentarza. Więc też bym prosił, żeby uwzględnić w ciągu roku te trzy odwierty, bo to jest podstawowy warunek do tego, żeby można było ruszyć dalej z tym tematem.

No i na koniec chciałbym przypomnieć, znaczy przypomnieć, chciałbym poinformować, że w tym roku będziemy obchodzić 50-lecie Zalewu Zemborzycznego, 16 lipca będzie rocznica 50., i chciałbym, żeby jakieś środki pani prezydent na jakieś imprezy, czy uroczystości związane z tym jubileuszem się znalazły.

Kończąc, życzę panu prezydentowi, aby przyjęty dzisiaj budżet był realizowany w całości przez pana, jako autora oraz panią skarbnik Lucynę Sternik i jej zespół.

Tyle, panie przewodniczący. Natomiast jeszcze małe sprostowanie, jeśli chodzi o stadion żużlowy. Otóż, proszę państwa, z racji tego, że w budżecie nie znalazła się pozycja klimatyzacja hali Globus, to mam nadzieję, że ten obiekt, który tutaj potocznie nazywamy stadion żużlowy, nazwa jego wróci i będzie obiektem wielofunkcyjnym sportowym, w którym będzie klimatyzacja.

Oдноśnie jeszcze smogu, bo tak tutaj często był... Słucham? – (**Głos z sali** – wypowiedź nieczytelna) – Tak? Jeszcze oдноśnie smogu, ale to tak już zupełnie na marginesie. Otóż, proszę państwa, sytuacja ze smogiem była już prawie opanowana, do momentu, kiedy rząd nie skierował dopłat do opału węglowego i innych, a to faktycznie od razu było widoczne, że ze składów węglowych zginął najgorszej jakości węgiel, miał i inne te kostki ekologiczne. Dziękuję, panie przewodniczący.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo. Pan Stanisław Brzozowski. Ja już wspominałem, że zbliżamy się do końca debaty, jak by można było prosić krótko, to bardzo proszę.”

Radny S. Brzozowski „Dziękuję, panie przewodniczący. No, ja nie spodziewałem się, że zabiorę po raz drugi głos dzisiaj w tej debacie. Jak państwo wiecie, nigdy, albo bardzo rzadko używałem argumentu *ad personam*, uważam, że to jest niestosowne, należy się wypowiadać ogólnie o konkretach, o sprawach merytorycznych, a tutaj, no, czuję się troszeczkę dotknięty, bo moim zdaniem szacowanie wypowiedzi radnego w jakichś tam, powiedzmy, tysiącach, czy setkach tysięcy złotych, no, jest troszeczkę nieeleganckie. Natomiast, jeśli chodzi o kwe-

stię, powiedzmy, ideowości, no to myślę, że jestem, raczej powinienem być postrzegany jako człowiek bezkompromisowy i właśnie ideowy, i na pewno nie przekupny. Natomiast ja skromnie oceniam wartość swojego głosu, bym to określił matematycznie w ułamku, jako 1:31. Dziękuję bardzo.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo. Panie Prezydencie! Jeżeli mogę prosić o udzielenie odpowiedzi. Bardzo proszę, dyskusję uważam za zamkniętą.”

Prez. K. Żuk „Panie Przewodniczący! Wysoka Rado! W wielu przypadkach przyjmujemy państwa poglądy i uwagi. Trudno do wielu się będzie odnieść, ale tym niemniej od takich generalistów chciałbym zacząć, chociażby odpowiadając na sposób komentowania pan przewodniczącego Piotra Bresia.

Po pierwsze – zaczął od tego, iż połączył dług budżetu miasta i zobowiązania krótkookresowe i długookresowe spółek komunalnych, co jest błędem i merytorycznym, i metodologicznym. Po pierwsze – nie można w ogóle sumować długu ujętego w budżecie miasta z długiem spółek; zakładając, że to będą tylko zobowiązania długoterminowe, to jest kwota około 245 mln, a nie ta kwota, którą pan przewodniczący podał. Spółki są osobami prawnymi, odpowiadają same za swoje zobowiązania; jedynie w jednym przypadku mamy odpowiedzialność za dług spółki – dotyczy to Portu Lotniczego, gdzie mamy 52% udziałów, i wspólnie z marszałkiem, czy wspólnie z zarządem województwa mamy tak zwaną umowę wsparcia, czyli jeśli Port nie regulowałby zobowiązań, co de facto i tak ma miejsce, bo przecież przekazujemy środki – i marszałek, i my – w budżecie corocznie do regulowania, do wykupywania obligacji, to z tej umowy z Bankiem Gospodarstwa Krajowego jesteśmy do tego zobowiązani. Spółki MPK, LPEC, MPWiK, TBS, czy LPGK, MOSiR takich umów wsparcia, jak Porto Lotniczy nie mają. To jakby pierwsza kwestia. Tym bardziej nie można sumować długu budżetu miasta i krótkookresowych zobowiązań spółek komunalnych. To jest niedopuszczalne, jeśli oczywiście nie wiąże się z wolą manipulacji danymi, żeby epatować kwotą długu, to po prostu tylko zwracam uwagę na błąd.

Kwestia oczywiście podawania długu w kontekście zobowiązań przyszłych pokoleń do spłaty. Więc wszyscy tu wiemy i to jest powtarzanie czegoś oczywistego, przepraszam za ton, ale ze względu na chociażby konieczność zapisu w protokole, warto to jeszcze raz powtórzyć. Po pierwsze – budżet państwa może zaciągać dług na wydatki bieżące, my nie możemy, my zaciągamy dług wyłącznie na inwestycje, czyli można powiedzieć, ten dług samorządu związany jest z celami rozwojowymi, z realizacją wieloletnich planów inwestycyjnych, czy Strategii Rozwoju. I w tym kontekście, jeśli mówimy tutaj o zwiększaniu długu budżetu Lublina, czy budżetu samorządowego, to można z góry założyć, że ten dług służy rozwojowi, czego się nie da oczywiście powiedzieć o każdym instrumencie dłużnym, po który sięga budżet państwa. No i tu warto, jeśli już o tym mówimy, przypomnieć, że według oficjalnych danych pana premiera Morawieckiego dług budżetu państwa 1,7 bln zł, natomiast w 2015 roku to było 770 mln, czyli można powiedzieć ten 1 bln zadłużenia zwiększył rząd, który właśnie odszedł do historii, 1 bln to 1000 mld, milion milionów, to jest kwota, która może robić wrażenie, więc jeśli pan przewodniczący zsumował wszystkie zobowiązania spółek i miasta Lublina, chcąc stworzyć wrażenie ogromnego długu obciążającego naszych mieszkańców, to ja tylko powiem, że

ten milion milionów zwiększonego długu ostatecznie daje 45 tys. zł na jednego mieszkańca Rzeczypospolitej Polskiej do spłaty.

Możemy się oczywiście przetrzucać różnymi argumentami o jakieś zawartości merytoryczne i polityczne, i tylko pytanie po co. Wiele lat temu definiowaliśmy sobie Strategię Rozwoju Lublin 2020, potem Lublin 2030, przy założeniu, że najważniejszym źródłem finansowania będą fundusze europejskie. Oprócz tego będą oczywiście nadwyżki operacyjne, no i wreszcie dług, który włączaliśmy stosownie do potrzeb, ponieważ ta kumulacja inwestycji, zwłaszcza w 2013 roku, 2014 roku, jak państwo pamiętacie, wymagała zewnętrznego źródła finansowania i wtedy przystąpiliśmy do umowy z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym i z Bankiem Rozwoju Rady Europy. W jednym przypadku to było 500 mln transzy kredytowej, w drugim 300 mln transzy kredytowej, po to, żeby móc jako wkład własny te środki użyć i szybko realizować inwestycje, które, no, nie mogły czekać, bo sami państwo zwracacie uwagę w swoich wypowiedziach o wręcz nieograniczonych potrzebach naszego miasta, w rozumieniu tych małych potrzeb mieszkańców, ale też tej infrastruktury technicznej, budowania potencjału konkurencyjności, czy infrastruktury społecznej.

Tutaj warto jeszcze raz przypomnieć, że ten dług, który w ostatnich dziesięciu latach przyrósł o 1,1 mld zł wygenerował ponad 4 mld inwestycji, z tego 2,4 mld to środki z Unii Europejskiej. No i w związku z powyższym teraz mamy ten dylemat, przed którym stanęły wszystkie samorzady, co w sytuacji, w której tych funduszy europejskich nie ma. My czekamy na uruchomienie Programu Operacyjnego Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej, bo przypomnę – już tam mamy wpisane 200 mln zł na program transportu publicznego, ale to trzeba traktować szeroko, w tym mamy tę zapowiadzaną przebudowę, czy inwestycje w Unii Lubelskiej i z rozbiórką i odbudową mostów dwóch przy Gali, to samo mówimy o Andersa i Turystycznej, mówimy tutaj również o Zana i tak dalej. Czyli inaczej mówiąc, te duże inwestycje drogowe, które nam zostały – niewiele, ale jednak nam zostały – czekają na te fundusze europejskie. I proszę zwrócić uwagę, że nie sięgamy po środki kredytowe na te zadania, dlatego że jeśli byśmy dzisiaj zaczęli, to nie będziemy mogli je zgłosić do tych projektów współfinansowanych z funduszy europejskich, dopóki się nie rozpoczną te procedury, które zobowiązany jest ogłosić PARP na przykład w zakresie tych programów dla Polski Wschodniej. Natomiast realizujemy inne, które albo mają dzisiaj środki współfinansujące, bądź to mogą być fundusze europejskie, mogą być to środki rządowe, no bądź w całości realizujemy ze środków zewnętrznych, kredytowych, czyli tu konkretnie z emisji obligacji i ze środków własnych, jak w przypadku budynków oświatowych, bo tu nie ma źródła finansowania tak naprawdę w tej chwili, poza jednym przypadkiem tej szkoły realizowaliśmy z długu. Mieliśmy nie realizować, tę dyskusję mamy za sobą. Pokazuję państwu, że ten dylemat dzisiaj to nie jest taka prosta odpowiedź – no, to wstrzymujemy i nie realizujemy, ale jeśli pan przewodniczący mówi, krytykując realizację dworca, że należało tę inwestycję wstrzymać, a te pieniądze wykorzystać na inne inwestycje, to tylko przypomnę, że blisko 200 mln zł mamy z funduszy europejskich, które na inne inwestycje wykorzystać nie można było, one są przypisane wyłącznie do dworca metropolitalnego, bo to jest ostatnie jakby ogniwo tego przez wiele lat, przez blisko dziesięć lat realizowanego Programu Zintegrowanego Transportu Publicznego z mnóstwem inwestycji, które zmieniły Lublin i w sensie inwestycji drogowych, i w sensie taboru autobusowego, czy taboru komunikacji

miejskiej, w sensie oczywiście tych inwestycji MPK; mówimy o tym zapleczu, bazie, która została wykonana i tak dalej, i tak dalej.

My dzisiaj również musimy patrzeć na to z punktu widzenia tak naprawdę realnego kosztu, bo jeśli dworzec jest opisany kwotą dużą – 340 mln – to chciałem państwu powiedzieć, że ubiegłoroczny przetarg przebudowy, czy budowy ulicy Lubelskiego Lipca to jest trochę więcej niż kilometr, to jest prawie 100 mln zł. To co to jest 100 mln prostej drogi z pełną infrastrukturą przy tak złożonej konstrukcji budynku dworca? Otóż, czas swoje robi, dzisiaj ten proces inflacyjny, który od kilku lat przeszkadza nam w realizowaniu inwestycji, te skutki, takie skutki również będzie wywoływał.

Nie chcę oczywiście odbierać państwu możliwości posługiwania się tymi argumentami, to już jest sprawa, tu powiedziałbym celu, dla którego to robicie, natomiast zwracam tylko uwagę na te uwarunkowania formalnoprawne, jak chociażby przypisanie źródeł finansowania do określonych celów, czy te potrzeby, które wynikają z przyjętej Strategii, czy też wyartykułowanych przez mieszkańców potrzeb.

Dруга kwestia – ten dług oczywiście emocje budzi i pewno budzić będzie no bo dzisiaj pytany byłem o to, czy nie powinniśmy zatrzymać inwestycji, skoro ten deficyt środków po stronie oczywiście dochodów trzeba było opisać kwotą znacznie ponad 300, blisko..., ponad 320 mln zł, o tyle mamy mniej dochodów w wyniku programu tzw. Polskiego Ładu, czyli reformy podatkowej. Ależ oczywiście, no, rozważać można byłoby teoretycznie, ale wszyscy państwo dziś rozmawialiście o czym? O inwestycjach. Każdy z nas przynosi pakiet spraw w imieniu mieszkańców do realizacji – taka jest rola radnego, taka jest rola prezydenta, taka jest rola również tych działaczy w dzielnicach, by definiować potrzeby inwestycyjne, i my musimy rozważyć, co w danym momencie jest tym priorytetem, by wpisać to zadanie w budżet, co nie jest tym priorytetem, co nie oznacza, że akurat Arnsztajnowa nie potrzebuje remontu, czy Dudzińskiego nie potrzebuje remontu. Potrzebuje. I al. Warszawska też potrzebuje remontu. My dzisiaj wpisujemy to, co naszym zdaniem z różnych powodów, według różnych kryteriów trzeba było wpisać, chociażby jeśli realizujemy jedno zadanie, to obok wyłoni się następne i ta zasada kompleksowości wymaga realizacji tych zadań. Będziemy w trakcie przyszłego roku, stosownie do oceny możliwości doliczać również takie zadania, jak Warszawskie, czy Arnsztajnowej. Na ile to się nam uda, to będziemy w każdym miesiącu sobie o tym dyskutować, bo dyskusje na poziomie Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu już zapowiedzieliśmy od stycznia z Ministrem Finansów. Ale jeśli mówimy o tym długu, to warto wspomnieć, że gdybyśmy przyjęli, że zasada adekwatności środków do zadań jest stosowana, i to jest konstytucyjna reguła, jak państwo pamiętacie, to rzecz jasna powinniśmy mieć dużo większe dotacje celowe, i dużo jeszcze, w tym przypadku lepsze, to jest przykład, dużo większe środki z subwencji oświatowej, niż je otrzymujemy. Ja mam tutaj przez panią skarbnik policzone, że przez ostatnich dziesięć lat na zadania oświatowe, które powinny być w całości finansowane z subwencji oświatowej, miasto Lublin wydatkowało ze środków własnych, czyli odebrało te środki własne z inwestycji, albo z innych zadań ponad 1,5 mld zł. Co to stanowi? Blisko 80% tego długu. Czyli, jeśli przyjęlibyśmy, że przez te ostatnie 10 lat rządu nie przerzucałyby na nas zadań, za które mają odpowiedzialność z mocy konstytucji, bo to jest powinność państwa wobec obywateli, że nakładając te zadania jako zadania własne na samorządy, jednak zabezpieczają środki

na ich realizację, to tego długu takiego by nie było. Jeśli ograniczyć się tylko do ostatnich pięciu lat, to mamy ponad 50% stanu zadłużenia w niedoszacowanej, niedopłaconej nam subwencji oświatowej.

Pokazuję to państwu również dlatego, że pan przewodniczący użył takiego określenia, że przecież rząd zapewnił tak wysoki PIT, że nie powinniśmy narzekać. Ależ oczywiście, nikt nie kwestionuje, że PIT rośnie, z różnych powodów zresztą, do tego się też przyczyniamy lokalnym, czy regionalnym wzrostem gospodarczym, ale również mamy tutaj ten przyrost inflacyjny. Ale powiedzmy, że trzymamy się wypracowanego wzrostu gospodarczego w Lublinie. To co to oznacza? Że mając w nim udział, mamy prawo oczekiwać, że wypracowany przez naszych mieszkańców, przez naszych podatników wzrost gospodarczy zostanie w tym źródle finansowania ich potrzeb, czyli w budżecie miasta Lublin.

W 2020 roku, ja nie będę się cofał tak, jak pan przewodniczący to zrobił, ale warto pokazać: 2020 rok – PIT ten oszacowany, czy ten PIT, który wypracowano blisko, będę zaokrąglął, blisko 585 mln, a 2023 – ponad 800 mln. Ale ten PIT, który do nas wpłynął z tytułu..., ja mówię tylko o udziale naszym, czyli to jest PIT w postaci naszego udziału, ten, który nam się należał, czyli w 2020 roku 585 mln, ale wpłynął na poziomie około 520 mln, jeszcze nie było tak źle. To był pierwszy rok obowiązywania tego Polskiego Ładu. Ale jak jest w 2023 roku? Ponad 800 mln ten PIT nam należny, a wpłynęło ile?”

Przew. RM J. Pakuła „Bardzo proszę o zachowanie ciszy, pani radna.”

Prez. K. Żuk „...a wpłynęło 599 mln..., 499 mln. Proszę państwa, niedopłacony udział w PIT i CIT w tym roku to jest łącznie, już państwu mówię, 377 mln zł. Jak oczywiście pominiemy CIT, a tylko będziemy patrzeć na PIT, no to jest tak kwota około, tak mi się wydaje, około trzystu chyba tam... Ile? Nie, nie, nie, mówię już po rozliczeniu tej subwencji, którą otrzymaliśmy. To będzie około pewno 330. I teraz problem polega na tym, że jeśli chodzi o te subwencje, otrzymaliśmy w 2021, 2022, 2023 kwoty mniej więcej, tak już uśredniając, około 80 mln. Ale ubytek był znacznie, znacznie większy. No, ten przykład 2023 roku – subwencja, która miała pokryć nam ubytek – 80 mln, a różnica między 800 mln a 500 mln, to już tak zaokrąglając, to około 300 mln. Czyli inaczej mówiąc, rząd nie zrekompensował nam utraconych dochodów. No i teraz można powiedzieć tak, bo takie argumenty też spotykamy: finanse publiczne są jedne. No, jasne, tylko dzielimy sprawiedliwie. Jeśli ponosimy skutki tego, co się dzieje w gospodarce i mówimy o uczciwym partycypowaniu w finansowaniu tych skutków, to dlaczego odpływ środków z PIT do ryczałtu, który wygenerował trzykrotnie większe dochody budżetu państwa, ja już nie pamiętam dokładnie, one chyba sięgnęły 36 mld zł, a były gdzieś w granicach trochę więcej niż 10 mld, to dlaczego stały się tylko dochodem państwa? Uczciwość nakazywała. Nasz PIT, który w wyniku zmian podatkowych odpłynął do ryczałtowej formy opodatkowania, powinien być stamtąd również udziałem samorządów. O to wnioskowaliśmy kilkakrotnie – dwa lata temu, w tym roku. Ba, pan premier Morawiecki w Chełmie dwukrotnie to powiedział, powiedział publicznie w Warszawie, ministrowie wypowiadali się na różnych konferencjach, że to zrobią, że od 1 stycznia będzie udział w ryczałcie, no już ten 2023 rok zostawmy, macie tę subwencję 80-milionową, szanowny Lublinie, trudno, niech wam to wystarczy. Mamy od 1 stycznia udział w ryczałcie? Nie mamy. Wycofał się rząd z takiego rozwiązania. Więc proszę państwa,

jeśli mówimy teraz o tym, że ten ubytek dochodów należnych nam z racji realizowanych zadań i nałożonych zadań przez państwo, jest tak duży, to co trzeba zrobić? Oddać zadania możemy? Nie możemy. Państwo powinno wycofać się z realizacji przez samorządy niektórych zadań. Chce to zrobić? Nie chce tego zrobić. No to skutek jest tylko taki: zostawiamy środki, które mamy na finansowaniu zadań bieżących, wydatków bieżących związanych z zadaniami własnymi i zleconymi, ale nie realizujemy w takim stopniu inwestycji. Czy państwo zaakceptowałibyście takie rozwiązanie? Nie. Jako odpowiedzialni, i po stronie organu wykonawczego, i organu uchwałodawczego podejmujemy te trudne decyzje w granicach, po pierwsze ustawy o finansach publicznych, bo nasze zadłużenie odpowiada wymogom tej ustawy i w granicach odpowiedzialności oczywiście również za zarządzanie płynnością.

Pan przewodniczący zwrócił również uwagę w sposób, który spowodował radnych do odpowiedzi, że nie udało się zbudować szkół i żłobków. Ja nie będę już do tego wracał i powtarzał, ale chciałbym tylko sprecyzować, na jakim jesteśmy etapie, tak może tych naszych działań. Po pierwsze – szkoły przy ulicy Berylowej, Sławinkowskiej i na Felinie za ponad 130 mln, te inwestycje oświatowe mamy za sobą i o nich nie dyskutujemy, żłobek przy Zelwerowicza, jak wybudowaliśmy, dzisiaj przygotowujemy się do jego rozbudowy, ale pani prezydent Lipińska miała państwu tam okazję więcej mówić poprzednio, nie ma problemu z miejscami w żłobkach, jest problem z ich ulokowaniem blisko, w dzielnicach blisko mieszkańców, ale liczba, oferta, podaż miejsc w żłobkach, również w tych żłobkach prywatnych i w klubach żłobkowych jest tutaj wystarczająca. Podobnie, nota bene jest w przedszkolach. To, co my robimy, to staramy się rozrzucać tam, gdzie możemy, nowo zlokalizowane przedszkola w dzielnicach, i stąd wynajęte powierzchnie i na Czubach, i na Ponikwodzie, wynajęte w celu prowadzenia tam naszych publicznych przedszkoli. Natomiast dofinansowaliśmy te prywatne żłobki w sposób, który spowodował, że one zaczęły powstawać jak grzyby po deszczu. Świetnie nota bene wykreowaliśmy wspólnie, bo tę dyskusję pamiętam, ze strony państwa również liczne wypowiedzi, żeby w to pójść, ja sam przez jakiś czas miałem wątpliwości, czy po prostu rynek tak zareaguje – zareagował. Bardzo dużo nowej oferty stworzyły panie, które dla siebie tworzyły miejsca pracy prowadząc takie żłobki, czy kluby żłobkowe, i nagle się okazało, że ten problem rozwiązaliśmy. Dla zabezpieczenia takich naszych strategicznych potrzeb będziemy rozbudowywali Zelwerowicza o kolejne – mówimy o żłobku – o kolejne 100 miejsc..., 180, tak? 180 miejsc. Tutaj, poza jednym przypadkiem, Szkołą Podstawową nr 26, nie mamy dofinansowania rządowego, finansować będziemy, finansujemy z własnych środków – mówię o szkołach – a przy Szkole 26 przy tej podpisanej promesie, chciałem tylko przypomnieć, że myśmy nie dostali 26 mln zł, to nie wpłynęło do budżetu... - (**Głosy w tle** – nieczytelne) – Tak, przepraszam, Szkoła Podstawowa 26, tak. Nie dostaliśmy tej pełnej kwoty, dostaliśmy około 300 tys. zł, natomiast te 65 mln jest rozpisane na 5 lat. I tutaj, gdybyśmy dzisiaj mieli w budżecie te dodatkowe 65 mln, jakby sytuacja byłaby trochę inna, tutaj trzeba widzieć tę inwestycję rozciągniętą w czasie, i mało tego, widzieć, że będziemy ją realizowali w znacznej części w oparciu o własne środki i środki z rynku finansowego, czyli kredyt, bowiem to nie pokryje kosztów realizacji całego obiektu, czy tego centrum oświatowego.

Chciałbym tutaj również państwu tylko przypomnieć, na jakim etapie jesteśmy z trzema szkołami, do których się przygotowujemy i które wpisane są w wieloletnią prognozę finansową. Węglin Południowy, czyli ulica Jemiołuszki – jeszcze nie skupiliśmy całości, a mamy 1,4 ha kupionych gruntów, jak nabędziemy, za chwilę pozostałe grunty, powinniśmy dysponować ponad 2 ha, i w związku z tym będziemy mogli przystąpić do projektowania, bo jakby zlecenie dokumentacji projektowej wymaga, żebyśmy dysponowali całością działki. I tu oczywiście szkoła czterociągowa podstawowa – 32 klasy, 800 uczniów i pięciooddziałowe przedszkole dla 125 dzieci. Jak popatrzymy na Majerankową, czyli na Ponikwodę, to tutaj niezbędnym do tego elementem, żeby rozpocząć projektowanie, a tutaj koncepcję szczegółową szkoły mamy i aktualnie przygotowywane są dokumenty do postępowania na wybór projektanta, to poprzedzone musi być dzisiejszą państwa uchwałą o zmianie planu przestrzennego zagospodarowania, która to uchwała jest w porządku obrad. Tu będzie szkoła pięciociągowa, szkoła podstawowa, 1 tys. uczniów w 40 oddziałach, sześciooddziałowe przedszkole dla 150 dzieci, czterooddziałowy żłobek dla 100 maluchów. I oczywiście będzie poza obiektami sportowymi, czyli z salą gimnastyczną i boiskiem, będzie tutaj również w planie w kolejnym etapie ta sala widowiskowa, po to, żeby to centrum kulturalne na Ponikwodzie wykreować w tych obiektach, no, a rzecz jasna tu przedszkole i żłobek też poza budową szkoły będą dodatkowo, w dodatkowym etapie realizowane. Aktualna ta zmiana w miejscowym planie uruchomi już tak naprawdę te inwestycje, bo niezbędne kwoty są zapisane w wieloletnim planie finansowym i w budżecie.

Jeśli chodzi o ulicę Lędzian, Szerokie, to adresuję do Rady Dzielnicy chociażby, która od wielu lat z nami o tym rozmawia, tu jesteśmy również właścicielami działki, która została już nabyta, jesteśmy również właścicielem działek położonych obok pod te potrzeby, pod realizację obiektów oświaty, no i tu Szerokie może mieć szkołę podstawową dla 1 tys. uczniów i przedszkole dla 175 przedszkolaków. Tutaj nie ma jeszcze takiej presji, ale ona będzie ze względu na to, że rozbudowuje się ta dzielnica i tam inwestycje, które przyjęto wstępnie, będą uzasadniać potrzebę przystąpienia do budowy szkoły.

Szkoła przy Majerankowej – przyjęliśmy, że 156 mln brutto, dla Jemiołuszki – 126 mln brutto, i te kwoty są w wieloletniej prognozie zapisane.

Jeśli spojrzycie państwo na pytanie, czy właściwie zarzut, dlaczego nie zaplanowaliśmy w budżecie 2024 roku środków z Unii Europejskiej jako źródła finansowania i że w ogóle są tak małe kwoty, co odebraliśmy jako swego rodzaju krytykę i stwierdzenie, że nie przyłożyliśmy tu należytej wagi do starania o to, no to tylko jeszcze raz przypominam: umowa partnerstwa została podpisana już dawno, wydaje mi się, że rok temu, a do dzisiaj właściwy minister ds. funduszy europejskich nie uruchomił procedur, które pozwoliłyby korzystać zarówno ze środków Funduszu Spójności, jak już patrząc na takie rozpisane bardziej szczegółowo chociażby te projekty w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej. Ja jestem członkiem tej komisji ds. umowy, dla spraw realizacji umowy partnerstwa, więc wiem, co się tam mniej więcej dzieje. Jestem również w tej komisji, która monitoruje realizację programu dla Polski Wschodniej i również wiem, że tutaj Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości już dawno realizowałaby konkursy, gdyby ministerstwo wykonało to, do czego zostało powołane, czyli inaczej mówiąc, właściwy minister uruchomił procedury. Dlaczego tak się stało? Zostawiam to państwu bez odpowiedzi, bo sam tego nie

jestem w stanie zrozumieć, dlaczego nie zależy nam na wykorzystywaniu środków funduszy europejskich, które zostały wynegocjowane.

Jak już sięgamy do tego materiału wspomaganie przez rząd inwestycji, my mamy, chciałem państwu tylko powiedzieć, szczegółową tabelę pokazującą, w ramach jakiego programu rządowego dostaliśmy środki, na co nie dostaliśmy, gdzie wniosek został złożony i nie mamy odpowiedzi.

To nawet już nie jest istotne, bo to historia, ale chciałem państwu odpowiedzieć na zarzut, że nie realizujemy budowy budynków mieszkalnych w osiedlu Felin. Tam została dokumentacja przygotowana, złożona przez ZNK, środki w naszym planie finansowym zostały zabezpieczone, mało tego, ta dokumentacja, czy wniosek jakby przez BGK został przyjęty, jednocześnie w lipcu tego roku BGK zawiesił podpisanie umowy z powodu braku środków, czyli inaczej mówiąc BGK, który uruchamiało wspomaganie dofinansowania budynków mieszkalnych w istotnym segmencie, za który odpowiadały samorzady, nagle stwierdziło, że tych środków już nie ma. Co prawda, po naszej niepodpisanej umowie w lipcu, inne umowy były później podpisywane, więc jakby już innym tematem jest, czy tych środków zabrakło, czy jakieś inne przyczyny powodowały, że ich nie otrzymaliśmy.

Szanowni państwo, problem jest w tym, że trzeba sobie radzić przy tych twardych uwarunkowaniach, z którymi mamy do czynienia, i nie twierdzę, że ten przyszłoroczny budżet będzie nam łatwo realizować, nie będzie. Nie będzie również dlatego, że w tej chwili po analizach, przynajmniej pierwszych, wstępnych widać, że będzie musiała być wykonana przez najbliższe dwa tygodnie praca przez Ministra Finansów nad budżetem, bo nie ma budżetu, nie został przedłożony budżet, który można skierować do prac legislacyjnych w parlamencie i go uchwalać. On jest w tej chwili pisany, można powiedzieć na nowo. Nie wiem, czy państwo macie tutaj świadomość, że pojawiła się nasza ulubiona pani minister Majszyk w Ministerstwie Finansów, która ten budżet ma przygotować, no i zakładamy, że wraz z tym budżetem znajdą się w nim te oczekiwane przez nas zapisy dotyczące subwencji rozwojowych i jednocześnie dla samorządów, i jednocześnie wyższa subwencja oświatowa z racji zapowiadanych 30-procentowych podwyżek dla nauczycieli. Natomiast rozmowy nasze w ramach Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu, wczoraj to uzgodniliśmy, przesuniemy już na okres poświęcony, ponieważ na dzień dzisiejszy tych konkretów w budżecie nie ma, no bo skoro budżetu nie ma, to nie będzie i tych konkretów.

Odpowiedziałem tym samym również na niektóre wypowiedzi, czy pytania właściwie części państwa radnych, ale chciałem jeszcze zwrócić uwagę na to, co powiedziała pani skarbnik. Od stycznia wszyscy nasi pracownicy, zarówno pracownicy Urzędu, jak i jednostek organizacyjnych otrzymują podwyżkę. Mówimy o tym już od kilku miesięcy, jest to kontynuacja tego, co robiliśmy w grudniu tamtego roku, w styczniu chyba tego roku, w lipcu tego roku. Ja pomijam podwyżki wynikające z podwyższenia tzw. płacy minimalnej. My staramy się do tych regulacji dotyczących płacy minimalnej dokładać jednocześnie kwotę na podwyżki dla pozostałych pracowników, po to chociażby, żeby nie doszło tego spłaszczenia wynagrodzeń, żeby móc utrzymać takie motywacyjne relacje między osobami o różnym stażu pracy, i z drugiej strony co do przyszłorocznej podwyżki, to zakładamy, choć pani skarbnik to oczywiście jeszcze będzie przeliczała, w zależności od tego, co będzie w budżecie państwa tym, który zostanie skierowany do Sejmu, ale zakładaliśmy, pani skarbnik, że to będzie kwota 350,

tak? 350 zł na osobę. Jaka będzie kwota, o ile wyższa, to zobaczymy, to jest to minimum, które jesteśmy w stanie dzisiaj, licząc te środki, którymi dysponujemy, skierować na podwyżki w tym pierwszym etapie.

I jeszcze jedna kwestia, bo pan Zdzisław Drozd pytał, dlaczego zrezygnowano z hali przy Szkole Podstawowej nr 31. Myśmy nie zrezygnowali z hali, zrezygnowaliśmy z tego finansowania programem Olimpia, nie zrezygnowaliśmy z jednej części, bo w tej chwili chyba Szkoła Podstawowa nr 15, tak, w ramach Olimpii jest? Zespół Szkół Transportowo-Komunikacyjnych. Ta umowa, którą nam rząd dał do podpisania, jest skandaliczna. Znaczący, tak szczerze mówiąc, nikt z państwa jako strona tej umowy, ale już na rynku, takiej umowy by nie podpisał, dlatego że ta umowa mówi tak: dofinansowanie na takim i takim poziomie, nota bene nie aż tak duże, ale później jest tak: właściwy tutaj ten minister oświadczał, że w przypadku wycofania się budżetu państwa, może tak już mówimy, z finansowania tego zadania, gmina zobowiązuje się do realizacji tego zadania. No to albo jest umowa na dofinansowanie i mamy pewność wynikającą z obrotu prawnego tu akurat zawartej umowy cywilnoprawnej, że to dofinansowanie jest, albo jej nie ma. W jakiej sytuacji panią skarbnik postawimy w momencie kontroli Regionalnej Izby Obrachunkowej, czy przedstawiając sprawozdanie z realizacji budżetu, jeśli nagle rząd postanawia się wycofać? Zostawiliśmy ten jeden projekt, z drugiego zrezygnowaliśmy, bo ten zapis w umowie uznaliśmy za, już tak nie będę używał epitetów, za niewłaściwy i nie do przyjęcia, natomiast uzgodniliśmy z panią skarbnik, która przypomniała nam przy okazji o kolejnym zobowiązaniu i z panem prezydentem Arturem Szymczykiem, że mamy również oczekującą Szkołę Podstawową nr 57 i Liceum nr IX przy Krasińskiego, gdzie w zasadzie budowa hali jest również potrzebna. I my się zobowiązujemy, że rozpoczniemy w tej chwili projektowanie tych dwóch hal, zarówno przy Szkole Podstawowej nr 31, jak i przy tych dwóch szkołach przy Krasińskiego, i będziemy szukali źródła finansowania. Tylko oczywiście tu w normalnej technologii, my jakby już teraz mówimy nie o programie Olimpia i sposobie jakby realizacji tego zadania w tym przypadku, tylko o normalnym projektowaniu i realizowaniu tradycyjnych technologii tych hal. Dyskusja, która toczy się gdzieś tam wśród posłów, również i w samorządach, wskazuje, że będziemy mogli liczyć na program rządowy związany z halami, może się akurat dobrze wpisze, na pewno trzeba tę dokumentację tak czy inaczej zrobić.

Z mojej strony to tyle. Nie wiem, czy pani skarbnik nie uzupełni jeszcze, bo rozmawialiśmy, żeby o czymś powiedział i nie wiem, czy to ująłem. I pan prezydent Szymczyk, jeśli... Proszę bardzo, pani skarbnik."

Skarbnik L. Sternik „Tak, tylko kwestia uzupełnienia odnośnie BOM-u na Czechowie. Funkcjonowanie, czyli środki na funkcjonowanie i utrzymanie są zaplanowane w projekcie budżetu miasta. Czyli to nie jest tak, że my, no, że to nie jest jeszcze pewne, poszukujemy tylko miejsca. Ale w momencie znalezienia miejsca, środki na utrzymanie, a także na zatrudnienie pracowników są ujęte.

Ja jeszcze tylko gwoli takiego wyjaśnienia, że nie bez powodu mówimy, że ten budżet jest dzielnicowy, i te inwestycje, które zrobiliśmy w ramach Planu dla Dzielnic, one są dzielnicowe. Stąd może budzić państwa wątpliwości, że nie znalazły się takie ulice, jak Witosa, jak Warszawskie, czy ulica Kuniciego. To nie znaczy, że my nie uważamy, że te ulice trzeba wykonać, tylko dla nas są to inwestycje ogólnomiejskie o dużo większym zakresie i dużo większych

środkach. Stąd, w momencie, kiedy się takie środki pokażą, na pewno będą planowane również te inwestycje.

I jeszcze jedna chyba odpowiedź, nie wiem, czy pan prezydent Szymczyk, czy ja odpowiem – chodzi o Rower Miejski. Pan radny zapytał, potraktował Rower Miejski jak projekt biznesowy. Ja tylko przypominam, że jednostka samorządu terytorialnego to nie jest przedsiębiorstwo, które ma osiągać zysk, ma świadczyć usługi na rzecz mieszkańców. I Rower Miejski jest właśnie traktowany jako przedłożenie mieszkańcom miasta oferty, oferta, która ma być spójna z komunikacją miejską, a także ma ją wzbogacać. Więc my nie podchodzimy do Roweru Miejskiego jak do projektu biznesowego.

I chciałam jeszcze powiedzieć, bo ja rozumiem państwa zarzuty, że tyle wniosków nie zostało uwzględnionych, ale tu chciałam, chcę powiedzieć, że wielokrotnie padały z państwa strony zarzuty, że były inwestycje, czy zadania wpisywane, a następnie były nierealizowane. Więc chcemy, żeby budżet był budżetem też odpowiedzialnym, czyli żeby dochody decydowały o naszym potencjale wydatkowym. I stąd nie wszystkie na ten moment zadania zostały wprowadzone, te, które państwo chcecie, ale w momencie, kiedy te środki będą się pojawiały i gdy możliwości budżetu miasta będą, to te środki będą zwiększane, i tu pan radny Bielak ma rację – rzeczywiście, dokonujemy zmian, i to dokonujemy zmian bardzo dużo w zakresie budżetu, ale w przypadku roku 2023 te zmiany spowodowały wzrost budżetu o ponad 190 mln, czyli ja myślę, że nie o to chodziło panu radnemu, żeby je krytykować, ale raczej te zmiany mają na celu właśnie realizację tych zadań, które wcześniej się nie udały zmieścić, ale wynikają, to co już było mówione, z różnych rozstrzygnięć przetargowych, albo z pozyskania środków zewnętrznych.

I jeszcze tylko taka informacja uzupełniająca do środków, o których było mówione, z budżetu państwa. Ja chcę tylko przypomnieć, ponieważ tu długo pracuję, że program Funduszu Dróg Samorządowych był, Maluch był, programy kulturalne były, na zadania finansowane z Ministerstwa Kultury też były. Także te środki były i zadania były finansowane ze środków z budżetu państwa. Tylko, no, jeszcze jedna rzecz – należy pamiętać, że tak naprawdę te środki, to są środki mieszkańców, i my to, o co się dopominamy, to tylko o jedno: aby środki, które wypracowali nasi mieszkańcy, wróciły do miasta. Jeżeli weźmiemy pod uwagę, ile jest w mieście Lublinie osób, które pracują, czyli budują potencjał PIT-u, to wychodzi na to, że 2.435 zł mieszkaniec Lublina wypracował na inne zadania. Nawet rekompensata, znaczy korekta, która została dokonana w tym roku za rok 2022 w kwocie 33 mln zł, no to jest przekazanie środków, które nasi mieszkańcy wypracowali w 2022 roku. I to, na co zwróciła pani przewodnicząca uwagę – inflacja jest galopująca, czyli gdyby te środki były w roku 2022, to na pewno moglibyśmy wykonać więcej inwestycji.

Oдноśnie jeszcze CIT-u, panie radny, gdyby odliczyć korektę, którą otrzymaliśmy, to CIT roku 2024 jest na poziomie roku 2023. Natomiast PIT rzeczywiście wzrastał 134%, i na to się składają różne czynniki, ale między innymi to że po prostu mieszkańcy Lublina zarabiają więcej i więcej środków wpływa z podatków do budżetu państwa. Tylko chcielibyśmy mieć je szybko. I na pewno jeszcze jedna rzecz. Nie chciałabym, żeby zarzucić, że my jesteśmy przeciwni jakimkolwiek obniżkom podatku – absolutnie nie. Jeżeli wszelkie obniżki podatków, które są dla mieszkańców, popieramy, tylko jest kwestia tego, żeby je zre-

kompensować, tak jak pan prezydent powiedział, czy to z podatku zryczałtowanego, czy na przykład subwencja rozwojowa, która miała się pojawić w roku 2024, i w ustawach o budżetowych nagle jest jeden krótki zapis – nie będzie. Więc my, przedstawiając państwu sytuację, przedstawiamy je w sposób rzetelny i chcemy przedstawić argumenty, które wpływają czy na tę wielkość długu, no, pewnie, że my byśmy się nie chcieli zadłużać, ani pan prezydent, ani ja, absolutnie nie chcielibyśmy się zadłużać. Ale jeżeli chcemy realizować ten program inwestycyjny, przy tych ograniczeniach, które spowodowała zmiana systemu podatkowego, a także niedofinansowanie zadań, m.in. oświatowych i niedofinansowanie zadań oświatowych, to ciągnie się przez bardzo długi okres, tak jak pan prezydent powiedział. Więc to nie jest tak, że to jest nagle, mówimy, że to tylko rząd PiS-u. Nasiliło się to, nasiliło się to m.in. z tego, że właśnie wzrosły ceny i koszty utrzymania obiektów, a także jednostek organizacyjnych wzrosły. Dziękuję bardzo.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję, tak oczywiście. Ja chciałbym tylko wyjaśnić panu radnemu, jeszcze widzę, pan Piotr Breś się zgłosił, ja po ostatnim mówcy stwierdziłem, że uważam dyskusję za zamkniętą i nikt nie protestował, także... Za chwileczkę, oddam głos prezydentowi. Bardzo proszę, panie prezydencie.”

Zast. Prez. A. Szymczyk „Ja chciałem się odnieść do kwestii rzeczywiście, bo to jest istotny element, jeżeli chodzi o mieszkańców ulicy Wapiennej. I faktycznie, z tym wywozem jest nieczystości pewien kłopot. Natomiast odbyłem spotkanie w spółce MPWiK razem z zarządem, z przewoźnikami, jeżeli chodzi..., którzy operują i świadczą tego typu usługi, z mieszkańcami jestem umówiony na spotkanie w przyszłym tygodniu w tej sprawie. Natomiast też trzeba sobie powiedzieć jasno: to nie jest kwestia tylko braku pojazdów, natomiast dostanę konkretne jak gdyby takie wytyczne, czy konkretne punkty; niestety w niektórych miejscach te ogrodzenia tak zawężają to światło drogi, że po prostu te samochody nie mogą; jaki by nie kupił ten samochód, to może być problem z dojazdem. Przypadki były takie, że ta osoba, która świadczyła do tej pory usługi, to przez drzwi musiała, przez okno w drzwiach musiała wychodzić, żeby podpiąć urządzenia. Więc też trzeba to mieszkańcom jednoznacznie powiedzieć, bo pewna wola współpracy z przewoźnikami jest. To nie jest tak, że oni tego problemu nie widzą i tak dalej. Więc ja mam nadzieję, że też sobie to wyjaśnimy i też mieszkańcy dostaną jednoznaczny przekaz, jak gdyby co trzeba zrobić, żeby te pojazdy tam wjeżdżały. Temat jest dosyć mocno znany i to też muszę mieć takie porozumienie z mieszkańcami, bo jeżeli mamy robić te sięgacze, to też byłaby dobra okazja, żeby poszerzyć w taki sposób, żeby te pojazdy tam wjeżdżały. I pewna deklaracja i wobec przewoźników z mojej strony padła i też to spotkanie się odbędzie. To chciałem w takim zakresie odpowiedzieć.

A, jeszcze tak z tą elektrownią wodną chciałem, bo tu tak przewija się ten temat troszkę i troszkę mamy..., chyba dobrze, abyśmy..., taki trochę zarzut, że myśmy wydali pozwolenia na budowę. To może tak, żeby precyzyjnie wypowiedzieć – wydaliśmy decyzję, bo wtedy były troszkę inne przepisy, czyli operat wodno-prawny został zatwierdzony i wydany przez Wydział Ochrony Środowiska, i na podstawie tego operatu powinno być wydane pozwolenie na budowę, i to pozwolenie na budowę zostało wydane przez Wojewodę Lubelskiego tak w ogóle. Natomiast to, co przedstawił inwestor, to niestety nie przedstawił do tego

pozwolenia tego operatu, który myśmy zatwierdzili. Stąd m.in. potem były, już jak zmienione zostały przepisy, Wody Polskie miały podstawę do uchYLENIA tego postępowania, to jeżeli chodzi o to, bo sam tamten pomysł odwodnienia, nie będę wchodził, gdzie czasami mieszkańcy wtedy pokazali, że miały być zupełnie inne na zawalu położone rurociągi, one nie zostały tak wykonane, i od tego de facto wszystko się zaczęło. Więc tutaj ja bym naprawdę nie chciałbym wchodzić w dyskusję – ten wydał pozwolenie, to ten jest zły. Troszkę temat jest głębszy i bardziej złożony. Natomiast na dzisiejszym etapie to pozwolenie wodnoprawne zostało uchylone. Co robi inwestor? Nie będę się wypowiadał, bo ma prawo skarżyć, więc skarży tu decyzje. Ale to wygląda z punktu widzenia tego formalnoprawnego, tak wygląda ta sytuacja.

I jeszcze tak, żeby skorygować, żeby też nie mówić, mam nadzieję, że to panu przewodniczącemu już się pomyliło – na Węglarza nie dostaliśmy 80 mln, tylko 30, i generalnie poziom dofinansowania w tym programie był do 50 procent, to też żeby pokazywać skalę dofinansowania. W niektórych jest rzeczywiście więcej, natomiast w tych akurat projektach, gdzie też mamy i Wallenroda, to był do 50 procent poziom dofinansowania. Dziękuję bardzo.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, ja panu udzielię głosu wyjątkowo, jako szefowi Klubu, ale nie chciałbym, żeby to był powód do wznowienia dyskusji. Bardzo proszę, udzielam panu głosu.”

Radny P. Breś „Panie przewodniczący, ja chciałbym tylko zwrócić uwagę, że na konwencie seniorów rozmawialiśmy w sprawie budżetu, że będzie pan ograniczał wystąpienia radnych, ale nie na sesji dotyczącej budżetu, bo tutaj każdy z radnych powinien się wypowiedzieć tyle, ile będzie chciał, a nawet na odpowiedź pana, państwa prezydentów powinien każdy z radnych też, jeżeli chce, móc się wypowiedzieć, bo jesteśmy w najważniejszej sesji w całym roku. A druga to jest absolutoryjna. Ustalaliśmy to na konwencie seniorów, więc mam nadzieję, że tego będziemy się trzymać. I proszę o nieograniczanie w tym punkcie, nie mówię o dalszej części sesji, nikomu wypowiedzi. Dziękuję. I teraz chciałby zabrać głos...”

Przew. RM J. Pakuła „Jasne, wydaje mi się, że dotrzemy tego, co ustaliliśmy, niektóre wypowiedzi radnych sięgały pół godziny.”

Radny P. Breś „Panie przewodniczący, no, przecież rozmawialiśmy na konwencie, no, są świadkowie, obok pana siedzą, którzy mówili o tym właśnie, no, nie tylko ja tam byłem, ale Piotr Popiel też.”

Przew. RM J. Pakuła „To nie ograniczamy, każdy mówi, ile chce.”

Radny P. Breś „Dobrze, dziękuję bardzo. Więc chciałem tylko panu przypomnieć, bo przed chwilą pan powiedział, że nie ma w tym punkcie dyskusji.

Szanowni Państwo! Państwo Prezydenci! Wysoka Rado! Panie Przewodniczący! Ja chciałbym tylko ad vocem tego, co pan prezydent powiedzieć. Jeżeli pan prezydent odnosi się do sektora finansów publicznych i zadłużenia w tym sektorze, jeżeli chodzi o rządowe zadłużenie, to przypomnę, jeżeli chcemy być

uczciwi, tak jak pan prezydent mówi, że na to zadłużenie składa się też zadłużenie właśnie miast, miast, gmin i nie tylko. Więc jeżeli pan chce być uczciwy, panie prezydencie, to niech pan uczciwie powie, że na ten ponad 1 bln zł składa się 2.120 mln tysięcy złotych zadłużenie miasta Lublin. Czy mam rację, czy nie mam? Może pan się wypowiedzieć na ten temat.

Druga rzecz – jeżeli pan powiedział o sytuacji, w której to nasze zadłużenie zaciągamy na inwestycje, to ja mam pytanie do pani skarbnik. Te 270 mln, które za chwilę będziemy głosować, z obligacji ma w całości pójść na inwestycje? Czy może się mylę? Może pani skarbnik odpowie na to pytanie.

A jeżeli chodzi o te pytania, które zadawałem w sprawie ulicy Wapiennej i tych decyzji, które były wydawane, no to ja, panie prezydencie Szymczyk, byłem na tym samym programie co pan, mówiliśmy wtedy o tym, że to jest zagrożenie, jeżeli chodzi, to był program „Zdarzenia” w takiej sali gimnastycznej, nie wiem, czy pan pamięta. I mówiliśmy o tym, że to będzie zagrożenie, jeżeli chodzi o zalewanie mieszkańców. Mieszkańcy też o tym mówili. Wtedy inwestor zapewnił, że będą odwodnienia porobione i tak dalej. Przypomnę, że wtedy rzeczywiście wojewoda, pan Wilk z Platformy Obywatelskiej, wydał zgodę na to, i wtedy mieszkańcy nie chcieli tego, ale wtedy, w tamtym czasie wszyscy mówili, że nie, że tu wszystko będzie dobrze. Co się okazało? No, okazało się, że mieliśmy rację. Teraz mamy z tym problem jako miasto.

Natomiast, jeżeli chodzi o inne kwestie, to mam nadzieję, panie prezydencie, że o to, o czym pytałem, jeżeli chodzi o Port Lotniczy, czyli wpływy ze sprzedaży udziałów, że z nowym rządem będzie pan prowadził takie rozmowy, które zaowocują sukcesem, jeżeli chodzi o to działanie. To by przyniosło naprawdę pozytywne skutki, zresztą pan prezydent dobrze o tym wie, 133 mln prawie po 20, czy ponad milionów złotych, które musimy co roku wpłacać, a poza tym kwestia bezpieczeństwa, jeżeli chodzi o stałą jednostkę i bazę w Porcie Lotniczym. Dziękuję bardzo.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo. Bardzo proszę, panie prezydencie.”

Prez. K. Żuk „Pani skarbnik, pamięta pani dług j.s.t.?”

Skarbnik L. Sternik „To znaczy tak. Ja tylko chcę powiedzieć że rzeczywiście ten 1,7 bln zł to jest dług budżetu państwa oficjalny, to tylko tak powiem, a jeszcze jest dług nieoficjalny i oczywiście w ramach budżetu państwa jest dług jednostek samorządu terytorialnego. I nasz dług w kwocie 6.778 zł stanowi tylko 15 procent kwoty długu, która jest na każdego mieszkańca miasta Polski, czyli tego, który się urodził i tego, który ma tam 50 lat.

Odnośnie kwoty 270 mln, ja już tę informację udzielałam, że ta kwota będzie przeznaczona na..., 102 mln zł będzie przeznaczona na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań, i jest to zgodne z art. 89 ustawy o finansach publicznych, natomiast pozostała kwota będzie przeznaczona na wydatki. I ta informacja była już podana wielokrotnie. Dziękuję bardzo.”

Prez. K. Żuk „Przepraszam, bo ja nie pamiętam, próbuję znaleźć teraz, ale mam jakiś problem z telefonem, nie pamiętam ogólnej kwoty zadłużenia samorządów. Ile? Nie, nie, nie, nie, to jest akurat przeliczenie na jednego mieszkańca, ale łącznie dług wszystkich jednostek samorządu terytorialnego. Bo jeśli on tak

kształtować się powinien gdzieś na poziomie pewno 70 mld, to chciałem tylko przypomnieć, że tu mamy przyrost o 1 bln, czyli 1000 mld, no to odejmijmy te 70 mld, to i tak mamy sporą kwotę. To nawet nie w tym jest rzecz. Problem polega na tym, że samorzady zostały zmuszone do zaciągania długu, jeśli chciały finansować inwestycje, a tego być nie powinno. Tu mamy tę taką współodpowiedzialność za rozwój zarówno sektora samorządowego, jak i rządowego. I co do tego wszyscy się zgadzali, głowami kiwali, a potem strona rządowa nic nie zrobiła, żeby wrócić do tej stabilności finansowania, którą mieliśmy przed 2019 rokiem, czyli przed tym pakietem zmian, które nazywano Polskim Ładem.

Jeśli chodzi o kwestię jeszcze, ostatni, przepraszam, teraz mi umknęło, ostatni jeszcze problem – Wapienna to jest odpowiedziane i... Wszystko, tak? Dobrze.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję, panie prezydencie. Pan Piotr Breś jeszcze raz, bardzo proszę.”

Radny P. Breś „Ja ad vocem tylko powiem, panie prezydencie – to, o czym pan przed chwilą odpowiedział, to zadłużenie nie było zaciągane przez miasto, czyli przez państwa od 2015 roku, wtedy, kiedy rząd Prawa i Sprawiedliwości nastął, bo zadłużenie w 2014 było już na poziomie 1.260 mln. Więc jeżeli chcemy być precyzyjni, to mówmy, że przez te wszystkie lata jednostki samorządu terytorialnego zadłużały się podobnie, i nie wtedy tylko się zadłużały, jak rząd PiS-u nastął, tylko zadłużały się również wcześniej. Dziękuję.”

Prez. K. Żuk „Ale ja o tym mówiłem. To był wkład własny do inwestycji realizowanych z funduszy europejskich, z funduszami europejskimi, tylko pana radnego nie było, to może nie słyszał. To jest oczywiste, bo wkład własny zgodnie z zasadą dodatkowości był wymagany.

Już przypominałem sobie, co chciałem powiedzieć. Mianowicie pan minister Błaszczak nie zdecydował się podpisać, mimo że na jego biurku leżał dokument do podpisania, dotyczący Portu Lotniczego, więc tak naprawdę wszystko będzie w tej chwili przez nowego ministra, premiera Kosiniaka-Kamysza musiało na nowo ocenione być i oczywiście jak tylko będzie taka możliwość, rozpoczniemy rozmowy dotyczące tych planów wojska, bo to nie tylko dotyczy Lotniska, dotyczy również dużych inwestycji w Lublinie wojska, czy Ministerstwa Obrony Narodowej.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo, panie prezydencie. Drodzy państwo, możemy przejść do głosowania. Bardzo proszę o określenie tematu. Przypominam – jest to uchwała budżetowa wraz z autopoprawkami.

Głosowanie nr 6. Kto z państwa głosuje „za”, kto jest „przeciw”, kto „wstrzymał się” od głosu? 18 głosów „za”, 10 głosów „przeciw”, 0 „wstrzymujących się”. Informuję, że Rada Miasta podjęła uchwałę w sprawie uchwały budżetowej Miasta Lublin na 2024 rok.”

Uchwała nr 1629/LV/2023 Rady Miasta Lublin w przedmiotowej sprawie stanowi załącznik nr 11 do protokołu

Prez. K. Żuk „Dziękuję państwu bardzo.” (oklaski)

Przew. RM J. Pakuła „Drodzy państwo, ja obiecywałem, że po uchwale budżetowej zrobimy przerwę, ale pozwólcie jeszcze wieloletnią prognozę finansową, i dopiero wtedy przerwa. Myślę, że to już tym razem pójdzie bez dyskusji, że za chwilę zamknijemy temat.”

AD. 8. PODJĘCIE UCHWAŁY W SPRAWIE WIELOLETNIEJ PROGNOZY FINANSOWEJ MIASTA LUBLIN

Przedmiotowy projekt uchwały (druk nr 1973-1) wraz z autopoprawkami (druk nr 1973-2 i druk nr 1973-3) stanowi załącznik nr 12 do protokołu

Przew. RM J. Pakuła „Kolejny punkt – podjęcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Miasta Lublin (mamy to na druku 1973-1 wraz z autopoprawkami na drukach nr: 1973-2 i 1973-3).

Drodzy państwo, wszystkie komisje opiniowały projekt uchwały. Przypomnę: Komisja Budżetowo-Ekonomiczna: 3 „za”, 2 „przeciw”, 0 „wstrzymujących”, Komisja Rozwoju Miasta: 3 głosy „za” 3 „przeciw”, Komisja Gospodarki Komunalnej: 6 głosów „za”, 0 „przeciw” 3 „wstrzymujące się”, Komisja Zdrowia i Pomocy Społecznej: „za” 6, 0 „przeciw”, 3 „wstrzymujące się”, Komisja Oświaty i Wychowania: 6 „za”, 3 głosy „przeciw”, Komisja Kultury i Ochrony Zabytków: 5 głosów „za”, 0 „przeciw”, 2 „wstrzymujące”, Komisja Sportu, Turystyki i Wypoczynku: 7 głosów „za”, 3 „przeciw”, Samorządność i Porządek Publiczny: 4 głosy „za”, 0 „przeciw”, 3 „wstrzymujące”, Komisja ds. Rodziny: 5 głosów „za”, 4 „przeciw”, 1 „wstrzymujący”. Czy ktoś z państwa radnych chciałby zabrać głos w tej sprawie? Nie widzę, możemy przejść do głosowania. Bardzo proszę o określenie tematu.

Głosowanie nr 7. Kto z państwa radnych jest „za”, kto „przeciw”, kto „wstrzymał się” od głosu? 17 głosów „za”, 10 „przeciw”, 1 „wstrzymujący się”. Stwierdzam, że Rada Miasta podjęła uchwałę w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Miasta Lublin.”

Uchwała nr 1630/LV/2023 Rady Miasta Lublin w przedmiotowej sprawie stanowi załącznik nr 13 do protokołu

Przew. RM J. Pakuła „Drodzy państwo jest godzina za dwadzieścia czwarta. Ogłaszam przerwę do godziny 17.00, godzina i dwadzieścia minut. O 17.00 po przerwie obiadowej spotykamy się w sali obrad lubelskiego Ratusza.”

Po przerwie:

Przew. RM J. Pakuła „Szanowni państwo radni, ponownie zapraszam do sali obrad, za chwilę sprawdzamy listę obecności po przerwie. Szanowni państwo, sprawdzamy obecność po przerwie, bardzo proszę. – (**Głosy w tle** – nieczytelne) – Tak, poproszę o powtórkę. Proszę o powtórzenie. Jeszcze raz sprawdzamy listę obecności (głosowanie nr 8). Już, już, chwileczkę. Tak. Dobrze. Szanowni państwo, jeszcze raz – sprawdzamy listę obecności i za chwileczkę

ruszamy. Radni obecni mają szansę głosowania, tak? Dobrze, poproszę o wyniki. – (**Głosy w tle** – nieczytelne) – Dobrze, to nic. Bardzo proszę o podanie wyników. Przed chwilą widziałem 19, teraz mam 16. Dobrze. Drodzy państwo nie wiem, co się dzieje z systemem, system wskazuje, że quorum mamy. Wznawiam, mamy, tak jest, wznawiam obrady Rady Miasta Lublin po przerwie.”

AD. 9. PODJĘCIE UCHWAŁ W SPRAWACH:

AD. 9.1. ZMIANY STATUTU RADY SENIORÓW MIASTA LUBLIN

Przedmiotowy projekt uchwały (druk nr 2001-1) stanowi załącznik nr 14 do protokołu

Przew. RM J. Pakuła „Przechodzimy do kolejnego punktu – podjęcie uchwały w sprawie zmiany Statutu Rady Seniorów Miasta Lublin (druk 2001-1). Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, przejdziemy do głosowania. Sprzeciwu nie słyszę. Bardzo proszę o określenie tematu.

Głosowanie nr 9. Kto z państwa głosuje „za”, kto „przeciw”, kto „wstrzymał się” od głosu? Dobrze. Bardzo proszę jednego z panów informatyków o pomoc, są problemy techniczne. Dobrze. Proszę o wyniki głosowania. 17 głosów „za”, 0 „przeciw”, 0 „wstrzymujących się”. Informuję, że podjęliśmy przedmiotową uchwałę. Intencją państwa radnych Piotra Chodunia i Moniki Orzechowskiej, i Marcina Bubicza było głosowanie „za”. Proszę o dokonanie takiego zapisu w protokole.”

Uchwała nr 1631/LV/2023 Rady Miasta Lublin w przedmiotowej sprawie stanowi załącznik nr 15 do protokołu

AD. 9.2. SKARGI NA DYREKTORA MOPR W LUBLINIE W SPRAWIE BRAKU ODPOWIEDZI NA ZŁOŻONY WNIOSEK

Przedmiotowy projekt uchwały (druk nr 2010-1) - projekt Komisji Skarg, Wniosków i Petycji stanowi załącznik nr 16 do protokołu

Przew. RM J. Pakuła „Kolejny punkt – podjęcie uchwały w sprawie skargi na Dyrektora MOPR w Lublinie w sprawie braku odpowiedzi na złożony wniosek (druk nr 2010-1) – autorem tego projektu uchwały jest Komisja Skarg, Wniosków i Petycji. Proszę więc przewodniczącego Komisji, radnego Marcina Bubicza o przedstawienie nam stanowiska Komisji. Ja przypomnę – podjęcie uchwały... - (**Głosy w tle** – nieczytelne) – Przepraszam, już włączyłem.”

Przewodniczący Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Marcin Bubicz „O, dziękuję bardzo. Szanowny Panie Przewodniczący! Wysoka Rado! Komisja Skarg, Wniosków i Petycji na swoim ostatnim posiedzeniu rozpatrywała skargę na Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w sprawie braku odpowiedzi na złożony wniosek. W zakresie tej skargi przeprowadziliśmy krótką dyskusję, zostaliśmy poinformowani o rozstrzygnięciu tej sprawy już na innym etapie, więc została ona załatwiona, być może nie po myśli skarżącego, a jednak była, więc

Komisja jednogłośnie w głosowaniu jednogłośnie uznała skargę na Dyrektora MOPR w Lublinie za niezasadną. Dziękuję.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo. Czy jest obecny skarżący? Czy chciałby zabrać głos? Nie wiem. Czy pan prezydent chciałby? Dziękuję bardzo. Czy państwo radni chcieliby zabrać głos w tej sprawie. Nie. Przechodzimy do głosowania. O, przepraszam, przepraszam, pan radny Piotr Popiel – bardzo proszę, udzielam panu głosu.”

Radny Piotr Popiel „Dziękuję bardzo. Prosiłem pana przewodniczącego, że zaznaczył, że zarówno na Komisji Skarg, Wniosków i Petycji w przypadku pierwszej skargi, jak i drugich skarżących nie było, i stąd ta decyzja Komisji. W związku z powyższym, panie przewodniczący, przejdźmy do głosowania, jeśli skarżący nie chcą z nami rozmawiać. Dziękuję.”

Przew. RM J. Pakuła „Dobrze, przechodzimy do głosowania. Bardzo proszę o określenie tematu.

Głosowanie nr 10. Kto z państwa jest „za”, kto „przeciw”, kto „wstrzymał się” od głosu? Bardzo proszę o podanie wyników głosowania. 22 głosy „za”, 0 „przeciw”, 1 „wstrzymujący”. Informuję, że Rada Miasta podjęła uchwałę w sprawie skargi na Dyrektora MOPR w sprawie braku odpowiedzi – uznała skargę za niezasadną.”

Uchwała nr 1532/LV/2023 Rady Miasta Lublin w przedmiotowej sprawie stanowi załącznik nr 17 do protokołu

Ad. 9.3. SKARGI NA DZIAŁANIE DYREKTORA I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO IM. STANISŁAWA STASZICA W LUBLINIE

Przedmiotowy projekt uchwały (druk nr 2011-1) - projekt Komisji Skarg, Wniosków i Petycji stanowi załącznik nr 18 do protokołu

Przew. RM J. Pakuła „Przechodzimy do kolejnego punktu – jest to podjęcie uchwały w sprawie skargi na działanie Dyrektora I Liceum Ogólnokształcącego im. Stanisława Staszica w Lublinie (mamy to na druku 2011-1) – autorem tego projektu uchwały jest również Komisja Skarg, Wniosków i Petycji, dlatego też proszę pana przewodniczącego Komisji, radnego Marcina Bubicza, o przedstawienie nam stanowiska Komisji.”

Przew. Kom. Skarg, Wn. i Petycji M. Bubicz „Panie Przewodniczący! Wysoka Rado! To nie jest taka uroczysta cisza, tylko zazwyczaj czekam, aż mikrofon będzie włączony. Szanowni Państwo! W tym zakresie, w zakresie skargi na działanie Dyrektora I Liceum Ogólnokształcącego im. Stanisława Staszica w Lublinie pragnę państwa poinformować, że skarga ta została do nas przekierowana przez Lubelskiego Kuratora Oświaty. Komisja natomiast zajmowała się tą skargą jedynie w zakresie zarzutu 16. i 17. skargi – był to brak odpowiedzi na

zapytanie w trybie dostępu do informacji publicznej oraz naruszenie dyscypliny finansów publicznych. Natomiast w tym zakresie, po przeprowadzeniu dyskusji, a także w obliczu faktu, o którym powiedział pan radny Piotr Popiel, czyli braku obecności skarżących, Komisja ponownie jednogłośnie w głosowaniu 6 „za”, 0 „przeciw” i 0 „wstrzymujących się” uznała skargę za niezasadną, kierując projekt uchwały na dzisiejsze posiedzenie. Dziękuję.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo. Czy jest obecny pełnomocnik skarżących i chciałby zabrać głos w tej sprawie? Nie widzę. Czy pan prezydent chciałby zabrać głos w tej sprawie? Nie. Czy państwo radni chcieliby? Nie. Proszę w takim razie o określenie tematu, przejdziemy do głosowania.

Głosowanie nr 11. Kto z państwa radnych głosuje „za” podjęciem uchwały na druku 2011-1 stwierdzającej, że skarga jest niezasadna, kto jest „przeciw”, kto „wstrzymał się” od głosu? Bardzo proszę o wyniki głosowania. 24 głosy „za”, 0 „przeciw”, 0 „wstrzymujących się”. Informuję, że jednogłośnie skarga została uznana za niezasadną.”

Uchwała nr 1633/LV/2023 Rady Miasta Lublin w przedmiotowej sprawie stanowi załącznik nr 19 do protokołu

AD. 9.4. ZMIANY UCHWAŁY BUDŻETOWEJ MIASTA LUBLIN NA 2023 ROK

Przedmiotowy projekt uchwały (druk nr 1977-1) wraz z autopoprawką (druk nr 1977-2) stanowi załącznik nr 20 do protokołu

Przew. RM J. Pakuła „Kolejny punkt – jest to podjęcie uchwały w sprawie zmiany uchwały budżetowej Miasta Lublin na 2023 rok (mamy to na druku 1977-1 wraz z autopoprawką na druku nr 1977-2). Widzę głosy w dyskusji. Bardzo proszę, pan przewodniczący Piotr Breś.”

Radny P. Breś „Dziękuję bardzo. Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo Prezydenci! Wysoka Rado! Chciałbym dopytać w tym punkcie, ponieważ jesteśmy w zmianach budżetowych, czy została podpisana umowa z MPK w sprawie strefy płatnego parkowania, ponieważ okazuje się, że MPK ogłosiło, to nie jest przetarg chyba, tylko jakieś zapytanie, w sprawie dzierżawy parkomatów, czy parkometrów i jest to na stronie MPK, i zastanawiam się nad tym, dlatego, że po pierwsze – czy to nie powinno być w przetargu publicznym, ponieważ tam jest jeszcze dostawa samochodów tych, które mają skanować te tablice rejestracyjne, długoletnia dzierżawa, nie jest to w przetargu publicznym. I chciałbym zapytać, na jakim my jesteśmy etapie? Czy miasto Lublin ma już umowę z MPK na strefę płatnego parkowania w całym mieście, bo jeżeli to się wydarzyło, to chciałbym poprosić o tę umowę, a MPK, jeżeli nie ma takiej umowy, to chciałbym zapytać, na jakiej podstawie MPK otwiera, czy tam otworzyło zapytania ofertowe i ogłosiło takie zapytania na ileś tam miesięcy tej dzierżawy, na ileś tam pewnie milionów, bo to pewnie w milionach będzie liczone. Chciałbym o to dopytać i proszę o odpowiedź. Dziękuję.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo. Czy ktoś jeszcze z państwa radnych chciałby zabrać głos w tej sprawie? Nie widzę. Panie prezydencie, możemy prosić o odpowiedź?”

Zast. Prez. M. Banach „Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo! Nie jest to co prawda związane z projektem, o którym rozmawiamy wprost, natomiast widzę na sali panią dyrektor Zarządu Dróg i Mostów, może pani dyrektor słowo na ten temat powie, oczywiście bez wchodzenia w szczegóły, bo tych szczegółów dzisiaj przedstawiać nie musimy.”

Zastępca Dyrektora Zarządu Dróg i Mostów Maria Łosiewicz-Górecka „Szanowni Państwo! Panie Przewodniczący! Państwo Radni! Obecnie strefa wciąż znajduje się w Zarządzie Dróg i Mostów, i taka umowa, z tego co wiem, nie została podpisana. Natomiast, jeżeli chodzi o szczegóły, no to nie znam takich szczegółów, tym bardziej, że nie ma na sali chyba przedstawiciela MPK, który mógłby nam jakichś szczegółów tutaj więcej dopowiedzieć.”

Zast. Prez. M. Banach „Jeśli można, panie przewodniczący. Panie przewodniczący Piotrze, ja proszę w związku z tym o to, żeby napisał pan w tej sprawie interpelację, wtedy przedstawimy to panu bardzo szczegółowo, bo rozumiecie też państwo, że istnieje jakaś, no, granica tego, co można powiedzieć przed podpisaniem umowy, ale oczywiście jeżeli napisze takie zapytanie lub interpelację, to panu odpowiemy. Dziękuję.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo. Pan Piotr Breś jeszcze raz, bardzo proszę.”

Radny P. Breś „Szanowny Panie Prezydencie! Nie wiem, o jakiej granicy pan mówi, jeżeli chodzi o to moje zapytanie, dlatego że ja pytam o sprawy jawne. Na jakiej podstawie spółka MPK ogłasza nie przetarg, tylko zamówienie na 39 mln zł około, i nie jest to przetarg publiczny, po czym przedłuża w piśmie, które są publiczne, na stronie internetowej MPK, w związku z różnymi zapytaniami, jest to opisane jako dostawa w formie dzierżawy parkomatów oraz systemu obsługi strefy płatnego parkowania w Lublinie, i pytam o to, żeby ktoś dzisiaj odpowiedział, na jakiej podstawie MPK to robi? Dlaczego nie jest to opisane w przetargu publicznym nieograniczonym? I pytam miasto, czy miasto ma stosowną umowę, bo od 1 stycznia, z tego co zrozumiałem, strefę płatnego parkowania ma obsługiwać MPK? I myślę, że to są pytania, na które osoby, które dzisiaj są na sesji Rady Miasta najważniejszej, czyli dotyczącej budżetu miasta na 2024 rok powinny odpowiedzieć. Więc proszę o odpowiedź.”

Zast. Prez. M. Banach „Ja powtórzę. Można, panie przewodniczący? Ja powtórzę, panie przewodniczący, otrzyma pan na to pytanie odpowiedź na piśmie. Powtórzę jeszcze raz – pańskie pytanie nie jest związane wprost ze zmianą uchwały budżetowej, o której teraz rozmawiamy. Rozmawiamy o zmianie uchwały budżetowej na rok bieżący, a na pytanie, które pan zadaje, otrzyma pan odpowiedź na piśmie. Dziękuję.”

Przew. RM J. Pakuła „Dobrze. Czy ktoś z państwa chciałby dopytać o zmiany w budżecie? Nie widzę. Przejdziemy do głosowania. Bardzo proszę o określenie tematu.

Głosowanie nr 12. Kto z państwa jest „za”, kto „przeciw”, kto „wstrzymał się” od głosu? Pani radna, ja mogę pani udzielić głosu, ale jeżeli pani się w jakiś sposób zgłosi, bo w tej chwili to ja nie mam jak. Czy to dotyczy bezpośrednio głosowania, które się odbywa? Proszę o podanie wyników głosowania. 17 głosów „za”, 6 „przeciw”, 4 „wstrzymujące się”. Informuję, że podjęliśmy przedmiotową uchwałę.”

Uchwała nr 1634/LV/2023 Rady Miasta Lublin w przedmiotowej sprawie stanowi załącznik nr 21 do protokołu

AD. 9.5. UCHWAŁY ZMIENIAJĄCEJ UCHWAŁĘ NR 1353/XLV/2022 RADY MIASTA LUBLIN Z DNIA 15 GRUDNIA 2022 R. W SPRAWIE WIELOLETNIEJ PROGNOZY FINANSOWEJ MIASTA LUBLIN

Przedmiotowy projekt uchwały (druk nr 1978-1) wraz z autopoprawką (druk 1978-2) stanowi załącznik nr 22 do protokołu

Przew. RM J. Pakuła „Kolejny punkt to podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę nr 1353/XLV/2022 Rady Miasta Lublin z dnia 15 grudnia 2022 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Miasta Lublin (druk nr 1978-1 wraz z autopoprawką na druku 1978-2). Czy ktoś z państwa radnych chciałby zabrać głos w tej sprawie? Nie widzę zgłoszeń, bardzo proszę o określenie tematu, przejdziemy do głosowania.

Głosowanie nr 13. Kto z państwa jest „za”, kto „przeciw”, kto „wstrzymał się” od głosu? Tak, poproszę o wyniki głosowania. 17 głosów „za”, 4 „przeciw”, 6 „wstrzymujących się”. Informuję, że podjęliśmy przedmiotową uchwałę.”

Uchwała nr 1635/LV/2023 Rady Miasta Lublin w przedmiotowej sprawie stanowi załącznik nr 23 do protokołu

AD. 9.6. EMISJI OBLIGACJI KOMUNALNYCH GMINY LUBLIN ORAZ OKREŚLENIA ZASAD ICH ZBYWANIA, NABYWANIA I WYKUPU

Przedmiotowy projekt uchwały (druk nr 1979-1) stanowi załącznik nr 24 do protokołu

Przew. RM J. Pakuła „Podjęcie uchwały w sprawie emisji obligacji komunalnych Gminy Lublin oraz określenia zasad ich zbywania, nabywania i wykupu (mamy to na druku nr 1979-1). Czy ktoś z państwa radnych chciałby zabrać głos w tej sprawie? Pan Piotr Breś – bardzo proszę, udzielam panu głosu.”

Radny P. Breś „Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Ja chciałbym dopytać, tak jak mówiłem wcześniej przy uchwale budżetowej, mamy obligacje zaciągnięte na łączną kwotę 1 mld zł, 26 mln jest spłaconych, pozostało 984 mln. Jeżeli teraz zaciągniemy zobowiązanie na 270 mln, to chciałbym dopytać: przez

ile lat jeszcze będziemy spłacać wszystkie zobowiązania z zaciągniętych obligacji wyemitowanych? I chciałbym dopytać: ile rocznie w sumie z tego miliarda dwustu sześćdziesięciu paru milionów będzie do spłaty i na ile lat? I ile będzie wynosiła roczna rata spłaty tych obligacji, i od kiedy będziemy spłacać?”

Przew. RM J. Pakuła „Czy ktoś jeszcze z państwa radnych chciałby zabrać głos w tej sprawie? Nie widzę. Panie prezydencie, mogę prosić o udzielenie odpowiedzi?”

Skarbnik L. Sternik „Państwo Przewodniczący! Wysoka Rado! Obligacje z kwotą 270 mln zł zostały zaplanowane w trzech seriach. Seria pierwsza to seria 10-letnia z kwotą 120 mln zł, i tu spłatę rozpoczynamy w 2030 roku, kończymy w 2034; seria druga to jest 100 mln zł, obligacje 14-letnie, i rozpoczynamy spłatę w 2032 roku do 2038 roku; i obligacje 50 mln zł – rozpoczynamy spłatę w 2035, kończymy w 2038 roku.

Jeśli zaś chodzi o dług, więc dług na koniec 2024 roku z tytułu obligacji komunalnych – do spłacenia pozostanie 1.234 mln zł, zaciągnięte obligacje to będzie kwota 1.280 mln zł, spłacone 46 mln zł. Dziękuję bardzo.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo. Pan radny Robert Derewenda – bardzo proszę, udzielam panu głosu.”

Radny Robert Derewenda „Szanowni Państwo! Jestem pod wrażeniem. Zrobiło to na mnie wrażenie. Jestem historykiem, ale teraz mogę spojrzeć w przyszłość. To już nie pan prezydent Żuk, nawet gdyby chciał, to nie będzie spłacał jako prezydent, tylko rozumiem, że szykujemy tutaj następcom i naszym dzieciom, a może nawet wnukom, proszę państwa, poważne spłaty. Nie odzywałem się, proszę państwa, przy budżecie, ale teraz to już nie omieszkać, proszę państwa, dlatego że już patrzymy w kolejną dekadę. Jednoznaczne skojarzenie, jakie przychodzi mi do głowy, to proszę państwa, pierwszego sekretarza, władcy Polski z lat 70. To znaczy, że można było oczywiście pewne kredyty podejmować, z założeniem, że w przyszłości zostaną spłacone. Kiedy przyszedł kryzys, okazało się, że nie było to wcale takie proste, i proszę państwa, okazało się potem, że przyszedł ogromny kryzys. Ja rozumiem, że nie możemy, proszę państwa, pewnych inwestycji podjąć, ale to, o czym mówiła przed chwileczką pani skarbnik, to już są poważne zobowiązania i bardzo dalekie. Nie wiem, jak będziemy planowali w takim razie w przyszłości budżet. Czy to oznacza, że planując w kolejnych kadencjach budżet, będziemy mogli już tylko spłacać to, co zostało zaciągnięte, rozumiem, w poprzednich latach i w poprzednich rządach? No bo tak to sobie mniej więcej wyobrażam. Trudno wyobrazić sobie już możliwości przyszłych prezydentów, czy przyszłych rad miasta, aby mogły podjąć tego typu zobowiązania, bo trzeba będzie podejmować zobowiązania z czasów rządów pana prezydenta Krzysztofa Żuka. To bardzo trudne, co w tej chwili podejmujemy i oczywiście nie mogę się zgodzić, aby obciążać przyszłe rady miasta i przyszłych prezydentów tak daleko idącymi zobowiązaniami. Dziękuję bardzo.”

Przew. RM J. Pakuła „Pan radny Piotr Breś, bardzo proszę.”

Radny P. Breś „Dziękuję bardzo. Panie Przewodniczący! Wysoka Rado! Ja chciałbym poprosić panią skarbnik, żeby wysłała na maila to, co przed chwilą powiedziała, żebyśmy dostali jako radni o tych spłatach tych obligacji, więc chciałbym to dostać. I to, co powiedział radny Robert Derewenda, o czym mówiłem przy uchwaleniu budżetu. W tej chwili decyzje, które podejmujemy, nie mówiłem o naszych właśnie wnukach, czy dzieciach, bo to nie będzie tak, że my te obligacje zaczniemy spłacać w tym roku, w przyszłym, czy nawet w przyszłej kadencji Rady Miasta. Bo jak słyszeliście państwo bardzo dobrze, większość tych obligacji będzie, rozpocznie się spłata od 2030 roku, 30. roku. Czyli my zaciągamy zobowiązania nie na przyszłą kadencję, tylko za dwie kadencje Rady Miasta. Nie wiemy, kto tu będzie siedział. To jest bardzo niebezpieczne, to co powiedział Robert Derewenda. I uważam, że nie powinniśmy zaciągać takich..., emitować i zaciągać takiego zadłużenia na przyszłe kadencje, dlatego że trudności z uchwaleniem przyszłych budżetów będą jeszcze większe. My, jako radni Klubu Prawa i Sprawiedliwości będziemy głosować przeciwko tej uchwale. Dziękuję.”

Przew. RM J. Pakuła „Pan Stanisław Brzozowski, bardzo proszę.”

Radny S. Brzozowski „Dziękuję. Panie Przewodniczący! Panowie Prezydenci! Szanowni Państwo! No, pani skarbnik tutaj w zasadzie, moim zdaniem, przedstawiła bardzo optymistyczny scenariusz, bo niby mielibyśmy w 2038 roku spłacić te obligacje, łącznie, powiedzmy, z odsetkami, natomiast to jest tylko 15 lat w sumie spłaty, od dnia dzisiejszego. Natomiast, no, wydaje mi się, że to jest zbyt właśnie optymistyczne dlatego, że jak państwo zauważyli, to my gros tych obligacji, które emitujemy teraz, zużyjemy na pokrycie odsetek i na obsługę już istniejącego długu. Więc biorąc pod uwagę fakt, że z roku na rok nasz dług rośnie, więc i zobowiązania z tego tytułu będą również rosły, więc, no, tak jak ja to kiedyś określiłem zaczynamy zjadać własny ogon. I generalnie będziemy musieli w następnym roku znowu emitować obligacje, po to, żeby zapewnić sobie finansowanie, no i jeszcze przedłużyć jakby ten stan zadłużenia. Ale to będzie ciągle narastało. A zważywszy jeszcze, że już w tej chwili ze względu na wysokość odsetek, ponosimy dosyć znaczne koszty, nie możemy wykluczyć też takiej sytuacji, że te odsetki będą się zwiększały, no bo oczywiście ja tam staram się śledzić te prognozy finansowe, i one są bardzo różne. Jedni mówią, że wrócimy na ścieżkę obniżania stóp procentowych i dodruku pieniądza, ale to przecież też nigdy nie trwa wiecznie i wcześniej, czy później znowu jakby wahadło się odwróci w drugą stronę, i te zobowiązania nasze, zważywszy, że w międzyczasie jeszcze nam przyrośnie tego długu, wzrosną, więc tutaj przy uchwalaniu budżetu padły takie słowa, że dzięki tym kredytom no to wypracowaliśmy 4 mld inwestycji. To wszystko prawda, tylko teraz bierzmy pod uwagę, że jak będziemy przez dwa pokolenia spłacać te zobowiązania, a w międzyczasie to, co żeśmy wypracowali, co żeśmy zbudowali, ulegnie dekapitalizacji, bo przecież to jest oczywiste, że nic nie trwa wiecznie. No to ja się tak zastanawiam, czy to jest jakiś w tym sens, no bo niewątpliwie bankierzy na pewno na tym zyskają. Natomiast czy my na tym zyskamy, no to nie wiem. Może należałoby przerwać ten, jak to się mówi, zakłęty krąg i wyjść z tego i zacząć po prostu równoważyć finanse, a nie zjadać własny ogon. Ja w poczuciu odpowiedzialności jednak nie mogę poprzeć tego projektu uchwały. Dziękuję.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo. Pani Małgorzata Suchanowska – bardzo proszę, udzielam pani głosu.”

Radna M. Suchanowska „Dziękuję. Panie Przewodniczący! Wysoka Rado! Państwo Prezydenci! Nie zagłosuję za tą uchwałą zadłużenia miasta na dwa pokolenia. Nie zagłosuję dlatego, ponieważ ja dostałam mandat pilnowania dobra publicznego, miejskich pieniędzy i gospodarowania odpowiednio tymi pieniędzmi. I ja decyduję, jako radna, o tym, jak te pieniądze będą spożytkowane. I tak samo każdy z was, każdy z was, kto podniesie rękę na dobro mieszkańców. Ponieważ ja nie jestem radną po to, żeby spowodować ich nędzę, bo oczywiście miasto zadłużone ciągnie od mieszkańców pieniądze za wszystko, tak jak widzimy w tym momencie – strefy parkingowe, różnego rodzaju podwyżki związane z utrzymaniem, jak śmieci i inne rzeczy, które dobijają budżet rodzin i indywidualnych, samotnych osób. Ja mam mandat po to, żeby mieszkańcom pomóc w trudnych sprawach i po to, żeby mieszkańcy mieli do mnie zaufanie i wiedzieli, że będę umiała podjąć decyzję tutaj, w tej Radzie taką, która, przy której oni się będą czuli bezpiecznie. A w tym momencie plany, które są tak daleko wysunięte przyszłościowo zadłużenia miasta godzą w dobro ludzi, dobro tego miasta. Nie mogę się z tym pogodzić. I zapytam wszystkich radnych, tych, którzy podniosą rękę za zadłużeniem tak miasta, kto was upoważnił do tego, żebyście robili taką krzywdę ludziom mieszkającym w naszym mieście? Kto was upoważnił do zadłużania ich, każdego z osobna? Bo na każdego mieszkańca jest bardzo wysoki w tym momencie dług. Kto was upoważnił do tego? Kto dał wam taką władzę? Ponieważ my, mieszkańcy idziemy do banku i podpisujemy sami nasze kredyty. My podpisujemy, my się decydujemy na te kredyty. Kto dał wam upoważnienie do tego, żeby miasto tak zadłużyć? Czy wy pytaliście mieszkańców, czy chcą być tak zadłużeni na dwa pokolenia?! A może byście tak spytali mieszkańców, czy chcą być dalej zadłużani? Bo może wystarczy. Najwyższy czas, żeby się zastanowić nad tym. I każdemu z was zadaję pytanie, ponieważ nie my tu głosujemy, opozycja, nie my, tylko państwo głosują, państwo, którzy rządzą tym miastem. – (**Głosy w tle** – nieczytelne) – Pytam się: kto upoważnił was do tej uchwały...?”

Przew. RM J. Pakuła „Proszę nie przeszkadzać...”

Radna M. Suchanowska „...która ma dalej zadłużać miasto? Kto? Kto? Kto z mieszkańców was upoważnił do tego? Proszę mi odpowiedzieć.”

Przew. RM J. Pakuła „Ja nie wyłączyłem. Pani radna chce jeszcze kontynuować?”

Radna M. Suchanowska „Ponieważ padło w tej chwili stwierdzenie, że mieszkańcy was upoważnili, tak, do pilnowania majątku miejskiego, ale nie do roztrwania i planowania, tak gospodarowania pieniędzmi publicznymi, żeby mieli dwie dekady długów i spłacali odsetki. To nie mieszkańcy was upoważnili do zadłużania miasta. Nie do tego was upoważnili. Do kontroli nad budżetem, do kontroli nad gospodarowaniem pieniędzmi publicznymi was upoważnili, radnych. Rada od tego jest, żeby patrzeć prezydentowi na ręce, a nie do tego, żeby

przyklaskiwać na wszystkie decyzje, które mają być zadłużające, mają zadłużać miasto. Dziękuję.”

Przew. RM J. Pakuła „Pan radny Bartosz Margul – bardzo proszę, udzielam panu głosu.”

Radny B. Margul „Dziękuję. Panie Przewodniczący! Panowie Prezydenci! Wysoka Rado! No, ja nie mogę wytrzymać, jak tego słucham. No, kto jak kto, ale żeby przedstawicielka Prawa i Sprawiedliwości, partii, która..., i przedstawicielka, której rząd zadłużył na 1 bln zł... - (**Głos Radnej M. Suchanowskiej** – wypowiedź nieczytelna) - ...na 1 bln zł...”

Przew. RM J. Pakuła „Pani radna, ale pani naprawdę nikt nie przeszkadzał, proszę teraz też nie przeszkadzać.”

Głos Radnej M. Suchanowskiej – wypowiedź nieczytelna

Radny B. Margul „Czy ta pani potrzebuje przerwy?”

Przew. RM J. Pakuła „Pani radna, ja bardzo proszę, żeby pani przestała przeszkadzać koledze, naprawdę, bardzo proszę.”

Głos Radnej M. Suchanowskiej – wypowiedź nieczytelna

Radny B. Margul „Więc...”

Przew. RM J. Pakuła „Pani radna, ale ja mogę panią prosić? Ja panią przywołuję do porządku.”

Głos Radnej M. Suchanowskiej – wypowiedź nieczytelna

Przew. RM J. Pakuła „Przywołuję panią do porządku.”

Głos Radnej M. Suchanowskiej – wypowiedź nieczytelna

Przew. RM J. Pakuła „Idziemy w przerwy? Idziemy w przerwy na uspokojenie, tak? Nie ma innego lekarstwa?”

Radny B. Margul „A kto przed chwilą... Pani się przed chwilą, kto nas upoważnił. Ja zaraz pani odpowiem, kto. Ja może zadam, odwrócę pytanie – kto państwa upoważnił, żeby na bilion złotych wszystkich mieszkańców Polski zadłużyć? Czy wie pani, że ma pani 45 tys. długu przez Morawieckiego zrobione teraz.”

Głos z sali – wypowiedź nieczytelna

Radny B. Margul „A z jakiej jesteście partii? Z PiS-u jesteście, tak? Z PiS-u jesteście.”

Głos z sali – wypowiedź nieczytelna

Przew. RM J. Pakuła „Droży państwo, w tej chwili głos ma pan radny Bartosz Margul.”

Radny B. Margul „...my podejmujemy decyzje, dobrze...”

Głos Radnej M. Suchanowskiej – wypowiedź nieczytelna

Przew. RM J. Pakuła „Bardzo panią proszę, żeby pani się uspokoiła. Przywołuję panią do porządku.”

Głos Radnej M. Suchanowskiej – wypowiedź nieczytelna

Przew. RM J. Pakuła „Ogłaszam 20 minut przerwy.”

Po przerwie:

Przew. RM J. Pakuła „Szanowni państwo, sprawdzamy listę obecności po przerwie, bardzo proszę (głosowanie nr 14). Poproszę o wyniki. Szanowni państwo, jest obecnych, obecność potwierdziło 22 radnych. Wznawiam obrady Rady Miasta Lublin po przerwie. Ja rozumiem, że pan radny Margul już skończył, tak? Nie? Nie mogę udzielić głosu, dopóki się pan radny ponownie nie zgłosi. Proszę kontynuować.”

Radny B. Margul „Dziękuję bardzo. Proszę państwa, wracając do długu, wielokrotnie to naprawdę na tej sali padało, ale tak jakby argumentacja za każdym razem nie trafia do państwa, że w przeciwieństwie do sfery rządowej, która zresztą zadłuża i Polskę, i nas mieszkańców kilkanaście razy szybciej, i to państwu jakoś nie przeszkadza, to zadłużenie idzie na wkład w inwestycje, nam jest potrzebny wkład własny w inwestycje. Ale, no dobrze, ale jeżeli częściowo idzie na spłaty, to również to było wcześniej zaciągnięte na inwestycje, więc pośrednio wszystko idzie na inwestycje, te już zrealizowane lub te przyszłe. Więc jeżeli państwo uważacie, że nie powinniśmy, no to można wskazać inwestycje, które były zrealizowane i one spowodowały m.in. to zadłużenie. Szkoły na Berylowej? Mieliśmy nie wybudować tej szkoły? Powiedzcie to mieszkańcom na Czubach, na Węglinie Południowym, że ta szkoła jest niepotrzebna. Czy wiadukty, czy jakieś inne rzeczy, one są na dziesiątki, jeśli nie setki lat. Więc owszem, płacimy i ten dług jest, żeby wykorzystać maksymalnie środki europejskie, natomiast później ten dług spłacamy, ale cały czas z tych rzeczy korzystam, zresztą tak jak już było to wspomniane, majątku w kwotach z czasu realizacji to jest 4 mld zł. Natomiast, gdyby chcieć to teraz zrobić, to byłoby wielokrotnie więcej przy tych cenach. Więc patrząc, biorąc pod uwagę koszty odsetek, jakie ponieśliśmy od tej inwestycji, i porównując, ile nas by teraz kosztowała dana inwestycja, to się może okazać, że te odsetki mniej nas kosztowały dużo, niż zmiana wartości i wzrosty kosztów. Także jakieś takie apele, że nie powinniśmy, że na pokolenia. No, właśnie bierzemy to zadłużenie, żeby na pokolenia przygotować inwestycje, które służą mieszkańcom. I naprawdę wykażcie państwo, wskażcie państwo 4 mld te inwestycje, napiszecie, które są niepotrzebne, które można było nie

zrealizować. I zapytajcie się mieszkańców, czy naprawdę nie chcą, żeby te rzeczy tutaj były w Lublinie. Także w poczuciu tego, że musi się miasto dalej rozwijać, mimo tych kłopotów związanych z finansowaniem, z ograniczeniem finansowania podatkowego, mam nadzieję, że się to teraz odmieni, że będziemy podmiotem, będziemy partnerem, a nie przedmiotem, tak jak byliśmy dotychczas przez ostatnie lata. No, musimy się niestety zadłużyć, żeby Lublin się rozwijał, ale to wszystko służy mieszkańcom. Dziękuję bardzo.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję. Pan Robert Derewenda – bardzo proszę, udzielam panu głosu. – (**Głosy w tle** – nieczytelne) – Drodzy państwo, nie przekrzykujemy się, naprawdę. Bardzo proszę, nie przekrzykujemy się, głos ma pan Robert Derewenda.”

Radny R. Derewenda „Szanowni Państwo! Nie jestem przekonany, że wszystko idzie na inwestycje. Wydaje mi się, że dorzucanie nieustannie pieniędzy do MO-SiR-u to nie są pieniądze na inwestycje. Wydaje mi się, że finansowanie Galerii Labirynt to nie są pieniądze na inwestycje. Wydaje mi się, że wydawanie gazety przez miasto to też nie są inwestycje. Także nie zgodzę się z twierdzeniem, że pośrednio wszystko prowadzi do inwestycji, pośrednio wszystko to są inwestycje. Natomiast, proszę państwa, właściwie może się okazać, że rządy pana prezydenta Krzysztofa Żuka to będą najdłuższe rządy w dziejach Lublina, bo zaczęły się, z tego, co pamiętam, w 2010 roku, ale patrząc na rządzenie, czyli de facto podejmowanie decyzji, bo trzeba będzie te długi spłacić, być może te rządy będą trwały, tak jak słyszę, jeśli chodzi o obligacje, o spłatę długu, co najmniej do 2040 roku. To są właściwie trzy dekady. Więc proszę państwa dosyć długie rządy, mimo oczywiście ukończenia kolejnej kadencji, kolejni prezydenci, kolejne rady miasta będą zobowiązane tak naprawdę podejmować zobowiązania wynikające, no, z lat, to tak jak byśmy się cofnęli w tej chwili 18 lat wstecz, albo 15 lat wstecz, proszę państwa. To naprawdę zaczyna się robić już bardzo poważna sprawa i trudno mi jako radnemu zgodzić się na to, aby podejmować tak daleko idące zobowiązania bez wskazania rzeczywiście, że są to inwestycje, które są niezbędne, krytyczne, albo przyniosą miastu zdolność w przyszłości na spłatę tych zobowiązań. Dziękuję bardzo.”

Przew. RM J. Pakuła „Pan Piotr Breś, bardzo proszę.”

Głos z sali „Nie ma.”

Przew. RM J. Pakuła „A, nie ma pana Piotra. Dobrze. Pan Tomasz Pitucha, bardzo proszę.”

Radny T. Pitucha „Dziękuję bardzo. Ja tylko, ponieważ dołożę się do tej dyskusji może w sposób mniej emocjonalny, natomiast chciałbym zapytać tak naprawdę, ile z tych środków zostanie i na jakie cele przeznaczone, poza spłatami długów? Dlatego, że pierwszy akapit uzasadnienia, który mówi, na co te pieniądze zostaną przeznaczone, mówi tak: „Przedłożony projekt uchwały wynika z konstrukcji budżetu Lublin, w którym zaplanowano, że część środków na sfinansowanie planowanego deficytu miasta Lublin w roku 2024 oraz na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów, pożyczek

oraz wyemitowanych obligacji pochodzić będzie z emisji obligacji komunalnych”. I to jest właściwie całe uzasadnienie celowości wzięcia tej uchwały, czyli nie mówimy tego, nie jest tak, jak tłumaczy pan radny Margul, że to jest na inwestycje, bo w tym uzasadnieniu nie ma nic na inwestycje, czyli że rolujemy dług, czyli długi, które powinniśmy spłacić w przyszłym roku, będziemy spłacać do końca 2038 roku. A jeżeli jest inaczej, to chciałbym uzyskać odpowiedź, na co będą przeznaczone te pieniądze z emisji tych papierów dłużnych.”

Przew. RM J. Pakuła „Pan Piotr Breś, bardzo proszę.”

Radny P. Breś „Dziękuję bardzo. Panie Przewodniczący! Ja ad vocem chciałem powiedzieć też, że jeżeli te obligacje, tak jak pan radny Margul twierdzi, że są na inwestycje, żeby właśnie przyszłe pokolenia korzystały z tych inwestycji, to ja panu muszę powiedzieć, że jeżeli droga, którą pan prezydent zrobił pięć lat temu za określoną kwotę, nie wiem, 10 mln, czy 50 mln, pięć lat temu, czyli w 2018 roku, przetrwa i sądzi pan dla tych naszych dzieci, czy wnuków do 2038 roku, to ja panu muszę powiedzieć, że nie przetrwa. Bo za dwadzieścia lat ta droga będzie z powrotem wymagała naprawy. Ale przetrwają zobowiązania zaciągnięte na tę drogę lub zobowiązania zaciągnięte w 2018, które teraz spłacamy poprzez obligacje, to co powiedział radny Pitucha. Czyli zaciągnięte zobowiązania na inwestycje wcześniejsze my teraz zaciągamy obligacje, żeby spłacić dług, którego nie jesteśmy w stanie spłacić. I tu o to chodzi. Gwarancje są, tak jak właśnie radny mi Brzozowski podpowiada, są pięcioletnie na drogi. Przecież są to w przetargach publicznych. Więc niech pan nie mówi, że my jesteśmy przeciwko jakiejś szkole, bo muszę panu powiedzieć, że na Berylową, na szkołę wszyscy radni Prawa i Sprawiedliwości zagłosowali „za”. Niech pan sobie sprawdzi w głosowaniu. A jeżeli chodzi o zaciąganie zobowiązań na tak daleko idące spłaty, no to to jest, no, niestety my nie możemy się z tym zgodzić. Bo jeżeli chcemy wykonać inwestycje, jeżeli stać nas na to, to zaciągamy zobowiązania krótkoterminowe i spłacamy je. Ale nie tak, że zostawiamy na przyszłe pokolenia, czy przyszłe rady miasta, i nie następne, tylko jeszcze za pięć lat, no to to jest coś nie tak. To niech pan... Ja zadam inaczej pytanie: to niech pan wytłumaczy mieszkańcom w takim razie Lublina, że zaciągamy teraz zobowiązania, żeby ich wnuki spłacały te zobowiązania. Niech pan im to wytłumaczy. Dziękuję bardzo.

I jeszcze jedno mam pytanie do pani skarbnik. Bo pani skarbnik opowiedziała o tych spłatach z tych obligacji, które dzisiaj zaciągamy – 270 mln. Ja bym chciał dopytać o ten 1 mld, który już zaciągnęliśmy. Może niech pani dzisiaj nie odpowiada, ale niech pani wyśle na maila po prostu, jak się klaruje spłata tych obligacji już zaciągniętych, czyli poprosimy po prostu o całość. Dziękuję bardzo.”

Przew. RM J. Pakuła „Pan Piotr Popiel, bardzo proszę.”

Radny P. Popiel „Dziękuję bardzo. Szanowni Państwo! Celem uzupełnienia, to tylko, tak jak pan Piotr Breś już powiedział, w obligacjach na dzień dzisiejszy to 1,84 mld zł, plus 270 mln, to razem 1.354 mld, okres spłat do 2038 roku. Jeśli chodzi o kredyty, to sumaryczna wartość miliard prawie sześć milionów złotych, i do 2045 roku. W związku z powyższym, szanowni państwo, no, jeśli nawet

rozmawiamy o drogach, gdzie jestem bardzo mocno zaangażowany w to, żeby te drogi się budowały, no to z tego, co mi wiadomo, to nawet tam jest powiedziane, że oprócz gwarancji, tak jak tutaj już padło, że to około 5 lat, no to czas życia drogi, czy tam powiedzmy ten okres jej użyteczności to nie 20 lat, a kiedyś było nawet przyjmowane 10 w różnych dyskusjach, tak usłyszałem. Ale specjalistą z zakresu drogownictwa nie jestem. Natomiast, no, te raty rozłożone, proszą państwa, w szczególności z kredytu EBI, no, sięgają 2045 roku. Więc to, nawet nie wiem, czy powinniśmy mówić o naszych dzieciach, faktycznie chyba o wnukach. Dziękuję.”

Przew. RM J. Pakuła „Pani Jadwiga Mach, bardzo proszę.”

Radna J. Mach „Panie Przewodniczący! Wysoka Rado! Panie Prezydencie! Ja, przysłuchując się wypowiedziom kolegów radnych z PiS-u, chciałabym zapytać wprost. Wszyscy jesteśmy zatroskani o to, żeby dług był jak najmniejszy, ale na tej sali dzisiaj podczas całej dyskusji dotyczącej budżetu każdy z nas, tak było i wcześniej również, walczy o to, mówiąc kolokwialnie, żeby w budżecie znalazło się jak najwięcej potrzebnych inwestycji. I tak, jak mówiliście państwo, mówimy, bo wszyscy chcemy, chcielibyśmy remontować chodniki, ulice, budować ulice, budować szkoły, przedszkola, żłobki, całą infrastrukturę społeczną, a także i tę techniczną. Każdy z nas wie, że na to trzeba pieniądze. I proszę państwa, nie bardzo rozumiem tego toku myślenia, który państwo w tej chwili przedstawicie – sumowania wszystkich zobowiązań wynikających z kredytów komercyjnych, z pożyczek, z emisji, jakie już były wydane. Natomiast generalnie ta uchwała mówi o tym, iż pragniemy, prezydent prosi o wyrażenie zgody poprzez podjęcie uchwały na formę obligacji komunalnych. I myślę, że na tej sali nie trzeba nikogo przekonywać, że ta forma kredytowania obligacji komunalnych jest jedną z najtańszych, a może nawet najtańsza w obecnym czasie. To po pierwsze. A po drugie – część w sumie tych..., cała ta forma, wartość tych obligacji komunalnych, która w sumie wynosi 250 mln, to nie jest, 270, to nie jest wartość, która będzie wliczana całościowo do następnych kredytów, bo w wyniku tego część kredytów komercyjnych zostanie spłacona. Czyli nie możemy w rachunku podawać, że to jest plus cały dług, dlatego że ten dług komercyjny mniej finansowo korzystny dla budżetu gminy, dla finansów naszego miasta będzie spłacony. I proszę państwa, niejednym raz na tej sali mówiliśmy, że są różne formy, różne oprocentowania. I wszyscy wiemy, że obligacje komunalne są najlepszą formą, jeśli chodzi o koszt emisji. I nie rozumiem tego prostego dodawania. To po pierwsze. Dodawajmy tylko tę wartość, która będzie autentycznym długiem, a nie tą, która część posłuży na spłatę kredytu komercyjnego. To po pierwsze. A po drugie – chciałabym też podkreślić inny fakt. Otóż, jeżeli tak bardzo, myślę, że każdy z nas ma świadomość, że byłoby super, dobrze, gdyby tych kredytów nie było, ale nie ma takiej możliwości. To może próbujemy powiedzieć na tej sali, chciałabym usłyszeć od kolegów, żeby powiedzieć: „Wysoka Rado! Panie Prezydencie! To zadanie, to zadanie i to jest niepotrzebne, nie zaciągajmy tych obligacji, bo ono może jeszcze poczekać”. Nie mówmy ogólnie o samym fakcie obligacji i zadłużeniu, ale próbujemy mówić, z czego rezygnujemy. Proszę państwa, jeżeli planujemy remont domu, odniosę się do każdego gospodarstwa domowego i każdy z nas ma takie sytuacje, często planujemy, że zrobimy remont ogrzewania i jeszcze tam, prawda, podłóg, czy dachu,

i jeszcze..., ale jeżeli przyjdzie już do wykonania, do realizacji, to okazuje się, czy w trakcie ostatecznej decyzji, że ceny wzrosły, że wartość tego zadania jest większa i że nie mamy tyle tych pieniążków, więc musimy albo kredyt zaciągnąć, albo zrezygnować. Więc wtedy bym rozumiała tę dyskusję. Natomiast cały czas dyskusja toczy się tylko i wyłącznie wokół całego zadłużenia, niezależnie od formy zaciągniętych zobowiązań. Jak widzicie państwo, są rozłożone na różny okres – od 12 lat i więcej – i to nie jest tak, że my możemy w tej chwili powiedzieć, że to zadłużenie będzie trwało na następne pokolenia, nawet 2040 rok. Także bardzo bym prosiła, żeby jednak tę dyskusję także prowadzić w takim kierunku. Dziękuję.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo. Pan Piotr Breś.”

Radny P. Breś „Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Chciałbym odpowiedzieć pani radnej, że gdyby pani radna miała zaciągniętych kredytów prywatnych na 10 mln zł, i miałyby pani piękny dom, i rata pani by wynosiła 10 tys. zł miesięcznie, to zastanowiłaby się pani radna, czy zaciągać następne 10 mln zł na luksusowy samochód, bo ta rata będzie wynosiła 20 tys. miesięcznie. I teraz mówię, my mówimy o tym, że jeżeli by dotyczyło to budżetu prywatnego, to byście się wszyscy państwo zastanowili, czy stać nas na to, żeby zaciągać takie zadłużenia na różne rzeczy, które my uważamy, że są niepotrzebne. Może warto zajrzeć do budżetu miasta i zastanowić się nad tym, i poszukać, co najbardziej obciąża budżet miasta, czyli kosztów w trudnej sytuacji. Gdzie są koszty rozdmuchane? Gdzie te pieniądze z 3 mld się, że tak powiem, upłynniają, w którym miejscu? Może trzeba coś poobcinać, a nie zadłużać? Ja pamiętam sytuację, w której wchodziłem do Rady Miasta, i nie pamiętam budżetu od 2014 roku, żebyśmy głosowali budżet bez deficytu i bez zadłużenia. Od 2014 wszystkie budżety, które były głosowane, zawsze zaciągaliśmy dług, zawsze zwiększaliśmy zadłużenie, zawsze był deficyt i zawsze musieliśmy spłacać coraz więcej. I to już jest kilkanaście lat, szanowni państwo. I my mówimy o tym, że jeżeli teraz zaciągamy zadłużenie, a spłata tego zadłużenia nastąpi dopiero po 2030 do 2040, albo do 2045, no to coś jest nie tak. Także my, jeszcze raz powtarzam, jeżeli chcemy zaciskać pasa, to znajdujemy..., prawdziwy gospodarz patrzy do kieszeni i liczy każdą złotówkę, w obie strony ją przewraca w takiej sytuacji. A my lekką ręką wydajemy: Galeria Labirynt – 2,5, kultura – ileś tam milionów, to tyle, kto ile zażyczy. Szanowni państwo, i co? I później w budżecie musimy zaciągać następne zobowiązania. Dlatego apelujemy o niezaciąganie takich zobowiązań na przyszłe pokolenia. My będziemy głosować „przeciwko”. Dziękuję bardzo.”

Przew. RM J. Pakuła „Pan Stanisław Brzozowski, bardzo proszę.”

Radny S. Brzozowski „Dziękuję, panie przewodniczący. Proszę państwa, no, nie chciałbym przedłużać, ale bardzo króciutko, bo tutaj w zasadzie już pewne tezy i pewne sugestie wybrzmiały. Ja natomiast chciałbym to tylko jakby tak podsumować i zdefiniować. Mianowicie tak: jak państwo wiecie, tu jeszcze tylko nawiążę do wypowiedzi pani radnej, oczywiście są różne instrumenty finansowe, i powiedzmy, obligacje są mniej bolesnym instrumentem finansowym, to

trzeba zauważyć, ale nie do końca takim zupełnie bezbolesnym, bo koniec końców też trzeba tutaj podejmować pewne zobowiązania finansowe, no i płacić za to. Natomiast wracając jakby do tematu. Tutaj chodzi o zmianę filozofii, o zmianę podejścia do kształtowania budżetu, tak naprawdę, bo jak państwo wiecie, są lata tłuste i są lata chude. Te lata tłuste mamy już za sobą, a my cały czas udajemy, że się nic nie stało. Polacy, nic się nie stało. Jest bardzo fajnie, a będzie jeszcze fajniej. A to nie tak działa, niestety. No, wcześniej, czy później musimy rachunki zapłacić. I im wcześniej sobie zdamy z tego sprawę, tym dla nas lepiej. Więc w związku z tym te głosy krytyczne się pojawiają i właśnie nie jest to podyktowane jakąś niechęcią do pana prezydenta, czy do koalicji związanej z panem prezydentem, tylko po prostu troską tak naprawdę o przyszłość. A przyszłość, po pierwsze, no, nikt nie jest w stanie jej przewidzieć, ale zawsze trzeba się przygotowywać na najgorsze, bo jak to prawo Murphy'ego mówi: jeśli coś się ma złego stać, to na pewno się stanie. W związku z czym, tak jak mówiłem, to jest... Ja rozumiem jeszcze, że jesteśmy w roku przedwyborczym i że trzeba, no, trzeba coś ugrać na tym wszystkim, prawda? Natomiast, no, jak mówię, tu chodzi o zmianę pewnej filozofii i pewnego podejścia, że jednak już trzeba troszeczkę przynajmniej zacząć się tak jakby skrobać. Dziękuję bardzo.”

Przew. RM J. Pakuła „Pan Dariusz Sadowski, bardzo proszę.”

Radny D. Sadowski „Dziękuję bardzo. Panie Przewodniczący! Panowie Przewodniczący! Państwo Prezydenci! Trochę chyba zaczęła się dyskusja akademicka, no to sobie pozwolę też podywagować. Oprócz, nie wiem, krajów arabskich, którzy mają petrodolary, proszę mi znaleźć na świecie kraj, który nie jest zadłużony, a podam przykład Stanów Zjednoczonych. Gdyby Chińczycy wystawili rachunek, to by zbankrutowały. Więc, no, więc dzisiaj świat, w tym Polska, w tym samorządy, a może (część wypowiedzi nieczytelna) niższy poziom, proszę mi podać w Polsce samorząd, który nie jest zadłużony, być może miasto Lubin, ale znamy przyczyny, tam jest komunikacja bezpłatna na przykład, tak? Ale, no, niestety nasze miasto na miedzi nie jest położone i żyjemy w takich realiach, w jakich żyjemy. Oczywiście co do zasady mógłbym się z państwem zgodzić, że nie należy się zadłużać. Tylko stawiając taką tezę, proszę od razu powiedzieć, na czym mamy oszczędzać, bo ja szybko mogę zlikwidować, mógłby zlikwidować dług publiczny, na dwa lata zamknąć szkoły, da to 2.160 mln zł, miasto wychodzi na zero. No, i możemy takie argumenty wysuwać. Już nie będąc tak drakońskim zarządzającym, no to bym skasował wszystkie pieniądze na sport, na kulturę, pozostawiając w spokoju szkoły, ograniczy komunikację publiczną, wydatki na komunikację publiczną, czyli 100 mln zł rocznie, i może byśmy zbilansowali budżet, tylko trochę byśmy wracali do poruszania się na osiołku po Lublinie. I jest pytanie: czy to jest zadanie właśnie przedstawicieli naszych mieszkańców, czyli zupełne, czy drakońskie ograniczenie usług publicznych i jakości usług publicznych. Dzisiaj może wróć do wcześniejszej dyskusji. Jeżeli nie zmieni się struktura finansowania samorządu, niestety samorząd, żeby utrzymać zadowalający poziom usług publicznych, bo możemy pozamykać na przykład baseny, każdy basen przy szkole to 2 mln rocznie kosztów eksploatacyjnych. I możemy zaraz sobie te oszczędności nawet na te 270 mln rocznie wyliczyć, tak? Tylko, czy to jest cel działania samorządu? A czy nie jest celem próba bilansowania tego budżetu, w sensie takim, że analizujemy

usługi publiczne dla mieszkańców? Wydaje mi się, że to jest ten drugi cel. Natomiast na dzisiaj, a pani skarbnik mnie zapewne poprawi, jeżeli tak nie jest, a RIO to na pewno by pani skarbnik zwróciła uwagę, wszelkie wpisane w ustawie o finansach publiczne wskaźniki dotrymujemy, więc nie jest tak, że my przekraczamy pewnie wskaźniki ostrożnościowe, nakładane przez ustawodawcę w ustawie o finansach publicznych. I oczywiście ja też nie jestem zadowolony, że nam deficyt, czy deficyt jest wysoki, ten budżetowy, a zadłużenie rośnie, no bo kto by się z tego cieszył? Nie ma chyba powodów do radości. Natomiast, no, cieszę się, że utrzymujemy ten wysoki poziom usług publicznych i mam nadzieję, że dożyjemy takich czasów, że będziemy w stanie bilansować budżet bez konieczności jakichś dużych deficytów w budżetach rocznych, a tym samym również zmniejszać zadłużenie, bo jeżeli będziemy mieli zbilansowane budżety, no to również będą tam zawarte koszty obsługi tego zadłużenia, a tym samym zadłużenie będzie spadało, ale to wymaga zmiany struktury finansowania samorządów i nie tylko miasta Lublin, budżetu miasta Lublin, ale generalnie samorządu jako organu władzy publicznej. Dziękuję bardzo.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję. Pan Piotr Popiel, bardzo proszę.”

Radny P. Popiel „Panie przewodniczący, taka uwaga techniczna, bo mieliśmy już naprawdę dużo takich uwag, pytań, może ze strony państwa prezydentów i pani skarbnik mielibyśmy właśnie część odpowiedzi, bo już tak myślę, że pora przejść do głosowania.”

Przew. RM J. Pakuła „Nie widzę więcej głosów w dyskusji, także pańska prośba zostanie spełniona natychmiast. Bardzo proszę, panie prezydencie.”

Zast. Prez. A. Szymczyk „Pani skarbnik.”

Skarbnik L. Sternik „Szanowni Państwo! Chcę zwrócić uwagę, że budżet miasta bilansuje się w bardzo prosty sposób. Dochody plus przychody muszą się równać wydatkom plus rozchodom. Co to oznacza? Że albo zwiększamy lewą stronę, czyli dochody, albo zmniejszamy wydatki. I proszę mi teraz to, co państwo niektórzy radni zauważyli, proszę powiedzieć, w jaki sposób zmniejszyć wydatki przy obecnej inflacji chociażby, gdzie 47 prawie procent to są wynagrodzenia osobowe i pochodne? Jeden z państwa radnych zgłosił zwiększenie wynagrodzeń o 500 zł. Ile to jest dla budżetu miasta? Bardzo proste przeliczenie. 100 zł to jest kwota 13 mln zł, czyli... - (**Głos z sali** – wypowiedź nieczytelna).”

Przew. RM J. Pakuła „Panie radny, panie radny, bardzo...”

Skarbnik L. Sternik „Panie radny...”

Przew. RM J. Pakuła „Pani skarbnik ma głos.”

Skarbnik L. Sternik „...ja mówię, teraz daję przykład, ogólnie mówię, ja nie mówię o konkretnym przykładzie. Wtedy możemy sobie wybierać jakieś części i tak dalej. Ale chcę państwu uzmysłowić, jaka to jest kwota, czyli 500 zł to

65 mln. I mam pytanie: skąd pokryć te wydatki? W przypadku wydatków bieżących muszą być zbilansowane dochodami. Czyli co? Należałoby o tę kwotę podnieść jakieś dochody. Ja tu nawet nie chcę dawać przykładów, bo one są dla mnie w tej chwili nie do przyjęcia. Pamiętajcie państwo, że to zwiększa obciążenia naszych mieszkańców. Nie zdecydowaliśmy się podnieść bardzo wielu usług, tak naprawdę podniesiony został tylko podatek od nieruchomości w wartościach określonych przez pana ministra, które tak naprawdę rekompensują tylko i wyłącznie inflację. Więc jest to bardzo trudny temat. Druga pozycja to dotacje – ponad 200 mln, 202 mln to są dotacje oświatowe, dotacje, które wynikają z zapisów ustawowych. Jeżeli dołączymy do tego świadczenia społeczne, których też wypłata określona jest ustawami, i w większości są to z pomocy społecznej, dołożymy do tego energię elektryczną, zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, ja państwu zwracałam uwagę, że od 1 lipca zaskoczono nas wzrostem zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, tak naprawdę nie pytając jednostek samorządu terytorialnego, czy wasze budżety to wytrzymają – nikt o to nie zapytał. Można było w drodze rozmów ustalić, że jeżeli zwiększamy ten zakładowy fundusz, to zwiększymy go od 1 stycznia 2024, czyli żeby miasta miały czas na przygotowanie się. Także ograniczanie wydatków budżetu miasta, szczególnie wydatków bieżących, proszę mi wierzyć, jest bardzo trudne, a nawet postawiłabym tezę, że wręcz niemożliwe. Wszystko to, co jest możliwe, staramy się robić poprzez różne formy, czy wspólnych zakupów, rozstrzygnięć przetargowych, ale to wszystko absolutnie nie daje kwoty 270 mln zł. Co to oznaczałaby kwota 270 mln zł, gdybyśmy chcieli ją zmniejszyć w zakresie inwestycji? Proszę zobaczyć, z 492 zdjęć 270 mln zł, a państwo sami zwracali uwagę, że chcieliby jeszcze więcej, i jeszcze więcej, i jeszcze więcej. Te wszystkie inwestycje służą naszym mieszkańcom, nikt z tutaj obecnych członków kolegium nie robi żadnych inwestycji z myślą o jakichś prywatnych rzeczach.

Też nie zgodzę się z panem, że zadłużamy się..., że zadłużanie na długi okres jest złe. Powód jest bardzo prosty – jeżeli budujemy szkołę, to ta szkoła służy naprawdę na kilka pokoleń, to nie jest szkoła, która po czterech latach, bo się skończyła kadencja pana prezydenta Żuka, się wyburza ją, nie. Drogi, powiedział pan, oczywiście, ale proszę mi powiedzieć, która z dróg, które istniały, zniknęła? One ulegają normalnemu zużyciu w trakcie ich użytkowania; i oczywiście, tak jak musimy remontować budynki, tak samo remontujemy drogi. Ale to wszystko służy naszym mieszkańcom. I taki cel po prostu nam przyświeca.

Ponadto, jeszcze chcę państwu powiedzieć, że ten harmonogram, który państwu przedstawiłam, to raz, że w zapisach uchwały dopuszcza się możliwość wykupu wcześniejszego, nabycia przez gminę Lublin obligacji w celu umorzenia, zgodnie z ustawą o obligacjach. Ponadto, dlaczego ten harmonogram tak został ustawiony? Między innymi dlatego, że, no, powiem, z tyłu głowy mamy m.in. ro, że pojawią się środki europejskie i będziemy musieli wygospodarować środki na wkład własny. Więc to wszystko spowodowało, że my, ustalając taki harmonogram, podjęliśmy takie działania.

I jeszcze na koniec chcę powiedzieć, że jak ja tu pracuję od 1994 roku, nigdy nie zdarzyło się, żeby jakiegokolwiek zobowiązanie nie zostało spłacone w terminie. Więc nie ma żadnej obawy, że z tego tytułu że my nie spłacimy. Jeżeli ustalimy budżet, to jedną z priorytetowych rzeczy to jest właśnie zapewnienie środków na spłatę kapitału, czy wykup obligacji, a także na odsetki. I to

jest pierwsza rzecz. Pozostałe rzeczy dostosowujemy do możliwości finansowych. Dziękuję bardzo.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo. Pan Piotr Breś, bardzo proszę.”

Radny P. Breś „Ja chciałem ostatnie pytanie jeszcze, ponieważ zapomniałem przy zmianach budżetowych zadać. W takim wypadku teraz pozwolę sobie zadać. Jaki będzie roczny koszt utrzymania dworca metropolitalnego? Roczny koszt, poczynając od tam, nie wiem, stycznia chyba, z tego co wiem, ma się to otworzyć, i rozumiem, że to będzie koszt miasta w całości, czy to będzie koszt też marszałka, czy tylko miasta?”

I my mówiliśmy też o tym, że te inwestycje, które przeprowadzamy, nie mówimy o szkołach, bo akurat pani skarbnik szkół się udało wybudować w 13-letniej kadencji prezydentowi dwie. I to jedną chyba, czy obydwie nawet z kredytów. Więc nie mówimy o szkołach, które rzeczywiście będą na lata, ale mówimy o tym, żeby próbować ograniczać koszty inwestycji, które za chwilę będą przynosić dodatkowe koszty lub deficyty w takich spółkach jak MOSiR, gdzie widzieliśmy, ile dokładaliśmy w COVIDzie. Już nie mówię, że wcześniej, co roku praktycznie dokładamy do takich spółek dużo pieniędzy, ponieważ te inwestycje generują dodatkowe koszty roczne na utrzymanie, na właśnie prąd, na całoroczne utrzymanie. Dlatego o tym mówimy, żeby zastanowić się, w co inwestujemy, co nie będzie przynosić dodatkowych kosztów rocznych, co powoduje, że dalej nakręcamy tę spiralę zadłużenia. I proszę o odpowiedź, jeżeli chodzi o ten dworzec.”

Przew. RM J. Pakuła „Panie prezydencie, ja przepraszam, pozwolę sobie jeszcze zabrać głos i za chwilę oddam panu głos i możliwość odpowiedzi.

Droży państwo, ja chciałbym jeszcze dwa zdania na temat tych obligacji. Ja przyznam szczerze, ja sobie zdaję sprawę z tego, że one wzbudzają emocje. Zdaję sobie sprawę z tego, tak jak i wy wszyscy, że przecież zadłużanie się tak miasta, jak rodziny, osoby fizycznej to nie jest coś, co jest korzystne. Nie jest korzystne, aczkolwiek są w życiu sytuacje takie, kiedy to trzeba zrobić, więc zastanówmy się nad jedną rzeczą – po co my robimy? Po co my to robimy? Przecież nie robimy tego po to, żeby zadłużyć miasto, tak jak rodzina, czy osoba fizyczna nie bierze kredytów po to, żeby mieć kredyt, prawda? Mamy mieszkańców, którzy biorą kredyt na odkurzacz, i to jest nieduży kredyt, i takich, którzy biorą kredyt na samochód, i to jest już dużo większy kredyt, i mamy olbrzymie rzesze trzydziestolatków, którzy się zadłużają na 30 lat, kupując mieszkania, czy budując domy. Po co oni to wszystko robią? No, słuchajcie, w przypadku tego mieszkania, to pewnie głównym powodem jest to, że chcą mieszkać u siebie dziś, a nie za 30 lat. Nie chcą mieszkać z mamą i nazbierać na mieszkanie mając lat 65. Jeżeli my dziś zadłużamy miasto w mniejszym, większym stopniu, aczkolwiek podkreślę to, o czym wcześniej wspominał Darek Sadowski, że cały czas w granicach prawa, cały czas w tych granicach, na które nam polskie prawodawstwo pozwala, to robimy to po to, żeby naszym mieszkańcom dać coś dziś, a nie za 30 lat. To jest ten powód, to jest ten jedyny powód. Jeżeli to są głównie inwestycje, to jest bardzo dobrze, ale jeżeli to też jest MOSiR, o którym wspominał pan radny Derewenda, to też chyba nie jest źle, bo coś tym mieszkańcom dajemy. Dajemy im dziś. To nie jest tak, że przez 15 lat będziemy zbie-

rać pieniądze po to, żeby wybudować basen, a potem się będziemy zastanawiać, czy jest nas w ogóle stać na utrzymanie tego basenu. No, jeżeli to coś funkcjonuje w granicach prawa i te usługi, czy te inwestycje dajemy naszym mieszkańcom dzisiaj, to znaczy, że robimy dobrze. To jest moje prywatne zdanie. Podkreślam – dług nie jest korzystny dla nikogo, ani dla tego kraju, ani dla tego miasta, ani dla rodziny Kowalskiego, czy przysłowiowego Nowaka. Dziękuję bardzo. Panie prezydencie, bardzo proszę, oddaję panu głos.”

Zast. Prez. A. Szymczyk „Ja chciałem jeszcze się..., pozwólcie państwo radni, że się jeszcze troszkę odniosę.

Jeżeli chodzi o kwestię, zaraz powiem, co do dworca, natomiast jaka jest tutaj też..., może należy troszkę szerzej patrzeć na te aspekty inwestycyjne.

Troszkę wracaliśmy do historii, to też troszkę do historii wrócę. Jakby nie inwestycja miasta w strefę gospodarczą, nie przyciągnęlibyśmy jakiejś tam ilości inwestorów, nie byłoby wzrostu dochodów. I też był to wydatek publiczny, który przekłada się na kolejny dochód. Już nie będę mówiła, ale właściwie też musi to wybrzmieć, bo ten dochód został wygenerowany, a potem został w jakiś sposób ograniczony, w taki, czy inny.

Co do dworca – na dzień dzisiejszy dworzec jest inwestycją miasta. Oczywiście, pewnie przyjdzie czas, jeżeli będą jeździć przewoźnicy, pewnie do rozmów z panem marszałkiem, czy nie może być to współfinansowane, bo zawsze taka możliwość jest w ramach współpracy między samorządami.

I kolejny element. Jak wyglądała ta przestrzeń przed inwestycją dworca, to wiemy. Ten teren się przekształca, więc też patrzmy na to, że taka inwestycja jest pewnym impulsem rozwojowym dla tego obszaru. Już pojawiają się Mieszkania Plus, jest mowa o budowie przez prywatnego przedsiębiorcę obiektu biurowo-usługowego, czyli to będzie też powodowało, będzie pewnym generatorem przyszłych dochodów. I gros tych inwestycji ma taki cel. Jeżeli my jesteśmy dobrze skomunikowani, i wewnątrz, i zewnątrz, też przekłada się to na wzrost dochodów i na to, że przedsiębiorcy chętnie przychodzą. To, co mówimy o aspektach tych i działaniach kulturalnych – możemy je krytykować, czy się z nimi nie zgadzać. Natomiast, jeżeli taka oferta jest, ja nie powiem jaki jest procentowy wzrost, ale chyba ponad 40% przyrostu turystów w naszym mieście. To jest w konkretnym wymiarze efektywności ekonomicznej i tak dalej, i tak dalej. Więc te działania wpływają na rozwój miasta, więc nie możemy patrzeć tylko przez pryzmat inwestycji, która tyle i tyle kosztuje, i nic nie robić. Samo zadłużenie jest oczywiście jakimś tam elementem negatywnym, natomiast jeżeli one są robione pod kontrolą i w sposób właściwy, nie ma większego zagrożenia.

Tam jeszcze takie padły pytania dotyczące, co z przyszłością..., a ja też wrócę do tych przyczyn pierwotnych. Ja już o tym mówiłem, ale zacytuję jeszcze raz i skończę na tym swoją wypowiedź, bo to ona odpowiada na pytanie dot. przyczyn, dlaczego my jesteśmy w takiej sytuacji. Dużo mówi się o Konstytucji, ja zacytuję ten artykuł. Art. 167 Konstytucji: „Jednostkom samorządu terytorialnego zapewnia się udział w dochodach publicznych odpowiednio do przypadających im zadań”. Jeżeli to nie zostanie w końcu wyprostowane, to faktycznie, te problemy w jakiś sposób mogą narastać. No, ale jednak traktujemy dokumenty, które są tworzone, czyli Konstytucję jako dokument nadrzędny. I myślę, że w końcu dojdziemy do takiego elementu, że te rozliczenia będą po prostu uczciwe. Dziękuję bardzo. Jeszcze pan prezydent Mariusz Banach chciałby zabrać głos. Dziękuję.”

Zast. Prez. M. Banach „Dziękuję bardzo. Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo! Ja zabiorę głos, ponieważ jestem jedną z tych osób, które są najbardziej zainteresowane wykupem, wypuszczeniem tych obligacji, wykupem to może mniej. Szanowni państwo, te ostatnie lata w naszym mieście to są lata inwestycji oświatowych. I my mamy świadomość tego, ja osobiście mam wielką świadomość tego, że to są dla nas inwestycje najdroższe, dlatego że nie mamy na te inwestycje środków zewnętrznych, co skądinąd jest również do dyskusji, pewnie kiedyś się to powinno zmienić, ale cały czas tak jest, na te inwestycje nie bierzemy środków zewnętrznych, dlatego są one dla nas tak drogie To z jednej strony.

Z drugiej strony, proszę państwa, to o czym mówiła pani skarbnik. No, my, kiedy inwestujemy w oświatę, to myślimy naprawdę o dziesięcioleciach. Przecież my spotykamy się z państwem na jubileuszach stuleci szkół i mamy świadomość tego, że te inwestycje są naprawdę niezwykle rozłożone w czasie, i o ile ja państwu nie potrafię powiedzieć, jaki będzie w roku 2030 WIBOR, to jestem w stanie państwu bardzo dokładnie policzyć, ilu będziemy mieli uczniów w tych trzech dzielnicach, w których chcemy wybudować te szkoły, o których dzisiaj rozmawialiśmy przy okazji uchwały budżetowej. I my, proszę państwa, naprawdę stoimy przed decyzją dotyczącą tego, czy my te szkoły budujemy, czy nie. Oczywiście możemy tym mieszkańcom powiedzieć – poczekajcie, pozbieramy trochę pieniędzy, to wam wybudujemy. Natomiast, no, proszę sobie wyobrazić sytuację, że dzisiaj nie ma szkoły na Sławinie tak rozbudowanej, że nie rozbudowaliśmy szkoły na Felinie, czy wreszcie nie ma szkoły na Węglinie Południowym. Wyobraźmy sobie, że tam tej szkoły nie ma. I dlatego ja państwa proszę o to, żeby na ten projekt uchwały się zgodzić.

Natomiast jedna jeszcze myśl. Proszę państwa, w ramach takiej uczciwości, bo dzisiaj dużo się też pojawia się tych aspektów historycznych. Proszę państwa, mnie się wydaje, że myśmy uczciwie już zgodzili się na to, że nie tylko Lublin, ale cała Polska jest w tej chwili krajem na dorobku, że my wspólnie, we wspólnym wysiłku musimy nadrobić te wszystkie lata, kiedy i nasze miasto, i nasza ojczyzna były systematycznie niszczone. I to nie jest tak, że my te szkoły będziemy budowali w nieskończoność, my musimy nadrobić to, czego nie zrobiły poprzednie pokolenia, dlatego że nie było na to sytuacji politycznej, gospodarczej i tak dalej, i tak dalej. My ten czas musimy nadrobić. I dlatego też dajemy sobie prawo do tego, żeby na następne pokolenia się zadłużać, bo proszę państwa, my przez 30 lat staliśmy się europejskim miastem. Dzisiaj Lublin niczym nie odstaje od miast w Europie, a stało się to również dlatego, że się zadłużamy. Ja podam państwu inny przykład, nie związany z panem prezydentem Krzysztofem Żukiem, starszy. Proszę sobie przypomnieć, jak budowano w Lublinie halę Globus. Ona kosztowała chyba ze trzy razy więcej, niż pierwotnie zaznaczono, pamięta to na przykład pan przewodniczący Daniewski, pani radna... - (**Głos z sali** – wypowiedź nieczytelna) – Tak jest. Proszę sobie wyobrazić, że dzisiaj tej hali w Lublinie nie ma. Ile byśmy byli ubożsi dzisiaj w przeróżne wydarzenia, gdyby tej hali nie było, a kiedy się budowała, pamiętamy atmosferę z tym związaną. Bardzo państwa proszę o to, żeby przyjąć ten projekt uchwały. Dziękuję.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo. Pani Małgorzata Suchanowska, bardzo proszę.”

Radna M. Suchanowska „Dziękuję. Panie Przewodniczący! Wysoka Rado! Panie Prezydencie! No, ta hala jest do remontu teraz, na nią potrzeba pieniędzy, żeby ją remontować. A czy ona w ogóle tam będzie, czy ją nie połkną developerzy, jak będą budować tam według nowych planów, to też nie wiadomo, bo będzie ruina i trzeba będzie ją rujnować, burzyć.

Tak naprawdę wspominał pan szkoły, a nie wspominał pan szkoły na Majerankowej. Ja sobie nie muszę wyobrażać tej szkoły, że jej nie ma, bo jej nie ma. – (**Głosy w tle** – nieczytelne) – To państwo biorą takie kredyty, tak zadłużają miasto na zaś? Jeszcze szkoły nie ma, a to jest na zaś, tak obliczone już, ile trzeba na te szkoły? Przecież to się wam rozejdzie między palcami, te pieniądze, wcale nie na szkoły. Tych pieniędzy nie trzeba nam na szkoły, te pieniądze potrzebne wam są na inne cele, na zatykanie dziur budżetowych, które są nagminnie, nie ma pieniędzy, żeby wypłacić urzędnikom, żeby podnieść pensje urzędnikom. Na to są potrzebne te pieniądze, bo jest tragedia, jest kryzys w mieście, kryzys, kryzys pieniądza, panowie prezydenci.”

Przew. RM J. Pakuła „Pieniądza to przez Narodowy Bank Polski, to nie przez Lublin.”

Radna M. Suchanowska „Jak pyta pan radny, dzięki komu, tak, to teraz ja zapytam – doczekaliśmy się dobrych czasów, nie? Teraz dostaniemy pieniądze. Tak? Z KPO, tak? Dostaniemy pieniądze i od razu nasze długi znikną. No, to po co bierzecie te..., zadłużacie nas dalej? Dlaczego? Zaczekajcie na te pieniądze, nie zadłużajcie miasta. Proszę, nie zadłużajcie miasta. Nie po to nas mieszkańcy wybrali, żebyśmy zadłużali mieszkańców, tylko po to, żebyśmy pilnowali publicznych pieniędzy. Radni mają taką rolę. Jeszcze raz powtarzam. Dziękuję.”

Przew. RM J. Pakuła „Pan Piotr Breś, bardzo proszę.”

Radny P. Breś „Panie Przewodniczący! Chciałbym uzyskać odpowiedź na pytanie w sprawie tego dworca, panie prezydencie, nie wiem...”

Zast. Prez. A. Szymczyk „Przepraszam. Jeżeli chodzi o dworzec, koszty roczne obecnie..., tylko pamiętajmy, że mówimy o stronie wydatkowej, mamy też stronę dochodową, natomiast jeżeli chodzi o zapisy w budżecie, to jest 4,3 mln, jak dobrze pamiętam, tak przewidujemy koszty rocznego utrzymania. Natomiast tam jeszcze są też są takie aspekty potencjalnych dochodów, natomiast przepisy ustawy nie dają możliwości na przykład na dzień dzisiejszy sprzedaży energii elektrycznej, bo tylko w ramach autokonsumpcji. No, ale mam nadzieję, że te przepisy się zmieniają, że będziemy mogli rzeczywiście tę energię sprzedawać. Dziękuję.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo. Nie widzę więcej głosów w dyskusji. Możemy przejść do głosowania. Bardzo proszę o określenie tematu.

Głosowanie nr 15. Kto z państwa głosuje „za” podjęciem uchwały w sprawie emisji obligacji komunalnych, kto jest „przeciw”, kto wstrzymał się od głosu? Możemy wpisać do protokołu? – (**Głosy z sali** – nieczytelne) – Dobrze, proszę o wyniki głosowania. 15 głosów „za”, 12 „przeciw”, 0 „wstrzymujących się”, a intencją pani Anny Ryfki było głosowanie „za”, i o taki zapis w protokole poproszę.”

Uchwała nr 1636/LV/2023 Rady Miasta Lublin w przedmiotowej sprawie stanowi załącznik nr 25 do protokołu

Przew. RM J. Pakuła „Droży państwo, przekazuję prowadzenie pani przewodniczącej Mai Zaborowskiej.”

Wiceprzewodnicząca Rady Miasta Lublin Maja Zaborowska „Dziękuję, panie przewodniczący.”

AD. 9.7. ZMIANY UCHWAŁY NR 1306/XLIII/2022 Z DNIA 20 PAŹDZIERNIKA 2022 R. W SPRAWIE ZAKRESU POMOCY UDZIELANEJ OBYWATELOM UKRAINY W ZWIĄZKU Z KONFLIKTEM ZBROJNYM NA TERYTORIUM TEGO PAŃSTWA

Przedmiotowy projekt uchwały (druk nr 2016-1) stanowi załącznik nr 26 do protokołu

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „Kolejny punkt to jest podjęcie uchwały w sprawie zmiany uchwały nr 1306/XLIII/2022 z dnia 20 października 2022 r. w sprawie zakresu pomocy udzielanej obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (druk nr 2016-1). Czy są jakieś pytania? Nie widzę. W takim razie proszę o przygotowanie panelu głosowania.

Głosowanie nr 16. Kto z państwa jest „za”, „przeciw”, „wstrzymuje się” od głosu? Już poproszę o wyniki. Dziękuję. Stwierdzam, że 24 głosami „za”, 2 „wstrzymującymi” przyjęliśmy przedmiotową uchwałę.”

Uchwała nr 1637/LV/2023 Rady Miasta Lublin w przedmiotowej sprawie stanowi załącznik nr 27 do protokołu

AD. 9.8. ZAMIARU LIKWIDACJI PRZEDSZKOLA NR 49 W LUBLINIE

Przedmiotowy projekt uchwały (druk nr 2008-1) stanowi załącznik nr 28 do protokołu

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „Kolejny punkt to jest podjęcie uchwały w sprawie zamiaru likwidacji Przedszkola nr 49 w Lublinie (druk nr 2008-1). Czy są pytanie, czy wszystko zostało już wyjaśnione? Nie widzę, w takim razie możemy przejść do głosowania.

Głosowanie nr 17. Kto z państwa jest „za”, „przeciw”, kto „wstrzymuje się” od głosu? I bardzo proszę o wyniki. Stwierdzam, że 16 głosami „za”, 11 „wstrzymującymi się” przyjęliśmy przedmiotową uchwałę.”

Uchwała nr 1638/LV/2023 Rady Miasta Lublin w przedmiotowej sprawie stanowi załącznik nr 29 do protokołu

Ad. 9.9. WŁĄCZENIA BRANŻOWEGO CENTRUM UMIEJĘTNOŚCI W DZIEDZINIE ZAWODOWEJ PRACE BUDOWLANE W LUBLINIE W SKŁAD PAŃSTWOWYCH SZKÓŁ BUDOWNICTWA I GEODEZJI IM. HIERONIMA ŁOPACIŃSKIEGO W LUBLINIE

Przedmiotowy projekt uchwały (druk nr 1993-1) stanowi załącznik nr 30 do protokołu

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „Kolejny punkt to jest podjęcie uchwały w sprawie włączenia Branżowego Centrum Umiejętności w Dziedzinie Zawodowej Prace Budowlane w Lublinie w skład Państwowych Szkół Budownictwa i Geodezji im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie (druk nr 1993-1). Nie widzę pytań, w takim razie możemy przejść do głosowania.

Głosowanie nr 18. Kto z państwa jest „za”, „przeciw”, kto „wstrzymuje się” od głosu? I bardzo proszę o wyniki. Stwierdzam, że 27 głosami „za” przyjęliśmy przedmiotową uchwałę.”

Uchwała nr 1639/LV/2023 Rady Miasta Lublin w przedmiotowej sprawie stanowi załącznik nr 31 do protokołu

Ad. 9.10. PROJEKT OBWIESZCZENIA W SPRAWIE OGŁOSZENIA JEDNOLITEGO TEKSTU UCHWAŁY W SPRAWIE USTALENIA TRYBU UDZIELANIA I ROZLICZANIA DOTACJI Z BUDŻETU MIASTA LUBLIN ORAZ TRYBU PRZEPROWADZANIA KONTROLI PRAWIDŁOWOŚCI ICH POBRANIA I WYKORZYSTANIA PRZEZ PODMIOTY FUNKCJONUJĄCE NA TERENIE MIASTA LUBLIN PROWADZONE PRZEZ OSOBY FIZYCZNE LUB PRAWNE INNE, NIŻ MIASTO LUBLIN

Przedmiotowy projekt obwieszczenia (druk nr 2014-1) stanowi załącznik nr 32 do protokołu

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „Kolejny punkt to jest projekt obwieszczenia w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu uchwały w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji z budżetu miasta Lublin oraz trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania przez podmioty funkcjonujące na terenie miasta Lublin prowadzone przez osoby fizyczne lub prawne inne, niż miasto Lublin (druk nr 2014-1). Czy są jakieś pytania? Nie widzę. W takim razie bardzo proszę.

Głosowanie nr 19. Kto jest „za”, „przeciw”, „wstrzymuje się” od głosu? Bardzo proszę o wyniki. 36 głosami „za” przyjęliśmy przedmiotową uchwałę, obwieszczenie, przepraszam.”

Obwieszczenie nr 51/LV/2023 Rady Miasta Lublin w przedmiotowej sprawie stanowi załącznik nr 33 do protokołu

AD. 9.11. PRZYJĘCIA WIELOLETNIEGO PROGRAMU OSŁONOWEGO MIASTA LUBLIN „POSILEK W SZKOLE I W DOMU” NA LATA 2024-2028

Przedmiotowy projekt uchwały (druk nr 1980-1) stanowi załącznik nr 34 do protokołu

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „Kolejny punkt – podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia wieloletniego programu osłonowego Miasta Lublin „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 (druk nr 1980-1). Nie widzę pytań, w takim razie możemy przejść do głosowania.

Głosowanie nr 20. Kto z państwa jest „za”, „przeciw”, kto „wstrzymuje się” od głosu? Poproszę o wyniki. I podobnie, 26 głosami „za”, przyjęliśmy przedmiotową uchwałę.”

Uchwała nr 1640/LV/2023 Rady Miasta Lublin w przedmiotowej sprawie stanowi załącznik nr 35 do protokołu

AD. 9.12. PODWYŻSZENIA KRYTERIUM UPRAWNIAJĄCEGO DO PRYZNANIA POMOCY W ZAKRESIE DOŻYWIANIA ORAZ ZASAD ZWROTU WYDATKÓW ZA ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ UDZIELONE W RAMACH WIELOLETNIEGO RZĄDOWEGO PROGRAMU „POSILEK W SZKOLE I W DOMU” NA LATA 2024-2028

Przedmiotowy projekt uchwały (druk nr 1981-1) stanowi załącznik nr 36 do protokołu

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „Kolejny punkt to jest podjęcie uchwały w sprawie podwyższenia kryterium uprawniającego do przyznania pomocy w zakresie dożywiania oraz zasad zwrotu wydatków za świadczenia pomocy społecznej udzielone w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 (druk nr 1981-1). Podobnie nie widzę pytań, także możemy przejść do głosowania.

Głosowanie nr 21. Kto z państwa jest „za”, „przeciw”, kto „wstrzymuje się” od głosu? Dziękuję. Proszę o wyniki. 26 głosami „za”, (1 „wstrzymującym”) przyjęliśmy przedmiotową uchwałę.”

Uchwała nr 1641/LV/2023 Rady Miasta Lublin w przedmiotowej sprawie stanowi załącznik nr 37 do protokołu

Ad. 9.13. ZMIANY UCHWAŁY NR 1426/XLVIII/2023 RADY MIASTA LUBLIN Z DNIA 30 MARCA 2023 R. W SPRAWIE OKREŚLENIA ZADAŃ Z ZAKRESU REHABILITACJI ZAWODOWEJ I SPOŁECZNEJ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH, NA KTÓRE PRZEZNACZA SIĘ ŚRODKI PAŃSTWOWEGO FUNDUSZU REHABILITACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W 2023 R.

Przedmiotowy projekt uchwały (druk nr 2012-1) stanowi załącznik nr 38 do protokołu

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „Kolejny punkt to jest podjęcie uchwały w sprawie zmiany uchwały nr 1426/XLVIII/2023 Rady Miasta Lublin z dnia 30 marca 2023 r. w sprawie określenia zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, na które przeznaczają się środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2023 r. (druk nr 2012-1). Podobnie nie widzę pytań, w związku z tym bardzo proszę, mamy możliwość głosowania.

Głosowanie nr 22. Kto jest „za”, „przeciw”, „wstrzymuje się” od głosu? Pani przewodnicząca Jadwiga Mach... W takim razie proszę o wyniki. Dziękuję. Stwierdzam, że 27 głosami „za” jednogłośnie przyjęliśmy przedmiotową uchwałę.”

Uchwała nr 1642/LV/2023 Rady Miasta Lublin w przedmiotowej sprawie stanowi załącznik nr 39 do protokołu

Ad. 9.14. WYRAŻENIA ZGODY NA ZAWARCIE POROZUMIENIA POMIĘDZY GMINĄ LUBLIN A GMINĄ NIEDRZWICA DUŻA W SPRAWIE POWIERZENIA GMINIE LUBLIN – MIASTU NA PRAWACH POWIATU REALIZACJI ZADANIA PUBLICZNEGO Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ POLEGAJĄCEGO NA KIEROWANIU MIESZKAŃCÓW GMINY NIEDRZWICA DUŻA DO ŚRODOWISKOWYCH DOMÓW SAMOPOMOCY W LUBLINIE

Przedmiotowy projekt uchwały (druk nr 2013-1) stanowi załącznik nr 40 do protokołu

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „Kolejny punkt to jest podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia pomiędzy Gminą Lublin a Gminą Niedrzwica Duża w sprawie powierzenia Gminie Lublin – miastu na prawach powiatu realizacji zadania publicznego z zakresu pomocy społecznej polegającego na kierowaniu mieszkańców Gminy Niedrzwica Duża do Środowiskowych Domów Samopomocy w Lublinie (druk nr 2013-1). Widzę głos w dyskusji. Bardzo proszę, panie przewodniczący Drozd, udzielam panu głosu.”

Radny Z. Drozd „Dziękuję bardzo. Pani Przewodnicząca! Panie Prezydencie! Ja chciałem spytać, czy są zabezpieczone w pierwszej kolejności..., czy są zabezpieczone w pierwszej kolejności potrzeby mieszkańców Lublina? Czy w domach pomocy społecznej w mieście Lublinie są wolne miejsca i te osoby, które aplikują o pobyt w tych domach w Lublinie po prostu będą miały miejsca? Nato-

miast na jakiej zasadzie jest zawarte to porozumienie z Niedrzwicą i ile przewidyje się mieszkańców z tamtej gminy, że będą tutaj w zasobach miasta Lublin, w domach pomocy społecznej?”

Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie Katarzyna Fus „Czy mogę? Szanowna Pani Przewodnicząca! Szanowni Państwo! Ja od razu prostuję. Z pewnością panu radnemu chodziło o środowiskowe domy samopomocy, a nie domy pomocy społecznej. Środowiskowe domy samopomocy mamy osiem w Lublinie, przebywa tam 270 mieszkańców. Porozumienia z konkretnymi gminami zawierane są corocznie i oczywiście w pierwszej kolejności zabezpieczane są potrzeby miasta i potrzeby naszych mieszkańców. Jeżeli tylko dysponujemy wolnym miejscem w takim ośrodku wsparcia, wówczas możemy przyjmować mieszkańców z ościennych gmin. I aby to uczynić, muszą być zawarte stosowne porozumienia.”

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „Dziękuję, pani dyrektor...”

Dyr. MOPR K. Fus „Środowiskowe domy samopomocy są finansowane z dotacji z budżetu państwa w całości. Pobyt jest dzienny. Tak, inaczej nie moglibyśmy przyjąć mieszkańców z innych gmin, bo blokowałibyśmy miejsca dla naszych mieszkańców.”

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „Dziękuję. Nie widzę głosów, więc możemy przejść do głosowania.

Głosowanie nr 23. Bardzo proszę, kto z państwa jest „za”, „przeciw”, kto „wstrzymuje się” od głosu? Pani radna Suchanowska głosuje? Jest. Dziękuję. W takim razie proszę o wyniki. Stwierdzam, że 26 głosami „za” przyjęliśmy przedmiotową uchwałę.”

Uchwała nr 1643/LV/2023 Rady Miasta Lublin w przedmiotowej sprawie stanowi załącznik nr 41 do protokołu

Ad. 9.15. WYRAŻENIA ZGODY NA ZAWARCIE POROZUMIENIA POMIĘDZY GMINĄ LUBLIN A GMINĄ KONOPNICA W SPRAWIE POWIERZENIA GMINIE LUBLIN – MIASTU NA PRAWACH POWIATU REALIZACJI ZADANIA PUBLICZNEGO Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ POLEGAJĄCEGO NA KIEROWANIU MIESZKAŃCÓW GMINY KONOPNICA DO ŚRODOWISKOWYCH DOMÓW SAMOPOMOCY W LUBLINIE

Przedmiotowy projekt uchwały (druk nr 2015-1) stanowi załącznik nr 42 do protokołu

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „Kolejny punkt – podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia pomiędzy Gminą Lublin a Gminą Konopnica w sprawie powierzenia Gminie Lublin – miastu na prawach powiatu realizacji zadania publicznego z zakresu pomocy społecznej polegającego na kierowaniu mieszkańców Gminy Konopnica do Środowiskowych Domów Samopomocy w Lublinie (druk nr 2015-1). Nie widzę pytań, możemy przejść do głosowania.

Głosowanie nr 24. Kto z państwa jest „za”, „przeciw”, kto „wstrzymał się” od głosu? I bardzo proszę o wyniki. 26 głosów „za”. Informuję, że przyjęliśmy przedmiotową uchwałę.”

Uchwała nr 1644/LV/2023 Rady Miasta Lublin w przedmiotowej sprawie stanowi załącznik nr 43 do protokołu

AD. 9.16. ZMIANY UCHWAŁY NR 954/XXXVIII/2010 RADY MIASTA LUBLIN Z DNIA 28 STYCZNIA 2010 R. W SPRAWIE UTWORZENIA DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ Z SIEDZIBĄ W LUBLINIE PRZY UL. AMETYSTOWEJ 22

Przedmiotowy projekt uchwały (druk nr 1983-1) stanowi załącznik nr 44 do protokołu

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „Kolejny punkt to jest podjęcie uchwały w sprawie zmiany uchwały nr 954/XXXVIII/2010 Rady Miasta Lublin z dnia 28 stycznia 2010 r. w sprawie utworzenia Domu Pomocy Społecznej z siedzibą w Lublinie przy ul. Ametystowej 22 (druk nr 1983-1).

Głosowanie nr 25. Kto z państwa jest „za”, „przeciw”, kto „wstrzymuje się” od głosu? Proszę o wyniki. Stwierdzam, że 26 głosami „za” przyjęliśmy przedmiotową uchwałę.”

Uchwała nr 1645/LV/2023 Rady Miasta Lublin w przedmiotowej sprawie stanowi załącznik nr 45 do protokołu

AD. 9.17. UCHWAŁY ZMIENIAJĄCEJ UCHWAŁĘ W SPRAWIE NADANIA REGULAMINU ORGANIZACYJNEGO STRAŻY MIEJSKIEJ MIASTA LUBLIN

Przedmiotowy projekt uchwały (druk nr 1992-1) stanowi załącznik nr 46 do protokołu

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „Przechodzimy do kolejnego punktu – to jest podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Straży Miejskiej Miasta Lublin (druk nr 1992-1). Widzę zgłaszającego się radnego Piotra Popiela – udzielam panu głosu.”

Radny P. Popiel „Dziękuję bardzo. Szanowna Pani Prezydent! Szanowna Rado! Panie Prezydencie! Ja chciałbym podpytać, czy tenże regulamin wpłynie na kadry w tym znaczeniu, czy będzie wzrost liczby pracowników, czy będzie spadek, czy pozostanie taka sama, no bo to, że struktura troszeczkę się zmienia, to jedno, natomiast ciekawi mnie, czy osobowo ta kadra zostanie wzmocniona. Dziękuję.”

Komendant Straży Miejskiej Miasta Lublin Jacek Kucharczyk „Panie Przewodniczący! Wysoka Rado! Panie Radny! Na pewno będziemy robić wszystko, by ilość osób w mundurach na ulicy się nie zmieniła. Przejęcie tych obowiązków

akurat nie wpłynie na to, bo to są cywilne stanowiska, dwa dodatkowe, a jest to porządkowanie spraw związanych z niezapłaconymi mandatami, które nakładamy.”

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „Dziękuję. Czy jest pan usatysfakcjonowany? Dziękuję. W takim razie, jeżeli nie ma więcej pytań, to przejdźmy do głosowania.

Głosowanie nr 26. Kto z państwa jest „za”, „przeciw”, kto „wstrzymuje się” od głosu? A pani radna Suchanowska? Jest. Dziękuję. W takim razie bardzo proszę o wyniki głosowania. Stwierdzam, że 23 głosami i 3 „wstrzymującymi się” przyjęliśmy przedmiotową uchwałę.”

Uchwała nr 1646/LV/2023 Rady Miasta Lublin w przedmiotowej sprawie stanowi załącznik nr 47 do protokołu

***AD. 9.18. ZMIANY UCHWAŁY NR 982/XXXVIII/2017 RADY MIASTA LUBLIN
Z DNIA 21 GRUDNIA 2017 ROKU W SPRAWIE STYPENDIÓW
ZA OSIĄGNIĘTE WYNIKI SPORTOWE***

Przedmiotowy projekt uchwały (druk nr 1999-1) stanowi załącznik nr 48 do protokołu

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „Kolejny punkt to jest podjęcie uchwały w sprawie zmiany uchwały nr 982/XXXVIII/2017 Rady Miasta Lublin z dnia 21 grudnia 2017 roku w sprawie stypendiów za osiągnięte wyniki sportowe (druk nr 1999-1). Nie widzę pytań, w takim razie możemy przejść do głosowania.

Głosowanie nr 27. Kto z państwa jest „za”, „przeciw” lub „wstrzymał się” od głosu? I serdecznie proszę o wyniki. 26 głosami „za” przyjęliśmy przedmiotową uchwałę.”

Uchwała nr 1647/LV/2023 Rady Miasta Lublin w przedmiotowej sprawie stanowi załącznik nr 49 do protokołu

AD. 9.19. USTANOWIENIA NAGRÓD MIASTA LUBLIN W DZIEDZINIE SPORTU

Przedmiotowy projekt uchwały (druk nr 2000-1) stanowi załącznik nr 50 do protokołu

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „Kolejny punkt to jest podjęcie uchwały w sprawie ustanowienia Nagród Miasta Lublin w dziedzinie sportu (druk nr 2000-1). Czy są pytania do tego punktu? Nie widzę, w takim razie przejdźmy do głosowania.

Głosowanie nr 28. Kto z państwa jest „za”, „przeciw”, kto „wstrzymał się” od głosu? Radny Bartosz Margul nie głosuje? Dziękuję. Bardzo proszę o wyniki. 25 głosami „za”, 1 „wstrzymującym się” przyjęliśmy przedmiotową uchwałę.”

Uchwała nr 1648/LV/2023 Rady Miasta Lublin w przedmiotowej sprawie stanowi załącznik nr 51 do protokołu

Ad. 9.20. UDZIELENIA DOTACJI CELOWEJ NA PRACE KONSERWATORSKIE, RESTAURATORSKIE LUB ROBOTY BUDOWLANE PRZY ZABYTKU WPISANYM DO REJESTRU ZABYTKÓW, POŁOŻONYM NA OBSZARZE MIASTA LUBLIN

Przedmiotowy projekt uchwały (druk nr 2009-1) stanowi załącznik nr 52 do protokołu

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „Kolejny punkt to jest podjęcie uchwały w sprawie udzielenia dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, położonym na obszarze Miasta Lublin (druk nr 2009-1). Czy są jakieś pytania? Nie widzę, w takim razie możemy przejść do głosowania.

Głosowanie nr 29. Kto z państwa jest „za”, „przeciw”, kto „wstrzymuje się” od głosu? Poproszę o wyniki. 24 głosami „za” i 2 „wstrzymującymi się” przyjęliśmy przedmiotową uchwałę.”

Uchwała nr 1649/LV/2023 Rady Miasta Lublin w przedmiotowej sprawie stanowi załącznik nr 53 do protokołu

Ad. 9.21. PRZYSTĄPIENIA DO SPORZĄDZENIA MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA LUBLIN W REJONIE CMENTARZA PARAFIALNEGO PRZY UL. PSZCZELEJ

Przedmiotowy projekt uchwały (druk nr 2003-1) stanowi załącznik nr 54 do protokołu

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „Kolejny punkt to jest podjęcie uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin w rejonie cmentarza parafialnego przy ul. Pszczelej (druk nr 2003-1). Widzę głos w dyskusji. Bardzo proszę, panie radny Popiel, udzielam panu głosu.”

Radny P. Popiel „Bardzo dziękuję. Szanowni Państwo Prezydenci! Szanowna Rado! Szanowni Państwo! Nie ukrywam, że bardzo się cieszę z tego projektu. Panie prezydencie, już wielokrotnie wypowiadałem się na tej sali, że każdy miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmujący nowy teren jest rzeczywiście dla naszego miasta ważny, ten w szczególności odnosi się do terenu, który w specyficznych terenach...”

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „Jeszcze raz udzielę głosu. Nie wiem, co się stało.”

Radny P. Popiel „...na terenie dzielnicy Zemborzyce, więc na pewno ten projekt zasługuje na poparcie, to bezdyskusyjnie. Niemniej jednak wyrażam pewne wątpliwości, i tutaj poprosiłbym o wsparcie, panią dyrektor zapewne, ponieważ rozszerzenie cmentarza, tak jak to było zapisane zresztą w samym uzasadnieniu, uchwała wymaga podjęcia dodatkowych prac, które są rzeczywiście dość kłopotliwe. I nie ukrywam – tutaj troszeczkę budzi we mnie wątpliwość ten brak zgodności ze Studium, prawda, bo jeśli nie były wnioski kierowane w czasie,

kiedy dyskutowaliśmy na temat nowego Studium i ten obszar był zakreślony tak rzeczywiście dość ostro, tak, nie był poszerzony, no to moje pytanie brzmi: czy w świetle obecnego dokumentu, obecnego Studium będziemy w stanie faktycznie dokonać rozszerzenia tego terenu? Dziękuję.”

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „Dziękuję. Bardzo proszę panią dyrektor, czy pan prezydent...”

Zast. Prez. M. Banach „Tak, prezydent udziela głosu. Pani dyrektor, bardzo proszę panią dyrektor.”

Zastępca Dyrektora Wydziału Planowania Małgorzata Żurkowska „Dzień dobry państwu. Oczywiście, ma pan rację, będzie potrzebna zmiana Studium, albo plan ogólny, który jest, nową wersją wprowadzoną przez ustawę o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Po 23 września 2023 r. wprowadzono do ustawy taki plan, który nazywa się planem ogólnym, a który ma zastąpić Studium. Jeszcze jesteśmy w fazie zastanawiania się, czy lepiej wybrać zmianę Studium fragmentaryczną dla tego celu publicznego, czy opracowanie samego planu ogólnego dla miasta da nam materiał porównawczy dla tego planu.”

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „Bardzo proszę pan przewodniczący Daniewski.”

Wiceprzew. RM L. Daniewski „Dziękuję, pani przewodnicząca. Należy też powiedzieć, pani dyrektor, że oprócz zmiany planu będą jeszcze inne musiały być spełnione wymogi, m.in. wodociąg, o którym ja już wspominałem na Komisji Gospodarki Komunalnej i o czym pani i pan prezydent doskonale wiecie, a ponadto, należy jeszcze wykonać co najmniej trzy odwierty celem..., jako badania geologiczne, które będą niezbędne dla Sanepidu, także to troszeczkę pociąga za sobą również inne działania, ale z przykrością stwierdzam, że po prostu jest to i tak późno, jest to tak termin napięty, bo na etapie Studium, no, parafia jakby przespała, czy w tym momencie, kiedy były zgłoszone wnioski, nie były one zgłoszone przez parafię i dlatego też ta sprawa jest bardzo poważna. Dlatego też również zachęcam do poparcia tego projektu uchwały, bo w tych rozmowach z panią dyrektor, z panem prezydentem, jak i również z księdzem proboszczem były prowadzone rozmowy. Dziękuję.”

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „Dziękuję. Panie prezydencie, czy się pan odniesie?”

Zast. Prez. A. Szymczyk „Znaczący, ja odniosę się, to co pan radny powiedział, rzeczywiście te rozmowy były prowadzone. No, taka jest procedura, rzeczywiście, tak jak gmina Lublin mamy wyzwania co do cmentarza komunalnego i konieczności rozbudowy, to takie same problemy są przy cmentarzach tych parafialnych i też chyba to jest jedyna szansa, żeby próbować ten temat w jakiś sposób zabezpieczyć teren pod te działania, szczególnie że ksiądz też podejmuje działania co do wykupu stosownych nieruchomości. My tylko w taki sposób formalny możemy ten teren zabezpieczyć, no i stąd ta propozycja do państwa radnych, żeby jednak taki przystąpienie do zmiany najpierw Studium, a potem w konsekwencji planu przegłosować, żeby tę ścieżkę otworzyć, szczególnie, że

tam rzeczywiście jest zabudowa, występują mieszkańcy o warunki zabudowy i jeżeli chcemy to uratować, to tylko w taki sposób. Dziękuję bardzo.”

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „Dziękuję. Widzę, że pan radny Popiel zgłosił się do głosu – bardzo proszę.”

Radny P. Popiel „Dziękuję bardzo. Ja nie ukrywam,, że muszę podkreślić jedną taką dość mało przyjemną. Kolejne dwa projekty uchwał, szanowni państwo, dotyczą zmiany już istniejących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, zwróćmy na to uwagę, natomiast teraz Zemborzyc, szanowni państwo, które m.in. ja też reprezentuję. Proszę państwa, jeśli chodzi o pokrycie planami, jest rzeczywiście naprawdę niskie. I panie prezydencie, to nie może być tak, ja i tak się cieszę, że po 11 latach uchwaliliśmy wiosną tego roku dolinę rzeki Bystrzyca, ale nie może być szanowny panie prezydencie tak, że będziemy rzeczywiście ten bardzo duży nacisk kłaść dla zmian, którzy to developerzy naciskają, tak, a my mamy naprawdę bardzo dużo terenów, które czekają cały czas na takie dokumenty. Przypomnę, że od 2015 roku, jak mnie pamięć nie myli, to procedujemy plan nad Zalewem Zemborzyckim, chyba w 2015 roku, pamiętam, jeszcze prosiłem o to. Ja rozumiem, że to jest trudny teren, wymagający uzgodnień i tak dalej, ale już mamy, przepraszam, koniec 2023 roku, więc to już kolejną, jeśli chodzi o północną część Zemborzyc i zarówno tę przylegającą od ulicy Janowskiej w kierunku rzeki, doliny rzeki, do rzeki Bystrzyca. Też, panie prezydencie, ten plan jest na takim etapie, bym powiedział, lekko zaawansowany. Tam tych terenów jest bardzo dużo, to są tereny, o które powinniśmy dbać, a nie prowadzić do sytuacji, kiedy to mieszkańcy uciekają nam gmin sąsiednich, bo tam akurat łatwiej im się osiedlać. Dziękuję.”

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „Dziękuję bardzo. Bardzo proszę, panie prezydencie.”

Zast. Prez. A. Szymczyk „Ja jeszcze tak skomentuję: akurat generalnie doskonale państwo wiecie, że wiele planów nie mogło być uchwalanych, dopiero uchwalenie Studium w 2019 roku wiele terenów jak gdyby odblokowało i dało możliwość w ogóle przystąpienia do procedowania jego zmiany planów. Natomiast też państwo doskonale wiecie, to też jest i dobrze, że świadomość mieszkańców rośnie, i te plany obecnie, no, właściwie żaden nie kończy się na jednokrotnym wyłożeniu, dyskutujemy, próbujemy te plany dopasować co do oczekiwań mieszkańców – przykładem jest Głusk, gdzie ten plan chyba trzeci raz będzie wykładany. To są takie wymogi procedury i tutaj rzeczywiście wymaga to więcej nakładów siły i środków, natomiast nie jest prawdą, że tylko zmieniamy plany tylko pod kątem developerów. To jest nieprawdziwe twierdzenie, bo robimy i takie działania, i tak je podejmujemy w różnych obszarach. Dziękuję bardzo.”

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „Dziękuję bardzo. Bardzo proszę, panie przewodniczący.”

Wiceprzew. RM L. Daniewski „:Ja bym chciał tylko dodać, bo być może to jest istotne, nie chciałbym się tutaj licytować, ani przekonywać co do słuszności tego projektu uchwały i podjęcia jego, natomiast nie ponosi to żadnych kosztów

gmina Lublin ze względu na to, że właściciel, ksiądz, czy parafia jako właściciel cmentarza ma zakupione już i w swojej dyspozycji sąsiednie grunty, obok tego cmentarza. Dziękuję.”

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „Dziękuję bardzo. Widzę jeszcze, że pan radny Popiel się zgłasza – bardzo proszę, udzielam panu głosu.”

Radny P. Popiel „Bo nie chciałbym, panie prezydencie, żeby t wybrzmiało gdzieś na tej sali i tak pozostało, ja mówiłem tylko i wyłącznie, że w dniu dzisiejszym mówimy o jednym przystąpieniu do sporządzenia planu i w dwóch kolejnych projektach uchwał o zmianach, a co innego jest w dalszej perspektywie. Dziękuję.”

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „Dziękuję. Nie widzę więcej pytań, w takim razie przejdźmy do głosowania.

Głosowanie nr 30. Kto z państwa jest „za”, „przeciw”, kto „wstrzymuje się” od głosu, a głosujemy podjęcie uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu przestrzennego miasta Lublin w rejonie cmentarza parafialnego przy ulicy Pszczelej (druk nr 2003-1). Pani Suchanowska, pan radny Tomasz Pitucha, pani radna Monika Orzechowska. W takim razie proszę o wyniki. Stwierdzam, że 24 głosami „za”, 1 „wstrzymującym” przyjęliśmy przedmiotową uchwałę.”

Uchwała nr 1650/LV/2023 Rady Miasta Lublin w przedmiotowej sprawie stanowi załącznik nr 55 do protokołu

Ad. 9.22. ZMIANY UCHWAŁY NR 595/XXIV/2012 RADY MIASTA LUBLIN Z DNIA 18 PAŹDZIERNIKA 2012 R. W SPRAWIE PRZYSTĄPIENIA DO SPORZĄDZENIA ZMIANY MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA LUBLIN – CZĘŚĆ I W REJONIE POŁOŻONYM POMIĘDZY ULICĄ SZEROKIE, RZEKĄ CZECHÓWKĄ, UL. GŁÓWNĄ, UL. DESZCZOWĄ, GRANICĄ MIASTA I UL. NAŁĘCZOWSKĄ ORAZ W SPRAWIE PRZYSTĄPIENIA DO SPORZĄDZENIA MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA LUBLIN – CZĘŚĆ I DLA OZNACZONYCH NUMERAMI TERENÓW: I/6 I I/9

Przedmiotowy projekt uchwały (druk nr 2004-1) stanowi załącznik nr 56 do protokołu

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „Kolejny punkt to jest podjęcie uchwały w sprawie zmiany uchwały nr 595/XXIV/2012 Rady Miasta Lublin z dnia 18 października 2012 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin – część I w rejonie położonym pomiędzy ulicą Szerokie, rzeką Czechówką, ul. Główną, ul. Deszczową, granicą miasta i ul. Nałęczowską oraz w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin – część I dla oznaczonych numerami terenów: I/6 i I/9 (druk nr 2004-1). Czy są pytania? Nie widzę. W takim razie przejdźmy do głosowania.

Głosowanie nr 31. Kto z państwa jest „za”, „przeciw”, kto „wstrzymuje się” od głosu? Pani radna Suchanowska, pan radny Tomasz Pitucha. W takim razie proszę o wyniki. Stwierdzam, że 22 głosami „za” i 2 „wstrzymującymi” przyjęliśmy przedmiotową uchwałę.”

Uchwała nr 1651/LV/2023 Rady Miasta Lublin w przedmiotowej sprawie stanowi załącznik nr 57 do protokołu

Ad. 9.23. UCHWALENIA ZMIANY MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA LUBLIN – CZĘŚĆ I W REJONIE ULICY MAJERANKOWEJ

Przedmiotowy projekt uchwały (druk nr 2002-1) stanowi załącznik nr 58 do protokołu

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „Kolejny punkt to jest podjęcie uchwały w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin – część I w rejonie ulicy Majerankowej (druk nr 2002-1). Czy w kwestii, to wiem, tylko czy pytania są jakieś? Wprowadzenie – nie? Głosujemy, tak? W takim razie zanim... Informuję, że w ramach otwartej dyskusji nad projektem uchwały Rada rozpatruje również uwagi zgłoszone do projektu zmiany planu. Wszyscy radni otrzymali projekt uchwały zawierający uwagi wniesione do projektu zmiany planu, które wraz z uwagami były również przedmiotem rozpatrywania na Komisji Rozwoju Miasta, Urbanistyki i Ochrony Środowiska. – (**Głos z sali** – wypowiedź nieczytelna) – Aha, no to dopiero teraz, ja chyba ze dwa razy pytałam, czy pani się zgłasza, czy ktoś się zgłasza, czy nie. – (**Głos z sali** – wypowiedź nieczytelna) – No, ale ręka to nie jest..., ja nie widzę ręki, bo ja tutaj widzę to, co jest eSesji. – (**Głos radnej M. Suchanowskiej w tle** – wypowiedź nieczytelna) – No bo jesteśmy właściwie trakcie głosowania, no ale dobrze, w takim razie udzielam pani głosu.”

Radna M. Suchanowska „Dziękuję. Pani Przewodnicząca! Wysoka Rado! Państwo Prezydenci! Ta zmiana planu dla nie jest niezrozumiała. Wszystkie uwagi mieszkańców, które zostały złożone, są nieuwzględnione,. Wniosek o zmianę planu złożył developer, który ma obok taką małą działeczkę, i polepsza sobie warunki jakby zabudowy tej działki. Tam były małe parametry zgodnie z planem zagospodarowania, który był zmieniany, dotychczas istniejący plan z 2002 roku, i ten był zmieniany, i jest w tej chwili w 2017 roku następna zmiana. I przy tej zmianie radni pytali, dlaczego zmienia się nie tylko teren szkoły, ale ta działka developera. Więc nam tutaj uświadomiono na tej sali, że tylko dlatego, że kiedyś ta działka będzie na polepszenie obszaru budowy szkoły, żeby powstał tam ewentualnie większy teren sportowy dla dzieci lub basen. W tej chwili przedstawia nam się projekt taki, że..., projekt – koncepcję, przepraszam, koncepcję taką, która nie przedstawia tam basenu. Tylko kto w tym momencie buduje szkoły bez basenów? Teren, cały teren Ponikwody nie ma żadnego basenu, najbliższy basen jest w Szkole tutaj na Czwartku – (**Głosy w tle** – nieczytelne) – Na Podzamczu, na Podzamczu, dziękuję panie radny. Także, proszę pań-

stwa, dla mnie zamiar budowy szkoły bez basenu, to nie jest zamiar przyszłościowy. Nasze dzieci też chcą się normalnie rozwijać na dzielnicy Ponikwoda i są tam możliwości budowy basenu, i przy Zespole Szkół Specjalnych, tam przy al. Spółdzielczości Pracy, tam się jakoś nic nie dzieje, i jest możliwość wybudowania pięknej szkoły z basenem na Majerankowej. Majerankowa jest to duży obszar, który jest przeznaczony pod szkołę. Tam ma być cały kompleks – przedszkole i żłobek. Mamy jeszcze jedną działkę obok, tam przy Dożynkowej miejską, którą na pewno połknie developer, bo jest tam zmiana planu i zobaczymy, nie jestem na etapie teraz jeszcze, ma być wyłożenie, więc wtedy zainteresuję się konkretnie, co tam będzie planowane w miejscu użytku publicznego, których w ogóle na Rudniku nie ma. Nie ma sportowej rekreacji, nie ma wykupionych wawozów dla mieszkańców, także bardzo ograniczony jest obszar taki rekreacyjny dla dzieci, młodzieży i dla wypoczynku i sportu mieszkańców.

Chciałabym jako radna prosić pana prezydenta, żeby jak będziecie robić następną koncepcję, bo ten plan wymusza nową koncepcję budowy szkoły, ponieważ parametry podwyższenia budynków szkoły są tak wysokie, że raczej nie wykorzysta się tej wysokości, która jest w tej zmianie planu podyktowana. Ale natomiast obok, na tej małej działce developerskiej developer wykorzysta swoje możliwości, ponieważ ma dosyć wysokie budynki, które będą w tym momencie najwyższe na Rudniku. Parametry szkoły podwyższyć, żeby developerowi dogodzić, to dla mnie to jest jakieś takie trochę niezrozumiałe, bo w tym momencie tę korzyść całą spija ta mała działka developerska, bo w tym miejscu działki miejskie, gdzie ma być szkoła, dalej mamy możliwość, możliwości takie, jakie były. To już jest trzecia..., druga zmiana planu istniejącego na Rudniku, która pochłania środki finansowe miasta i ta...

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „Przypominam, że przekracza pani czas, także proszę o...”

Radna M. Suchanowska „Przepraszam, już kończę. I chciałaby prosić pana prezydenta, żeby miał to na uwadze, co się mówi radnym. Jeżeli ta działka rzeczywiście ma polepszyć warunki, to w tym momencie ten plan zawyża jej wartość. I nie będzie tak łatwo z mieszkańcami Rudnika, to proszę wziąć pod uwagę, ponieważ już w tej chwili zbierają się i będą protestować przeciwko działaniom Urzędu Miasta, takim opieszalym, związanym z takimi długimi planami budowy szkoły. Tam już mieszkają na tych polach mieszkańcy w nowych blokach, Rudnik się bardzo szybko buduje. Bardzo proszę, panie prezydencie, żeby jak najszybciej pomyśleć o nowej koncepcji szkoły z basenem. Bardzo proszę. Dziękuję.”

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „Dziękuję bardzo. Proszę, panie prezydencie.”

Zast. Prez. A. Szymczyk „Ja się odniosę. Szanowni Państwo! to nie jest tak, że nie wsłuchujemy się w te głosy, bo też w kontekście i założymy..., na razie odłożymy kwestię możliwości finansowych i stanu jak gdyby, jaki jest, natomiast pomówmy troszkę może o pewnych planach, czy o pewnych marzeniach. Nie ulega wątpliwości, że tak patrząc z punktu widzenia obecnego rozwoju miasta, na pewno brakuje obiektu oświatowego, czy samego obiektu basenowego tutaj,

w rejonie południowej części, no, bardziej może południowo-wschodniej części rejonu miasta, czyli na dzielnicy Dziesiątej, na pewno brakuje takiej infrastruktury na dzielnicy Ponikwoda, czy tej w rejonie ulicy Willowej. To na pewno. I wtedy byśmy dopełniali taką sieć, nazwijmy to, infrastruktury takiej sportowo-rekreacyjnej, czy basenowej w tych dzielnicach. I teraz, to co pani radna i powoływała, i mówiła na poprzedniej sesji typu kwestie basenu na Majerankowej. No, myśmy zrobili sobie taką analizę, bo po pierwsze – ta wysokość, to co mówiliśmy, jest potrzebna z punktu widzenia i tej infrastruktury wentylacyjnej, technicznej, natomiast zrobiliśmy sobie też jeszcze jedną analizę, bo tam, jak państwo pamiętacie, koncepcja, jest segment, gdzie jest planowana sala gimnastyczna. Jeżeli sobie założyliśmy wybudowanie basenu w tym segmencie – basen i nad basenem sala gimnastyczna, to patrząc na te parametry wysokościowe, jesteśmy w stanie to zrealizować. I nie chcę teraz przesądzać, natomiast pewnie..., z drugiej strony tam też planujemy budowę tej szkoły w sposób etapowy. Więc wszystko na to wskazuje, że taką dokumentację będziemy tworzyć, czyli z tą pełną funkcją. Natomiast oczywiście co do realizacji, jak mówię, to jest jak gdyby troszkę inny obszar, więc też, żeby... ta wysokość nam idealnie wpasuje się, żeby taką funkcję realizować.

Co do koncepcji, która była przedstawiona, ta koncepcja jest nadal aktualna, tam generalnie nic nie zmienimy. Tam jest jedynie problem, że koncepcja musi być troszkę zmieniona, bo poprzez zmiany plany mamy narzucone przez chyba spółkę gazowniczą. Tam był kiedyś odwiert i niestety ten odwiert jest niby zlikwidowany, ale formalnie musimy go zachować. Więc tam musimy pewne odległości, ale to jak gdyby nie powoduje zaburzenia inwestycji, natomiast technicznie musi być to wykonane, więc na pewno pewna zmiana już na etapie projektowym nastąpi. Natomiast co do funkcjonalności i co do tej koncepcji, ta koncepcja jest aktualna i oczywiście ja przyjmuję tę uwagę co do tego basenu, i tak jak powiedziałem, wsłuchujemy się w ten głos, i patrząc po parametrach wysokościowych i po powierzchni tego terenu, który był planowany pod salę gimnastyczną, takie dwie funkcje jesteśmy w stanie tam zrealizować.

Co do szkoły, jeszcze raz powtórzę – ja państwu to już też mówiłem, z jakiego powodu wynikało też może nie zwleknięcie, że ta budowa szkoły się odwlekała. Możemy teraz ruszyć z budową szkoły, bo mamy perspektywę budowy infrastruktury w ulicy Węglarza, czyli sieci ciepłowniczej, kanalizacyjnej, kanalizacji sanitarnej, kanalizacji deszczowej, i dlatego teraz możemy uczciwie mówić, że możemy projektować, bo będę miał gdzie podpiąć budynek oświatowy do infrastruktury technicznej. Dziękuję bardzo.”

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „Dziękuję, panie prezydencie. Widzę, pani radna Suchanowska. Bardzo proszę o trzymanie się czasu. Udzielam pani głosu.”

Radna M. Suchanowska „Panie Prezydencie! Koncepcja jest bez basenu, ale dziękuję panu za tę deklarację, że pan bierze pod uwagę to, że może tam powstać basen. Dziękuję serdecznie.”

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „Dziękuję. Nie widzę więcej głosów w dyskusji. W takim razie zapytam, czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w sprawie

uwag wniesionych do projektu zmian planu zawartych w załączniku nr 3 do projektu uchwały. Jednocześnie zwracam się z zapytaniem: czy ktoś z państwa radnych wnosi o odrębne głosowanie danej uwagi? Jeśli nie będzie z państwa strony wniosków o odrębne głosowanie danej uwagi, to poddam pod głosowanie nieuwzględnienie en bloc wszystkich uwag wniesionych do projektu zmiany planu w ramach wyłożenia do wglądu publicznego, które zgodnie z propozycjami prezydenta miasta zostały w całości nieuwzględnione. Nie widzę.

W takim razie, szanowni państwo radni, przed przystąpieniem do głosowania nad całością projektu uchwały, powinniśmy również w głosowaniu: stwierdzić, że projekt zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin – część I w rejonie ulicy Majerankowej nie narusza ustaleń Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin przyjętego uchwałą nr 283/VIII/2019 Rady Miasta Lublin z dnia 1 lipa 2019 roku oraz rozstrzygnąć o sposobie rozpatrzenia uwag do projektu planu – załącznik nr 3, oraz rozstrzygnąć o sposobie realizacji zapisanych w planie inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej, które należą do zadań własnych gminy oraz zasadach ich finansowania – załącznik nr 4.

Rozpoczynamy głosowania. Głosowanie nr 32. Kto z państwa radnych głosuje „za” stwierdzeniem, że projekt zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin nie narusza ustaleń Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin, kto jest „za”, kto jest „przeciw”, kto „wstrzymuje się”? Bardzo proszę o przedstawienie. Informuję, że Rada Miasta stwierdziła, że projekt zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin nie narusza ustaleń Studium.

Szanowni państwo, teraz musimy rozstrzygnąć o sposobie rozpatrzenia uwag do projektu planu – załącznik nr 3 do projektu uchwały. Nie zgłosili państwo żadnych wniosków o odrębne głosowanie danej uwagi, w związku z tym poddam teraz pod głosowanie nieuwzględnienie en bloc wszystkich uwag wniesionych do projektu zmiany planu w ramach wyłożenia do wglądu publicznego, które zgodnie z propozycjami prezydenta miasta zostały w całości nieuwzględnione.

Głosowanie nr 33. Kto z państwa radnych głosuje „za”, „przeciw” lub wstrzymuje się” – nieuwzględnienie zgodnie z zakresem rozstrzygnięć prezydenta miasta uwag wniesionych do projektu zmiany planu w ramach wyłożenia do wglądu publicznego zawartych w załączniku nr 3 do projektu uchwały? Bardzo proszę o przedstawienie. Stwierdzam, że Rada Miasta nie uwzględniła uwag wniesionych do projektu zmian planu w ramach wyłożenia do wglądu publicznego zgodnie z zakresem rozstrzygnięć prezydenta miasta Lublin (24 „za”, 0 „przeciw”, 3 „wstrzymujące się”).

Przechodzimy teraz do kwestii zawartej w załączniku nr 4 do projektu uchwały.

Głosowanie nr 34. Kto z państwa radnych głosuje „za” rozstrzygnięciem o sposobie realizacji zapisanych w planie inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej, które należą do zadań własnych gminy oraz zasadach ich finansowania? Kto jest „za”, „przeciw”, kto „wstrzymuje się” od głosu? Stwierdzam, że Rada Miasta przyjęła przedmiotowe rozstrzygnięcie.”

Teraz przechodzimy do głosowania całego projektu uchwały.

Głosowanie nr 35. Kto z państwa jest „za”, „przeciw”, „wstrzymuje się”? Bardzo proszę o przedstawienie. Stwierdzam, że 24 głosami „za”, 3 „wstrzymującymi się” Rada Miasta podjęła uchwałę w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin – część I w rejonie ulicy Majerankowej. Dziękuję.”

Uchwała nr 1652/LV/2023 Rady Miasta Lublin w przedmiotowej sprawie stanowi załącznik nr 59 do protokołu

Ad. 9.24. WYRAŻENIA ZGODY NA ODDANIE W NAJEM GARAŻU STANOWIĄCEGO WŁASNOŚĆ GMINY LUBLIN USYTUOWANEGO W ZESPOLE GARAŻOWYM PRZY UL. WETERANÓW 11A W LUBLINIE

Przedmiotowy projekt uchwały (druk nr 1984-1) stanowi załącznik nr 60 do protokołu

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „Kolejny punkt to jest podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na oddanie w najem garażu stanowiącego własność Gminy Lublin usytuowanego w zespole garażowym przy ul. Weteranów 11A w Lublinie (druk nr 1984-1). Nie widzę głosów w dyskusji, w takim razie możemy przejść do głosowania.

Głosowanie nr 36. Kto z państwa jest „za”, „przeciw”, kto „wstrzymuje się” od głosu? Proszę o przedstawienie wyników. Stwierdzam, że 26 głosami „za” Rada Miasta przyjęła przedmiotową uchwałę.”

Uchwała nr 1653/LV/2023 Rady Miasta Lublin w przedmiotowej sprawie stanowi załącznik nr 61 do protokołu

Ad. 9.25. WYRAŻENIA ZGODY NA ODDANIE W NAJEM LOKALU UŻYTKOWEGO USYTUOWANEGO W BUDYNKU PRZY UL. NOWORYBNEJ 3 W LUBLINIE

Przedmiotowy projekt uchwały (druk nr 1985-1) stanowi załącznik nr 62 do protokołu

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „Kolejny punkt to jest podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na oddanie w najem lokalu użytkowego usytuowanego w budynku przy ul. Noworybnej 3 w Lublinie (druk nr 1985-1). Nie widzę pytań, w takim razie możemy przejść do głosowania.

Głosownie nr 37. Kto z państwa jest „za”, „przeciw”, kto „wstrzymuje się” od głosu? Pani radna Suchanowska jeszcze. Bardzo proszę o wyniki. Stwierdzam, że 26 głosami „za” Rada Miasta przyjęła przedmiotową uchwałę.”

Uchwała nr 1654/LV/2023 Rady Miasta Lublin w przedmiotowej sprawie stanowi załącznik nr 63 do protokołu

Ad. 9.26. WYRAŻENIA ZGODY NA ODDANIE W DZIERŻAWĘ LOKALU UŻYTKOWEGO USYTUOWANEGO W BUDYNKU PRZY UL. ŁABĘDZIEJ 6 W LUBLINIE

Przedmiotowy projekt uchwały (druk nr 1986-1) stanowi załącznik nr 64 do protokołu

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „Kolejny punkt to podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na oddanie w dzierżawę lokalu użytkowego usytuowanego w budynku przy ul. Łabędziej 6 w Lublinie (druk nr 1986-1). Czy są pytania? Nie widzę, w takim razie przystąpmy do głosowania.

Głosowanie nr 38. Kto z państwa jest „za”, „przeciw”, kto „wstrzymuje się” od głosu? Pani radna Suchanowska głosuje? Dziękuję. Bardzo proszę o wyniki. Stwierdzam, że 23 głosami, 3 „wstrzymującymi się” Rada Miasta podjęła przedmiotową uchwałę.”

Uchwała nr 1655/LV/2023 Rady Miasta Lublin w przedmiotowej sprawie stanowi załącznik nr 65 do protokołu

Ad. 9.27. WYRAŻENIA ZGODY NA ODDANIE W DZIERŻAWĘ LOKALU UŻYTKOWEGO USYTUOWANEGO W BUDYNKU PRZY UL. ZANA 14 W LUBLINIE

Przedmiotowy projekt uchwały (druk nr 1987-1) stanowi załącznik nr 66 do protokołu

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „Kolejny punkt – przyjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na oddanie w dzierżawę lokalu użytkowego usytuowanego w budynku przy ul. Zana 14 w Lublinie (druk nr 1987-1). Nie widzę pytań, w takim razie możemy przejść do głosowania.

Głosowanie nr 39. Kto z państwa jest „za”, „przeciw”, „wstrzymuje się” od głosu? Stwierdzam, że 25 głosami „za” 1 głosem „przeciw” Rada przyjęła przedmiotową uchwałę.”

Uchwała nr 1656/LV/2023 Rady Miasta Lublin w przedmiotowej sprawie stanowi załącznik nr 67 do protokołu

Ad.9.28. WYRAŻENIA ZGODY NA ODDANIE W NAJEM LOKALU UŻYTKOWEGO USYTUOWANEGO W BUDYNKU PRZY UL. RÓŻY WIATRÓW 1 W LUBLINIE

Przedmiotowy projekt uchwały (druk nr 1988-1) stanowi załącznik nr 68 do protokołu

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „Kolejny punkt – podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na oddanie w najem lokalu użytkowego usytuowanego w budynku przy ul. Róży Wiatrów 1 w Lublinie (druk nr 1988-1). Nie widzę głosów

w dyskusji, w takim razie przystępujemy do głosowania... - (**Głos z sali** – wypowiedź nieczytelna) – A, to proszę się zgłosić przez eSesję, bo tu inaczej nie widać tego, ani nie ma takiej możliwości, żeby udzielić głosu. Bardzo proszę, udzielam pani głosu.”

Radna J. Mach „Ja chciałam prosić o informację dotyczącą wysokości czynszu za lokal, który był przedmiotem szerokiej dyskusji około co najmniej pół roku temu, by tę politykę wynajmu w jakiś sposób uporządkować i doprowadzić do realnych cen za wynajem. I mam pytanie: jaka została wynegocjowana cena wynajmu przy Krężnickiej 125? Tam jest również biblioteka. Dziękuję.”

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „To jest Róży Wiatrów, pani przewodnicząca.”

Radna J. Mach „Tak, ale to ma ścisły związek, bo dyskusja na komisji trwała bardzo długo, zresztą na wszystkich posiedzeniach komisji przed sesjami w przypadku wynajmu lokali tego typu pod komercję, nie ukrywajmy.”

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „Dobrze, bardzo proszę, panie prezydencie, ale...”

Dyrektor Zarządu Nieruchomości Komunalnych Henryk Łacek „Dzień dobry państwu. Pani radna, niestety, w tej chwili nie jestem przygotowany, żeby odpowiedzieć na to pytanie, ponieważ nie jest to w porządku dzisiejszych obrad, a upewnię się i od razu dam pani znać. Na pewno był wzrost stawki kilkakrotny, ale w tej chwili dokładnie nie chcę wskazać, żeby w błąd nie wprowadzić.”

Radna J. Mach „Dobrze, dziękuję.”

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „Ale ja mam sugestię, żeby może zamiast dawać znać, to może by to była informacja dostępna w Komisji Rozwoju.”

Dyr. ZNK H. Łacek „Dobrze.”

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „Dziękuję. Czy są pytania? A, widzę, pan przewodniczący Leszek Daniewski.”

Wiceprzew. RM L. Daniewski „Jeszcze pan przewodniczący Dariusz Sadowski...”

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „Udzielam panu głosu, panie przewodniczący.”

Radny D. Sadowski „Dziękuję bardzo. Pani Przewodnicząca! Panowie Prezydenci! Szanowni Państwo! Ja nie chciałem zabrać głosu, bo nagadaliśmy się w tej sprawie dosyć długo na komisji, ale gdybym uważał, że wystarczy, to bym nie zabierał głosu, tylko informacyjnie, bo jesteśmy przy uchwale w sprawie Róży Wiatrów, ale wcześniej głosowaliśmy Łabędzią i Zana 14, i uchwały dotyczącą kwestii dzierżawy pod usługi medyczne – przy Łabędziej to jest gabinet dentystyczny, Zana i Róży Wiatrów to są POZ-y. I proszę sobie, dla tych, którzy nie

uczestniczyli w tej dyskusji, wyobrazić, że rozrzut między kwotą za metr jest od 11 zł do 133 zł za metr. I dotyczy to tylko tych trzech dzisiaj procedowanych uchwał. Ja osobiście na komisji to powiedziałem i dzisiaj to mówię podczas plenarnego posiedzenia Rady, dałem kredyt zaufania panu dyrektorowi Łackowi, bo obiecał, że wynegocjuje w tych umowach ceny rynkowe. I będę oczekiwał, że na następnej komisji w styczniu zostanie to przedstawione, bo nie wyobrażam sobie sytuacji, tu chodzi również o równe traktowanie podmiotów, że przy tej samej branży za metr się płaci, wynajęcie metra 11 zł i w innej dzielnicy 133 zł. Coś jest nie tak. Więc..., a na pewno 11 zł to jest cena daleko odbiegająca od cen rynkowych, a dodatkowo dzisiaj jeszcze uchwałę będziemy podejmować – na ulicy Biernackiego wynajmujemy grunt, nie budynek, po cenie 22 zł za metr sześcienny, więc gabinet dentystyczny..., kwadratowy, przepraszam. Więc grunt pod kiosk 22 zł, a metr kwadratowy w budynku pod gabinet stomatologiczny 11 zł. Gdzieś coś jest postawione na głowie. I jeszcze dodam, że nie dotyczy to tych umów specyficznych, które mamy zagwarantowane, czy podmioty mają zagwarantowane do 2030 roku te preferencyjne ceny. Nie. To nie dotyczy wynajęcia tych pomieszczeń, tych części budynków, to są umowy zawierane nie w trybie uchwały z 2010 roku. Więc tym bardziej nie rozumiem sytuacji, w której funkcjonują w obrocie takie ceny. Ale jak powiedziałem, jest to pewien kredyt zaufania, a ten kredyt zweryfikuję po otrzymaniu informacji, po jakich cenach faktycznie zostały te umowy podpisane, bo one są podpisywane na okres do 5 lat. Dziękuję bardzo.”

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „Dziękuję bardzo. Proszę, panie prezydencie.”

Dyr. ZNK H. Łacek „Proszę o powtórzenie pytania.”

Wiceprzew. RM M Zaborowska „Pan prezydent będzie chyba musiał za dyrektora.”

Zast. Prez. A. Szymczyk „Ja przyjmuję. Rzeczywiście to co pan radny powiedział, to co deklarowaliśmy swego czasu i wymaga to pewnej analizy i zmiany tych zasad, które obowiązują, te sprzed lat. Ale jest tu pan dyrektor i bym prosił o to, żebyśmy tę politykę czynszową, że tak się wyrażę, w jakiś..., tak ułożyli, żebyśmy mieli tego typu dyskusji, jak dzisiaj i wątpliwości państwa radnych co do tych procedur. I wydaje mi się, że na przyszłość też dobrze, jak byśmy w tych uchwałach pokazywali pewne parametry, w jakich się będziemy poruszać i jakie chcemy osiągnąć co do pewnych minimum, jeżeli chodzi o kwestię czynszów, bo na przykład to, co... Ja bym może tak jednoznacznie tego nie oceniał w kwestii takiej, że jeden płaci tyle, drugi tyle, bo to jest uwarunkowane i wynika z różnych przyczyn. Natomiast dobrze by było, jak byśmy sobie pewne narzucili, że powiedzmy tego typu lokale, czy pewną politykę i na takiej działalności, które są czysto, mocno komercyjne, no to za niżej nie wynajmiemy podmiotom. Więc o to bym prosił, żebyśmy takie standardy wprowadzili i taką deklarację składam. Dziękuję bardzo.”

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „Tak, pan przewodniczący Daniewski, bardzo proszę.”

Wiceprzew. RM L. Daniewski „Panie Prezydencie! Komisja Gospodarki Komunalnej, jeśli dobrze pamiętam, pani przewodnicząc mnie tu sprostuje, jak również Komisja Oświaty wystąpiła z dezyderatami chyba, czy z wnioskiem do pana prezydenta, żeby jednak te zasady wynajmu były opracowane i przedłożone wszystkim radnym. Takie były dezyderaty nasze. Dziękuję.”

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „Dziękuję. Pani przewodnicząca Jadwiga Mach, bardzo proszę. Sekundkę, już, proszę.”

Radna J. Mach „Szanowni Państwo! Ja jeszcze kilka zdań do tych czynszów za wynajem. Wysoka Rada podejmuje, Wysokiej Radzie zostały przedłożone projekty dotyczące wynajmu na okres do 5 lat bez formy przetargu nieograniczonego, czyli to i tak jest pewne, no, jakby pozytywne potraktowanie tych, którzy wynajmują. Ale ja mam również apel i prośbę do prezydenta miasta, żeby te pierwsze trzy lata, które są uprawnieniem prezydenta, to podpisywanie umów najmu również zwrócił uwagę na fakt wysokości czynszu, przekazując do realizacji Zarządowi Nieruchomości Komunalnych. Bo proszę państwa, rzeczą późniejszami niewytłumaczalną, dla nas także niezrozumiałą jest fakt taki, że oto te pierwsze trzy lata, a dotyczy to tylko i wyłącznie wszystkich lokali, które nie są objęte uchwałą, bo te, co są objęte, to my nie mamy do nich na razie prawa, bo one już są. Jeżeli przedsiębiorca wynajmował i czynsz wynosił 10, czy 11 zł i nagle po trzech latach będzie propozycja, a powinna taka być w niektórych przypadkach, co najmniej wyjściowa 50, albo więcej złotych. Mało tego – proszę państwa, doszły do mnie informacje, dlatego nie pytam, bo na komisji bardzo długo dyskutowaliśmy, że ta na przykład Krężnicka, doskonale pamiętam dyskusję na komisji, podobnie jak tutaj, co było w przypadku tych trzech wynajmów; uzasadniano nam, że to potrzebne, że to zakład stomatologiczny, że jest obok biblioteka, że nie może to być inne przeznaczenie. I jestem ciekawa, jestem ciekawa, jaki jest czynsz na dzień dzisiejszy, jeśli chodzi o ten lokal. A nie wiem, na ile jest prawdą, że tam jest prowadzona inna działalność, zupełnie tylko prywatna, komercyjna, i sposób użytkowania tego budynku, części budynku, który jest usytuowany ten lokal, z różnymi ogłoszeniami, reklamami, a każda umowa najmu, podobnie jak te użyczenia, które pan dyrektor Nahaluk ma, Nahuluk, przepraszam, zawsze popełniam ten błąd, obowiązuje w przypadku zawarcia umowy; jakiegokolwiek inne dodatkowe czynności uzgodnienia. Czy tak bywa, jestem ciekawa. Więc bardzo proszę, żeby te informacje były pełne. Dziękuję bardzo.”

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „Dziękuję bardzo. Proszę, panie prezydencie.”

Zast. Prez. A. Szymczyk „Postaramy się zaspokoić pani radnej ciekawość. Dziękuję bardzo. Pani radna, nie odpowiem na to pytanie teraz, przepraszam, ale trudno sobie wyobrazić, żeby stawki czynszu akurat w tym budynku, o którym pani mówi, żebyśmy taką wiedzę posiadali tutaj i teraz. Natomiast prześlemy informację w tym zakresie, oczywiście na komisji.”

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „A odnośnie dezyderatów... Dziękuję. W takim razie, jeśli nie ma więcej pytań, to przejdźmy do głosowania.

Głosowanie nr 40. Kto z państwa jest „za”, „przeciw”, kto „wstrzymuje się” od głosu? Pani radna Suchanowska. Bardzo proszę o wyniki. Pani radna Suchanowska jeszcze może zdąży głosować, udało się. Proszę. Stwierdzam, że 23 głosami „za” i 1 „wstrzymującym” Rada Miasta podjęła uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na oddanie w najem lokalu użytkowego usytuowanego w budynku przy ul. Roży Wiatrów.”

Uchwała nr 1657/LV/2023 Rady Miasta Lublin w przedmiotowej sprawie stanowi załącznik nr 69 do protokołu

Ad. 9.29. WYDZIERŻAWIENIA NIERUCHOMOŚCI GMINY LUBLIN

Przedmiotowy projekt uchwały (druk nr 1990-1) stanowi załącznik nr 70 do protokołu

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „Kolejny punkt to jest podjęcie uchwały w sprawie wydzierżawienia nieruchomości Gminy Lublin (druk nr 1990-1). Nie widzę głosów w dyskusji, w takim razie możemy przejść do głosowania.

Głosowanie nr 41. Kto z państwa jest „za”, „przeciw”, kto „wstrzymuje się” od głosu? Pani radna Suchanowska jeszcze by oddała głos. I bardzo proszę o wyniki. Stwierdzam, że 24 głosami „za”, 1 „wstrzymującym” Rada Miasta przyjęła przedmiotową uchwałę.”

Uchwała nr 1658/LV/2023 Rady Miasta Lublin w przedmiotowej sprawie stanowi załącznik nr 71 do protokołu

Ad. 9.30. WYRAŻENIA ZGODY NA ODDANIE W NAJEM LOKALI UŻYTKOWYCH STANOWIĄCYCH WŁASNOŚĆ GMINY LUBLIN USYTUOWANYCH W BUDYNKU PRZY UL. NARUTOWICZA 36 W LUBLINIE

Przedmiotowy projekt uchwały (druk nr 1991-1) stanowi załącznik nr 72 do protokołu

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „Kolejny punkt to podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na oddanie w najem lokali użytkowych stanowiących własność Gminy Lublin usytuowanych w budynku przy ul. Narutowicza 36 w Lublinie (druk nr 1991-1). Nie widzę pytań. Przejdźmy do głosowania.

Głosowanie nr 42. Kto z państwa jest „za”, „przeciw”, kto „wstrzymuje się” od głosu? I bardzo proszę o wyniki. Stwierdzam, że 27 głosami „za”, jednogłośnie Rada przyjęła, podjęła przedmiotową uchwałę.”

Uchwała nr 1659/LV/2023 Rady Miasta Lublin w przedmiotowej sprawie stanowi załącznik nr 73 do protokołu

Ad. 9.31. WYRAŻENIA ZGODY NA SPRZEDAŻ NIERUCHOMOŚCI STANOWIĄCYCH WŁASNOŚĆ GMINY LUBLIN POŁOŻONYCH W LUBLINIE PRZY UL. DOŚWIADCZALNEJ ORAZ AL. WINCENTEGO WITOSA

Przedmiotowy projekt uchwały (druk nr 1995-1) stanowi załącznik nr 74 do protokołu

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „Kolejny punkt to podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości stanowiących własność Gminy Lublin położonych w Lublinie przy ul. Doświadczalnej oraz al. Wincentego Witosy (druk nr 1995-1). Nie widzę głosów w dyskusji, w takim razie przejdźmy do głosowania.

Głosowanie nr 43. Kto z państwa jest „za”, „przeciw”, kto „wstrzymuje się” od głosu? Bardzo proszę o wyniki. Stwierdzam, że 20 głosami „za”, 5 „przeciw” i 2 „wstrzymującymi się” Rada Miasta podjęła przedmiotową uchwałę.”

Uchwała nr 1660/LV/2023 Rady Miasta Lublin w przedmiotowej sprawie stanowi załącznik nr 75 do protokołu

Ad. 9.32. WYRAŻENIA ZGODY NA SPRZEDAŻ CZĘŚCI NIERUCHOMOŚCI STANOWIĄCEJ WŁASNOŚĆ GMINY LUBLIN POŁOŻONEJ W LUBLINIE PRZY UL. WILHELMA HESSA

Przedmiotowy projekt uchwały (druk nr 1996-1) stanowi załącznik nr 76 do protokołu

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „Kolejny punkt to podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż części nieruchomości stanowiącej własność Gminy Lublin położonej w Lublinie przy ul. Wilhelma Hessa (druk nr 1996-1). Nie widzę głosów w dyskusji.

Głosowanie nr 44. Kto z państwa jest „za”, „przeciw”, kto „wstrzymuje się” od głosu. Tak? Moment. – (**Głosy w tle** – nieczytelne) – Głosujesz? No, ale nie, bo jesteśmy w trakcie głosowania, więc myślę, że to kwestia, ten moment, chodziło chyba o oddanie głosu. Dobrze. W takim razie... I bardzo proszę o wyniki. Stwierdzam, że 19 głosami „za”, 5 „przeciw” i 3 „wstrzymującymi się” Rada Miasta podjęła przedmiotową uchwałę.”

Uchwała nr 1661/LV/2023 Rady Miasta Lublin w przedmiotowej sprawie stanowi załącznik nr 77 do protokołu

Ad. 9.33. WYRAŻENIA ZGODY NA SPRZEDAŻ CZĘŚCI NIERUCHOMOŚCI STANOWIĄCEJ WŁASNOŚĆ GMINY LUBLIN POŁOŻONEJ W LUBLINIE PRZY UL. GEN. JÓZEFA ZAJĄCZKA ORAZ UL. STEFANA CZARNIECKIEGO

Przedmiotowy projekt uchwały (druk nr 1997-1) stanowi załącznik nr 78 do protokołu

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „Kolejny punkt to podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż części nieruchomości stanowiącej własność Gminy Lublin położonej w Lublinie przy ul. Gen. Józefa Zajączka oraz ul. Stefana Czarnieckiego (druk nr 1997-1). Nie widzę pytań, w takim razie możemy przejść do głosowania.

Głosowanie nr 45. Kto z państwa jest „za”, „przeciw”, kto „wstrzymuje się” od głosu? Pani radna Suchanowska, pan radny Piotr Gawryszczak, pan radny Piotr Choduń. I bardzo proszę o wyniki. Stwierdzam że 27 głosami „za”, jednoznacznie Rada Miasta podjęła przedmiotową uchwałę.”

Uchwała nr 1662/LV/2023 Rady Miasta Lublin w przedmiotowej sprawie stanowi załącznik nr 79 do protokołu

Ad. 9.34. WYRAŻENIA ZGODY NA PRZYJĘCIE PRZEZ GMINĘ LUBLIN DAROWIZNY LOKALI MIESZKALNYCH NR -- ORAZ NR -- POŁOŻONYCH W LUBLINIE PRZY UL. KONOPNICKIEJ -- STANOWIĄCYCH WŁASNOŚĆ SKARBU PAŃSTWA

Przedmiotowy projekt uchwały (druk nr 1998-1) stanowi załącznik nr 80 do protokołu

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „Kolejny punkt to podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na przyjęcie przez Gminę Lublin darowizny lokali mieszkalnych nr -- oraz nr -- położonych w Lublinie przy ul. Konopnickiej -- stanowiących własność Skarbu Państwa (druk nr 1998-1). Nie widzę pytań, w takim razie możemy przejść do głosowania.

Głosowanie nr 46. Kto z państwa radnych jest „za”, „przeciw”, kto „wstrzymuje się” od głosu? Pani radna Suchanowska. Dziękuję bardzo. Proszę o wyniki. Stwierdzam, że 27 głosami „za” Rada Miasta podjęła przedmiotową uchwałę.”

Uchwała nr 1663/LV/2023 Rady Miasta Lublin w przedmiotowej sprawie stanowi załącznik nr 81 do protokołu

AD. 9.35. WYRAŻENIA ZGODY TRWAŁYM ZARZĄDCOM NA ODDANIE W NAJEM, DZIERŻAWĘ LUB UŻYCZENIE CZĘŚCI NIERUCHOMOŚCI STANOWIĄCYCH WŁASNOŚĆ GMINY LUBLIN

Przedmiotowy projekt uchwały (druk nr 2005-1) stanowi załącznik nr 82 do protokołu

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „Kolejny punkt to podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody trwałym zarządcom na oddanie w najem, dzierżawę lub użyczenie części nieruchomości stanowiących własność Gminy Lublin (druk nr 2005-1). Widzę głos w dyskusji. Bardzo proszę, panie przewodniczący Drozd, udzielam panu głosu.”

Radny Z. Drozd „Pani Przewodnicząca! Ja chciałby spytać tutaj o parę punktów, żeby mi wyjaśniono, jaka ma być opłata w tych punktach. Mianowicie: pozycja 13, to jest Szkoła Podstawowa nr 40 dla Klubu Vrotcovia – użyczenie w ramach programu Orlik, i czy to będzie odpłatnie, czy nieodpłatnie. Pytam dlatego że na komisji dowiedziałem się od dyrektora, że użyczenie powinno być płatne i ustawa o nieruchomościach nie przewiduje bezpłatnego użyczenia, ale to chciałbym jakby potwierdzić. Pozycja 28 – użyczenie w ramach projektu Sportowa Szkoła, Ośrodek Szkolno-Wychowawczy przy Hirszfelda – czy tu będzie opłata i jaka? Pozycja nr 8 – użyczenie dla Akademii Piłkarskiej Bronowice – użyczenie w ramach Budżetu Obywatelskiego – czy to będzie odpłatne, czy nie będzie odpłatne? I też pozycja nr 9... 13 mówiłem, to Vrotcovia, użyczenie w ramach Orlika. Pozycja 28 – Hirszfelda, to jest projekt Sportowa Szkoła, i pozycja, to jest pozycja 28 – Hirszfelda, i pozycja 8 – Szkoła 31 – użyczenie Akademii Piłkarskiej Bronowice w ramach Budżetu Obywatelskiego, i też pozycja nr 9 – też dla Akademii Piłkarskiej Bronowice, ale tu już jest wynajem w Szkole Podstawowej nr 32. I chciałbym, żeby w tych punktach, żeby wiedział i ewentualnie dyrektorzy, jakie przepisy mają zastosować.”

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „Panie prezydencie, bardzo proszę.”

Zast. Prez. A. Szymczyk „Panie dyrektorze, bardzo proszę.”

Dyrektor Wydziału Gospodarowania Mieniem UM Arkadiusz Nahuluk „A, właśnie. Szanowni Państwo Przewodniczący! Panie Prezydencie! Panie Radny! Ja tłumaczyłem na komisji, więc powtórzę jeszcze raz. Użyczenie jest bezpłatne, ale to nie znaczy, że jest darmowe, z bardzo prostej przyczyny – przy użyczeniu nie płaci się czynszu dzierżawnego i czynszu najmu, natomiast użyczający na prawo i obowiązek żądać od biorącego w użyczenie opłat tzw. kosztowych, czyli za prąd, za wodę, za zużycie mediów. Więc to dotyczy tych wszystkich przypadków. Jeszcze, jak by pan radny mi powiedział w zakresie Budżetu Obywatelskiego, bo nie usłyszałem numeru. Ale ja będę słyszał.”

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „No to niech się pan zgłosi, to ja wtedy udzielę tego głosu, bo ja nie mam innej możliwości, proszę.”

Radny Z. Drozd „Już mam. Więc tak, panie dyrektorze: pozycja nr 8 – to jest użyczenie Akademii Piłkarskiej Bronowice – Budżet Obywatelski i to ma być bezpłatne korzystanie, odpłatne, tylko po kosztach eksploatacji. Nie wiem. Ja bym chciał, żeby dokładnie się odnieść do tych punktów, dlatego że będę dalej mówił. Na przykład pozycja 28 – to jest Ośrodek Szkolno-Wychowawczy przy Hirszfelda – użyczenie w ramach projektu Sportowa Szkoła. Ja tu mam, panie dyrektorze, regulamin i ten regulamin wygląda tak, że regulamin projektu bezpłatnego udostępniania organizacjom pozarządowym sal gimnastycznych przez szkoły prowadzone przez gminę Lublin Sportowa Szkoła. Dotychczas było tak, że Wydział Sportu kierował, najpierw się wszystkich pytał dyrektorów w całym Lublinie, kiedy mogą oddać salę na minimum dwie godziny w tygodniu, i później te sale były, kluby korzystały bezpłatnie w ramach tego zarządzenia prezydenta miasta. Ostatnio po zmianach było z 2017 roku, z 5 stycznia, i też tu pisze w sprawie bezpłatnego udostępniania organizacjom pozarządowym sal gimnastycznych prowadzony przez szkoły. Także tu jest taki mentlik i tak jak nawet tutaj mamy dzisiaj, każda pozycja jest troszkę inna, bo ja na przykład Vrotcovia w Szkole nr 40 w ramach użyczenia, w ramach Orlika, i ja nie wiem, czy ten Orlik skończyła mu się ważność, bo w umowie o Orlikach jest też, że mieszkańcy mają korzystać bezpłatnie z boiska sportowego. Ale czy ta umowa się akurat tutaj na Róży Wiatrów skończyła, czy nie, to ja tego nie wiem, bo my w zasadzie chyba z automatu nie zostało to przez miasto rozwiązane i wiele Orlików minął dziesięcioletni okres jakby tej umowy o bezpłatnym korzystaniu, natomiast mimo że okres minął, nie ma jakby dalszego ciągu i one chyba, no, w różny sposób jest to właśnie interpretowane, dlatego pytam. Bo tutaj na przykład przy Akademii Piłkarskiej Bronowice oni w Szkole nr 31 chcą użyczenie, i nie wiem, czy za to użyczenie będą płacić, czy nie, natomiast ta sama Akademia w Szkole Podstawowej nr 32 już ma wynajem. Także...”

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „To może pozwólmy dyrektorowi się odnieść.”

Zast. Prez. M. Banach „Najpierw ja, jeśli można. Szanowni Państwo! Ponieważ my na ten temat rozmawiamy już od jakiegoś czasu na Komisji Oświaty i nie wszyscy z państwa mogą o tym wiedzieć, więc ja powtórzę kilka faktów. Po pierwsze – te umowy oczywiście podpisuje dyrektor szkoły, czyli ten, który sprawuje trwałe zarząd. Dyrektorzy są przeszkoleni, i to niejednokrotnie na temat tego, w jaki sposób te umowy mają podpisywać. Ale ponieważ dochodzą do nas nadal niepokojące informacje od państwa radnych, również związane z realizacją, może przede wszystkim związane z realizacją tego zarządzenia pana prezydenta dotyczącego programu Sportowa Szkoła, ja poprosiłem o przeprowadzenie audytu w tej sprawie, jutro spotykam się z audytorami, żeby omówić wyniki tego, w jaki sposób rzeczywiście dyrektorzy wynajmują te obiekty, czy pamiętają, mówiąc najkrócej o tym, że to użyczenie jest, musi w sobie zawierać koszty utrzymania i koszty mediów. I my na podstawie wyniku tego audytu wysłaliśmy do szkół jeszcze raz pismo, w którym dyrektorzy zostaną już na piśmie poinformowani o zasadach prowadzenia tego użyczenia, najmu oraz dzierżawy. Chcę też powiedzieć, że zgodnie z państwa sugestią my przedstawimy dyrektorom tabelę z widełkami, oczywiście z widełkami, bo te obiekty, jak państwo wiecie, są w bardzo różny stanie technicznym, ale przedstawimy taką tabelę dotyczącą dzierżawy obiektów i tego czynszu dzierżawnego, i to się dokona na

początku nowego roku budżetowego. Powtarzam – chcemy dobrze opracować wyniki tego audytu. Jesteśmy też umówieni na styczniową Komisję Oświaty, że przyniesiemy państwu taki gotowy dokument. Dziękuję.”

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „Dziękuję. Bardzo proszę, panie dyrektorze o kontynuowanie. A, to musi pan znowu, niestety taka jest procedura, że musi pan nacisnąć.”

Dyr. Wydz. GM A. Nahuluk „Nie, nie naciskam. Państwo mi udostępniają.”

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „Ale ja nie mogę udostępnić, bo ja nie mogę.”

Dyr. Wydz. GM A. Nahuluk „Ale właśnie to pani radna zrobiła.”

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „No, nie zrobiłam. Przepraszam, to zrobiła obsługa, nie zrobiłam tego.”

Dyr. Wydz. GM A. Nahuluk „Niestety, mój mikrofon nie działa, jak ja nacisnę, jest sprzężony, tak jak państwa radnych, za dużo widocznie mówię...”

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „Ale wtedy on mi się pokazuje.”

Dyr. Wydz. GM A. Nahuluk „Szanowna Pani Przewodnicząca! Panie Przewodniczący! Panie Prezydencie! Ja jeszcze raz powtórzę, ja mogę, panie radny, każdy punkt oczywiście powiedzieć, ale jeszcze raz powtórzę, i to co pan prezydent Banach powiedział. Myśmy jako Wydział odpowiadający za trwałe zarządy, ja jeszcze raz powiem, że my jesteśmy tutaj notariuszem, zawsze decyduje dyrektor szkoły o formie udostępnienia nieruchomości, czy to jest dzierżawa, czy to jest najem, czy to jest użyczenie. To jest pierwsza rzecz.

Pierwsza umowa na okres 3 lat jest w dyspozycji dyrektora i jedynie ma ustawowy obowiązek zgłoszenia tego do Wydziału merytorycznego, czyli do Wydziału Gospodarowania Mieniem. U nas jest przyjęte tak, że zgłaszają dyrektorzy do nas i do wiadomości Wydziału Oświaty. Jeżeli jest zawarta druga umowa z tym samym podmiotem, wówczas decyzja ta należy do państwa radnych i dyrektor, czy trwały zarządca, może w ten sposób, bo to nie są tylko dyrektorzy szkoły, szkół, ma obowiązek zwrócić się do Wysokiej Rady poprzez akceptację Wydziału Merytorycznego, czyli dyrektorzy szkół do Wydziału Oświaty. Wydział Oświaty, proszę państwa, powiem tak, od trzech lat, jak państwo zaczęliście sygnalizować te problemy, które są w szkole, bardzo merytorycznie i bardzo dogłębnie sprawdza wnioski dyrektorów i m.in. od tego okresu również zaczęły się szkolenia i pisma informacyjne kierowane do wszystkich trwałych zarządców, w jaki sposób to ma się odbywać, zwłaszcza chodziło o użyczenia, i tutaj trzeba oddać szacunek dla pani przewodniczącej Jadwigi Mach, która bardzo często na Komisji Oświaty zwracała na ten problem uwagę. Następnie, proszę państwa, taki wniosek z pozytywną opinią trafia do Wydziału Gospodarowania Mieniem, który już nie ocenia pod względem można powiedzieć merytoryczno-formalnym, czyli czy ten wniosek jest zasadny, bo zrobił to Wydział Oświaty, a od półtora roku wprowadziliśmy również, że robi to Wydział Sportu w swoim zakresie.

My tu się zachowujemy ja notariusz, czyli przedstawiamy Wysokiej Radzie te uzasadnione wnioski do akceptacji.

I teraz, panie radny, to co reguluje. Ja państwu mówiłem, w jaki sposób to się odbywa, więc może nie będę powtarzał, tylko przytoczę m.in. treść pisma, jakie dostawali od nas na przestrzeni ostatnich lat dyrektorzy, jakie było ostatnio kierowane do Wydziału Oświaty i ostatnie szkolenie dla dyrektorów oświaty, dla dyrektorów szkół i przedszkoli dobyło się na spotkaniu dyrektorów w Wydziale Oświaty, jak dobrze pamiętam, to był chyba październik tego roku i szkolenie przeprowadzali pracownicy Wydziału Gospodarowania Mieniem, na czele z panią dyrektor Agnieszką Mohol-Dul.

I teraz, proszę państwa, jaki jest przepis? Jest to konkretnie art. 173 ustawy Kodeks cywilny, który mówi, że użyczenie przewiduje, użyczenie jest bezpłatne, natomiast przewiduje zasadę ponoszenia przez biorącego do używania zwykłych kosztów utrzymania rzeczy, czyli powyższe oznacza, że podmiot, na rzecz którego nieodpłatnie udostępniane są obiekty podległych państwu jednostek, jest to wyjaśnienie do dyrektorów szkół, zobowiązane są pokrywać koszty ich utrzymania i eksploatacji, w zakresie, w jakim podmioty te je używają. Powtórzę: art. 173 ust. ustawy Kodeks cywilny. Natomiast te wszystkie punkty, które pan radny przytoczył, one są związane, proszę państwa, z użyczeniem, i tak jak macie państwo w uzasadnieniu do uchwały. Użyczenie, Budżet Obywatelski, poz. 8 – jest to Boisko Wysokich Lotów, zajęcia w piłkę nożną. I tutaj jest użyczenie, proszę państwa, ale nie jest zwolnione, to co powiedziałem, z opłat dodatkowych. Natomiast macie państwo radni rację, to jest to, co pan prezydent Banach powiedział, że praktyka dyrektorów niestety jest różna, dlatego te szkolenia, dlatego te pisma. Natomiast ja jeszcze raz powtórzę to, co powtórzyłem na komisji, proszę państwa – postępowanie dyrektorów nie może być niezgodne z ustawą, bo ta ustawa jest nadrzędnym przepisem w stosunku do czy zarządzeń dyrektorów, czy postanowień. Zarządzenia, postanowienia wynikają z ustawy i tak powinni dyrektorzy szkół postępować. Wiec nie wiem, panie radny, czy jest sens, żebym omawiał każdy z tych punktów, które pan mówi, bo punkt 13 jest również użyczenie w ramach programu Moje Boisko Orlik. Ale te wszystkie użyczenia nie zmieniają w żadnym wypadku te wyjaśnienia, o którym ja powiedziałem, czyli o tej zasadzie – użyczający ponosi koszty, ponosi koszty. Dziękuję bardzo.”

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „Dziękuję. Pan radny Tomasz Pitucha – bardzo proszę, udzielam panu głosu.”

Radny T. Pitucha „Dziękuję bardzo. Ja mam rzeczywiście, może sprawa jest taka drobna, ale po pierwsze – mam pytanie odnośnie, czy nie występuje w przypadku Budżetu Obywatelskiego zasada podwójnego finansowania? To znaczy, my tutaj projekty Budżetu Obywatelskiego są finansowane, płacimy za nie i tutaj użyczamy nieodpłatnie, no oczywiście przy zapłaceniu za media, czy tam za utrzymanie, prawda, natomiast mam pytanie, czy po prostu ktoś to zwerifikował, że na przykład wycena tego projektu Budżetu Obywatelskiego zakładała, że będzie to jakby robione w nieodpłatnej hali, bo jeżeli nie, no to płacimy za to dwa razy.

I druga rzecz. Mamy na przykład punkt 22 – najem, podsumowanie biegu Metry przez kilometry. No, rozumiem, że jakieś jednorazowe wydarzenie i to

jakby mi trochę koliduje z tym, co pan dyrektor powiedział, że jak się drugi raz umowę ponad 3 lata z tym samym podmiotem robi, no to trzeba wpisywać to w tym, bo ja rozumiem, że jak ktoś na dwie godziny wynajmuje salę, dyrektor, to nie musi zwracać się do Rady Miasta o decyzję w tej sprawie. I to mnie trochę zdziwiło. Dziękuję.”

Zast. Prez. M. Banach „Pan dyrektor, proszę bardzo.”

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „Dziękuję, bardzo proszę, pani przewodnicząca Jadwiga Mach. A, to ja nie wiem, od razu? Ale coś się dzieje, i tak nie można. Ale to nie nasza wina, że ma czarne, tylko po prostu my musimy go zobaczyć, a żeby go zobaczyć, to on musi nacisnąć, jak naciśnie, no to wtedy my go widzimy. To może pani przewodnicząca Jadwiga Mach w międzyczasie będzie zadawać pytanie, a myślę, że pan dyrektor i tutaj wszyscy poradzimy. Bardzo proszę. No właśnie, bardzo proszę.”

Radna J. Mach „Szanowni Państwo! Może nie tyle pytania, co moje wątpliwości. Oczywiście jeżeli chodzi o Budżet Obywatelski, ja pamiętam ogłoszenia, billboardy i informacje, bo pytałam o wydatki Budżetu Obywatelskiego, i w ramach Budżetu Obywatelskiego, kiedy składa się projekt, który ma określoną wartość, również jest przybliżony kosztorys. I pamiętam, jakie ogromne pieniądze, procentowo to nawet 30%, płaciły podmioty za wynajem sali gimnastycznej na przykład, jeśli chodzi o uczelnie lubelskie. To były duże pieniądze, i ja mogę wrócić, i znajdę tamten projekt zrealizowany. To dziwi mnie, dlaczego my idziemy do szkoły, realizując Budżet Obywatelski i użyczamy. To po pierwsze. Więc bardzo bym prosiła, żebym miała jasność, i jeśli będzie ten regulamin, należy dokonać, o tym ciągle mówię, ponadto kwalifikacji podmiotów, które mają, będą mieć uprawnienia użyczenia, bo wynajem to wszyscy wiemy, każdy ma prawo wystąpić, jeżeli są takie możliwości. Natomiast jeżeli chodzi o użyczenie, jest umowa o projekty w ramach Sportowej Szkoły i Sportowej Klasy, bo niekoniecznie szkoły. Więc, żeby była jasność, czy Budżet Obywatelski to jest ten program? Tu jest wiele takich przykładów, nie tylko w tym, ale ja mam wszystkie te projekty i uzasadnienia, i jeśli trzeba, to ja je zsumuję i przedstawię. Wniosek drugi...”

Wiceprzew. RM L. Daniewski „Nie trzeba, Jadziu, nie teraz.”

Radna J. Mach „Dobrze. Wniosek drugi. Proszę państwa, wynajem i użyczenie odbywa się na zasadzie zarządzenia prezydenta miasta Lublin. Dzisiaj otrzymałam, bo myśmy to na komisji, o to prosiłam, pierwsze jest z 2013 roku, ze stycznia, później jest z listopada zmienione 2013 roku, później 3 lipca zmienione 2014 roku, później jest z sierpnia roku 2016, i przeczytam tylko tu dwa, trzy zdania, proszę państwa. Umowy te dotyczą tylko sal gimnastycznych. Tu jest mowa bezpłatne wszędzie, sal gimnastycznych, jeśli chodzi o zarządzenia. Więc, żeby była także jasność odnośnie boisk. Nie ma w tym. Przeczytam jedną część...”

Wiceprzew. RM L. Daniewski „Może na komisji, pani przewodnicząca.”

Radna J. Mach „To jest istotne. Proszę państwa, o tym wiele razy mówiliśmy. W zarządzeniu z 3 lipca 2014 roku jest taki zapis. Między innymi warunek, żeby takie uprawnienie uzyskać, złożenie oświadczenia o niepobieraniu dodatkowych opłat związanych z prowadzeniem, z prowadzonymi zajęciami w ramach projektu. Chodzi o dodatkowe opłaty przez uczestników. Wiemy, że praktyki są różne, bo ja wiem osobiście i mogę takie podmioty wskazać, gdzie mają użyczenia, ale rodzice w imieniu uczniów, uczestników płacą jednak dodatkowe jakieś zobowiązania. I proszę państwa, na to także proszę bardzo...”

Wiceprzew. RM L. Daniewski „Pani przewodnicząca, przepraszam, może udzielmy głosu panu dyrektorowi, wyjaśniłby te kwestie.”

Radna J. Mach „Już ostatnie zdanie...”

Wiceprzew. RM L. Daniewski „...być może one będą zawarte w wypowiedzi pana dyrektora.”

Radna J. Mach „Już ostatnie zdanie. Mam również umowę użyczenia i w tej umowie, jeśli to jest prawidłowe, ja się nie spieram, ale proszę mnie przekonać, także argumentację prawną, że taka jest. Nie ma nic o ponoszonych..., o zwrocie w przypadku użyczenia kosztów tzw. eksploatacji, czyli tego, co pan dyrektor pięknie zacytował, zwykłe koszty. – (**Głosy z sali** – nieczytelne) – Więc dlatego też bardzo proszę, żeby na to zwrócić także uwagę. Dziękuję.”

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „Dziękuję bardzo. Proszę, panie prezydencie.”

Zast. Prez. M. Banach „Szanowni Państwo! Ja rozumiem sugestie i przyjmujemy, że państwo wnioskujecie o to, żeby zarządzenie dotyczące Sportowej Szkoły zostało zmienione i żeby tam wyraźnie zostało wpisane zamiast „bezpłatne”, nie pamiętam, jak tam jest napisane, żeby się pojawiło słowo „użyczenie”, i to rozumiem. Ja, proszę państwa, żebyśmy się też dobrze rozumieli, bo my na Komisji Oświaty rozmawiamy też o tym, żebyśmy przypadkiem nie wylali dziecka z kąpielą, bo podstawą, przypomina, zarządzenia, które się zrodziło za kadencji pana prezydenta Adama Wasilewskiego, to też warto dodać, choć rzeczywiście potem było poprawiane. Podstawą było założenie, że musimy coś zrobić, żeby młodzież, zamiast siedzieć przed komputerem i telewizorem, uprawiała sport. I pomysł był taki, żeby znalazł się sposób na wsparcie tych małych klubów, które no takie zajęcia sportowe organizują. Prawdą jest to i doskonale to wiemy, że te kluby sportowe prowadzą działalność komercyjną. Z tego, co wiemy, no, całkiem nieźle na tym wychodzą. Ja rozumiem państwa sugestie. Ja rozumiem państwa sugestie i rozumiem, że trzeba to uporządkować. Natomiast jest jedna rzecz, na którą chcę bardzo zwrócić uwagę, to co my zaproponujemy dyrektorom, to nie będzie regulamin. Bo ja uważam, że my nie bardzo mamy prawo taki regulamin narzucić. Być może taki regulamin mogłaby narzucić Rada Miasta w formie uchwały. Ale przypominam, że to dyrektorzy mają trwałą zarząd i bardzo mi zależy też na tym, żeby z tej całej dyskusji nie pozostało nam przekonanie, że dyrektorzy naszych szkół to kombinatorzy, którzy robią wszystko,

żeby oszukać miasto. Tutaj o tę odrobinę zaufania bym prosił. Rozumiem sugestie, że mamy, prezydent miasta ma zmienić zarządzenie, i ta sugestia jest absolutnie poza dyskusją, i rozumiem, że mamy przygotować propozycję stawek wynajmu. I teraz oddam głos panu dyrektorowi.”

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „Bardzo proszę, panie dyrektorze. Widzę wniosek formalny. To może skończmy ten etap i później dopiero przejdźmy do wniosku formalnego. Bardzo proszę.”

Dyr. Wydz. GM A. Nahuluk „Już mogę? Szanowni Państwo Przewodniczący! Panie Prezydencie! Ja może zacznę najpierw od tego, żeby znowu nie było nieporozumienia, tak jak na komisji. Ja, mówiąc o pewnych uprawnieniach, za moment o nich powiem proszę państwa, nie znaczy, że zabieram państwu kontrolę, czy pytanie się o to, czy dochodzenie, co dyrektorzy mogą. Nie. Nie jest taką moją intencją. Ale tak, jak pan prezydent powiedział, wiele jest tutaj nieporozumień i myślę, że musi to wybrzmieć. Może najpierw zacznę od odpowiedzi na proste tematu, a potem parę słów ogólnie.

Więc, na pytanie pana radnego Pituchy – panie radny, niestety tak. Jeżeli nawet będzie to na jeden dzień, a będzie to cykliczne co roku, w tej samej szkole, jest za każdym razem od pierwszego razu wymagana uchwała państwa radnych. Natomiast, jeżeli taki ktoś by w każdej szkole jeden dzień tu, za rok w innej szkole, wtedy decydują dyrektorzy. Niestety taki jest przepis.

Teraz w kwestii Budżetu Obywatelskiego i Szkoły Podstawowej nr 31 im. Lotników Polskich. Proszę państwa, tutaj, żeby była jasność, jeżeli chodzi o Budżet Obywatelski, niestety nie obędzie się bez przytoczenia państwu jasno pytań, odpowiedzi i pytań, dlatego że my, jako Wydział, również mieliśmy wątpliwości, czy to użyczenie w ramach Budżetu Obywatelskiego powinno być właśnie forma użyczenia. W związku z powyższym, oprócz opinii Wydziału Sportu i Wydziału Oświaty, które zaopiniowały pozytywnie bez uwag, zwróciliśmy się do Biura Partycypacji Społecznej, dlaczego, czy możemy taką zgodę państwa radnych na zawarcie umowy z Akademią Piłkarską Bronowice wydać w formie użyczenia, bo mieliśmy wątpliwość właśnie m.in. dawania dwukrotnego pieniędzy i tak dalej; na co otrzymaliśmy odpowiedź dyrektora Biura Partycypacji, ja tu państwu ją przytoczę, bo ona jest istotna. „Uprzejmie informuję, że na spotkaniu z udziałem pani prezydent Beaty Stepaniuk-Kuśmierzak oraz Biura Partycypacji Społecznej z przedstawicielem Akademii Piłkarskiej Bronowice, ustalono, co następuje. Boisko zrealizowane ze środków Budżetu Obywatelskiego przy Szkole Podstawowej nr 31 w Lublinie bezwzględnie musi być w części ogólnodostępne dla każdego zainteresowanego mieszkańca, poza godzinami pracy szkoły. Nie wyklucza to jednak dysponowania boiskiem przez szkołę, w tym użyczania obiektu podmiotom zewnętrznym. Należy jednak zapewnić, by w umowie z podmiotem użyczającym zawarty był wymóg nieodpłatnego codziennego udostępniania boiska mieszkańcom w konkretnych godzinach. Dobrym pomysłem byłby wymóg pół na pół, czyli tyle samo czasu dla podmiotu i mieszkańców. Jednocześnie zwracam uwagę na to, aby godziny udostępnień bezpłatnych dla społeczności lokalnej odpowiadały jej potrzebom i/lub były wypracowane w formie kompromisu”. Po tak otrzymanej, proszę państwa, odpowiedzi, moja zastępczyni skierowała do Szkoły Podstawowej nr 31 pismo, i tutaj nim przeczytam to pismo, to odpowiem na pytanie pani radnej, bo ono pokazuje,

że bezpłatnie, to nie znaczy bez kosztów. Mnie zawsze uczono, i tak nasza legislacja podchodzi i wielokrotnie mi na początku mojej pracy jako dyrektora, cofała legislacja zarządzenia pana prezydenta wtedy, kiedy ja powtarzałem zapisy ustawowe. Więc przypuszczam, że w momencie formowania tego zarządzenia, które pani radna się powołuje, o tym, że jest to bezpłatnie, dlatego nie ma zdania, że musi ponieść koszty, bo nadrzędny przepis, jakim jest ustawa, mówi o tym bardzo wyraźnie, co jest umową użyczenia, i jakie koszty ponosi. Ale myślę, myślę, że to co pan prezydent Banach powiedział, my, legislacja nasza rozważy, czy być może w uzasadnieniu tego nie wyjaśniać, bo my na szkoleniach dyrektorom szkół to wyjaśniamy, i oni taką wiedzę mają. Więc jeszcze raz powtórzę – może to być po prostu kwestia prawidłowości legislacji, bo raczej nie powtarza się zapisów ustawowych. Przepraszam, ja nie jestem ograniczony pięcioma minutami. Więc...”

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „Pani radna, już niech pani przestanie...”

Dyr. Wydz. GM A. Nahuluk „Być może w umowie to powinno być, pani radna, natomiast ja nie znam treści umów, dyrektorzy szkoły, mimo że są zachęcani przez pana prezydenta Banacha, Wydział Oświaty, my żadnemu z dyrektorów jako Wydział merytoryczny nie odmawiamy uzgodnienia projektu czy umowy dzierżawy, czy umowy najmu, czy umowy użyczenia. Każdy, kto się do nas zwróci, to również powtarzamy na szkoleniach dyrektorom, taką pomoc od nas otrzyma.

I wracając do Szkoły Podstawowej nr 31, ja pominę już tutaj początek, który mówi o udostępnieniu, mówimy, przeczytam to, co jest istotne. Moja zastępczyni zwraca się do dyrektora Szkoły Podstawowej: „Boisko przy Szkole Podstawowej nr 31 w Lublinie, zrealizowane ze środków Budżetu Obywatelskiego - powtarzamy dokładnie to, co było w piśmie pana dyrektora Partycypacji – i w ostatnich zdaniach mówimy tak: „Nadmieniam, że regulacje ustawowe umowy użyczenia przewidują zasadę ponoszenia przez biorącego do użyczenia zwykłych kosztów utrzymania rzeczy użyczonej, zgodnie z art. 173 ustawy Kodeks cywilny – ten, który ja państwu przytaczałem – Powyższe oznacza, że podmioty, na rzecz których nieodpłatnie udostępniane są obiekty podległych państwu jednostek, zobowiązane są pokrywać koszty ich utrzymania i eksploatacji, w zakresie, w jakim podmioty te je używając. Mając na względzie powyższe, wniosek szkoły zostanie przedstawiony na najbliższej sesji, tzn. w dniu 14 grudnia”. Proszę państwa, to było ponowne wyjaśnienie, więc to nie jest tak, że organ wykonawczy, czyli pan prezydent bezkrytycznie podchodzi do wniosków dyrektorów, konkretnie w tym przypadku.

I teraz, proszę państwa, jeżeli chodzi o to, co pan prezydent Banach mówił, żebyśmy nie wylali dziecka z kąpielą, my o tym mówimy obaj od trzech lat na każdym posiedzeniu Komisji Oświaty. Dlaczego, proszę państwa? Trwały zarząd jest bardzo specyficzną formą władania nieruchomością. Musicie sobie państwo zdawać sprawę, że trwały zarządca działa jak quasi właściciel. On jedynie ma obowiązek do..., ustawa bardzo precyzyjnie określa, w jakich przypadkach musi mieć zgodę właściciela lub tego, który daje mu trwały zarząd. Między innymi, ja nie wymienię w tej chwili państwu wszystkiego, ale m.in. dotyczy to drugiej umowy użyczenia, dzierżawy lub najmu i inwestycji. Jest to wy-

mieniony katalog, literalnie proszę państwa, jest to katalog zamknięty. Więc tutaj, tak jak pan prezydent Banach powiedział, my, jako organ wykonawczy, czy państwo uchwałodawczy nie możecie działać wbrew ustawie. Ale możecie, powtórzę to, co powiedziałem na początku, żeby skończyć już swoją wypowiedź, macie państwo prawo pytać, rozliczać i prosić o ustalenie jakichś warunków. Mam nadzieję, że już w tej chwili wyczerpałem ten temat. Dziękuję bardzo.”

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „Dziękuję. Pan radny Piotr Popiel zgłosił wniosek formalny. Bardzo proszę, oddaję panu głos, udzielam panu głosu.”

Radny P. Popiel „Bardzo dziękuję. Szanowni Państwo Prezydenci! Szanowni Państwo Przewodniczący! Szanowna Rado! Szanowni Państwo! Przysłuchuję się cały czas tej dyskusji i nie ukrywam, że chyba pierwszy wniosek, który przyszedł mi do głowy, to powinien być taki, aby skierować ponownie ten projekt do komisji, żeby tam jeszcze merytoryczną dyskusję z udziałem szanownego pana prezydenta się toczyły. Ja chciałbym przypomnieć, że w punkcie 9.35, który brzmi: wyrażenia zgody trwałym zarządcom na oddanie w najem, dzierżawę lub użyczenie części nieruchomości stanowiącej własność Gminy Lublin ten projekt systematycznie co miesiąc jest procedowany przez nas, więc myślę, że pewne zasady to też i być może powinny zostać opracowane. Więc, albo szanowni państwo, podejmiemy decyzję, że z powrotem to do komisji trafia, albo tak na dobrą sprawę, będąc wyrazicielem dużej grupy radnych, bo już to usłyszałem, zgłaszam wniosek w tym momencie, szanowni państwo, o zamknięcie listy dyskutantów i przejście do głosowania. Państwo przewodniczący mam nadzieję, że usłyszeli. Panie przewodniczący Jarosławie. Panie przewodniczący Jarosławie, tak, zgłaszam wniosek formalny polegający a tym, powtórzę, aby zakończyć nasze dyskusje i przejść do głosowania, w skrócie. Dziękuję.”

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „Poddajemy ten wniosek pod głosowanie. Czy możemy przygotować panel? No, nie ma sprzeciwu, ale będziemy głosować. Czyli rozumiem, że głosujemy zamknięcie dyskusji. Bardzo proszę o przygotowanie. No to jak zwykle, oczywiście.”

Głosowanie nr 47. Kto z państwa jest „za”, „przeciw”, kto „wstrzymuje się” od głosu? Wcześniej zgłoszony był pan przewodniczący Zdzisław Drozd, tylko ja go wykasowałam przez pomyłkę, ale o tym pamiętam i pani radna Suchanowska. Nie, no przed wnioskiem go wykasowałam, także miałam nadzieję, że się nie zgłosi powtórnie, szczerze mówiąc, ale... Już? Bardzo proszę o przedstawienie. 22 głosy „za”, 3 „przeciw”. Zamknęliśmy dyskusję po wyczerpaniu dyskutantów. Mógłby pan się, panie przewodniczący, zgłosić jeszcze raz, jeżeli nie zrezygnował pan? Udzielam panu głosu, bardzo proszę.”

Radny Z. Drozd „Ja, żeby za długo nie mówić. Panie dyrektorze, w tych czterech punktach poproszę na piśmie, jaka ma być forma odpłatności w poszczególnych tych punktach, bo to, co pan mówi, nawet to, co pan powiedział pół na pół, najpierw pan przeczytał, że mogą w połowie korzystać mieszkańcy za darmo, a później pół na pół, to jest jakby co innego, połowę mają gdzieś tam odpłatność. No, nie wiem.”

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „No, dobrze, będzie na piśmie...”

Radny Z. Drozd „To jest skomplikowane. Ale w tych czterech punktach proszę o konkretną odpowiedź, jak ma być to opłacane. I powiem tak: ja uważam, że tu jest dużo problemów prawnych, bo zarówno przy Orliku, jak i przy Budżecie Obywatelskim przy wykonywaniu tych zadań są zawierane umowy, gdzie wprost wskazuje się, że mieszkańcy mogą nieodpłatnie korzystać z tych boisk, z Orlika, czy jak jest boisko w ramach Budżetu Obywatelskiego. I tutaj niektóre przepisy kłócą się trochę ze sobą, i ja sądzę, że na pewno części jakby podmiotom trzeba konkretnie zdecydować, czy mają być odpłatne, czy nie. A w tym wypadku, o którym mówił pan dyrektor, to jest taka sytuacja, że na wniosek dyrektora Wydziału Sportu Akademia Piłkarska Bronowice Motor ma trzy godziny, korzysta bezpłatnie. A teraz za następne, kolejne godziny to według Kodeksu cywilnego, art. 173 będzie musiała płacić. Dziękuję.”

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „Dobrze. Dziękuję bardzo. Pani radna Małgorzata Suchanowska, bardzo proszę, udzielam pani głosu.”

Radna M. Suchanowska „Dziękuję. Pani Przewodnicząca! Państwo Radni! Państwo Prezydenci! Panie Dyrektorze! Chciałam zapytać o boiska, które są wydzierżawione innym podmiotom, które są na okrągło...”

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „Ale to nie jest...”

Radna M. Suchanowska „Tak, tak, to jest to – zamknięte, na przykład boisko na ulicy Magnoliowej, gdzie nie mają wstępu okoliczna młodzież, która chciałaby pograć w piłkę. Dlaczego tak jest? Na jakiej zasadzie to jest, jakie umowy obowiązują, żeby publiczne boiska w szkole...”

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „I co ja mam zrobić...? Pani radna, ale to nie jest punktem dyskusji.”

Radna M. Suchanowska „Nie, nie, to jest, bo pan dyrektor...”

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „No właśnie nie jest...”

Radna M. Suchanowska „...przedstawił umowy, które dają możliwość wykonywania popołudniami i tak dalej, było czytane dokładnie. To ja pytam: na jakiej zasadzie właśnie jest tak? I dałam przykład konkretny, przykład, na Magnoliowej.”

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „To jest na interpelację.”

Radna M. Suchanowska „Dzielnica Ponikwoda nie ma terenów rekreacyjnych, nie ma boisk. To jest jedyne boisko, które mogłoby być ogólnodostępne. Dlaczego ono jest zamknięte? Dziękuję.”

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „Dziękuję. Bardzo proszę, panie prezydencie. Panie dyrektorze, musi pan...”

Radna M. Suchanowska „Szkolne boisko...”

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „...naciśnąć, bo ja nie jestem w stanie tego zrobić...”

Radna M. Suchanowska „...przy Zespole Szkół Energetycznych....”

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „Udzielam panu głosu, panie dyrektorze, bardzo proszę.”

Dyr. Wydz. GM A. Nahuluk „Więc może najpierw, szanowna pani przewodnicząca, państwo prezydencie, odpowiedź na pytanie pana radnego Drozda. Panie radny, nie ma tu żadnej sprzeczności. Ja jeszcze raz powtórzę. Bezpłatnie nie znaczy bezkosztowo. I tu przepisy są jednoznaczne. Natomiast biorąc pod uwagę, że niektóre obiekty sportowe były budowane ze środków unijnych lub ze środków budżetowych, wówczas w okresie trwałości projektu, w okresie trwałości projektu wszystkie koszty ponosi gmina, jeżeli są takie zapisy. Nie wiem akurat, czy w tym zakresie, o który pan pyta, ponosi, to trzeba indywidualnie rozpatrywać, tak, każdy Orlik, kiedy się skończyła trwałość projektu, czy w umowie o trwałości projektu było bezpłatne korzystanie, tak? I to trzeba rozgraniczyć. Natomiast, jeżeli mówimy o trwałych zarządcach, to jeszcze raz powtórzę: ustawowy zapis mówi wyraźnie – przy umowie użyczenia biorący w użyczenie ponosi koszty utrzymania tego i energii elektrycznej.

Odpowiadając na pytanie pani radnej, no, tak się składa, że to jest również i moja dzielnica, znam jednego i drugiego zarządcę, trwałego zarządcę, i jeżeli chodzi o Magnoliową, jest to troszeczkę temat złożony, dlatego że ta inwestycja powstała m.in., jest to boisko przeznaczone do rugby, natomiast ono jest wydzierżawiane w konkretnych dniach. I z tego, co ja wiem, nie ma tam problemu, żeby młodzież naszej dzielnicy korzystała, natomiast tak, jak w każdej szkole, jest zarządca tego obiektu. I z tego, co wiem, grupy zorganizowane, jak się udają do dyrekcji szkoły, dostają taką zgodę. Przykładem jest parafia księży Marianów, którzy sukcesywnie, bardzo często, co kilka tygodni w okresie letnim organizują piłkarskie zawody dla młodzieży z tej parafii, organizują pikniki, i dostają te boiska bez najmniejszego problemu. Natomiast myślę, że w konkretnej kwestii, jak to boisko jest wykorzystywane, ile pan dyrektor, jak je udostępnia, to myślę, że pan prezydent Banach, no spowoduje, że pan dyrektor przedstawi taki harmonogram. Natomiast ja z mojego doświadczenia i z tego, co obserwuję, a mieszkam na tej dzielnicy już ponad 30 lat, nigdy nie było problemu z boiskiem na Magnoliowej...”

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „Dziękujemy.”

Dyr. Wydz. GM A. Nahuluk „...i w tej chwili też nie ma. Dziękuję.”

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „Dziękuję. Wobec zamknięcia dyskusji w głosowaniu... Nie ma możliwości dyskusji, ponieważ ją zamknęliśmy. Przechodzimy do głosowania w takim razie, bardzo proszę. Słucham? Rozpoczynamy głosowanie.

Głosowanie nr 48. Kto z państwa jest „za”, „przeciw”, kto „wstrzymuje się” od głosu? Przypominam, że głosujemy druk nr 2005-1. Pan Piotr Breś głosuje? Dziękuję. Stwierdzam, że 27 głosami „za” i 1 „wstrzymującym” przyjęliśmy przedmiotową uchwałę.”

Uchwała nr 1664/LV/2023 Rady Miasta Lublin w przedmiotowej sprawie stanowi załącznik nr 83 do protokołu

Wiceprzew. RM M. Zaborowska „Przekazuję prowadzenie panu przewodniczącemu.”

AD. 9.36. WYDZIERŻAWIENIA NIERUCHOMOŚCI GMINY LUBLIN

Przedmiotowy projekt uchwały (druk nr 2006-1) stanowi załącznik nr 84 do protokołu

Przew. RM J. Pakuła „Drodzy państwo, kolejny punkt to podjęcie uchwały w sprawie wydzierżawienia nieruchomości Gminy Lublin (mamy to na druku 2006-1). Czy ktoś z państwa radnych chciałby zabrać głos w tej sprawie? Nie widzę. Bardzo proszę o określenie tematu. Jest zgłoszenie, przepraszam, zaraz, zaraz, jedno okno zamknę, jest zgłoszenie.”

Radny T. Pitucha „Przepraszam, niechący nacisnąłem, niechący.”

Przew. RM J. Pakuła „Nie, nie, dobrze. Przechodzimy w takim razie do głosowania, bardzo proszę o określenie tematu.

Głosowanie nr 49. Kto z państwa radnych jest „za”, kto „przeciw”, kto „wstrzymał się” od głosu? Proszę o wyniki głosowania. 27 głosów „za”, 0 „przeciw”, 0 „wstrzymujących się”. Informuję, że jednogłośnie podjęliśmy przedmiotową uchwałę.”

Uchwała nr 1665/LV/2023 Rady Miasta Lublin w przedmiotowej sprawie stanowi załącznik nr 85 do protokołu

AD. 9.37. POWOŁANIA KOMISJI DORAŻNEJ DO DOKONANIA ZNISZCZENIA ZGŁOSZEŃ KANDYDATÓW NA ŁAWNIKÓW W WYBORACH DO SĄDU OKRĘGOWEGO W LUBLINIE I SĄDU REJONOWEGO LUBLIN-ZACHÓD W LUBLINIE NA KADENCJĘ 2024-2027

Przedmiotowy projekt uchwały (druk nr 1982-1) stanowi załącznik nr 86 do protokołu

Przew. RM J. Pakuła „Kolejny punkt to podjęcie uchwały w sprawie powołania komisji dorażnej do dokonania zniszczenia zgłoszeń kandydatów na ławników w wyborach do Sądu Okręgowego w Lublinie i Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie na kadencję 2024-2027 (mamy to na druku 1982-1). Szanowni państwo, konieczność powołania komisji dorażnej do dokonania zniszczenia zgłoszeń kandydatów na ławników wynika z rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 czerwca 2011 r. w sprawie sposobu postępowania z dokumentami

złożonymi radom gmin przy zgłaszaniu kandydatów na ławników oraz wzoru karty zgłoszenia. Zadaniem tej komisji jest dokonanie protokolarnego fizycznego zniszczenia zgłoszeń kandydatów na ławników, którzy nie zostali wybrani w wyborach ławników na kadencję 2024-2027, a które nie zostały odebrane w terminie 60 dni od dnia wyborów. Nieodebrane dokumenty podlegają zniszczeniu przez komisję powołaną przez Radę w terminie 30 dni po upływie terminu odbioru dokumentów. W przedłożonym w tej sprawie projekcie uchwały proponuje się, aby komisja składała się z trzech osób. Z uwagi na charakter czynności, który komisja będzie przeprowadzała, wskazane jest, aby nad ich prawidłowością i sprawnością czuwał pracownik Urzędu Miasta zajmujący się archiwizacją dokumentów. Pan prezydent zaproponował, aby była to pani Anna Haponiuk, kierownik referatu ds. archiwum w Wydziale Organizacji Urzędu Miasta. Czy są z państwa strony jakieś pytania, uwagi lub wnioski do projektu uchwały? Nie widzę. Jeżeli nie ma pytań, przechodzimy do zgłaszania kandydatur do Komisji. Bardzo proszę o zgłaszanie takich kandydatur. I mam – pan Piotr Choduń. Bardzo proszę, udzielam panu głosu.”

Radny P. Choduń „Dziękuję, panie przewodniczący. Chciałbym zgłosić pana Zbyszka Jurkowskiego i pana Marcina Bubicza.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo. Czy pan przewodniczący Breś? Bardzo proszę, już udzielam panu głosu.”

Radny P. Breś „Ja chciałem zgłosić pana Marcina Jakóbczyka.”

Przew. RM J. Pakuła „Oj, przepraszam bardzo. Przepraszam państwa bardzo, popełniłem błąd, mieliśmy zgłosić dwóch radnych do komisji. Tak, pan radny Piotr Breś, już udzielam panu głosu, pan przewodniczący Piotr Breś.”

Radny P. Breś „Ja chciałem wycofać Marcina Jakóbczyka, żeby były dwie osoby w takim razie.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo. Drodzy państwo, przepraszam, pan Tomasz Chce zabrać głos? Już udzielam głosu.”

Radny T. Pitucha „Ja naprawdę wyrażając głęboki szacunek dla państwa, którzy się zgłosili, czy na razie zostali zgłoszeni, chciałbym zapytać, z jakiego przepisu wynika, że w tej Komisji muszą być radni?”

Przew. RM J. Pakuła „Bardzo proszę radców prawnych o udzielenie odpowiedzi.”

Radca Prawny Joanna Kopieniak-Bodio „Szanowni Państwo! Skład komisji wynika z ustawy o ustroju sądów powszechnych i z rozporządzenia wydanego na tej podstawie. I wprost jest wskazane, że w tej komisji są radni.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo. Drodzy państwo, zanim przejdziemy do głosowania, moim obowiązkiem jest zapytać kandydatów do komisji, czy wyrażają zgodę na to kandydowanie. Pan Marcin Bubicz widzę, że już jest zgłoszony. Udzielam panu głosu.”

Radny M. Bubicz „Tak, panie przewodniczący, wyrażam zgodę.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo. Pan Jurkowski proszony jest o zgłoszenie się do dyskusji, to będę mógł udzielić głosu. Bardzo proszę, pan Zbigniew Jurkowski, czy wyraża pan zgodę?”

Radny Z. Jurkowski „Oczywiście.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo. Czy pan Zdzisław Drozd chciałby zabrać jeszcze głos w tym temacie, bo widzę zgłoszenie? Dziękuję. Nie, tak? Dobrze. Dobrze. Drodzy państwo, mamy dwóch kandydatów, dwa miejsca. Jeżeli nie będzie sprzeciwu, to przegłosujemy en bloc skład całej komisji. Sprzeciwu nie widzę. Przechodzimy do głosowania, proszę o określenie tematu.

Głosowanie nr 50. Kto z państwa jest „za”, kto „przeciw”, kto „wstrzymuje się” od głosu? Proszę o podanie wyników głosowania. 27 głosów „za”, 0 „przeciw”, 0 „wstrzymujących”. Informuję, że powołaliśmy do tej komisji radnych jednogłośnie.”

Uchwała nr 1666/LV/2023 Rady Miasta Lublin w przedmiotowej sprawie stanowi załącznik nr 87 do protokołu

Ad. 9.38. WYBORU PRZEWODNICZĄCEGO KOMISJI DORAŻNEJ DO DOKONANIA ZNISZCZENIA ZGŁOSZEŃ KANDYDATÓW NA ŁAWNIKÓW W WYBORACH DO SĄDU OKRĘGOWEGO W LUBLINIE I SĄDU REJONOWEGO LUBLIN-ZACHÓD W LUBLINIE NA KADENCJĘ 2024-2027

Przedmiotowy projekt uchwały (druk nr 1989-1) stanowi załącznik nr 88 do protokołu

Przew. RM J. Pakuła „Kolejny punkt to jest podjęcie uchwały w sprawie wyboru przewodniczącego komisji dorażnej do dokonania zniszczenia zgłoszeń kandydatów na ławników w wyborach do Sądu Okręgowego w Lublinie i Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie na kadencję 2024-2027 (mamy to na druku 1989-1). Szanowni państwo, powołanie komisji dorażnej do dokonania zniszczeń zgłoszeń kandydatów na ławników wymaga podjęcia dodatkowej uchwały w sprawie powołania przewodniczącego tej komisji. Czy mógłbym prosić państwa o wskazanie kandydata na przewodniczącego tej komisji? Bardzo proszę, pan Piotr Choduń.”

Radny P. Choduń „Chciałem zgłosić pana Marcina Bubicza. Dziękuję.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo. Czy pan Marcin Bubicz wyraża zgodę?”

Radny M. Bubicz „Tak, wyrażam zgodę.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo. Drodzy państwo, rozpoczynamy głosowanie. Bardzo proszę o określenie tematu.

Głosowanie nr 51. Kto z państwa jest „za” wyborem pana przewodniczącego Marcina Bubicza, kto „przeciw”, kto „wstrzymał się” od głosu? 28 głosów „za”, 0 „przeciw”, 0 „wstrzymujących”. Informuję, że pana przewodniczącego wybraliśmy jednogłośnie. Gratuluję, panie przewodniczący.”

Uchwała nr 1667/LV/2023 Rady Miasta Lublin w przedmiotowej sprawie stanowi załącznik nr 89 do protokołu

Przew. RM J. Pakuła „Kolejny punkt. Drodzy państwo, zbliżamy się do końca tej sesji.”

AD. 10. USTALENIE HARMONOGRAMU POSIEDZEŃ RADY MIASTA LUBLIN W 2024 ROKU

Projekt harmonogramu stanowi załącznik nr 90 do protokołu

Przew. RM J. Pakuła „Kolejny punkt to Ustalenie harmonogramu posiedzeń Rady Miasta Lublin w 2024 roku. Przystępując do realizacji tego punktu porządku informuję, że dostarczyłem państwu propozycję terminów posiedzeń Rady Miasta Lublin na 2024 rok wraz ze wstępnymi propozycjami tematów do rozpatrzenia. Czy ze strony państwa radnych są jakieś inne propozycje lub uwagi do przedstawionych przeze mnie propozycji? Pan Tomasz Pitucha – bardzo proszę, udzielam panu głosu.”

Radny T. Pitucha „Nawiązując do tego, panie przewodniczący, do tego, że ta sesja styczniowa była w poprzednich latach wpisana fakultatywnie, to chciałem zapytać, czy rzeczywiście takiego zapisu nie powtórzyć, bo chyba było tak, że któregoś roku poprzednio tak było... - (**Głosy w tle** – nieczytelne) – To przepraszam.”

Przew. RM J. Pakuła „W ubiegłym roku mieliśmy sesję w styczniu... w lutym? Tak, dwie sesje w styczniu, nie było fakultatywnie, a było tak, że chcieliśmy ominąć ferie. Tym razem te ferie nam nie kolidują. Jeżeli nie macie państwo zastrzeżeń, rozpoczniemy głosowanie. Dobrze. Proszę o określenie tematu.

Głosowanie nr 52. Kto z państwa radnych jest „za”, kto „przeciw”, kto „wstrzymuje się” od głosu? Bardzo proszę o wyniki głosowania. 27 głosów „za”, 0 „przeciw”, 0 „wstrzymujących się”. Terminy posiedzeń ustaliliśmy, drodzy państwo, jednogłośnie. Dziękuję bardzo.”

Zatwierdzony harmonogram posiedzeń Rady Miasta Lublin w 2024 roku stanowi załącznik nr 91 do protokołu

AD. 11. ZATWIERDZENIE PLANU PRACY KOMISJI REWIZYJNEJ RADY MIASTA LUBLIN NA 2024 ROK

Przedmiotowy projekt uchwały (druk nr 2017-1) stanowi załącznik nr 92 do protokołu

Przew. RM J. Pakuła „Kolejny punkt to podjęcie uchwały w sprawie Zatwierdzenie planu pracy Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Lublin na 2024 rok (druk nr 2017-1). Przystępując do realizacji tego punktu porządku, chciałbym poinformować państwa radnych, że zgodnie z art. 21 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym Komisja Rewizyjna złożyła swój plan pracy na 2024 rok w formie projektu uchwały. Komisja wypełnia również wymogi § 94 ust. 1 Statutu Miasta Lublin dot. terminu przedstawienia planu pracy, to jest przedłożyła go Radzie do uchwalenia nie później niż na ostatniej sesji roku poprzedzającego rok, którego plan dotyczy. Drodzy państwo, ze względu na to, że ten plan już był państwu przedstawiony, to chyba nie muszę prosić pana przewodniczącego Zdzisława Drozda o przedstawienie, prawda? Prawda. Czy z państwa strony są jakieś uwagi lub wnioski do projektu planu? Nie ma. Jeśli nie ma uwag, przechodzimy do głosowania. Bardzo proszę o określenie tematu.

Głosowanie nr 53. Kto z państwa jest „za”, kto „przeciw”, kto „wstrzymał się” od głosu? Bardzo proszę o wyniki głosowania. 26 głosów „za”, 0 „przeciw”, 0 „wstrzymujących się”. Informuję, że podjęliśmy tę decyzję jednogłośnie.”

Uchwała nr 1668/LV/2023 Rady Miasta Lublin w przedmiotowej sprawie stanowi załącznik nr 93 do protokołu

AD. 12. PLANY PRACY KOMISJI STAŁYCH RADY MIASTA LUBLIN NA 2024 ROK

Przew. RM J. Pakuła „Kolejny punkt to Plany pracy komisji stałych Rady Miasta Lublin na 2024 rok. Zanim przystąpimy do zapoznania się z planami komisji stałych naszej Rady na 2024 rok, chcę przypomnieć państwu, że komisje podlegają radzie gminy i przedkładają ich plan pracy oraz sprawozdania z działalności. Statut Miasta stanowi, że komisje stałe działają zgodnie z rocznym planem pracy przedłożonym Radzie oraz że Rada może zobowiązać komisje stałe do wprowadzenia stosownych zmian do plany pracy. Powinienem w tej chwili poprosić państwa przewodniczących o przedstawienie poszczególnych planów, ale rozumiem, że państwo radni się zapoznali z tymi planami. Zapoznali. Dziękuję bardzo. Czy są z państwa strony jakieś uwagi lub propozycje zmian do planów pracy? Nie ma. Jeżeli... Pan Grzegorz Lubaś, bardzo proszę, udzielam panu głosu. Przez przypadek, dobrze. Jeśli nie ma uwag, przechodzimy do głosowania. Bardzo proszę, jeżeli nie wyrażą państwo sprzeciwu, zaproponuję, aby przegłosować wszystkie plany pracy komisji en bloc. Tak. Nie ma sprzeciwu. Proszę w takim razie o określenie tematu głosowania.

Głosowanie nr 54. Kto z państwa radnych jest „za” przyjęciem planów pracy, kto „przeciw”, kto „wstrzymał się” od głosu? Poproszę o wyniki głosowania. 27 głosów „za”, 0 „przeciw”, 0 „wstrzymujących się”. Informuję, że plany pracy na przyszły rok przyjęliśmy jednogłośnie.

Zatwierdzone plany pracy komisji stałych Rady Miasta stanowią załącznik nr 94 do protokołu

AD. 13. WOLNE WNIOSKI, INFORMACJE RADNYCH ORAZ PREZYDENTA MIASTA

Przew., RM J. Pakuła „Kolejny punkt to Wolne wnioski i informacje radnych oraz Prezydenta Miasta. Bardzo proszę państwa radnych o zgłaszanie się. Pan Piotr Breś jako pierwszy – bardzo proszę, udzielam panu głosu.”

Przew. Klubu PiS P. Breś „Dziękuję bardzo. Panie Przewodniczący! Wysoka Rado! Szanowni Państwo! Chciałbym w imieniu Klubu Prawa i Sprawiedliwości złożyć życzenia wszystkim państwu, państwu prezydentom, których nie ma już, ale mam nadzieję, że usłyszą, przewodniczącemu i całemu prezydium, wszystkim radnym oraz mieszkańcom miasta Lublin zdrowych, spokojnych Świąt Bożego Narodzenia oraz szczęśliwego Nowego 2024 Roku oraz chciałbym dołączyć życzenia wszystkim radnym, żeby w nowej kadencji wszyscy znaleźli się z powrotem w tych ławach. Wszystkiego dobrego wam życzę, wesołych Świąt.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo. Drodzy państwo, jestem kolejnym mówcą. Ja w tym samym tonie. W imieniu prezydium Rady Miasta chciałbym państwu radnym, prezydentom, pracownikom Urzędu Miasta, panu sekretarzowi, pani skarbnik oczywiście, wszystkim samorządowcom, radom dzielnic złożyć życzenia świąteczne. Drodzy państwo, życzę wam wszystkie dobrego, dużo zdrowia, pomyślności, spokojnych Świąt. Boże Narodzenie to jest szczególny czas. Życzę wam, żebyście go spędzili w gronie osób wam bliskich, w gronie rodzinnym. Wszystkiego najlepszego. I pan Piotr Choduń jako kolejny mówca – bardzo proszę, panie przewodniczący.”

Przew. Klubu PKŻ P. Choduń „Dziękuję. Panie Przewodniczący! Generalnie chciałem po prostu również wyrazić podziękowania, również życzyć wszystkiego dobrego na Święta, ale też i na po Świętach, i udanego Sylwestra. Dziękuję.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Pani Małgorzata Suchanowska – bardzo proszę, udzielam pani głosu.”

Radna M. Suchanowska „Dziękuję, panie przewodniczący. Wszystkim radnym pokoju, radości, żebyśmy się tutaj nie punktowali, żebyśmy zapomnieli o złych słowach. Aniu, a ciebie szczególnie przepraszam dzisiaj za brzydką, niemiłą uwagę, żebyśmy te Święta przeżyli w zgodzie i w radości. Jeszcze raz Anusiu, przepraszam. Ciebie? Za co? Za co ciebie, jak ty sprowokowałaś awanturę.”

Przew. RM J. Pakuła „Już, już, pani radna. Pani radna, jesteśmy tuż przed...”

Radna M. Suchanowska „Bartek! Ty zawsze prowokujesz awantury.”

Przew, RM J. Pakuła „Pani Radna! Jesteśmy tuż przed Świętami, proszę w te tony już nie uderzać, może dosyć. Już.”

AD. 14. ZAMKNIĘCIE OBRAD

Przew. RM J. Pakuła „Szanowni państwo, ostatni punkt. Wobec wyczerpania porządku obrad, zamykam LV sesję Rady Miasta Lublin.

Serdecznie dziękuję za udział w dzisiejszej sesji wszystkim państwu radnym, prezydentowi miasta i jego zastępcom oraz pozostałym uczestnikom sesji. Państwa radnych proszę o podpisanie się na liście obecności.

Protokołowała:

**Przewodniczący
Rady Miasta Lublin**

/-/ Katarzyna Bisak

/-/ Jarosław Pakuła